

IHV XPI FILII

DAVID FILII

ABRAHAM

ABRAM GENUIT ISAAC.

ISAAC GENUIT IACOB

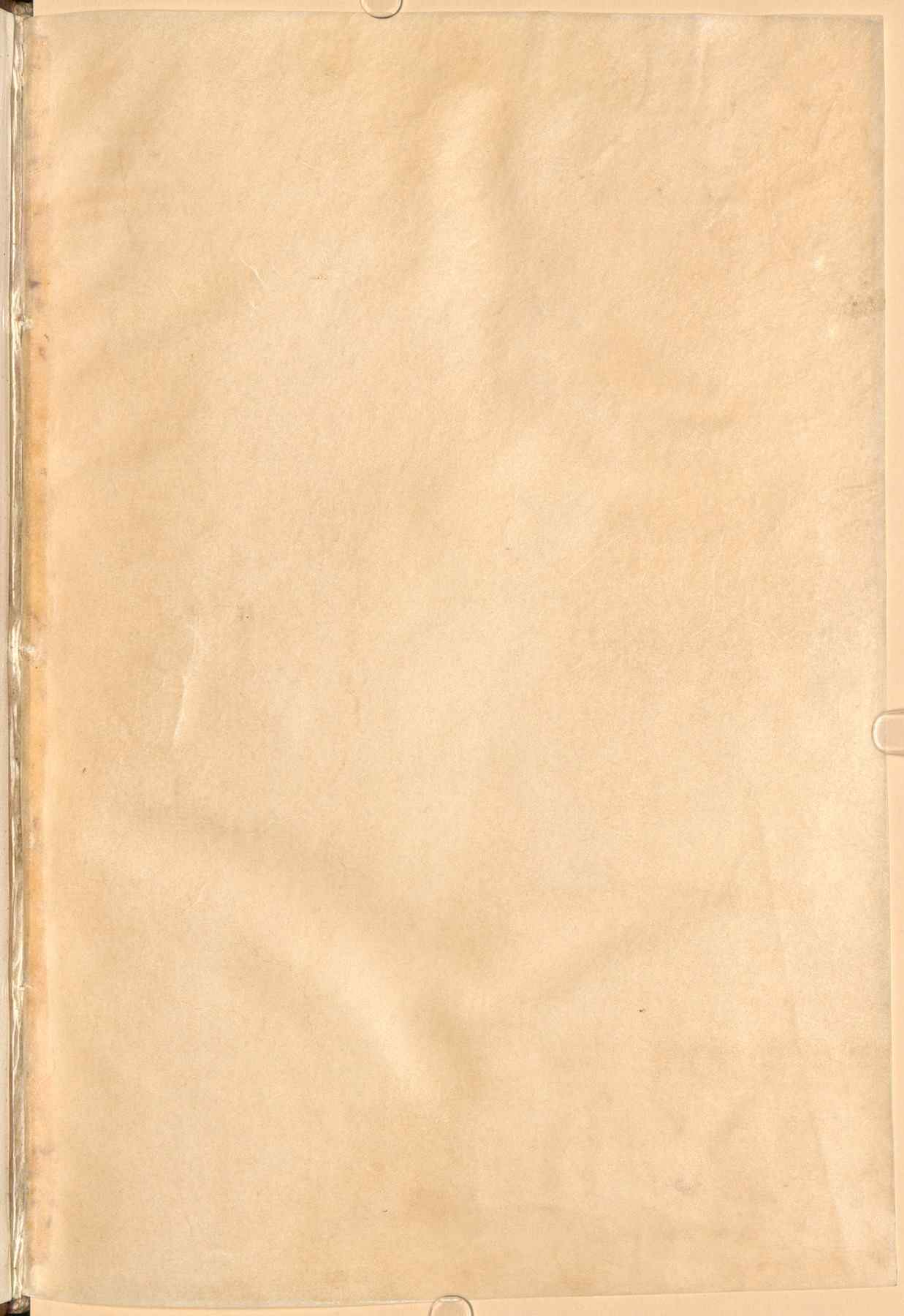
Jacob autem genuit iudam
& fratres eius. Judas autem
genuit phares & zara de
thamar. Phares autem genuit
esrom. Esrom autem genuit
aram. Aram autem genuit
aminadab. Aminadab autem
genuit nason. Nason autem
genuit salmon. Salmon
autem genuit booz & rachab.
Booz autem obedi geruth.
Obedi autem genuit iesse.
Iesse autem genuit dauid & ge.
Dauid autem genuit salomonem
ex eaque fuit uria.
Salomon autem genuit ro
boam. Roboam autem ge
nuit abia. Abia autem
genuit asa. Asa autem ge
nuit iofaphat. Iofaphat
autem genuit ioram.
Ioram autem genuit ozia.
Ozias autem genuit iotham.
Iotham autem genuit achaz.
Achaz autem genuit eze
chiam. Ezechias autem
genuit manassen. Ma
nasses autem genuit amon.
Amon autem genuit iosia.
Josias autem genuit iechonia.

Escalona.

1785

1785

Col. 28561

INCIPIT EPISTULA

HIERONIMI

Beato papae dama-
so hieronimus
nouum opus fa-
cere me cogis & ue-
tri. ut post & exemplaria
scripturarum toto or-
be dispersa quasi qui-
dam arbiter sedeam:

Et quia inter se uariant
que sint illa quaecum-
grega consentiant ue-
ritate decernam pius
labor. sed periculosa
praesumptio iudicare
de ceteris ipsum ab om-
nibus iudicandum.

Senis mutare linguam
& canescentem iam mun-
dum ad initia retrahe-
re par uulorum.

Quis enim doctus pari-
ter uel indoctus. Cum
in manus sua uolumen
assumpserit.

Et a salua quam semel
inbibit uiderit discre-

iste liber pertinet ad bibliothecam Sancti Mariani

M. S. S. S. S.

1919

E. II.

1919

pare quod lectitat.

Non statim erumpat in
uoce me falsarium.
me clamitans esse sacri
lectum qui audeam ali-
quid in ueteribus libris
adde remutare & corrigere.

Aduersus quam inuidiam
duplex causa me conso-
latur quod & tu qui
summus sacerdos es
fieri iubes. & uerum
non esse quod uariet.

Etiam maledicorum tes-
timonio conproba-
tur. Si enim latinis &
exemplaribus fides est
adhibenda. Respon-
deant quibus tot sunt
enim exemplaria.
pene quot codices.

Sin autem ueritas est
querenda de pluribus.

Quis non adgregam
originem reuertentes.

Eaque uel auctoris
inter praetibus male
aeditam uel a praesump-

BIBLIOTHECA
DUCALIS
GOTHA

BIBLIOTHECA
DUCALIS
GOTHA

toribus imperitis. inemen-
data peruersius.
uel alibrarius dormitan-
tibus. aut addita sunt
aut mutata corrigim.
Neque uero ego de uete-
ri disputo testamento
quod a septuaginta
senioribus in gregam
linguam uersum ter-
tio gradu. ad nos usque
per uenit. Non que
quid aquila quid
sim monachus sapiant
Quare theodocion. in-
ter nouis & ueteris. me-
dius incedat. Si tilla
uera inter praetatio
quam apostoli proba-
uerunt. de nouo. nunc
loquor testamento
quod gregum esse non
dubium est. excepto
apostolo mattheo qui
primus in iudea euan-
gelium xpi hebreicis
litteris edidit. hoc
certe cum in nostro

sermone discordat.
& diuersus ruolorum
tramites ducit. unde
fonte querendus est
praetermitto. eos codi-
ces quo saluciano ethe-
si chio. nuncupatus
paucorum hominum as-
serit per uersa contem-
tio. quibus utique. nec
in uetori instrumento
post lxx in praetes
emendare quid licuit
Nec in nouo profuit
emendasse. Cum multa-
rum gentium linguis
scriptura ante trans-
lata doceat. falsa esse
que addita sunt;
Igitur hoc praesens
praefaciuncula polli-
cetur. Quattuor tan-
tum euangelia quoru
ordo iste est. matheus
marcus. lucas. iohan-
nis. codicum gre coru
emendata conlacione.
Sed ueterum quae ne-

multum alectionis la-
tine consuetudine dis-
creparent. Ita calamo
imperauius. ut his tan-
que sensum uidebantur
mutare correctis reli-
qua paterimus mane-
re ut fuerant. Canones
quoque. Quos eusebi-
us cesariensis ep̄s alex-
andrinum secutus ammo-
nium in decem numerus
ordinauit. sicut in gre-
co habentur & pressim
Quod si quis decuriosis
uoluerit nos sequi. e in
euangelis uel eadem
uel uicina uel sola sunt
eorum distinctione cog-
noscat. Magnus siqui-
dem hinc in nostris
codibus error mole-
uit. Dumque in eadem
re alius euangelista
plus dixit. In alio quia
minus potauerint ad-
diderunt. uel dum eun-
dem sensum alius aliter

2.
expressit. ille qui unū
equat tuor primum
legerat ad eius & exemplū
Ceteros quoque estima-
uerit emendandos.
Unde accidit ut apud
nos mixta sint omnia.
& in marco plura luce
atque mathei. Rur-
sum in matheo. iohan-
nis & marci. & in cete-
ris reliquorum que
in aliis propriae sint in-
ueniantur. Cum itaque
canones legeris qui sub-
iecti sunt confusionis
errore sublato. & si-
mila omnium scies
& in singulis sua queque
restitues. In canone
primo concordant
quattuor. matheus
marcus lucas iohannis
In secundo. tres. mat.
marcus. lucas. In tertio
tres. matheus. lucas.
iohannis. In quarto
tres. mat. mar. ioh̄s

In quinto duo. matheus
lucas. In sexto. duo
matheus marcus. In
septimo. duo. matheus
iohannis. In octauo
duo. lucas marcus.
In nono duo. lucas ioh
In decimo. propria
unus quisque non ha
bentur in aliis ediderunt
Singulis euangelis ab
uno incipiens usque
ad finem librorum
dispar numerus in
crescit. hic nigro co
lore per scriptus sub
se habet. Alio & mi
nio numerum discolo
rem. qui ad decem
usque ad pro cident
Indicat prior nume
rus in quo sit canone
requirendus; Cum igi
tur aperto codice
uerbigratia. illud
siue illud capitulum
scire uolueris cuius
canonis sit. statim &

subiecto numero doce
beris. & recurrens ad
principia in quibus ca
nonum est distincta con
congeries. Eodemque
statim. canone & titulo
frontis inuento. illum
quem querebas numerum
eiusdem euangelistae
Qui & ipse & in scriptio
ne signatur inuenies.
Atque euicina ceterorum
tramitibus. inspectis quos
numerus e regione ha
beant annotabis; & cum
scieris recurrens ad
uolumina singulorum
& sine mora repperis
numeros quos ante signa
ueras repperies & lo
ca. in quibus uel eadem
uel uicina dixerunt.
Opto ut in xpo ualeas
& memineris mei. pa
pa beatissime.

Incipit prefatio
item hieronimi

3.
Plures fuisse qui eu-
angelia scripse-
runt. & lucas eu ange-
lista testatur dicens.
Quoniam quidem multi cona-
ti sunt ordinare narra-
tionem que in nobis con-
platae sunt. Sicut tra-
diderunt nobis qui ab
initio ipsi uiderunt
sermonem & ministra-
uerunt ei. & perseverant
usque ad in praesens
tempus. monumenta
de clarant que ad iu-
sis auctoribus edita
Diversarum hereseon
fuere principia.
Ut est illud iuxta egrip-
tios. & thoman. & mat-
thiam. & bartholomaeum
Duodecim quoque apos-
tolorum. & basilidis
atque apellis. ac reli-
quorum. quos enume-
rare longissimum est;
Cum hoc tantum in prae-
sentiarum necesse sit

dicere; & titis se quos-
dam qui sine spiritu & gra-
tiae conati sunt.
magis ordinare narra-
tionem quam historiae
texere ueritatem qui-
bus iure potest illud.
propheticum coaptari
Vae qui prophetae de
corde suo qui ambulant
post spiritum suum. Qui
dicunt. Dicit dominus. & dominus
non misit eos. De qui-
bus & saluator in euan-
gelio iohannis loqui-
tur. Omnes qui ante
me uenerunt fures
fuerunt & latrones.
Qui uenerunt non qui
missi sunt. ipse enim
ait. ueniebant. & ego
non mittebam eos.
In uerbis praesump-
tio temeritatis. in mis-
sis obsequium seruitu-
tis est. Ecclesia autem
que supra per & ram domini
uoce fundata est;

quam introduxit rex in cu-
biculum suum & ad quam
per foramen descensionis
occulte misit manum suam
Similis damulae hinulo
que ceruorum. quat-
tuor flumina parady-
si instar eructans.
Quatuor angulos & an-
gulos habet. per quos
quasi arca testamen-
ti. & custos legis domini
lignis immobilis uehi-
tur. primus omnium
matheus est pupli-
canus cognomento
leui. qui euangelium
in iudea hebreo ser-
mone edidit.
Ob eorum uel maxi-
me causam qui in
ihesu crediderant &
iudeis. & nequaquam
legis. umbram succe-
dente euangelii ue-
ritate seruabant.
Secundus marcus in-
ter praesapostoli

petri. & alexandrine
ecclesiae primus episcopus
qui dominum quidem salua-
torem ipse non uidit.
Sed eaque magistrum
audierat praedican-
tem iuxta fidem ma-
gistrum narrauit quae
ordinem. Tertius
lucas medicus natio-
ne syrus antiochen-
sis. Cuius laus in euan-
gelio. qui & ipse disci-
pulus apostoli pauli
in achaniae bockie
que partibus uolu-
men condidit. Que-
dam altius repetitis
Ut & ipsi in praemio
confutur. audita
magis quam uisa de-
scribens. Ultimus
iohannis apostolus
& euangelista quem
ihesus amauit plurimum
qui super pectus domini
recumbens purissima
doctrinarum flucta

potavit. & qui solus
de cruce meruit quidi
bre ecce mater tua.
Iscum esset in asia & iā
tunc hereticorum
pullularent semina
cheront hi hebronis
& ceterorum qui ne
gant xpm in carne
uenisse. Quos & ipsi
in epistula sua ante
christos uocat. & a
postulus paulus fre
quenti percutit.
Coactus est ab omni
bus pene tunc asiae
episcopis & multarū
ecclesiarum legationi
bus de diuinitate sal
uatoris alius scribere.
& ad ipsum. ut ita dicā
di uerbum. Non tam
audaci quam felici
temeritate. prorum
pere ut ecclesiastica
narrat historia. Cum
a fratribus cogretur
ut scriberet se. Ita fac

4
tu rum respondisse.
Si in dicto ieiunio in com
mune omnes dñi prae
carentur quo & plēo
reuelatione saturatus
in illud praemium caelo
ueniens eructauit.
In principio erat uerbu
& uerbum erat apud dñm
& dñs erat uerbum hoc
erat in principio apud
dñm. haec igitur quattuor
euangelia. & ultum an
te praedicta hiezechie
lis quoque uolumen p
bat. In quo prima uisio
Ita contigitur & in medio
sicut similitudo quat
tuor animalium & uul
tus eorum facies ho
minis. & facies leonis
& facies uituli. & facies
aquile. Prima hominis
facies. matheum signi
ficat. Qui quasi de ho
mine scribere & orsus
est. liber generationis
ihū xpi fili dauid fili

abraham. Secunda mar-
cum. In qua vox leonis
in heremo rugientes au-
ditur. Vox clamantis
in deserto parate viam
rectas facite semitas eius.
Tertia utuli quae euange-
lista lucam a zacharia
sacerdote sumpsisse
initium praefigurat.
Quarta iohannem euan-
gilistam qui ad sumptis
pinnis aquile & ad al-
tiora festinans deus
bodi disputat cetera
que secuntur in eodem
sensum proficiunt cru-
ra eorum recta & pin-
nati pedes eorum &
quo cumque spirabat
Ibant & non reuer-
tebantur. & dorsa eo-
rum plena oculis.
& scintille ac lampa-
des in medio discurren-
tis & rota in rota. &
in singulis quattuor
facies. Unde & apo-

calypsis iohannis post
expositionem xxiii
seniorum quatuordecim
est tharab & filia ad
orant agnum dei intro-
duci fulgora & toni-
trua & septem spiritus dis-
currentes. & mare ui-
treum. & quattuor ani-
malia plena oculis di-
cens animal. primum
simile leonis. & secundum
simile utuli. & tertio
simile hominis. & quar-
tum simile aquila
volanti. & post paulo-
lum plura inquit erant
oculis & requiem non
habebant dicentia scis
scis scis dominus dominus omnipotens quid eras
& quid es & qui uisus est.
Quibus cunctis per speciem
ostenditur. Quattuor
tantum debere euangelia
suscipi. & omnes apocryphorum
nemas. mortuus magis he-
reticus quam ecclesiasti-
cis uerbis candidas. & plet

4 CANON PRIMVS

IN QVO QVATTVR

Viii
xi
xi
xi
xi

Xiiii
xxiii
xxiii
xxiii
Lxx

xcviii
xcviii
xcviii
xcviii
xcviii

xcviii
cxxxiii
cxli
cxlii
cxlvii

clxvi
clxvi
ccviii
ccxi
ccxx

ccxx
ccxx
ccxl iii
ccxl iiii
ccLxxiii

ccLxxiii
cel xx iii
cel xx vi
cel xxx
cel xxx iii

cel xxx iii
cel xxx iii
cel xxx iii
cel xxx v iii
ccxc i

ii
iii
iiii
iiii
iiii
V
xxvii
xxvii
xxvii
xx
xcvi
xcvi
xcvi
xcvi
xcvi
xcvi
xcvi
xxxvii
l
li
lxi
lxxxii
lxxxii
cxi
cxi
cxi
cxi
cxi
cxi
cxi
clvi
clvi
clvi
clviii
clxii
clxv
clxv
clxv
clxx
clxxii

Vii
x
x
x
x
xiii
xvii
xxxiii
xl
xxxvii
cxvi
cxvi
cxvi
cxvi
cxvi
cxvi
lxxvii
xviii
xxi
xciii
xciii
xciii
ccxxiii
ccxxviii
ccxxviii
ccxlii
ccxli
cccl
cccl
ccclx
ccclx
ccclx
lxxiii
ccclxxviii
ccclxvi
ccclxvi
ccclxvi
ccclxxv
ccclxxviii

X
VI
XII
XIII
XXVIII
XV
XLVI
XLVI
XLVI
XXXVIII
CX
CXI
XL
CXLIII
CXXVIII
CXXXI
CVIII
LVIII
XXXV
XLVIII
LXXIII
XVII
C
XXI
LXXXV
LXXXVIII
LXXVII
XLVI
CXL
XX
XLVIII
XCVI
XCVIII
CXXII
LV
LXIII
LXV
LXVII
CXXVI
CLVI

CANON
IN QVO

SECUNDVS
TRES

MATHEVS

xv
xxi
xxxvi
xxxvii
xxxviii
l
lxii
lxiii
lxiiii
lxvii
lxviii
lxxi
lxxii
lxxiii
lxxv
lxxviii
lxxx
lxxxii
lxxxiii
lxxxiv
lxxxv
lxxxvi
lxxxviii
lxxxviii
xcii
xciii
xciiii
ciii
cxiii
cxvi
cxi
cxxxii
cxxxiii
cxxx
cxxxvi
cxxxv
cxxxvii

MARCVS

vi
x
cii
xxxviii
xxxviii
xli
xiii
xiiii
xviii
xv
xlvii
xxi
xxii
xxiii
xxiiii
xlviii
lii
xxviii
xxx
liii
liiii
liiii
lv
lv
cxli
cxli
xli
lxxxvi
lxxxvi
i
xxiii
xxv
xxxii
xxxiii
xxxiiii
xxxv
xxxvi
xxxviii
xliiii

LVCAS

xv
xxxii
clxxxv
cxxxiii
lxxxviii
lvi
iii
xxiii
xxxiii
xxvi
lxxxiii
xxxviii
xxxviii
clxxxvi
xl
lxxxv
clxxxviii
lxxxvi
xliiii
lxxxvii
cx
lxxxvii
cxii
cxiii
lxxxviii
cxliiii
celi
lxxx
xcvii
cxlii
lxx
xli
xlii
cxxxvii
cxxxviii
cxlii
lxxxii
lxxxvi
lxxxviii
clxvii

CANON
IN QVO

SECVN DVS
TRES

MATTHEVS

[illegible]

MARCVS

Lvii
Lviii
Lxvi
Lxvi
Lxviii
Lxxviii
Lxxxiii
Lxxxiii
Lxxxv
Lxxxvii
xci
xciii
xcv
xcv
xcviii
cv
cvi
cvii
cvii
cviii
cviii
cvm
cvm
cx
cxi
cxii
cxiii
cxvi
cxvii
cxviii
cxxxvii
cxxxviii
cxxx
cxxxiii
cxxxiii
cxxxv

LUCAS

xc
 xii
 xliii
 xxxv
 xxxvi
 exliiii
 xcv
 ccvi
 xevi
 xcviii
 xcviiii
 ci
 cii
 ccxvii
 cxevii
 cxev
 ccxvi
 cxxi
 ccxviii
 clii
 ccxviii
 ccxx
 ccxxi
 clxxii
 ccxxii
 cc lxx
 ccxxii
 ccxxxi
 ccxxxii
 ccxl
 ccxli
 ccxliii
 ccxlv
 ccxlii
 cxxxv

IOHANNIS.

I
 II
 V
 II
 XXV
 CXVI
 XXXVII
 CXVIII
 CXXXVIII
 CV
 CXLVIII
 XXX
 CXIII
 LXXXVII
 XLIII
 LXI
 VII
 LXXVI
 XC
 CLIII
 CXLII
 XLIII
 In quodam

QVARTINOVO 111

MAR IOHS

clxxviii	clxxviii
clxxiiii	cvi
clxxviii	lxx
clxxx	ciii
clxxxviii	clxxiii
cc i	clxxx
cc i	cxen
cciii	clxxxiiii
ccvii	clxxxv
ccvii	clxxxviii
ccxi	cc iii
CANON	quart
quo	tres

CANON QVINVS CAN QVIN
INQVO DVO INQVO DVO

MAT

III
X
XII
XVI
XXV
XXVII
XXVIII
XX
XXXIII
XXXVI
XLVII
XLVIII
XLVIII
LI
LIII
LV
LVII
LVIII
LX
LXI
LXV
LXVI
LXVIII
LXXVIII
LXXXVI
XCI
XCV
XCVI
XCVI
CII
CIII
CV
CVII
CVIII
CX
CXVI
CXVI
CXVIII

LUCAS

II
VIII
XI
XVI
XLVI
XLVIII
XLVII
XLVIII
CXIII
CXIII
CXXXIII
CXCI
CX
LVIII
CXV
LIII
CLXX
LXI
LX
CLXXI
LXIII
CLXXII
LXVI
CV
CVIII
CXI
CVIII
CXIV
CLX
CLXXII
CLXXIII
LXVIII
LXXI
CXIII
LXXIII
CXV
CXVIII
CLXV
CLXXVII
CXCVI

MAT

CXXV
CXXVII
CXXVII
CXXVIII
CXXII
CXXIII
CXXVIII
CLVI
CLVII
CLXII
CLXXV
CLXXII
CLXXII
CLXXIII
CLXXVIII
CXCVII
CCXIII
CCXXI
CCXXVIII
CCXXI
CCXXXI
CCXXXII
CCXXXIII
CCXXXVI
CCXXXVII
CCXXXVIII
CCXL
CCXLI
CCLV
CCLVI
CCLVII
CCLXI
CCLXII
CCLXV
CCLXVI
CCLVII
CCLXX
CCLXXII
FINIT
QVIN
INQVO

LUCAS

LXII
CXXVIII
CXXII
CXXX
LXXXI
CXX
CLXXVIII
LVII
CCXXVI
CLXI
CC
CLXXXVII
CLXXXVIII
CXCVIII
CXCVIII
CLXXII
CCXXXV
CLXXI
CXCVIII
CLXXVIII
CCXV
CXLII
CXXXVI
CXXXV
CXCVIII
CXL
CXLII
CLXXV
CCII
CCV
CCXIII
CCVII
CCXII
CLVII
CLV
CLVIII
CCXXVIII
CCXXXI
CANON
TVS
DVO

CANON VIII & CAN·X·INQ· CAN
INQVO DVO & MAT PR·P· X·INQVO
MAR·PROP

xxx
xxx
cclxii
cclxi
cclxiiii
cclxxiii
cclxxiiii
ccciii
cccvii
cccxii
cccm
cccvii
cccxii
ccciii
cccvii
cccxii
cccxl
cccxli
cccxli

ii
iii
vi
xiii
xxiii
xxvi
xxviii
xxxiii
xxxv
xxxvii
xxxviii
xlii
xlv
li
lvi

CCXXVIII
CCXXII
CXIII
CXXIII
CCXXVIII

VIII. IN
LVC IOHES
IN QVO
PROPRIE
MATHEUS

Lxxv
Lxxvi
Lxxviii
Xci
xcviii

ci
cui
cviii
cxiii
cxv

cxviii
cxxxiii
cxxxvi
cxxxviii
cxli

cl
clv
clxvii
clxxi
clxxvii

clxxxi
clxxxiii
clxxxvi
clxxxviii
cxc

cxvi
cxvii
cxviii
cxviiii

CCXXII
CCXXVII
CCXXXI
CCXXXIII
CCXXXV

ccxxxviii
ccxlv
ccxxviii
ccxxxi
ccxxxviii

ccciii
cccxviii
cccxxiii
cccxxxviii
cccxlvi

cccl
ccclv
Finit
canon
dectione

μαθη
οι ατ
προπ

XVIII
XXXI
XLIII
XLVI
LVII

Lxx
Lxx
Lxxiii
Lxxxi
Lxxx

xc
 xcii
 xciii
 ci
 ciii

cxxiii
 cxxxi
 clxxxv
 ccxiii
 ccxxx

FINIT
CAPIT
DECI
IN QVO
STAT

приор

INCEPIT PROLES MATTHEI EVANGELII

qui & leui sicut in ordine pri-
mus ponitur. Ita euangelium
in iudea primum scripsit.

Cuius uocatio ad dñm ex publi-
canis actibus fuit. Duorum
in generatione xpi principia
præstans. Unius cuius prima
circumcisio in carne.

Alterius cuius secundum cor
electio fuit. & & utrisque
in partibus xps. Si que qua-
ternario denario numero tre-
formiter posito principium

credendi fidem in electionis
tempus porrigens. Et & elec-
tione usque intrans migrationis
diem dirigens. At que
a trans migratione usque in
xpm. Definens decursam
aduentus dñi ostendit gene-
rationem. Ut & numero satis-
faciens. & tempori. & quod
esse & ostendens & di in se
opus monstrans. Et tiam
in his quorum gñus posuit
xpi operantis a principio
testimonium non negat &.
Quarum omnium rerum tem-
pus. ordo. numerus disposi-
tio uel ratio. Quod fidei
necessarium est. Dñs xps ē
qui factus est & muliere.
factus sub lege. natus &
uirgine. passus in carne.
Omnia in cruce fixit. ut
triumphans ea in semetipso
resurgens in corpore.
Et patris nomen in patri-
bus filio & filii nomen pa-
tri restituens in filius
sine principio sine fine
ostendens. Unum se cum
patre esse quia unus est

In quo euangelio utile est de
siderantibus dñm. Sic prima
uel media uel perfecta cognos
cere ut Quocationem apostoli
& opus euangelii & dilectatio
nōdī in carne nascētis.
Per uniuersa legentes intellegant
atque id in eo in quo adprehē
si sunt & adprehēdere & peant.
recognoscant. Nobis enim hoc
in studio argumēti fuit & fidem
facere retradere & operantis
dī intellegendam diligētē. ēē
dispositionem querētibz ita cre

EXPLICIT ROLUS

INCIPUNT CAR

TULA EIVSDEM LIB

- I** Natiuitas xpi magorum uisita
occultato ihu infantes inter
ficiuntur.
- II** Regressus ihs & egipto
in nazareth a iohanne in
iordane baptizatur.
- III** Ihs temptatus a diabulo
uict. petrum & andream
iacobum & iohannem pesca.

tores conuocat. & circum ihs
uarios languores hominū curat.

III De beatitudine & ceteris
mandatis.

V Orationem docet & inter
cetera mandata non esse cogi
tandum de uictu & de uesti
mento prae dicit.

VI Non esse prae propere iudi
candum. de margaritis ante
porcos. petendum querēdū.
pulsandum. Apseudo pro
phētis cauendum. quia non
omnes qui dicunt dñe dñe intro
ibunt in regnum caelorum.

Dedomo edificata super
petram uel harenam.

VII Leprosum mundat. puerum
tribuni. paralyticum curat.
socrum petri a febris
liberat. De plurimis cūris.
& ut mortui mortuos suos
sepeliant euidam dicit.

VIII Nauigans tempestatem se
dat. In terra gerasenorum
demonia eicit.

VIII Paralyticus curatus lec
tulum suum baiulat. mathē
conuocat dicens phariseis non
ēē opus ualidis medicus.

X Parabolam panni & scissuræ
& utrum & uini ponit. mulierē
apud fluuiū liberat. & filiam
cuiusdam principis mortuam
suscitat. Cæcis oculos aperit.
Surdum & mutum demonium
eicit. Apostolos præmittit
cum omni doctrina. hæc dicit
quod non uenit pacem mittere
super terram sed gladium.

XI Ihs testimonium de iohanne dicit
atque increpat ciuitates que
credere noluerunt. confessio
ihū ad patrē & iugum dñi leuē ē.

XII Discipuli spicas uellunt ma-
num aridam habentē sanat.
hominē ad demonio cæcum & mu-
tum liberat. & in principē de-
moniorum id facere opinantes
destruit. Ione & minæ uitæ
signum phariseis tradidit. ma-
trē & fratres spernit.

XIII De nauiculis turbis parabu-
las & ponit. Proph&am in pa-
triam suam sine honore esse dicit.

XIII De iohannis capite in disco
De quinque panibus & duob;
piscibus in quinque milia
uiros. Ihs supramareambu-
lans petrum mox gentem alleuat.

XV Quod ea magis que de ore
& eunt conquinant hominē.
Filiam mulieris syrophœnise
ad demonio liberat & multos
alios sanat.

XVI De septem panibus in quat-
tuor milia uiro rum. Afer-
mento phariseorum cauidum
xp̄m dī uiui filium esse. pe-
trus confitetur. quōque
post paulo lūm petrum dūre
increpat.

XVII In monte trans figuratur
puerum lunaticum saluat.
De statere in ore piscis.

XVIII Humilitatē docet sicut
pueri & nec minimum fidelium
scandalizandum quorum
angeli faciē patris in cælis
semper uident. Corripiendo
fratres & sepius indulgendum

XVIII Similitudo de illo qui
conseruum propter centum
denarios suffocat. De eunu-
chis. Infantes non esse archi-
dos ab benedictione. Diffi-
cile diuitem introire in reg-
num celorum.

XX De primis nouissimos
futuros parabolam ope

rariorum in uineam conducto-
rum. de petione filiorum ze-
bethi. De duobus cecis uiam
curatis.

XXI De asina & de pullo eius
deficiu arefacta. Interro-
gatus in qua potestate hæc
faceret. Interrogat de iohs
baptismate sub iungens para-
bulam duorum filiorum in
uinea missarum.

XXII Parabulam de uinea & co-
lonis qui interficiunt ad se-
missos. Parabulam de his
qui mutati sunt ad nuptias
ubi & contonunt.

XXIII De denario cesaris. De
muliere que septem fratres
dicitur habuisse. Ihs temp-
tatur a pharisæis. Interro-
gat. Tuus filius es & xps.

XXIII In crepans scribas dicit.
ue uobis scribe & pharisæi.

XXV In crepatio ciuitatis he-
rusalæ. De occisione pro-
phetarum & lapidatione.
De signis nouis simorum die-
rum. De aduentu saluato-
ris. De decem uirginibus. De
talentis. De omnibus ad &

tris & hedis a sinistris.

XXVI Iudeorum concilium.
de comprehenso ihu. & cetera
que in cœnâ gesta sunt.

XXVII Petro prædicit quod
tertio eum abnegaturus est.
Oratio ihu ad patrem & ce-
tera cum tradere tur.

XXVIII Passio ihu & sepultu-
ra & resurrectio eius.
Itaque mandata & doctri-
na eius de baptismo.

EXPLICIT

CAPITULA

SECUNDUM MATHEV.

IHVXPI FILII

DAVID FILII

ABRAHAM

ABRAM GENUIT ISAAC.

ISAAC ^{AUTEM} GENUIT IACOB

Jacob autem genuit iudam
& fratres eius. Judas autem
genuit phares & zara de
thamar. Phares autem genuit
esrom. Esrom autem genuit
aram. Aram autem genuit
aminadab. Aminadab autem
genuit nason. Nason autem
genuit salmon. Salmon
autem genuit booz & rachab.
Booz autem obedi geruth.
Obedi autem genuit iesse.
Iesse autem genuit dauid & ge.
Dauid autem genuit salomonem
ex eaque fuit uria.
Salomon autem genuit ro
boam. Roboam autem ge
nuit abia. Abia autem
genuit asa. Asa autem ge
nuit iofaphat. Iofaphat
autem genuit ioram.
Ioram autem genuit ozia.
Ozias autem genuit iotham.
Iotham autem genuit achaz.
Achaz autem genuit eze
chiam. Ezechias autem
genuit manassen. Ma
nasses autem genuit amon.
Amon autem genuit iosia.
Josias autem genuit iechonia.

& fratres eius in transmigratione babilonis. Iechonias genuit salathiel. Salathiel autem genuit zoro babel. Zoro babel autem genuit abiud. Abiud autem genuit eliachim. Eliachim autem genuit azor. Azor autem genuit sadoc. Sadoc autem genuit achim. Achim autem genuit eliud. Eliud autem genuit eliazar. Eliazar autem genuit mathan. Mathan autem genuit iacob. Iacob autem genuit ioseph virum marie de qua natus est ihesus qui vocatur christus.

Omnes ergo generationes ab abraham usque ad dauid. Generationis quattuordecim, & ad dauid usque ad transmigrationem babilonis. Generationes quattuordecim, & a transmigratione babilonis usque ad christum. Generationes quattuordecim.

Christi autem generatio sic erat

Cum esset & dispensata mater eius maria ioseph. antequam conuenerit in uero utero habens de spiritu sancto.

Ioseph autem uir eius cum esset

iustus & nollet eam traducere uoluit occulte dimittere eam. Hæc autem eo cogitante. Ecce angelus domini in somnis apparuit ei dicens. Ioseph fili dauid. noli timere accipere mariam conjugem tuam. Quod enim in ea natum est de spiritu sancto est. Pariet autem filium. & uocabis nomen eius ihesum. Ipse enim saluum faciet populum suum a peccatis eorum.

Hoc autem totum factum est. ut adimpleretur quod dictum est ad domino per prophetam dicentem. Ecce uirgo in utero habebit. & pariet filium. & uocabunt nomen eius emmanuel. quod est interpretatum nobiscum deus.

Ex surgens autem ioseph a somno fecit sicut præcepit ei angelus domini. & accepit conjugem suam. & non cognoscebat eam donec peperit filium suum primo genitum. & uocauit nomen eius ihesum.

Cum ergo natus esset ihesus in bethlæm iude in diebus herodis regis. Ecce magi ab

in 11
Solus

in 11
L 11

in 11
Solus

oriente uenerunt iherusolimam.
 dicentes: ubi est qui natus est rex
 iudeorum? Uidimus enim stellā
 eius in oriente. & uenimus ad
 orare eum. Audiens autem he-
 rodes perturbatus est. & om-
 nis iherusolima cum illo.
 & congregans omnes principes
 sacerdotum & scribas populi.
 scis citabatur ab eis. ubi prae-
 nascetur. At illi dixerunt ei.
 In bethleem iude. sic enim scrip-
 tum est per prophetam.
 & tu bethleem terra iuda. nequa-
 quam minima es in principibus
 iuda. & te enim rex & dux qui
 regat populum meum israhel.
 Tunc herodes clam uocatis ma-
 gis. diligenter didicit ab eis
 tempus stellae. quae apparuit eis.
 & mittens illos in bethleem. dixit.
 Ite & interrogate diligenter
 de puero. & cum inueneritis re-
 nuntiate mihi. ut & ego ueniam
 adorare eum. Qui cum audis-
 sent regem. abierunt. & ecce
 stella quam uiderant in oriente
 ante cedebat eis. usque dum ue-
 nissent starā supra. ubi erat
 puer. Uidentes autem stellā.

gausi sunt gaudio magno ualde.
 & intrantes domum inuenerunt
 puerum cum maria matre eius.
 & prostrantes adorauerunt
 eum. & aperitis thesauris suis
 obtulerunt ei munera. aurum
 thus & myrram. & responso
 accepto in somnis ne redirent
 ad herodem per aliam uiam re-
 uersi sunt. in regionem suam.
 Qui cum recessisset. ecce ange-
 lus dñi apparuit in somnis
 ioseph. dicens. Surge & accipe
 puerum & matrem eius. & fuge
 in egiptum. & esto ibi usque dum
 dicam tibi. futurum est enim.
 ut herodes querat puerum
 ad perdendum eum. Qui con-
 surgens. accepit puerum &
 matrem eius nocte. & re-
 cessit in egiptum. & erat
 ibi usque ad obitum herodis.
 Ut adimpleretur quod dictū
 est a dño per prophetam dicentē.
 Ex egipto uocaui filium meū.
 Tunc herodes iudeis quoniam in-
 lusus esset & a magis. iratus est
 ualde. & mittens occidit omnes
 pueros qui erant in bethleem.
 & in omnibus finibus eius. abi-

matu. & infra secundum tempus
quod & quesierat amagis.

Tunc adimpletum est quod dic-
tum est ^{hig-eniam} ppropheetam dicentem

Vox in rama audita est plora-
tus & ululatus multus. rac-
hel plorans filios suos & no-
luit consolari quia non sunt.

Defuncto autem herode. ecce
apparuit angelus dñi in som-
nis ioseph in egipto dicens.

Surge & accipe puerum & ma-
trem eius & uade in terram
israhel. Defuncti sunt enim
qui querebant animam pueri.

Qui ^{in x} surgens accepit puerū
& matrem eius. & uenit in terrā
israhel. Audiens autem quod
arcelaus regnaret in iudea
pro herode patre suo. timu-
it illo ire. & ammonitus in
sommis recessit in partes ga-
lilee. & ueniens habitauit
in ciuitatem quæ uocatur na-
zareth. Ut adimpleretur
quod dictum est per prophe-
tas quoniam nazareus uoca-
bitur.

In diebus illis. uenit iohs
baptista. prædicans in deserto

iude & dicens. Penitentiam agite
adpropinquauit enim regnum
celorum. hic est enim qui
dictus est per issaiam prophe-
tam dicentem. Uox claman-
tis in deserto. parate uiam
dñi: rectas facite semitas eius.

Ipse autem iohannis habebat
uestimentum depilis came lo-
rum. & zonam pelliciam cir-
ca lumbos suos. Esca autem
eius erat locustæ & mel sil-
uestre. Tunc & ^{ebat} ad eum
hierusolima & omnis iudea
& omnis regio circa iordanem
& baptizabantur ab eo. con-
fiteutes peccata sua. Videns
autem multos phariseorum
& sad duccorum uenientes
ad baptismum suum. dixit
eis. Pro genes uiperarum
quis demonstrabit uobis.

Fugite a futura ira. facite
ergo fructum dignum peni-
tentiae. & ne uelitis dicere
intra uos. patrem habemus
abraham. Dico enim uobis quoniam
potens est dñs de lapidibus
istis suscitare filios abrahe.
Jam enim securus ad radicem

arborum posita est. Omnis
ergo arbor que non facit
fructum bonum. & cideatur.
& in igne mittetur. Ego
quidem uos baptizo in aqua
in penitentiam. qui autem post
me uenturus est. fortior me
est. Cuius non sum dignus cal-
cia munda portare. Ipse uos
baptizabit in spiritu sancto & igne.
Cuius uoti labrum in ma-
nu sua. & per mundauit arcam
suam & congregabit triticum
in horreum suum. paleas
autem comburet igni in cin-
guibili.

Tunc uenit ihesus a galilea in
iordanem ad iohannem ut
baptizaretur ab eo. Iohannes
autem prohibebat eum dicens.
Ego atque debeo baptizari.
& tu uenis ad me. Respon-
dens autem ihesus dixit ei. sine
modo sic enim decet nos
implere omnem iustitiam.
Tunc dimisit eum. bapti-
zatus autem ihesus confestim
ascendit de aqua. & ecce
aperisunt ei celi. & uidit
spiritum dei descendentem sicut

columbam. & uenientem super se.
& ecce uox de celis. dicens.
hic est filius meus dilectus
in quo mihi conplacui.

Tunc ihesus ductus est in desertum
ab spiritu. ut temptaretur a dia-
bulo. & cum ieiunasset & xl.
diebus & xl. noctibus. post
ea esuruit. & accedens tempta-
tor. dixit ei. si filius dei es. dic
ut lapides isti panes fiant.

Qui respondens dixit. Scrip-
tum est. Non in pane solo
uiuit homo sed in omni uerbo
quod procedit de ore dei.

Tunc adsumpsit eum diebu-
lus in sanctam ciuitatem & sta-
tuit eum supra pinnaculum
templi. & dixit ei. si filius dei
es mitte te de orsum. scrip-
tum est enim quia angelis
suis mandauit de te & in mani-
bus tollant te. ne forte offen-
das ad lapidem pedem tuum.
Ait illi ihesus rursum. Scriptum
est. non temptabis dominum deum tuum.

Iterum adsumpsit eum diabu-
lus in montem & celsum ualde
& ostendit ei omnia regna
mundi. & gloriam eorum.

& dixit illi. hæc tibi omnia
dabo si cadens adoraueris me. ^{lxxxix}
Tunc dicit ei ihs. Vade satanas ^{lxxxix}
^{lxxxix} scriptum est enim dñm
dñm tuum adorabis & illi soli
seruies. Tunc reliquit eum ^{lxxxix}
diabolu. ^{lxxxix} & accesserunt angeli
& ministrabant ei.

^{lxxxix} Cum autem audisset ihs quod
iohannis traditus esset. se
cessit in galileam. & relicta
ciuitate nazareth. uenit & ha
bitauit in capharnaum mari
timam in finibus zabulon
& neptalim. ut ^{ad} impleretur qd
dictum est per isaiam ppheta
Terra zabulon & terra nepta
lim uia maris trans iordanem
galilee gentium. Populus qui
sedebat in tenebris lucem uidit
magnam. & sedentibus in regio
ne & umbra mortis. lux orta
est eis. & inde coepit ihs
predicare & dicere. pñtitiã
agite adpropinquauit enim
regnum celorum.

^{lxxxix} Ambulans autem iuxta mare
galilee. uidit duos fratres.
simonem qui uocatur petrus.
& andream fratrem eius mit

tores rete in mare. Erant enim
piscatores. & ait illis. Venite
post me & faciam uos fieri pis
catores hominum. At illi con
tinuo relictis retibus secuti
sunt eum. & procedens inde
uidit alios duos fratres iacobu
zebede & iohannem fratrem eius in na
ui cum zebedeo patre eoru
reficientis retia sua. Quoca
uit eos. illi autem statim relic
tis retibus. & patre
secuti sunt eum.
& circuebat ihs totam galileã
docens in synagogis eorum &
predicans euangelium regni.
& sanans omnem languorem &
omnem infirmitatem in populo
& abiit opinio eius in totam
syriam. & obtulerunt ei omnes
male habentes. uariis languo
ribus & tormentis comprehen
sos. & qui demonia habebant.
& lunaticos. & paraliticos.
& curauit eos. & secute sunt
eum turbe multe de galilea
& decapoli. & hierusolimis.
& iudea. & de trans iordanem.
Uidens autem turbas ascendit
in montem. & cum sedisset. ac
cesserunt ad eum discipuli ei.

& aperitis os suum docebat eos
dicens. Beati pauperes spū.

q̄m ipsorum est regnum
celorum. Beati mites. q̄m
ipsi possidebunt terram.

Beati qui lugent. q̄m ipsi con
solabuntur. Beati qui esuriunt

& sitiunt iusticiam. q̄m ipsi sa
turabuntur. Beati misericor
des. q̄m ipsi misericordiam

consequentur. Beati mundo
corde. q̄m ipsi dñm uidebunt.

Beati pacifici. q̄m filii di
uocabuntur. Beati qui per
secutionem patiuntur prop

ter iusticiam. q̄m ipsorum est
regnum celorum. Beati estis

cum male dixerint uos & per
secuti uos fuerint. & dixerint

omne malum aduersum uos
mentientes propter me.

Gaudete & exultate q̄m
merces uestra copiosa est

in celis. Sic enim per secuti
sunt prophetae. qui fuerunt

ante uos. Uos estis sal
terrae. quod si sal euarius. it.

In quo salietur ad nihilum
ualde ultra. nisi ut mittatur

foras. & conculcetur.

ab omnibus. Uos estis lux
mundi non potest ciuitas ab
scondi supra montem posita.
neque accedunt lucerna.
& ponunt eam sub modio. sed
super candellabrum. ut lu
ceat omnibus qui in domo sunt.
Sic luceat lux uestra coram
hominibus. ut uideant opera
uestra bona & glorificent pa
trem uestrum qui in celis est.

Nolite putare q̄m ueni sol
uere legem aut prophetas.

Non ueni soluere sed adimplere.

Amen quippe dico uobis donec
transeat celum & terra. lota

rium. aut unus ap̄s non præ
teribit a lege. donec omnia fiant.

Qui ergo soluit unum de
mandatis istis minimus & do

cuerit sic homines. minimus
uocabitur in regno celorum.

Qui autem fecerit & docue
rit. hic magnus uocabitur

in regno celorum. Amen
dico enim uobis. Quia nisi

habundauerit iustitia uestra
plusquam scribarum &
phariseorum. non intrabi

tis in regnum celorum.

Audistis quia dictum est anti-
quis. Non occides. qui autem oc-
ciderit reus erit iudicio. Ego autem dico vobis. quia
omnis qui irascitur fratri suo.
reus erit iudicio. Qui autem
dixerit fratri suo racha. reus
erit concilio. Qui autem dix-
erit fatue. reus erit gehen-
ne ignis. Si ergo offeres
munusculum ad altare. & ibi
recordatus fueris. quia fra-
ter tuus habet aliquid ad-
uersum te. relinque ibi
munusculum ante altare.
& uade prius reconciliare
fratri tuo. & tunc ueniens
offeres munusculum.

Audistis quia dictum est an-
tiquis. Non machaberis.
Ego autem dico vobis. Quia
omnis qui uiderit mulierem
ad concupiscendum eam.
iam mechatus est eam in corde
suo. Quod si oculus tuus
dexter scandalizat te.
erue eum & proice abste.
Expedit enim tibi ut pere-
at unum membrorum tuo-
rum. Quam totum corpus
tuum mittatur in gehennam.

¶ Esto consentiens aduersario tuo cito dum es in uia cum eo. ne
forte tradat te aduersarius iudici. & iudex tradat te ministro. &
in carcerem mittaris. Amen dico tibi. non exies inde. donec reddas no-
uisimum quadranten.

& si dextera tua manustua scanda-
lizat te. abscide eam & proice
abste. Expedit enim tibi
ut pereat unum membrorum
tuorum. quam totum cor-
pus tuum eat in gehennam.
Dictum est autem. Quicum-
que dimiserit uxorem suam
& illi libellum repudii.
Ego autem dico vobis. Quia
omnis qui dimiserit uxorem
suam & cepit fornicatio-
nis causa. facit eam mecha-
ri. & quidem missam dux erit.
adulterat. Iterum audistis
quia dictum est antiquis. non
per iurabis. reddes autem domino
iuramentum tuum. Ego autem dico
vobis. Non iurabis omnino. neque
per celum. quia thronus dei est.
Neque per terram. quia scabel-
lum est pedum eius. Neque
per hierosolimam. quia ci-
uitas est magni regis. Ne-
que per caput tuum iurabis.
Quia non potes unum
capillum album facere. aut
nigrum. Sit autem sermo
uester. Est. est. non non.
Quod autem his habundan-

tius est. a malo est.

Audistis qui ad dictum est
oculum pro oculo. & den-
tem pro dente. Ego autem
dico uobis. non resistere
malo. Sed si quis te
percusserit in dexteram
maxillam tuam praebe
illi & alteram. & ei qui
uult tecum iudicio con-
tendere & tunicam tuam
tollere. remitte ei & palliū.

Et quicumque te anga-
ri &auerit mille passus.
uade cum illo & alio duo.
Qui petit a te da ei. & uo-
lenti mutuari a te.
ne auer- taris.

Audistis qui ad dictum est
diligis proximum tuum
& odios. inimicum tuum.

Ego autem dico uobis.
diligite inimicos uos.
beneficite his qui ode-
runt uos. & orate pro
persequentibus & ca-
lumniatoribus uos. ut si-
tis filii patris uestri
qui in caelis est. qui solet suū

orire facit super bonos &
malos. & pluit super iustos
& in iustos.

Si enim diligitis eos qui
uos diligunt. quam mer-
cedem habebitis. nonne
& publicani hoc faciunt.
Et si salutaueritis fratres
uestros tantum. quid am-
plius facitis. nonne &
homines hoc faciunt.

Estote ergo uos perfecti
sicut & pater uester cae-
lestis perfectus est.

Addidite ne iustitiam
uestram faciatis coram
hominibus. ut uideami-
ni ab eis. Alio quin
mercedem non habebitis
apud patrem uestrum
qui in caelis est.

Cum ergo facis elemo-
sinam. noli tuba canere
ante te. sicut hypocri-
te faciunt in synagogis
& in uicis. ut honorificen-
tur ab hominibus.

Amen dico uobis recepe-
runt mercedem suam.

in xli
l. v

in xxxviii
l. liii

in xxxviii
folius

in xlii
folius

in xli
l. lii

Te autem faciente elemosy-
nam. nesciat sinestrata.
quid faciat dexterata.
ut sit elemosinata
in abscondito. & pater-
tuus qui uidet in abscon-
dito reddet tibi.

Et cum oratis non eritis
sicut hypocrite. qui
amant in sinagogis
& in angulis plat-
tarum stantes orare. ut
uideantur ab hominibus.
Amo dico uobis. recepe-
runt mercedem suam.
Tu autem cum orabis. in-
tra cubiculum tuum. &
clauso ostio tuo. ora
patrem tuum in abscon-
dito. & pater tuus qui uidet
in abscondito reddet tibi.

Mat. xlii
Lxxxi

Orantes autem nolite
multum loqui sicut &
homici. putant enim quod
in multa loquio suo se
audiantur. Nolite
ergo. adsimilari eis.
Soci enim namque pa-
ter uester quid opus

sit uobis. antequam pe-
tatis eum. sic ergo uos
orabitis.

PATER NOSTER QUI ES

in caelis. Sanctificetur no-
men tuum. ueniat regnu-
m tuum. fiat uoluntas tua
sicut in caelo & in terra.
Panem nostrum super-
substantialem dano
bis hodie. & dimitte
nobis debita nostra.
Sicut & nos dimittimus
debitoribus nostris.
& nos inducas in tem-
ptationem. Sed libera
nos a malo.

Si enim dimiseritis ho-
minibus peccata eorum.
dimittet & uobis pater
uester caelestis delic-
ta uestra. Si autem non
dimiseritis hominibus.
Nec pater uester dimittet
peccata uestra.

Mat. xlv.

X
solus

Cum autem ieiunatis
nolite fieri sicut hypo-
crite tristes. Extermi-
nant enim facies suas.

ut pareant hominibus
ieiunantes. Amen dico
uobis quia receperunt
mercedem suam.

Tu autem cum ieiunas. un-
gue caput tuum. & fa-
ciant tuam laua. ne uidea-
ris hominibus ieiunans.
sed pater tuus qui est in
abscondito & pater tuus
qui uidet in abscondito
retribuet tibi. Nolite
thesaurizare uobis
thesauros in terra. ubi
erugo & tinea demolitur.
& ubi fures effodiunt
& furantur.

in xlviii
lxxxi

in xlvii
lxxxi Theaurizate autem
uobis thesauros in celo.
ubi neque erugo neque
tinea demolitur.

& ubi fures non effo-
diunt nec furantur.
Vbi enim est thesaurus
tuus. ibi est & cor tuum.

Lucerna corporis tui
est oculus tuus. Si
fuerit oculus tuus
simplex. Totum cor

in xlvii
lxxxviii

pus tuum lucidum erit.
Si autem oculus tuus ne-
quam fuerit. Totum cor
pus tuum tenebrosum erit.

Si ergo lumen quod dicitur
est tenebrae sunt. ipse
tenebrae quantus erunt.

Nemo potest duobus
dominis seruire. Aut
enim unum odio habebit
& alterum diliget.

Aut unum sustinebit. & al-
terum contemnet.

Non potestis deo seruire
& mammonae.

in xlviii
lxxxi

Ideo dico uobis. Nesci-
tis sitis animae uestrae
quid manducetis. Neque
corpori uestro quid
induamini. Nonne anima
plus est quam esca. & cor-
pus quam uestimentum.

Respicite uolatilia caeli.
quoniam non serunt. neque
metunt. neque congregant
in horrea. & pater uest-
er caelestis pascit illa.

Nonne uos magis pluris
estis illis.

Quis autem uestrum cogitans.
potest adicere ad staturam
suam cubitum unum. & de
uestimento quid solliciti estis.

VI
m̃t l
m̃t xli
luc luy

Considerate lilia agri quo
modo crescunt. non labo
rant neque nent.

m̃t li
luc. luy

Dico autem uobis. quoniam nec
salomon in omni gloria
sua cooperatus est. sicut
unum & istis. Si autem fe
num agri quod hodie est.
& cras in clibanum mittitur
ut sic uestit. Quanto magis
uos minime fidei. Nolite
ergo solliciti esse dicentes.

Quid manducabimus. aut
quid bibemus. aut co
operiemur. haec enim
pater uester qui a his
omnibus indigetis.

m̃t lu
solus
X

Querite autem primum
regnum dei & iustitiam
eius. & haec omnia ad
iciuntur uobis.

m̃t. luy.
lxxxv

Nolite ergo solliciti esse
in crastinum. crastinus
enim dies sollicitus erit
sibi ipse. sufficit diei

malitia sua.

NOLITE IUDICARE UT
non iudicemini. In quo enim
iudicio iudicaueritis. iudica
bimini. & in qua mensura
miseri fueritis. remittetur
uobis. Quid autem uides
festucam in oculo fratris
tui. & trabem in oculo tuo
non uides. Aut quomodo
dicis fratri tuo. sine eicia
festucam de oculo tuo.
Et ecce trabis est in oculo
tuo. hypocrita. eice
primum trabem de oculo
tuo. & tunc uidebis eice
re festucam de oculo fra
tris tui.

Nolite dare scem canibus.
neque mittatis margari
tas uestras ante porcos.
ne forte conculcent eas
pedibus suis. & conuersi
dis rumpant uos.

Petite & dabitur uobis.
querite & inuenietis.

Pulsate & aperietur uobis.
Omnis enim qui petit accipit.
& qui querit inuenit. &

Ad omnia gentes inquirunt. scit enim.

MAT

in lxxi

in lxx

**in lxxiii
in lxxii
in cxxvi**

**in lxx
in lxxxi**

pulsanti aperiatur.
Aut quis est & uobis homo
quem si p&ierit filius suus
panem. numquid lapidem
porreget ei. Aut si p&isc&
p&ierit. numquid serpen-
tem porriget ei.

Si ergo uos cum sitis mali
nostis bona dare filiis uiris.
Quanto magis pater uester
qui in caelis est. dabit bo-
na p&entibus se.

Omnia ergo quaecumque uul-
tis ut faciant uobis homines.
& uos facite illis. haec enim
lx & proph&ae.

Intrate ergo per angustam
portam quia lata porta
& spatiofa uia quae ducit
ad perditionem. & multi sunt
qui intrant per eam.

Quam angusta porta & ar-
ua quae ducit ad uitam &
pauci sunt qui inueniunt eam.

Atendite a falsis proph&is.
qui ueniunt ad uos in uesimen-
tis ouium. In trinsecus au-
tem sunt lupi rapaces.

A fructibus eorum cognos-

ce & is eos. Numquid colligunt
de spinis uuas. aut de tribulis
figus? Sic omnis arbor bona
fructus bonus facit.

Mala autem arbor fructus
malos facit. Non potest
arbor bona fructus malos
facere. neque arbor mala
fructus bonos facere.

Omnes arbor qui non facit
fructum bonum & cideatur
& in ignem mittetur.

Igitur & fructibus eorum
cognoscetis eos

Non omnis qui dicit mihi
dne dne intrabit in regnum
caelorum. sed qui facit
uoluntatem patris mei
qui in caelis est. ipse in-
trabit in regnum caelorum.

Multa dico mihi in illa die.
dne dne. nonne in nomine
tuo proph&auimus & in
nomine tuo daemonia
eiecimus. & in nomine tuo
uir tutes multas fecimus.

Et tunc confitebor illis.
quia nunquam noui uos.
Discidite ame omnes qui

¶ lxi
lxxiii

operamini iniquitatem.
Omnes ergo qui audit uer-
ba mea haec. & facit ea.
ad similitudinem uiro sapientia.
Qui aedificabit domum suam
super petram. & descendit
pluuia. & uenerunt flum-
ina. & flauit uenti &
inruerunt in domum illam
& non cecidit. fundata enim
erat supra petram;

Et omnes qui audit uer-
ba mea haec. & non facit ea.
similis erit uiro stulto.

Qui aedificauit domum suam
super arenam. & descen-
dit pluuia & uenerunt
flumina. & flauit uenti.
& inruerunt in domum illam.
& cecidit. & fuit ruina eius
magna; & factum est
cum consummasit ih̄s uer-
ba haec. admirabantur
turbae super doctrina
eius. erat enim doctus
eos sicut potestatem
habens. non sicut scribae
eorum & pharisaei.

¶ lxi
lxxiii
lxxviii

¶ VII.
¶ lxi
lxxiii
lxxviii

**Cum autem discendisset
de monte**

¶ lxi
lxxiii
lxxviii

secute sunt eum turbae
multae. & ecce leprosus
ueniens ad orabat eum
dicens. Domine si uis. potes
me mundare. & ten-
dens ih̄s manum tetigit
eum dicens. uolo munda-
re. & confestim munda-
ta est lepra eius. & ait
illi ih̄s. uide nemini dixeris
Sed uade ostende te sacer-
doti. & offer munus quod
praeccepit moyses. testi-
monium illis.

Cum autem introisset
Capharnaum. accessit
ad eum centurio rogans
eum & dicens. Domine puer
meus iacet in domo para-
liticus & male torquetur.
& ait illi ih̄s. ego
ueniam. & curabo eum.
& respondens centurio ait.
Domine non sum dignus ut in-
tres sub tectum meum.
sed tantum dic uerbo. &
sanabitur puer meus.
Nam & ego homo sum
sub potestate habens

sub me milites. & dico
huic uade. & uadit. & alio
ueni. & uenit. & seruom
facho. & facit.

Audiens autem ih̄s miratus
est. & sequentibus redixit.
Amendico uobis. Non in uobis
tantam fidem in israhel.

in lxxv
lxxvi Dico autem uobis. Quod
multi ab oriente & occi
dente uenient. & recumbent
cum abraham & isac &
iacob in regno celorum.
Fili autem regni. eiciuntur
in tenebras & tenebris ibi
erit fl&us & stridor den
tium. & dixit illi ih̄s con
turioni. Uade & sicut
credidisti. fiat tibi. & sa
natus est puer in illa hora.

in lxxvii
lxxviii
lxxix **ET CUM UENIS & IHS IN DOMU**
iacentem
p̄m uidit socrum eius & fe
bri etantem & tetigit
manum eius & dimisit eā
febris. & surrexit & mi
nistrabat eis. uespere
autem facto obtulit
ei multos demonia habi
tes. & eiciebat sp̄s uerbo

& omnes male habentes
curant. ut adimplere
tur quod dictum est p̄
isaiam proph&am dicen
tem. ipse infirmitates
n̄ras accepit & aegrota
tiones nostras portabit.
Uidens autem ih̄s turbas
multas circumse iussit
ire trans fr&um discipu
lor suos.

ET ACCEDENS UNUS SCRIBA

& ait illi. Magister. se
quar te quocumque is. &
dixit ei ih̄s. uulpes fo
ueas habent & uolucres
caeli in dōs tab&acula
filius autem hominis non
hab& ubi caput suum
reclin&. alius autem de
discipulis eius. ait illi.

me
Dñe per me te. primum
ire. & sepelire patrem
meum. ih̄s autem ait illi.
Sequere me & dimitte
mortuos. sepelire mor
tuos suos.

eo
ET ASCENDENTE in nauicula
secuti sunt eum discipulis

Et ecce ⁴terrae motus mag-
nus factus est in mari.
Ita ut nauicula operire-
tur fluctibus. ipse
uero dormiebat.

Et accesserunt & susci-
tauerunt eum dicentes.
Dñe saluam nos perimus.
& dicit eis. Quid timidi
estis modice fidei. Tunc
surgens. imperauit uentis
& mari. & facta est tran-
quillitas magna. Porro
homines mirati sunt dicen-
tes. Qualis est hic. quia
uenti & mari oboediunt ei.

XXII **ET CUM UENISSET. TRANS**
fretum in regione gerassenorū
occurrunt ei duo ho-
mines habentes demonia
demonum moris & euntes
seui nimis. ita ut nō
possit transire per uiam
illam. & ecce clama-
uerunt dicentes. Quid nobis &
tibi fili dī uenisti huc
ante tempus torquere
nos. erat autem non longe
ab illis græ porcorum

multorum pascuis. Demo-
nes autem rogabant eum
dicentes. Si eiecis nos
mitte nos in gregem por-
corum. & ait illis. ite.
At illi & euntes abierunt
in porcos. & ecce magis
impetu. abiit totus grex
per præceptum in mare.
& mortui sunt in aquis.

Pastores autem fugerunt
& uidentes in ciuitatem.
nuntiauerunt omnia
& de his quæ demonia
habuerant. & ecce tota
ciuitas exiit obuiam ih̄u.
& uiso eo rogabant ut
transiret a finibus eorū

XXIII **ET ASCENDENS IN NAUICULA**
trans fretum & uenit
in ciuitatem suam. & ecce
offerebant ei paraliticū
iacentem in lecto. **VID. MAT.**
dū ih̄s fidem illorum
Dixit paralitico. Confide
fili. remittuntur tibi
peccata tua. & ecce qui-
dam de scribis dixerunt
inter se. hic blasphematur.

in lex
in re
in verum
in ceterum

Et cum uidisset & ih̄s cogitationes eorum. dixit. ut quid cogitatis mala in cordibus uestris. quid est facilius dicere dimittantur tibi peccata aut dicere. Surge & ambula. ut sciatis autem quoniam filius hominis habet potestatem in terra dimittere di peccata.

Tunc ait paralitico. Surge tolle lectum tuum & uade in domum tuam. & surrexit & abiit in domum suam. Uidentes autem turbe timuerunt & glorificauerunt dñm qui dedit potestatem talon hominibus.

XXIII

ET CUM TRANSIRET INDE IH̄S uidit hominem sedentem in teloneo. matheum nomine & ait illi. sequere me. & surgens secutus est eum.

ET FACTUM EST DISCUMBENTE eum in domo. Ecce multi publicani & peccatores uenientes discumbebant cum ih̄u & discipulis eius. Quare cum publicanis &

peccatoribus manducat magister uester. At ih̄s audiens ait. non est opus ualentibus medicus sed male habentibus. Cunctis autem discite quid est misericordiam uolo. & non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos. sed peccatores.

XXV **TUNC ACCESSERUNT AD EUM DISCIPULI**

iohannis dicentes. Quare nos & pharisei ieiunamus frequenter. Discipuli autem tui non ieiunant. & ait illis ih̄s. Numquid possunt filii sponsi lugere. quam diu cum illis est sponsus.

Ueniet autem dies. cum auferetur ab eis sponsus & tunc ieiunabunt.

Nemo autem inmittit communis suram panni rudis in uestimento ueteri. tollit enim plenitudinem eius & uestimento uetustius & peior. scis sura fit. Neque mittunt unum nouum in utres ueteres. Alioquin. rum

*Uidentes pharisei dicebant discipulis eius.

puntur utres. & uinum
effundetur & utres
pereunt. Sed uinum nouū
in utres nouos mittunt &
ambo conseruantur.

xxvi **H**accillo loquente ad eos

Ecce princeps unus ac-
cessit & adorabat eum
dicens. Dñe filia mea
modo defuncta est. sed
ueni impone manum sup
eam & uiuēt. & surgens
ihs sequebatur eum & dis-
cipuli eius. & ecce mulier
que sanguinis fluxum pa-
ciebatur duodecim annis
Accessit retro & tetigit
fimbriam uestimenti eius.
Dicebat enim intrase. sit-
tiggero tantum uestimentū
eius salua ero. Confide
filia fides tua te saluam
fecit. & salua facta est
mulier & illa hora.

Et cum uenisset ihs in domū
principis & uidisset tibi-
cinis & turbam tumultu-
antē dicebat. recidete

*at ihs conuersus & uidens eam dixit.

non est enim mortua puella
sed dormit. & deridebant
eum & cum eiecta esset
turba intrauit & tenuit
manum eius & surrexit
puella. & fuit fama hæc
in uniuersa terra illam

xxvii **E**t transiit iherosolimis

secuti sunt eum duo cæci
clamantes & dicentes.
miserere nrī fili dauid.
Cum autē uenisset domū
acceserunt ad eum cæci
& dicit eis ihs. Crædetis
quia possum hoc facere
uobis. Dicunt ei. utique
dñe. Tunc tetigit oculos
eorum dicens. secundum
fidem uestram fiat uobis.
& apertis sunt oculi eorum
& comminatus est illis ihs
dicens. uidete ne quis sciāt
Illi autē & euntes defama-
uerunt eum in tota ter-
ra illam. Egressis autē
illis. ecce obtulerunt ei
hominem mutum demo-
nium habentē. & eiecto

241.
daemone locutus ē mutus
Et mirati sunt turbedicentes
numquam apparuit sic in
israhel. pharisei autē di
cebant. in principem daemo
norum eiecit daemones.

xxviii

ET CIRCVBATIS CIVITATIBUS

omnes castella docens in
synagogis eorum & predicans
euangelium regni. & curans
omnem languorum & omnē
infirmatē.

Videns autē ih̄s turbas
misertus est eis quia erant
se uicari & iacentes sicut
oves non habentis pastore

Tunc dicit discipulis suis.
Messis quidē multa. Ope
rarii autē pauci. Roga
te ergo dñm messis. ut
eiciat operarios in mes

xxviii sem suam.

ET CONVOCATIS XII DISCIPULIS

suis. dedit eis potestatem
spirituum immundorum
& eiecerant eos. & cura
rent omnem languorum
& omnem infirmitatē

in populo. Duodecim autē
discipulorum nomina. hæc
sunt. Primus simon petrus
quid dicitur & andreas fra
ter eius. Jacobus zebe
dei & iohannis frater eius
philippus & bartholomeus.
thomas & matheus publica
nus. Jacobus alphi &
taddeus. Simon chanaaneus
& iudas schariodes. qui &
tradidit eum. hos. xii.
misit ih̄s præcipiens eis
& dicens. In uiam gentium
ne abieritis & in ciuitates
samaritanorum ne intra
ueritis. sed potius ite
ad oves que perierunt
domus israhel.

Ex euntibus autē prædica
te dicentes. Quia ad pro
pinqua ut regnum caelo
rum. Infirmos curate.
Mortuos suscite. lepro
sos munda. daemones
eiecite. gratis accepistis
gratis date. Nolite pos
sedere aurum. neque argenti

Neque pecuniam in zonis
uestris. Non peram. Inuia
Non duas tunicas. neque
calciamenta. neque uir-
ga in manu. Dignus ē enim
operarius cibo suo.

In quacumque autem in ci-
uitatem aut in castellū
intraueritis interrogate
quis in ea dignus sit. & ibi
manete donec exeat.

3 Intrans autem in domo
salutate eam. ^{dicentes pax huic domui} & si qui-
dem fuerit domus illa
digna. ueniet pax uestra
super eam. Sin autem
non fuerit digna pax
uestra ad uos reuertetur.

Et quicumque non rece-
perit uos. neque audi-
erint sermones uestros.

Ex euntes foras de do-
mo uel de ciuitate. &
euite puluerem de pe-
dibus uestris.

Ambidico uobis. Tole-
rabilius erit terrae
sodomorum & gomor-

raeorum in die iudicii
quam illi ciuitati.

Ecce ego mitto uos sic
oues; ^{in medio} luporum. Estote
ergo prudentes sicut
serpentes & simplices
sicut columbe.

Cauete autem ab homini-
bus tradent enim uos
in conciliis & in synago-
gis suis flagellabunt
uos. & ad praesides &
reges ducimini propter
me in testimonium illis
& gentibus. Cum autem
tradent uos. nolite cogi-
tare quomodo aut quid
loquamini dabitur enim
uobis in illa hora quid
loquamini. Non enim
uos estis qui loquimini
sed sps patris uestri
qui loquitur in uobis.

Tradet autem frater fra-
trem in mortem & pa-
ter filium & insurgent
filii in parentes & mor-
ti eos afficiet.

& eritis odio omnibus homi-
nibus propter nomen meum

Qui autem per^{usque} se uerit in fine
hic saluus erit;

Cum autem persequatur uos
in ciuitate ista. fugite in
alia. Amen dico uobis. non
consummabitis ciuitates
israhel donec ueniat filius
hominis. Non est discipu-
lus super magistrum. neq-
seruus super dominum suum.

Sufficit discipulo ut sit
sicut magister eius. & ser-
uus sicut dñs eius.

Si patres familias beel-
zebub. uocauerunt. quan-
to magis domesticos eius.
ne ergo timueritis eos.

Nihil enim operatum est
quod non reuelabitur
& occultum quod non scie-
tur. Quod dico uobis in
tenebris dicite in lumine
Et quod in aure auditis
predicate super tecta.
& nolite timere eos qui
occidunt corpus animam

autem non possunt occi-
dere. sed potius eum
timete. Qui potest ani-
mam & corpus perdere
in gehennam. Nonne duo
passeres asse ueneunt
& unus & illis non cadit
super terram sine uolun-
tate uestro. Uestri autem
& capilli capitis nume-
rati sunt omnes

Nolite ergo timere multas
passeribus melioris estis
uos. Omnis ergo qui con-
fitebitur me coram homi-
nibus. confitebor & ego
eum coram patre meo
qui est in caelis.

Qui autem negauerit me
coram hominibus. nega-
bo; ego eum coram patre
meo qui est in caelis.

Nolite arbitrari uene-
rim mittere pacem in
terra. non uenipa con-
mittere sed gladium.

Ueni enim seperare homi-
nem aduersus patrem suum

& filiam aduersū matrē
suam. & nūrum aduersū
socrum suam. & inimici ho-
minis domestici eius.

^{m. xcvi.}
^{l. cxxxv.}
V Qui amat patrem aut ma-
trē plusquam me non ē
medignus. & qui amat
filium aut filiam sup me
non est medignus.

^{m. xcvi.}
^{l. cxxi.}
^{lo. cu.}
III Et qui non accepit crucē
suam & sequitur me non
est medignus. Qui inuit
animam suam perdet illā

^{m. xcvi.}
^{m. xciii.}
^{l. cxxii.}
^{lo. cxx}
I Et qui perdidit animā
suā propter me inueniet
eam. Qui recepit uos me
recepit. & qui me recepit
recepit eum qui me misit.

^{m. xcvi.}
^x Qui recepit prophētā
in nomine prophetae.
mercedem prophetae ac-
cipiet. & qui recepit ius-
tum in nomine iusti. mer-
cedem iusti accipiet.

^{m. xcvi.}
^{m. xcvi.}
V Et qui cumque potum
dederit uni & minis istis
calicem aquae frigidae.
Tantum in nomine disci

^{m. ci.}
^{xxx} puli. amendo uobis. non
perdit mercedem suam.

^{m. ci.}
^{l. lxxviii.}
V Et factum ē cum con-
summasset ih̄s uerba haec.
Praecipiens duodecim dis-
cipulis suis transiit inde.
ut doceret & praedicaret
in ciuitatibus eorum.

Iohannis autē cum audis-
set in uinculis operari xp̄i.
Mittens duos de discipulis
suis. ait illis. Tūc qui
uenturus es an alium &
spectamus. & respondens
ih̄s. ait illis. Euntes re-
nuntiate iohanni que
audistis & uidistis. Ceci-
dunt. claudi ambulant
leprosi mundantur. ✕

Et beatus est qui non fue-
rit scandalizatus in me.
Illis autē abeuntibus
coepit ih̄s dicere ad tur-
bas de iohanne.

Quid & istis in desertum
uidere arundinem uen-
to agitatē sed quid &
istis uidere hominem.

✕ surdi audiunt mortui resurgunt pauperes euangelizantur;

mollibus uestitum. Ecce qui mollibus
uestiuntur in domibus regum
sunt. Sed quid existis uide
re. propheta & iam dico
uobis. & plusquam prophe
tam. hic enim est de quo
^{in. cum}
^{l. lxx} scriptum est. Ecce mitto
angelum meum ante faciem
tuam qui prae parauit
uiam tuam ante te.

^{in. cum}
^{l. lxxi} Amen dico uobis. Non sur
rogit in istis natus mulie
rum. maior iohanne bap
tista. Qui autem minor
est in regno caelorum
maior est illo.

^{in. cum}
^{l. lxxii} Adiebus autem iohannis
baptistae usque nunc reg
num caelorum. Uim pati
tur. & uiolenti diripiunt
illud. Omnis enim lex.

^{in. cum}
^{l. lxxiii} & prophetae usque ad iohan
nem prophetauerunt.
& si uultis recipere. ipse
est helias qui uenturus est
Qui habet aures audien
di. audiat. Cui autem si
mitem aestimabo genera

tionem istam. Similis est
pueris sedentibus in foro
Et qui clamantes quo equa
libus dicunt cecimus
uobis. & non saltastis
lambitauimus & non plan
xistis. Uenit enim iohannis
neque manducans neque
bibens. & dicunt demonum
habet. Uenit filius homi
nis manducans
& bibens. & dicunt. Ecce
homo uorax & potator
uini publicanorum & pec
catorum amicus & iusti
ficata est sapientia a fi
lius suis.

xxxii

Tunc coepit ihs & probare
ciuitatibus in quibus fac
te sunt plurime uirtutes
eius qui non egi s. s. pe
nitentiam. Uaetibi cor
zain. Uaetibi bethsaida
quia si in thyro & sidone
factae essent uirtutes
quae factae sunt in uobis.
Olim in cilicio & cinere
penitentiam egi s. s.

^{in. cum}
^{l. lxxii}

Verum tamen dico uobis.

Tiro & sidon. remissius
erit indie iudicii. quam
uobis. & tu capharnaum
numquid usque in caelum
& altaberis usque in infer-
num descendis.

Quia si in sidonis factae
fuis sent uirtutes quae
facte sunt in te forte
mansissent usque in hunc
diem. Verum tamen dico
uobis. Quia terrae sodo-
morum remissius erit
indie iudicii quam tibi.

XXXIII **ILL. OTT. P. R. RESPONDENS**

ih̄s dixit. Confite or tibi
pater dñe caeli & terrae
qui abscondisti haec. a sa-
pientibus & prudentibus
& reuelasti paruulis.

Ita pater qm̄ sic fuit pla-
citum dñe te. Omnia
mihī tradita sunt a patre
meo. & nemo nouit filiū
nisi pater. Neque pater
quis nouit nisi filius.
& cui uoluerit filius re-

uelare. Venite ad me
omnes qui laboratis &
honorati estis. & ego re-
ficiam uos. Tollite iugū
meum super uos & discite
a me quia mitis sum &
humilis corde. & inue-
nietis requiem anima-
bus ur̄is. Iugum enim
meum suauē est & onus
meum leue.

ILL. OTT. P. R. ABIT. IHS
sabbato p̄sata. Disci-
puli autē eius esurien-
tes coeperunt uellere
spicas. & manducare.

Pharisaei autē uidentes
dixerunt ei. Ecce disci-
puli tui faciunt quod n̄
licit eis facere sabbatis.
At ille dixit eis. non legistis
quid fecerit dauid quan-
do esurit & quicum eo
erant. Quomodo intrauit
in domū dī & panis posi-
cionis comedit quos non
licebat ei comedere. Neque
his qui cum eo erant nisi

solis sacerdotibus. Aut non
legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabba-
tum uiolant & sine crimine
sunt. Dico autem uobis.
Quia templo maior est hic.
Si autem sciretis. quid est
misericordiam uolo. & non
sacrificium numquam con-
damnassetis innocentes.
Dñs est enim filius hominis
& iam sabbati.

ET CUM INDE TRANSISSET

in synagogam eorum. &
ecce homo manum habens
aridam. & interrogabant
eum. dicentes. Si licet sab-
batis curare ut aclusaret
eum. ipse autem dixit illis.
Quis erit & uobis homo qui
habet ouem unam & si ceci-
derit hec sabbatis in foueam
nonne tenebit & leuabit
eam. Quanto magis melior
est homo oue. Itaque
licet sabbatis benefacere
Tunc ait homini & tende
manum tuam. & contudit

& restituta est sanitas sicut
alibi. Ex euntibus autem
pharisei consilium facie-
bant aduersus eum quo
modo eum perderint
Ihs autem sciens cogita-
tio mis eorum. secessit in-
de. & secuti sunt eum multi
& curauit eos omnes. & prae-
cepit eis. ne manifestum eu
fecerint. ut adimplere-
tur quod dictum est per
isaiam proph^{etam} dicentē.
Ecce puer meus: elegi di-
lectus meus in quo bene
conplacui animae meae
Ponam spm meum sup eum
& iudicium gentibus nun-
tiabit. non condendit.
Neque clamabit. neque au-
diat aliquis in plateis. uo-
con eius harundinem quas
sata non confringet.
& linum fumi gans non con-
tinget donec eiciat ad
uictoriam iudicium. & in
nomine eius gentes spe-
rabunt. Tunc oblatus

3 est ei homo daemonium habuit.
 cecus & mutus & curauit eum
 ita ut loqueretur & uideret.
 Et stupebant omnes turbæ
 & dicebant. Num quid hic
 est filius dauid.

Pharisæi autem audientes
 dixerunt. hic non eiecit
 daemones. nisi in belzebub
 principem demoniorum.
 Ihs autem sciens cogitatio
 nes eorum dixit eis. Omne
 regnum diuisum contra se
 desolabitur. & omnes ciui
 tas uel domus diuisa contra se.
 non stabit. & si satanas
 satanas eiecit aduersus
 se diuisus est. Quomodo
 ergo stabit regnum eius.
 Et si ego in belzebub. eie
 cio daemones. filii uestri
 in quo eieciunt. Ideo ipsi
 iudices estis uestri.
 Si autem ego in spū dī eiecio
 daemones. igitur per uenit
 in uos regnum dī. Aut quo
 modo potest quisquam
 intrare in domum fortis

& uasa eius diripere. nisi
 prius allegauerit forte.
 Et tunc domum illius diri
 piatur. Qui non est mecum
 contra me est. & qui non con
 gregat mecum spargit.
 Ideo dico uobis. quia omne
 peccatum & blasphemia
 remittuntur hominibus.
 Spūs autem blasphemiae.
 2 Qui autem in spū blasphe
 mauerit non remittetur illi.
 Et qui cum que dixerit uer
 bum contra filium hominis
 remittetur ei.
 Qui autem dixerit contra
 spm scm. non remittetur ei.
 neque in hoc seculo. neque
 in futuro. Aut facite ar
 borē bonam & fructū
 eris bonus. Aut facite
 arborē malam. & fruc
 tum eius malum. Si quidem
 ex fructibus enim arbor
 agnoscitur. pro genies
 uiperarum quomodo po
 testis bona loqui. cum
 sitis mali. & habundan

tia enim cordis os loqui-
tur. bonus homo de bono
de sauro profert bonum.
Et malus homo de malo
de sauro profert mala.

^{mat}^{fol} **D**ico autem vobis. Quoniam
omni uerbum ocio sum
quod locuti fuerint homi-
nes. reddent rationem deo.
Indie iudicii. Ex uerbis enim
tuis iustificaberis. & ex
uerbis tuis condemnaberis.

^{xxxvi}^{fol} **T**unc respondit ei quidam
describis & phariseis dicentes.
Magister uolumus a te signum
uidere. Qui respondens.
^{xxxvii}^{fol} ait illis. Generatio mala
& adultera signum querit.
& signum non dabitur ei nisi signum
ione prophetae. Sicut enim
fuit ionas in uentre codi-
tribus diebus & tribus noc-
tibus. Sic filius hominis
in corde terrae. tribus die-
bus & tribus noctibus.

Uiri nunc uita sur-
gent in
iudicio cum generatione
ista & condemnabunt eam

^{xxxviii}^{fol}
^{lxxxix}

^{xl}^{fol}
^{xl}^{fol}
^{lxxxi}

quia penitentiam egerunt
in praedicatione ionae.
Et ecce plusquam ionahic.
regina austri surgit in iu-
dicio cum generatione ista
& condemnabit eam. quia
uenit a finibus terrae. au-
dire sapientiam salomonis
Et ecce plusquam salomon hic.
Cum autem spiritus immundus & i-
erit ab homine ambulat
per loca arida. querens
requiem & non inuenit.

Tunc dicit reuertar in do-
mum meam unde & uiui. &
ueniens inuenit eam uacan-
tem scopis mundatam & or-
natam. Tunc uadit & ad-
sumit septem alios spiritus ne-
quiores se. & intrantes ha-
bitabant ibi. & fiunt no-
uissima hominis illius pei-
ora prioribus. Sic erit
generationi huic pessimae.

xxxvii. Adhuc eo loquente. ad turbas.

Ecce mater eius & fratres
stabant foris querentes lo-
qui ei. Dixit autem ei quidam.

Eccce mater tua & fratres
foris stant querentes te
At ipse respondens dixit
sibi ait. Que est mater
mea & qui sunt fratres
mei. & extendens manus
in discipulos suos dixit.

Eccce mater mea & fratres
mei. Quecumque ergo fece-
rit uoluntatem patris mei
qui in caelis est. ipse meus
frater & soror & mater. ē.

In illa die. exiens ih̄s de templo

sedebat secus mare. &
congregati sunt ad eum
turbe multe. ita ut in na-
uicula ascendens sederit

Et omnes turba stabat
in litore. & locutus est
eis. multa in parabolis dicens.

2. Eccce sicut seminator qui
seminat seminare semen suum

Et dum seminat quadam
cecidit secus uiam &
uenerunt uolucres & co-
mederunt ea.

Alia autem ceciderunt in
petrosas. ubi non habebat

terram multam. & continuo
secorta sunt & quia non
habebat altitudinem terrae.

Sol autem est uasuerunt
& quia non habebant radi-
cem aruerunt.

Alia autem ceciderunt in spi-
nis & creuerunt spine. &
suffogauerunt ea.

Alia uero ceciderunt in ter-
ram bonam & dabant fruc-
tum. aliut centissimum.
aliud sexagissimum. aliud
tricensimum. Qui habet
aures audiendi audiat.

Et cecedentes discipuli.
dixerunt ei. Quare in pa-
rabulis loqueris eis.

Qui respondens. ait illis.

Quia uobis datum est nosse
mysteria regni caelorum.

illis autem non est datum.

Qui enim habet dabitur ei.
& abundauit. Qui autem
non habet. & quod habet

auferetur ab eo; Ideo in
parabulis loquor eis.
Qui uideret non uidet

Th. cccc.
Ch. xxxv.
L. lxxxvii
11

Th. cccc.
Ch. xxxv.
L. lxxxvii

Th. cccc.
Ch. xxxv.
L. lxxxvii
Io. cvm.

& audientes non audiunt ne
que intellegunt ut adimplea
tur que in eis proph&ia es&ie
dic&as. Auditum audietis
& non intellegitis. & uidentes
uidebitis & non uidebitis.

In crassatum est enim cor
populi huius. & auribus
grauib& audierunt &
oculos suos cluserunt
nequando uideant oculis
& auribus audiant. & cor
de intellegant & conuer
tantur & san&on eos.

xxx xxx Uestri aut&on beati oculi
qui uident & aures ur&ae
que audiunt.

Amen quippe dico uobis.

Qui multi proph&as & iusti
cupierunt uidere que ui
detis & non uiderunt.

xxxv xxxviii xxxviii Et audire que auditis &
non audierunt. Uos ergo
audite parabolam sem
nantis. Omnis qui audit
uerbum ~~seminantis~~ regni & n
intellegit. uenit malus &
rapi& quod seminatum est

in corde eius. hic est qui
secus uiam seminatus est
Qui aut&on ^{su} per petrosa se
minatus est. hic est qui
uerbum audit & continuo
cum gaudio accepit illud.

Non hab& in se radic&on.
sed est temporalis.

Facta aut&on tribulatione.

& persecutione propter
uerbum continuo scanda
lizatur. Qui aut&on est
seminatus in spinis. hic
est qui uerbum audit &
solicitudo seculi istius
& fallacia diuitiarum
suffocat uerbum & sine
fructu efficitur.

Qui uero in terra bona
seminatus est. hic est
qui audit uerbum & in
tellegit & fructum ad
fert & facit. aliud qui
den. centum. aliud aut&
sexaginta. porro aliud
triginta.

li. cxxxvii
Solus

Alia parabol& pro
posuit illis dicens.

Simile factum est regnum
 caelorum. homini qui semi-
 nauit bonum semen in agro
 suo. Cum autem dormirent
 homines uenit inimicus eius
 & super seminauit ziza-
 ma in medio tritici & abiit.
 Cum autem creuisset herba
 & fructum fecisset. tunc
 apparuerunt zizania.
 Accedentes autem serui pa-
 tris familias dixerunt ei.
 Domine nonne bonum semen
 seminasti in agro tuo.
 Unde ergo habet zizania
 & at illis. Inimicus homo
 hoc fecit. Serui autem dix-
 erunt ei. uisimus & collegi-
 mus ea. & ait non. Ne forte
 collegentis zizaniam era-
 dicetis simul cum eis & tri-
 ticum. Sinite utraque
 crescere usque ad messem.
 Et in tempore messis dicam
 messoribus. Collegite
 primum zizania & alliga-
 te ea fasciculos ad combu-
 rendum. Triticum autem

congregate in horreum meum.
 Aliam parabolam proposuit
 eis dicens. Simile est reg-
 num caelorum grano
 sinapis. quod ac-
 cipiens homo seminauit in
 agro suo quod minimum
 quidem est omnibus semi-
 nibus. Cum autem creuerit
 maior est omnibus holi-
 ribus & fit arbor ita ut
 uolucres caeli ueniant &
 habitent in ramis eius.

Aliam parabolam locutus
 est eis. Simile est regnum
 caelorum fermento quod
 acceptu mulier abscon-
 dit in farinae satis tribus
 donec fermentatum est
 totum. haec omnia locu-
 tus est ih̄s. in parabolis
 ad turbas & sine para-
 bulis non loquebatur eis.
 Ut impleretur quod dic-
 tum erat per prophetam
 dicentem. Aperiam in pa-
 rabulis os meum & eruc-
 tuabo absconditam. a con-

mat

stitutionem mundi.

Tunc de missis turbis uenit
in domum. & accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes.

Ediffere nobis parabolam
zizaniorum agri. Qui res-
pondens ait. Qui seminat
bonum semen est filius homi-
nis. Ager autem est mundus.

Bonum uero semen hi sunt
filii regni. Zizania autem
filii sunt nequarii. Inimicus
autem qui seminauit eam

Zizania autem est diabolus.

Messis uero consummatio
misi seculi est. Messores
autem angeli sunt.

Sicut ergo colliguntur

Zizania & ^{13m}conburuntur

Sic erit in consummatione
seculi. Mitte filius ho-
minis angelos suos & colli-
gent de regno eius omnia
scandala. & eos qui faci-
unt iniquitatem & mittant
eos in camino ignis. ibi erit
fletus & stridor dantium.

Tunc iusti fulgebunt sicut

sol in regno patris eorum.

Qui habet aures audiat.

Alia similitudinem
Adiecit dicens.

Simile est regnum caelorum
thesauro abscondito in
agro. Quem qui inuenit
homo abscondit & prae
gaudio illius. uadit & uen-
dit uniuersa que habet
& emit agrum illum.

Iterum simile est regnum
caelorum homini negotiari
querenti bonas margarita.

Inuenta autem una prae-
tiosissima margarita.
Abiit & uendit omnia
quae habuit & emit eam.

Iterum simile est regnum
caelorum sagine misse
in mare. & ex omni genere
piscium congreganti.
Quae cum impleta esset
educantes. & secus litus
sedentes. elegerunt bonas
in uasa sua. malos autem
foras miserunt. sic erit
in consummatione seculi.

Exibunt angeli & sepe-
bunt malos de medio iusto-
rum & mittunt eos in ca-
mino ignis. ibi erit fletus
& stridor denteum.

Intelligistis haec omnia.

Dicunt ei & iam. ait illis.

Ideo ^{dicite uobis} omnis scriba doctus
in regno caelorum.

Similis est homini patri fa-
milias qui profert thesau-
ro suo noua & uetra.

Et factum est cum con-
summas & ih̄s parabulas istas
transiit inde.

Et ueniens in patriam suam
docebat eos in synagoga

eorum ita ut miraretur

& dicerent. Unde huic sa-

pientia haec & uirtutes

Nonne hic est fabri filius.

Nonne mater eius dicitur

maria. & fratres eius ia-

cobus & ioseph. & simon

& iudas & sorores eius.

Nonne omnes apud nos sunt

Unde ergo huic omnia ista

& scandalizabuntur meo

Th̄. xli
m. l
l. xxi
io. xxxv.

Ih̄s autem dixit eis. Non est
propheta sine honore. nisi
in patria sua & in domo sua.
Et non fecit ibi uirtutes
multas propter incredu-
litationem illorum.

Th̄. xli
m. l
l. xc

In illo tempore audiuit
herodes rex tethar casa-
mam ih̄u. & ait pueris suis
hic est iohannis baptista
ipse surrexit ita mortuus
& ideo uirtutes operantur
meo. Herodes autem tenuit
iohannem & alligauit eum
& posuit in carcerem prop-
ter herodiadem uxorem
fratri sui. Dicebat autem
illi iohannis. Non licet tibi
habere eam & uolens illu
occidere. & timuit populu
quia sicut propheta cum
habebant. Die autem na-
talis herodis. Salutauit
filia herodiadis in medio
& placuit herodi. unde
cum iuramento pollicitus
est ei dare. quod cumque
postulasset ab eo.

Th̄. xli
m. l
l. xviii
io. lvi

Th̄. xli
m. lx

At illa praemonita a matre
sua. Da inquit mihi hic in
disco caput iohannis bap-
tistae. & contristatus est
ipse. propter ius iurandum
& eos qui pariter secum
bebant iussit dari. misitque
& decollavit iohannem in car-
cerem. & allatum est ca-
put eius in disco. & datum
est puella. & ipsa intulit
matri suae. & accedentes
discipuli eius tulerunt cor-
pus eius & sepelierunt illud

In exlii
lxvii
io xlii

Et uementes nuntiauerunt
ihū. Quod cum audisset.
Ihs secessit deinde in nau-
cula in locum secretum.
seorsum. & cum audissent
turbae secutesunt eum pe-
des fregit decurritibus.

Et sciens uidit turbam
multam & misertus est eis
& curauit languidos eorum.

In exlviii
m lxi
io xlviii

Vespere autem facto acces-
serunt ad eum discipuli eius
dicentes. Desertus est locus
& hora iam praeteriit

In exlviii
m lxi
io xlviii

dimitte turbas. ut euntes
in castella emant sibi escas.
Ihs autem dixit eis. non ha-
bit necesse ire date illis
uos. manducare. Respon-
derunt ei. non habemus hic.
nisi quinque panes & duos
piscis. Qui ait eis. affer te
illos mihi huc. & cum iussis
sit turbam discumbere sup-
faenum. Acceptis quinque
panibus & duobus piscibus
Aspiciens in caelum. benedixit
& fregit dedit discipulis suis
panes. Discipuli autem turbis.
Et manducauerunt omnes &
saturati sunt. & tulerunt
reliquias duodecim cof-
finos fragmentorum ple-
nos. Manducantium autem
fuit numerus quinque
milia uirorum & ceptis
mulieribus & paruulis.

ET STATIM iussit
discipulos suos ascendere
in nauiculam & praecedere
eum trans fretum
donec dimitteri turbas.

Et dimissa turba ascendit
 in montem solus orare.
 Vespere autem facto solus
 erat ibi. Nauicula autem
 in medio mari iactabatur
 fluctibus. Erat enim con-
 trarius ventus. Quarta autem
 uigilia noctis. uenerunt ad eum
 ambulantes super mare.
 Et uidentes eum super mare
 ambulantem. turbati sunt.
 Dicentes. Quia fantasma est.
 Et praetimore clamauerunt.
 statimque ih̄s locutus est
 eis dicens. habete fiducia.
 Ego sum nolite timere. Res-
 pondens autem per eum dixit.
 Dñe si tu es iube me uenire
 ad te super aquas. At ipse
 ait. ueni. & descendens pe-
 trus de nauicula ambula-
 bat super aquam ut ueni-
 ret ad ihm̄. Uidentis uero
 uentum ualidum timuit.
 Et cum coepisset mergi
 clamauit dicens. Dñe sal-
 uum me fac. & continuo
 ih̄s extendit manum ad

prehendit eum. & ait illi.
 Modice fidei quare dubi-
 tasti. Et cum ascendisset
 in nauicula. cessauit uentus.
 Qui autem in nauicula erant.
 uenerunt & adorauerunt
 eum dicentes. uere filius dñi es.

XLIII **ET CUM TRANSIRETAS**
 sent uenerunt intra ghes-
 sar. & cum cognouissent eum
 uiri loci illius. miserunt
 in uniuersam regionem illam.
 Et obtulerunt ei omnes
 male habentes & rogabant
 eum. ut uel simbriam uesti-
 menti eius tangerent.
 & quicumque tetigerunt
 salui facti sunt.

XLIII **TUNC ACCESSERUNT AD EUM**
 ab hierosolymis scribae
 & pharisei. Dicentes.
 Quare discipuli tui trans-
 grediuntur traditiones
 seniorum. non enim lauant
 manus suas cum panem
 manducant. Ipse autem
 respondens. Ait illis.
 Quare & uos transgredimini

mandatum dī. propter tra-
ditionem uestram.
Nam dñs dixit. honorapa-
trē & matrē. & qui ma-
le dixerit patri uel matri
morte moriatur.

Vos autē dicitis. quę cum-
que dixerit patri uel ma-
tri munus. quodcumque
est & metibi proderit
& non honorificauit pa-
trē suū. Aut matrē suā.
Et irritum fecistis manda-
tum dī propter traditio-
nem uestram. Hypocritę.
Bene prophetauit de uobis
esaias dicens. Populus hic
labijs me honorat. Cor autē
eorum longe est a me.
Sine causa autē colunt
me docentes doctrinas
mandata hominum.
& conuocatis ad se turbis
dixit eis. Audite & in-
tellegite non quod intrat
in os conquinat hominē.
Sed quod procedit ex ore
hoc inquinat hominē.

Tunc Accedentes discipuli
eius dixerunt ei. scis quia
pharisęi. audito uerbo
scandalizati sunt. At ille
respondens ait. Omnis
plantatio qui non plantauit
pater meus celestis eradi-
cabitur. Sinite illos ceci-
sunt duces cęcorum.

Cæcus autē sicco ductu. præter
ambo infoueam cadunt.

Respondens autē petrus
dixit ei. Ediscere nobis
parabulam istam.

At ille dixit. Adhuc & uos
sine intellectu estis. non
intellegitis. Quia omne
quod in os intrat in ubitē
uadit & in secessum miti-
tur. qui autē procedunt
de ore decore & eunt.
& cæco inquinant hominē.

Decore enim & eunt co-
gitationes male. homicidia.
Adulteria. fornicationes
furta. falsa testimonia
blasphemia. hæc sunt
conquinant hominē.

Non lotis autem manibus
manducare non inquinat
hominem.

XLV

ET EGRESSUS INDE
Ihs secessit in partes
tyri & sidonis. & ecce
mulier chanaena afim-
bus illis egressa clama-
uit dicens. ei. Misere-
re mei dñe fili dauid
filia mea male ad aononio
ugetur. qui non respon-
dit ei uerbum.

Et accedentes discipuli
eius. rogabant eum dicen-
tes. Dimitte eam qui
clamat post nos. ipse
autem respondens ait.

Non sum missus nisi ad
oues que perierat pe-
ditas domus israhel.

At illa uenit & adorauit
eum dicens. Dñe adiuua
me. qui respondens ait.

Non est bonum sumere pa-
nibus filiorum & mitte-
re canibus. at illa dix.

Etiam dñe. nam & canelli

edunt de micis quae cadunt
de mensa dominorum suo-
rum. Tunc respondens
Ihs. ait illi. Omulier
magna est fides tua
fiat tibi sicut uis.

Et sanata est filia eius
& illa hora.

XLVI

ET CUM TRANSISSET
inde Ihs. uenit secus ma-
re galileae. & ascendens
in montem sedebat. ibi.

Et accesserunt ad eum
turbae multae habentes
secum multos claudos
caecos debiles & alios
multos & pro iecerunt
eos ad pedes eius & cu-
rauit eos. ita ut turba
mirarentur. uidentes
multos loquentes. clau-
dos ambulantes. caecos
uidentes & magnifica-
bant dñm israhel.

Ihs autem conuocatis dis-
cipulis suis dixit. mise-
reor turbam huic quia
triduo iam per seue

XLVII ET ACCESSERUNT AD EUM PHARISEI

Faciem ergo caeli deuudi
care nostis. Signa autem
temporum non potestis
scire. Generatio mala &
adultera signum querit.
Et signum non dabitur ei. nisi
signum ionae. & relictis
illis abiit. & cum uenisset
discipuli eius trans fretum
obliti sunt panes accipere.
Quid dixit illis. Intuemini &
cauete a fermentum pha-
risaeorum & sūduceorū.
At illi cogitabant inter se
dicentes. Quia panes non
accipimus. Sciens autē
ihs dixit. Quid cogitatis
inter uos. modice fidei
quia panes non habitis.

Nondum intellegitis neque
recordamini quinque panum
quinque milia hominum. &
quot cofinos sumpstis.
neque septem panum inquat
tuor milia hominum. & quot
sportas sumpstis quare non
intellegitis quia non de pane
dixerim uobis.

Cause afermento pharis
eorum & sadduceorum
tunc intellixerunt quia
non dixerit. Causidum
afermento panum sed a
doctrina pharissaeorum
& sadduceorum.

clviii.

Venit autem ih̄s in partes
cesarae philippi. & inter
rogabat discipulos suos
dicens. Quoniam dicunt
homines esse filium ho
minis. At illi dixerunt.
Alii iohannem baptistam
Alii autem heliam. Alii
uero hieremiam aut
unum & proph̄as. Dicit
illis ih̄s. Uos autem quoniam
me esse dicitis. Respon

dens symon petrus dixit.
Tu es x̄p̄s filius dei uiui. res
pondens autem ih̄s dixit ei.
beatus es symon bariona
quia caro & sanguis non
reuelabit tibi. sed pater
meus qui in caelis est.
Et ego dico tibi quia tu es
petrus & super hanc pe
tram aedificabo eccle
siam meam. & porte infe
ri non prae ualebunt ad
uersum eam & tibi dabo
clauēs regni caelorum.
Et quodcumque ligaueris
super terram. erit li
gatum & in caelis. & quod
cumque solueris super
terram. erit solutum &
in caelis. Tunc praecepit
discipulis suis. ut nemini
dicerint quia ipse esset
ih̄s x̄p̄s. Ex inde coepit
ih̄s ostendere discipulis
suis. quia oportet eum
ire in hierusalem &
multa pati a senioribus
& scribis & principibus

in eluxum
in luxum
sacerdotum. & occidi & ter-
tiadie resurgere. & assu-
mens eum petrus coepit
incredare illum dicens.

Ab sit te dñe non erit tibi hoc
Qui conuersus dixit petro.

Vade post me satanas. scan-
dalum es mihi quia non sa-
pis quae di sunt. sed ea quae
hominum. Tunc ih̄s dixit
discipulis suis.

Siquis uult post me uenire
abneg& sem& ipsum sibi.

& tollat crucem suam & se-
quatur me. Qui enim uolue-
rit animam suam saluam
facere perdat eam. Qui autē
perdiderit animam suam
propter me inueniet eam.

Quid enim prodest homini
si mundum uniuersum lu-
cretur. Animate autē suae
detrimentum patiatur.

Aut quam dabit homo com-
mutationem pro anima sua
Filius autē hominis uentu-
rū in gloria patris sui cum
angelis suis. & tunc reddet

in eluxum
in luxum
l. xxviii

unuique secundum opus
eius. Amendico uobis. Sunt
quidam de hic adstantibus
qui non gustabunt mortem
donec uideant filium hominis
uenturū in regno suo.

XLVIII. ET P̄DIESSEX AD SUONENSITIS

petrum & iacobum & iohan-
nem fratrem eius & ducit
illos in montem excelsum
seorsum. & trans figura-
tus est ante eos. & resplen-
dunt facies eius sicut sol.

Uestimenta^{au} eius facta sunt
alba sicut nix. & ecce ap-
paruit eis moyses & helias
cum eo loquentes. Respon-
dens autē petrus. Dixit
ad ih̄m. Dñe bonum est
nobis hic esse. si uis facia-
mus hic tria tabernacula.

Tibi unum & moysi unum
& heliae unum. Ad huc
eo loquente. Ecce nubes
lucida obumbravit eos.
Et ecce uox de nube dicens
hic est filius meus dilec-
tus in quo mihi bene placuit.

ipsum audite. & audientes
discipuli caeciderunt in
faciem suam & timuerunt
ualde. & accessit ihs &
tetigit eos. Dixitque eis.
Surgite & nolite timere.
Leuantes autem oculos
suos. neminem uiderunt
nisi solum ihm. & disce-
dantibus illis de monte prae-
cepit ihs dicens. Nemi-
ni dixeritis uisionem donec
filius hominis a mortuis
resurgat. & interroga-
uerunt eum ^{discipuli} dicentes.

Quid ergo scribedicunt.
quod heliam oportet
primum uenire. At ille
respondens. ait illis. he-
lias quidem uenturus ē.
& restitua omnia.

Dico autem uobis. quia
helias. iam uenit & non
cognouerunt eum sed
fecerunt in eo quaecum-
que uoluerunt. Sic &
filius hominis passurus
est ab eis. Tunc intel-

lexerunt discipuli quia
de iohanne baptista dixit
s. eis. & cum uenisset ad
turbam. accessit ad eum
homo genibus pro uolu-
tus ante eum dicens.

¶ Dñe miserere filii mei
quia lunaticus est &
male patitur. Nam sepe
cadit in ignem. & crebro
in aquam & obtuli eum
discipulis tuis & non po-
tuerunt curare eum.

Respondens ihs ait. O ge-
neratio incredula & p-
uersa. quo usque ero
uobiscum usquequo
paciar uos. Afferte
huc illum ad me. & in-
crepauit eum ihs. & exiit
ab eo demonium & cura-
tus est puer ex illa hora.

Tunc accesserunt disci-
puli ad ihm secreto &
dixerunt. quare nos
non potuimus eicere illū.

Dicit illis ihs. propter
incredulitatem uestrā.

Amen quippe dico uobis.
Si habueritis fidem ut
granum sinapis. dicetis
monti huic. transi hinc
& transibit & nihil impos-
sibile erit uobis. hoc
autem genus non eicitur
nisi per orationē & ieiunium

L. CONVERSANTIBUS

Autem eis in galileam
dixit illis ihs. filius tra-
dendus est in manus ho-
minum & occident eum
& tertia die resurgit.
& contristati sunt uehe-
menter. & conuenissent
capharnaum. accesser-
unt quididragma. ac-
cipiebant ad petrum
& dixerunt ei. Magis-
ter uester non solum di-
dragma. ait. & iam
& cum intrasset in domū
praeuenit eum ihs dicens.
Quid tibi uidetur si mon-
rege terrae. a quibus
accipiunt tributum
uel censum an filius

suis. an ab alienis. & ille
dixit. ab alienis.

Dixit illi ihs. ergo liberi
sunt filii. ut autem non
scandalizemus eos. uade
ad mare & mitte anum
& eum piscem qui primus
ascenderit. tolle & aper-
to ore eius inueni stati-
rem illum sumens da eis
pro me & te.

L.

IN illa hora accesser-
unt discipuli ad ihm
dicentes. Quis putas
maior est in regno cae-
lorum. & ad uocans
ihs paruulum. sta-
tuit eum in medio eorum
& dixit. Amen dico uobis.

Nisi conuersi fueritis &
efficiamini. sicut par-
uuli non intrabitis in
regnum caelorum.
Qui cumque ergo humi-
lauerit se sicut par-
uulus isto hic ē maior
in regno caelorum.
Et qui suscepit unū

par uulum talon in nomi
 nem eo me suscepit.
 Qui autem scandalizaue
 rit unum de pusillis **L.ii**
 istis qui in me credunt
 Expedit ei ut suspen
 datur mola asinaria
 in collo eius & di merga
 tur in profundo maris
 Uae mundo ab scanda
 lis. necesse est enim
 ut ueniant scandala.
 Uerum tamen uae homini
 per quem scandalum
 uenit. Si autem manus
 tua uel pestus scanda
 li **z**at te. abscede
 eum & proice ab ste.
 Bonum tibi est ad uitam
 ingratibilem uel gloriā
 quam duas manus uel
 duos pedes habentem
 inmitti in ignem
 aeternum. & si oculus
 tuus scandalizat te.
 Erue eum & proice ab
 te. bonum tibi est cum
 uno oculo in uitam in

trare. quam duos ocu
 los habentem mitti in
 gehennam ignis.
Uidete ne contemp
 natis unum de his pus
 illis. Dico autem uobis
 Quia angeli eorum in
 caelis semper uident fa
 ciem patris mei qui in
 caelis est. Uenit enim fi
 lius hominis saluare
 quod perierat. Quid
 uobis uidetur si fue
 rint alii cui centum oues
 & errauerit una & eis.
 Nonne relinquit nona
 ginta nouem in montibus
 & uadit querere eam
 quae errauit. & si con
 tin gerit ut inueniat
 eam. Amen dico uobis
 Quia gaudebit super eam
 magis quam super nona
 ginta nouem quae non
 errauerunt. Sic non
 est uoluntas pateris
 uestrum qui in
 caelis est. ut pereat

MAT

unus de pusillis istis.

LIII **SI AUTEM PECA**

uerit in te frater tuus
uade & corripe eum in
ter & ipsum solum.

Si te audierit lucratus
eris fratri tuo.

LIII **SI AUTEM NON TE AUDIERIT**

adhibe tecum adhuc
unum ^{uel} aut duos ut more
duorum testium uel

trium sit & omni uerbum

Quod si non audierit eos

dic ecclesiae. Si autem

ecclesiam non audierit

sit tibi sicut & himicus

& publicanus. Amen dico

uobis. Quaecumque alli

ga ueritis super terram

erunt ligata & in caelo;

Et quaecumque solueri

tis super terram erunt

soluta & in caelo.

LI **ITUM DICO UOBIS. QUIA**

si duo & uobis consen

serint super terram de

omni re. Quaecumque

petierint fiat illis

V
LXXXVII
LXXXVIII

apatre meo qui in caelis est.
Ubi enim sunt duo uel tres
congregati in nomine meo
ibi sum in medio eorum.

X
LXXXVIII
SOLUS

LI

Tunc accedens petrus
ad eum dixit. Domine quo
tiens peccauit in me fra
ter meus & dimittam ei
usque septies. Dicit illi
ih̄s. Non dico tibi usque
septies. Sed usque sep
tuages septies.

DEO ASSIMILATION

est regnum caelorum
homini regi qui uoluit
rationem ponere cum
seruis suis. & cum coepis
sit rationem ponere.
oblatus est ei. unus qui
debebat decem milia ta
lenta. Cum autem non
haberit unde redderet

Iussit eum dominus eius ut
dare & uxorem eius
& filius & omniaque
habebat & reddi debi
tum. Procidens autem
seruus ille orabat eum

VII
LXXXV

X
LXXXVI
SOLUS

dicens. Pacientiam ha-
 be in me. & omnia red-
 dam tibi. Misertus au-
 tem dñs serui illius dimisit
 eum & debitum dimisit
 ei. Egressus autem
 seruus ille. Inuenit unū
 de conseruis suis qui ei
 debebat centum dena-
 rios. & tñiens suffoca-
 bat eum dicens. redde
 quod debes. & proce-
 dens conseruus eius ro-
 gabat eum dicens.
 Pacientiam habe in me.
 & omnia reddam tibi.
 Ille autem noluit sed
 abiit. & misit eum in
 carcerem donec red-
 deret & debitum.
 Uidentes autem conser-
 ui eius que fiebant
 contristati sunt ualde.
 & ueniebant & narra-
 uerunt dño suo. om-
 nia que facta erunt.
 Tunc uocauit illum.

dñs suus. & ait illi.
 Serue nequam omne
 debitum dimisit tibi
 quoniam rogasti me. Non
 ergo oportuit & temi-
 serere conserui tui.
 Sicut & ego misertus
 sum tui. & iratus dñs
 eius tradidit eum tor-
 toribus quod ad usque
 redderit uniuersum
 debitum. Sic & pater
 meus caelestis faciat
 uobis. si non remiseri-
 tis unusquisque fratri
 suo de uerbis uestris.
LV
ET FACTUM EST cum
 consummasset ih̄s
 sermones istos. migra-
 uit a galilea. & uenit
 in finibus iudeae. &
 trans iordanem. & se-
 cuti sunt eum turbae
 multae. & curauit ibi.
 Et accesserunt ad eum
 pharisei temptantes
 & dicentes. Si hic & ho-
 mini de mittere.

LV
 m. cxxviii
 m. ciii.
 VI

uxorem suam. Quaecumque & causa. Qui respondens ait eis. Non legistis quia qui fecit ab initio masculinum & feminam fecit eos.

Dixit. Propter hoc dimittet homo patrem & matrem & adhaerebit uxori suae. & erunt duo in carne una.

Itaque iam non sunt duo sed una caro. Quod ergo deus coniunxit: homo non seperet.

Dicunt illi. Quid ergo moyses mandavit dare libellum repudii. & dimittere. & ait illis. Quoniam moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras. Ab initio autem non fuit sic. Dico autem vobis. Quaecumque dimiserit uxorem suam nisi ob for-

in cxi
solus

x

nicationem. & aliam duxerit moechatur.

Et dimissam duxerit moechatur. Dicunt ei discipuli eius. Si ita est causa homini cum uxore non & pedit nubere. Qui dixit non omnes capiunt verbum istud. sed quibus datum est.

Sunt enim enuchi qui de matris utero sic nati sunt;

Et sunt enuchi qui facti sunt ab hominibus. & sunt eunuchi qui se ipsos enuchi faciunt propter regnum caelorum.

Qui potest capere capiat. Tunc oblatis sunt parvuli ut manus eis imponeret & oraret.

Discipuli autem increpabant eis. Iesus vero ait illis. Sinite parvulos & nolite eos prohibere ad me venire.

in cxi
in cxi

l cxi

ii

in cxi
in cu
l cxi

ii

Talium est enim regnum
caelorum. & cum inpo
sueris & eis manus abut inde

LVI
m. cxxiii.
l. cxxiiii.
II

ET ecce unus acce
dens. ait illi. Magister
bone quid faciam ut
habeam uitam & eternam.

Qui dixit ei. Quid me in
terrogas de bono. unus
est bonus deus. Si autem
uis ad uitam ingredi. ser
ua mandata. Dicit illi.
quae. Ihs autem dixit.

Non homicidium facies.
Non adulterabis. Non fa
cies furtum. Non falsu
testimonium dices. ho
nora patrem & matrem
& diligis proximum tuum
sicut te ipsum. Dicit ille
adulescens omnia haec
custodiu. quid adhuc
mihi de est. ait illi Ihs.

m. cxxviii.
l. cxxviii.
II

Si uis perfectus esse.
uade uende omnia quae
habes & da pauperibus
& habebis thesaurum
in caelo & uen sequere me.
Cum audis sit autem

m. cxxxi.
l. cxxxi.
II

adulescens. uerbum
abiecit tristis. Erat enim
habens multa posse
siones. Ihs autem dixit
discipulis suis. Amen
dico uobis. Quia diues
difficile intrabit in
regno caelorum. & ite
rum dico uobis. faci
lius est camelum per
foramen acus transi
re. quam diuitem in
troire in regno caelo
rum. Auditis autem
his discipuli mirabantur

ualde. dicentes. Quis
ergo poterit saluus esse.
Aspiciens autem Ihs dixit
illis. Apud hominis hoc
impossibile est. apud
deum autem omnia pos
sibilia sunt. Tunc res
pondens petrus dixit
ei. Ecce nos reliqui
mus omnia & secuti
sumus te. Quid ergo
erit nobis. Ihs autem
dixit eis. Amen dico
uobis. Quod uos qui

m. cxxvi.
Solus
X

secuti estis me. in rege-
neratione cum sederit
filius hominis in sede
maiestatis suae sede-
bitis & uos. super sedes
duodecim iudicantes
duodecim tribum israel
Et omnis qui reliquae-
rit domum uel fratres
uel sorores. aut pa-
trem. aut matrem. aut
uxorem. aut filios. aut
agros. propter nomen
meum. Centum acci-
piat. & uitam & eternam
possidebit.

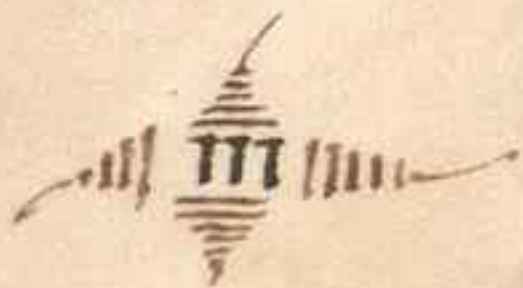
vii Multi autem erant
primi nouissimi & no-
uissimi primi. Simile
est regnum caelorum
homini patri familias
qui exiit primo mane
conducere operarios
in uineam suam.
Conuentione autem
facta cum operariis
& denario diurno mis-
sit eos in uineam suam
Et egressus circa hora-

tertiam uidit alios
stantes in foro otio-
sos. & illis dixit. Ite &
uos in uineam meam &
quod iustum fuerit
dabo uobis. Illi autem
abierunt. Iterum autem
exiit circa sextam
& nonam horam & fe-
cit similitudinem. Circa
undecimam uero ex-
iit & inuenit alios
stantes. & dicit illis
Quid hic statis tota
die otiosi? Dicunt
ei. Quia nemo nos con-
dixit. Dicit illis. Ite
& uos in uineam meam.
Cum sero autem factus
fuisset. dicit dominus
uiniae procuratori
suo. Uoca operarios
& redde illis mercedem
Incipiens a nouissimis
usque ad primos.
Cum uenissent ergo
qui circum undecimam
horam uenerunt. ac-
ciperunt singuli denarios

Uenientes autem primi
arbitrati sunt quod
plus essent accepturi
Acceperunt autem &
ipsi singulos denarios.
Et accipientes murmu-
rabant aduersum pa-
trem familias dicentes
huius nouissimi una hora
fecerunt & pares no-
bis illos fecisti. qui
portauimus pondus
diei & aestus. at ille
respondens uni eorum
dixit. Amice non fa-
cio tibi iniuriam non-
ne & denario conue-
niisti mecum. Tolle quod
tuum est & uade.
Volo autem & huic no-
uissimo dare sicut &
tibi. Aut non licet mihi
quod uolo facere. an
oculus tuus nequam est.
quia ego bonus sum.
Sic erunt nouissimi
primi & primi nouissi-
mi. Multi enim sunt
uocati pauci uero elec-
ti

Lviii **ET ASCENDENS IHS**

hierusolymam ad sum-
pit duodecim discipu-
los suos secreto. &
ait illis. Ecce ascen-
dimus hierusolymam
& filius hominis tradi-
tur principibus sacer-
dotum & scribis & con-
demnabunt eum mor-
te. & tradent eum gen-
tibus ad inludendum
& flagellandum & cru-
cifigendum. & tertia
die resurget. Tunc
accessit ad eum mater
filiorum zeb & hei. cum
filiis suis adorans & pe-
tens aliquid ab eo **dx**
Dixit que ei quid uis
ait illi. Dic ut sedeant
huius duo filii mei unus
ad dexteram tuam & unus
ad sinistram tuam in
regno tuo. Respon-
dens autem ihs dixit
Nescitis quid petatis.
potestis bibere calicem
quem ego bibiturus sum

dicunt ei. pos sumus.
 At illis. Calicem quidem
 meum bib&is. sedere autē
 ad dexteram meam aut
 sinistram. Non est meum
 dare uobis. Sed quibus
 datum est a patre meo;
 Et audientes decem in
 dignati sunt de duobus
 fratribus. Ihs autem
 uocauit eos ad se. & ait.
 Scitis quia principes
 gentium dominantur
 eorum. & qui maio
 res sunt potestatem
 exercent in eos. non ita
 erit inter uos. sed qui
 cumque uoluerit inter
 uos maior fieri sit
 uester minister;
 Et qui uoluerit inter
 uos primus esse erit
 uester ser uus. Sicut
 filius hominis non ue
 nit ministrari. sed mi
 nistrare. & dare ani
 mam suam redemp
 tionem pro multis;

Lxiii ET EGREDIENTIBUS
 illis in hiericho. secu
 ta est eum turba multa.
 Et ecce duo cecī seden
 tes secus uiam. audie
 runt quia ihs transi
 r&. & clamauerunt
 dicentes. Dñe misere
 re nostri fili dauid.
 Turba autem increpa
 bat eos ut tacerent.
 At illi magis clamabant
 dicentes. Dñe misere
 re nostri fili dauid.
 Et stetit ihs & uocauit
 eos. & ait quid uultis
 ut faciam uobis. Dicunt
 illi. Dñe utaperiantur
 oculi nostri. quia ser uus
 autem eorum ihs tetigit
 oculos eorum. Ut con
 festim uiderunt & se
 cuti sunt eum.

Lx ET CUM AD PROPIN
 quas sent hierusoly
 mis & uenissent b&h
 sage ad montem oli
 u&i. Tunc ihs misit

duos discipulos di-
cens eis. Ite in castellū
quod contra uos est.
& statim inueniatis asi-
nam alligatam & pullū
cum ea. soluite & addu-
cite mihi. & si quis uo-
bis aliquid dixerit.
Dicite. quia dñs hisopus
habet. & confestim
dimittit eos. hoc autē
factum est ut adimple-
retur quod dictum ē.
per prophētā dicentē.
Dicite filiae sion. ecce
rex tuus uenit tibi
mansuetus sedens sup
asinam & pullum filiū
sub iugalibus. Euntes
autem discipuli fece-
runt sicut praecepit
eis. ihs. & adduxerunt
asinam & pullum.
Et imposuerunt super
eos uestimenta sua & cū
desuper sedere fece-
runt. plurima autem
turba strauerunt

uestimenta sua in uia.
Alii autem cedebant
ramos de arboribus
& sternebant in uia.
Turbae autem quae prae-
cedebant & quae se-
quebantur clamabant
dicentes. Osanna fi-
lio dauid benedictus
qui uenturus est in no-
mine dñi. Osanna in
altis simis. & cum in-
trasset hierusalem
commota est uniuersa
ciuitas dicens. Quis
est hic. populi autē
dicebant. hic est ihs
prophēta anazarh
galileae. & intrauit
ihs in templum dī. &
eieciabat omnes uen-
dentes & ementes in
templo. & mensas nū-
mulariorum & cathe-
tras uendentium. co-
lumbas euerit.
Et dicit eis. scriptum
est domus mea domus

orationis uocabitur.
 Vos autem fecistis eam
 spelunca latronum.
 Et accesserunt ad eum
 cæci & claudi in templo
 & sanauit eos. Uidentes
 autem principes ^{sacerdotum} & scri
 be mirabilia quæ fecit
 & pueros clamantes
 in templo & dicentes.
 O sanna filio dauid
 indignati sunt & dix
 erunt ei. Audis quid
 isti dicunt. Ihs autem
 dicit illis. Utique. num
 quam legistis & ore in
 fantum & lactantium
 per fecisti laudem.
 Et relictis illis abiit
 foras & tra ciuitatem
 in bethaniam ibique
 mansit. Mane autem
 reuertens in ciuitatem
 esurit. & uidens fici
 arborē unam secus
 uiam uenit ad eam.
 & nihil inuenit in ea nisi
 folia tantum. & ait illi

Numquam & te fruc
 tus nascatur in sempi
 ternum. & are facta
 est continuo ficulnea.
 & uidentes discipuli
 mirati sunt dicentes.
 Quomodo continuo aruit.
 Respondens autem ihs
 ait eis. Amen dico uobis.
 Si habueritis fidem &
 non hesitaueritis. non
 solum de ficulnea fa
 ciatis. sed & simoni huic
 dixeritis. tollete & iac
 tate in mare fidem.
 & omnia quæcumque pe
 tieritis in oratione
 credentes accipietis.
Lxi ET cum uenisset &
 in templo accesserunt
 ad eum principes sa
 cerdotum & seniores
 populi dicentes. In
 qua potestate hæc
 facis. & quis tibi de
 dit hanc potestatem.
 Respondens ihs dixit
 illis. Interrogabo uos

huic

& ego unum sermonem
quam si dix eritis mihi
& ego uobis dicam in qua
potestate haec facio;
Baptismum iohannis
unde erat. ac caelo. an
& hominibus. At illi
cogitabant inter sedi
cotes. Si dixerimus
ac caelo dicit nobis
quare ergo non crede
distis illi. Si autem
dixerimus & homini
bus. timemus turbam;
Omnes enim habebant
iohannem sicut propheta
& respondentis ihu. dix
erunt ei. Nescimus.
Ait illis & ipse. Nec ego
dico uobis. in qua potes
tate haec facio.

Lxii **Quid autem uobis**
uideatur homo habebat duos
filios. & accedens ad
primum dixit. fili
uade hodie operari
in uineam meam; ille
autem respondens ait

Nolo. post ea uero pe
nitentiam motus abiit.
Accedens autem ad alterum
dixit similiter.
At ille respondens ait.
ecce domine & non uuit; Quis
& duobus fecit uolun
tatem patris. Dicunt ei no
uissimus. Dicit illis ihu.
Amendico uobis. Quia
publicani & meretri
ces praecedunt uos in
regno dei. Uenit enim
ad uos iohannis in uia
iustitiae & non crededis
tis ei; publicani autem
& meretrices credi
derunt ei. Uos autem
uidentes nec peniten
tiam habuistis. postea
ut crederetis ei. **Lxiii**

Aliam parabolam
audite. Homo erat
pater familias qui plan
tauit uineam. & sepe
circumdedit ei. & fodit
in ea torcular & aedifi
cauit turrem & loca

uit eam agricolis, &
 peregre profectus est
 Cum autem tempus fruc-
 tum adpropinquasset.
 Misit seruos suos ad agri-
 culas ut acciperent
 fructus eius, & agricule
 adprehensis seruis eius
 Alium ceciderunt. Alium
 occiderunt. Alium uero
 lapidauerunt; iterum
 misit alios seruos plu-
 res prioribus. & fece-
 runt illis similiter;
 Nouissime autem misit
 ad eos filium suum dicens.
 Verebuntur filium meum
 Agricole autem uidentes
 filium dixerunt intra-
 se. Hic est heres. ueni-
 te occidamus eum &
 habebimus hereditatem
 eius; & adprehensum
 eum eiecerunt extra
 uineam & occiderunt.
 Cum ergo uenisset dominus
 uineae quid faciat agri-
 culis illis. Aunt illi.

malos male perdat & ui-
 neam locabit aliis agri-
 colis qui reddunt ei
 fructum temporibus
 suis; dicit illis Iesus. Num
 quid non legistis in scrip-
 turis. lapidem quem
 reprobauerunt aedi-
 ficantes hic factus
 est in caput anguli.
 Ad domino factum est istud
 & est mirabile in oculis
 nostris; Ideo dico
 uobis quia auferetur
 a uobis regnum dei.
 Et dabitur genti faci-
 enti fructus eius.
 & qui ceciderit super
 lapidem istum confrin-
 getur; Super quem
 uero ceciderit conteretur.
 Et cum audisset prin-
 cipes sacerdotes & pha-
 risei parabolas eius
 cognouerunt quod de
 ipsis diceret; & que-
 rentes eum tenere
 timuerunt turbas

qm̄ si cut proph&am
cum habebant;

LXIII. ET RESPONDENS

ih̄s. Dixit iterum in pa
rabulis eis dicens;

Simile factum est regnū
caelorum. homini regi
qui fecit nuptias filio
suo. & misit seruos suos
uocare inuitatos ad nup
tias. & nolebant uenire;

Iterum misit alios seruos
dicens; Dicite inuitatis;

Eccc prandium meum pa
raui; tauri mei & altaria
occisa. & omnia parata
uente ad nuptias;

Illi autem neglexerunt
& abierunt; Alius in
uillam suam. Alius uero
ad negationem. Reliq:
uero tenuerunt seruos
eius & contumelias af
fectus occiderunt;

Rex autem cum audis
sit iratus est. & misit
& exercitus suos per
didit homicidas illor

& ciuitatem illorum suc
cedit; Nuptiae quidem
parate sunt; Sed qui
inuitati erant non fue
runt digni; Ite ergo
ad exitus uiarum;
& quoscumque inue
neritis. uocate ad nup
tias; Egressi serui
eius in uias congrega
uerunt omnes quos in
uenerunt bonos & malos;
& impl&ti sunt nuptiae
discumbentium;

Intrauit autem rex ut
uid& & discumbentes;
& uidit ibi hominem non
uestitum ueste nuptia
le. & ait illi; Amice
quomodo huc intraisti
Non habes uestem nup
tialem; At ille obmutuit
Tunc dixit rex minis
tris; ligatis pedibus
eius & manibus mitte
intenebras & tiores
Ibi erit fletus & stridor
dentium; Multi enim

sunt uocati pauci uero
electi. **LXV**

TUNC ABEUNTES
pharisei consilium
inierunt ut caperent
eum in sermone. & mit-
tunt ei discipulos suos
cum herodianis dicentes.
Magister scimus quia
uerax es. & uiam di in
ueritate doces. & non ē
tibi cura de aliquo.
Non enim respicis psonā
hominum. Dic ergo nob
Quid tibi uidetur. licet
censum dare cesari an
non. Cognita autē ih̄s
nequitia eorum. ait.
Quid me temptatis ipocri-
te. Ostendite mihi num-
misma census. At illi
obtulerunt ei denariū
& ait illis ih̄s. Cuius est
imago haec & sup̄scrip-
tio. Dicunt ei caesaris.
Tunc ait illis. Reddite ergo
quae sunt caesaris caesari.
& quae sunt dī dō. & audisti

tes mirati sunt. & relic-
to eo abierunt. **LXVI**

IN ILLO DIE ACCESSERUNT
adeum sadducei qui
dicunt non esse resur-
rectionem. & inter-
rogauerunt eum dicentes.
Magister moyses dixit.
Siquis mortuus fuerit
non habens filium fra-
tr̄ eius uxorem illius
& suscitā semen fratri suo
Erant autē apud nos
septem fratres & primus
uxore ducta & defunc-
tus est & non habens
semen reliquit uxore
suam fratri suo. simili-
ter secundus & tertius
usque ad septimum.
Nouissime autē omniū
& mulier defuncta est
In resurrectione ergo
cuius erit de septem
uxor omnis enim habue-
runt. Respondens autē
ih̄s ait illis. Erratis nes-
citis scripturas neque

uirtutendi. In resurrectione enim neque nubent neque nubentur. Sed sunt sicut angeli in caelo. De resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est ad dō. Dicente uobis. Ego sum dñs abraham & dñs isaac & dñs iacob. non est dñs mortuorum sed uiuentium. Et audientes turbæ mirantur in doctrina eius pharisei autem audientes quod silentium inposuisset sadduceis contuenerunt in unum. & interrogauit eum unus & eis legis doctor temptans eum. Magister quod est mandatum magnum in lege. At illi ihs. Diligis dñm dñm tuum & toto corde tuo. & in tota animata tua & in tota mente tua hoc est maximum & primū mandatum. Secundum autem simile est huic

Diligis proximum tuum sicut te ipsum. In his duobus mandatis uniuersal & pōdit & prophetae. **LXVII CONGREGATIS AUTEM** phariseis. interrogauit eos ihs dicens. Quid uobis uidetur de xpo cuius filius est. Dicunt ei. dauid. Dicit eis. Quomodo ergo dauid in spū uocat eum dñm dicens. Dixit dñs dñm meo sede ad dextris meis. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Si ergo dauid uocat eum dñm quomodo filius eius est. & non poterat respondere ei uerbum. Neque ausus fuit ququam ex illa die. eum amplius interrogare. Tunc ihs locutus est ad turbas & discipulos suos dicens. Super cathra^{edra} moysi sederunt scribe & pharisei.

Omnia ergo quaecumque dix-
erint uobis seruate & fa-
cite; Secundum opera uero
eorum nolite facere. Dicunt
enim & non faciunt.
Alligant autem hominibus gra-
uia & inportabilia & in-
ponunt in humeros hominū;
Digito autem suo nolunt ea
mouere; Omnia uero ope-
ra sua faciunt ut uidean-
tur ab hominibus;
Dilataunt enim phylacte-
ria sua & magnificant
fimbrias; Amant autem
quoque primus recubi-
tos incens & primas cathe-
dras in synagogis & salu-
tationes in foro; & uoca-
re ab hominibus rabbi.
Uos autem nolite uocare
rabbi; Unus enim est
magister uester. Omnes
autem uos fratres estis;
& patrem nolite uocare
uobis super terram;
Unus est enim pater ur-
qui in caelis est.

Nec uocimini magistri
quia magister uester
unus est xps; Quia maior
est uest uestrum erit
minister uester; Quia
se exaltauerit humiliabitur
& qui se humiliauerit
exaltabitur. **LXVIII**
Vae autem uobis
scribae & pharisei. hy-
pocritae. qui clauditis
regnum caelorum ante
homines. Uos autem ipsi
non intratis nec intro-
euntes sinitis intrare;
Vae uobis scribae & pha-
risaei. hypocritae.
qui circuitus mare &
aridam. ut faciatis
unum pro silitum &
cum fuerit factus faci-
tis eum filium gehennae
duplo quam uos;
Vae uobis duces ceci
qui dicitis quicumque
iurauerit per templū
nihil est; Qui autem
iurauerit in auro templi

debitor. est. Stulti &
ceci. quid enim maius
est. aurum an templū
quod scīficat aurum;
& quicumque iurauerit
in altare nihil est.
Qui cumque autem iura
uerit in dono quod est
super illud debitor. ē.
Ceci quid enim maius est
donum an altare quod
scīficat donum;
Qui ergo iurauerit in alta
re. iurauerit in eo. & in
omnibus quae sup illud
sunt; & qui iurauerit in
templō iurauerat in illo;
& in eo qui habitat in ipso.
Et qui iurat in caelo iu
rat in throno dī & in eo
qui sedet super eum.
Uae uobis scribae & pha
risaei. hypocritae. qui
decimatis mentam &
aneth. & cuminum &
reliquistis quae gra
uiora sunt legis iudi
cium & misericordia

& fidem. haec oport
uit facere. & illa
non omittēre. Duces
ceci excolentes culicē
camelum autem gluci
antes. Uae uobis scribae
& pharisaei. hypocri
tae. Quia mundatis qd
de foris est calicis &
parabasis. Intus enim
pleni estis rapina & in mun
dicia pharisae ecce munda
prius quod intus est.
Calicis & parabasis ut fiat
id quod de foris est mundū.
Uae uobis scribae & pharisaei
hypocritae. Quia similes
estis sepulchris dealbatis
quae a foris parant homi
nibus speciosa. Intus uero
pleni sunt ossibus mor
tuorum & omnis spurritia.
Sic & uos a foris quidem
paretis hominibus iusti.
Intus autem pleni estis
ipocrisi & iniquitate.
Uae uobis scribae & pha
risaei hypocritae. qui

aedificatis sepulchra proph&arum. & ornatis monumenta iustorum. & dicitur si fuissimus in diebus patrum nostrorum non fuissimus socii eorum. In sanguine proph&arum; Itaque testimonium estis uobis & ipsis quia filii estis eorum qui proph&as occiderunt; & uos impl&e mensuram patrum uestrorum; Serpentes pro genes gemina uiperarum quomodo fugietis a iudicio gehennae; Ideo ecce ego mitto ad uos proph&as & sapientes & scribas & scribas & scribas occiditis & crucifigitis & ex eis flagellabitis in Lxx sinagogis uestris & persequimini decurrate in ciuitatem; Ut ueniat super uos omnis sanguis iustus qui effusus super terram. A sanguine abel iusti usque ad sanguinem

zachariae filii barachiae quem occidistis inter templum & altare;

Amendico uobis; Ueniant haec omnia super generationem istam; **Lxxviii**

hierusalem hierusalem

quae occidis proph&as & lapidas eos qui ad te missi sunt; Quotiens uolui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas suas & noluisti;

Ecce reliquitur uobis domus uestra deserta;

Dico enim uobis non me uidebitis a modo donec dicatis benedic tus qui uenit in nomine dñi;

Lxx Et regressus ihs de

templo ibat & accesserunt ad eum discipuli eius ut ostenderint aedificationes templi;

ipse autem respondens dixit eis; Uide&is haec omnia; Amendico uobis

Non relinquitur hic lapis
 super lapidem qui non
 destruat; Sedente autē
 eo super montem oliueti.
 Accesserunt ad eum disci-
 puli eius secreto dicen-
 tes; Dic nobis. quando
 haec erunt. & quod signū
 aduentus tui & consum-
 mationis seculi; & res-
 pondens ih̄s dixit eis;
 Videte ne quis uos sedu-
 cat; Multi enim uenibit
 in nomine meo dicentes;
 Ego sum xp̄s & multos se-
 ducant; Audite ^{au} i estis
 proelia & opinionis
 proeliorum; Videte
 ne turbemini. Oportet
 enim haec fieri. sed non
 dum est finis; Consur-
 get enim gens contra gen-
 tem. & regnum in regnū
 & erunt pestilentia &
 fames & terrae motus p̄
 loca; haec autem omnia
 initia sunt dolorum;
 Tunc tradent uos in tri-

bulationē. & occidunt
 uos. & eritis odio omni-
 bus gentibus propter
 nomen meum; & tunc
 scandalizabuntur mul-
 ti. & inuicem tradent
 & odio habebunt inuicē
 Et multi pseudo prophe-
 tae surgent & seducant
 multos. & qm̄ habun-
 dant iniquitas refri-
 gescit caritas multorū
 Qui autē p̄manſerit
 usque in finem hic sal-
 uus erit; & praedica-
 bitur hoc euangelium
 regni in uniuerso orbe
 in testimonio omnibus
 gentibus. & tunc ueniet
 consummatio; Cum ergo
 uideritis ab hominatio-
 nem dissolutionis quae
 dicta est in danielo pro-
 ph̄a; stante in loco
 scō. qui legit intellegat
 Tunc qui in iudea sunt
 fugent ad montes. & qui
 in tecto non discendat

tollere aliquid de domo
sua; & qui in agro non
reuertatur tollere coni-
cam suam; Uae autem
prignantibus & nutri-
entibus in illis diebus;
Orate autem ut non fiat
fuga uestra hieme
uel sabbato; Erit
enim tunc tribulatio
magna qualis non fuit
ab initio mundi usque
modo neque fiet;
Et nisi braeuati fuissent
dies illi non fierit salua
omnis caro; Sed propter
electos breuiabuntur
dies illi; Tunc si quis
uobis dixerit. ecce hic
est xps. aut illic nolite
credere; Surgent enim
pseudoxpi. & pseudo-
prophetae. & dabunt
signa magna & prodigia
Ita ut in errore indu-
cantur. si fieri potest
& iam electi. Ecce prae-
dixi uobis; Sic ergo

dixerint uobis; Ecce
in deserto est; Nolite
scire; Ecce in penetra-
bilibus nolite credere.
Sicut enim fulgor &it
ab oriente & parit usque
in occidente. Ita erit
ad uentus filii hominis;
Ubi cumque fuerit cor-
pus illuc congregabun-
tur aquile; Statim autem
post tribulationem die-
rum illorum sol obscu-
rabitur. & luna non da-
bit lumen suum. & stel-
le cadent de caelo & uir-
tutes caelorum commo-
uebuntur. & tunc pare-
bit signum filii hominis
in caelo. & tunc plagent
omnes tribus terrae;
Et uidebunt filium ho-
minis uenientem in nubi-
bus caeli. cum uirtute multa
magna & maiestate;
Et mittit angelos suos
cum tuba & uoce magna
& congregabunt electos;

aquat tuor uentis & assum-
 mis caelorum usque ad ter-
 minos eorum; Ab arbore
 autem fici discite parabu-
 lam. Cum iam ramos eius
 tener fuerit & folia nata
 Scitis quia prope est
 estas; Ita & uos cum uide-
 ritis haec omnia scitote
 quia prope est in ianuis.
 Amen dico uobis; Quia non
 praeteribit generatio
 donec omnia haec fiant.
 Caelum & terra transibunt
 uerba uero mea non prae-
 teribunt; Dedie autem
 illa & hora nemo scit
 Neque angeli caelorum
 nisi pater solus;
 Sicut autem in diebus
 noe ita erit aduentus
 filii hominis; Sicut enim
 erant in diebus ante di-
 luuium comedentes & bi-
 bentes nubentes & nup-
 tum tradentes usque ad
 eum diem quo intravit
 in arcam noe. & non cogno-

uerunt donec uenit di-
 luuium & tulit omnes
 Ita erit uentus filii homi-
 nis; Tunc duo erunt in
 agro unus adsumitur
 & unus relinquetur;
 Duo molentes in mola
 una autem sumetur & una
 relinquetur; Duo in
 lecto unus adsumitur
 & unus relinquetur;
 Vigilate ergo quia nesci-
 tis qua hora dominus uentu-
 rus sit; illud autem scitote
 quoniam si sciret pater fami-
 lias qua hora fur uen-
 turus esset; Vigilate &
 utique & non sinistis
 per fodiri domum suam
 Ideo que & uos estote
 parati quia nescitis
 qua hora filius hominis
 uenturus est; Quis putas
 est fidelis seruus
 & prudens quem consti-
 tuit dominus suus super fa-
 miliam suam ut daret illis
 cibum in tempore;

Beatus ille seruus quem
conuenerit dñs eius. In
uenerit eum sic faciente;
Amendico uobis; Qm̄ su
per omnia bona sua con
stituit eum; Si autem
dixerit malus seruus ille
in corde suo. moram fecit
dñs meus uenire & coepe
rit percutere conseruos
suos; Manducit autem
& bibit cum ebriosis;
Ueni & dñs serui illius in
die qua non sperat & hora
qua ignorat; & diuidit eū
partem que eius. ponit
cum hypocritis; illic
erit fl&us & stridor dñtū;

xi Tunc simile erit

regnum caelorum decem
uirginibus; quae accipien
tes lampades suas. & ie
runt obuiam sponso &
sponse. quin quae autem
ex eis erant fatuae & quin
que prudentis; Sed quin
que fatuae; acceptis la
padibus non sumserunt

oleum secum; Prudentes
uero acceperunt oleum
in uasis suis cum lampadi
bus; Mora autem facien
te sponso dormitauerunt
omnes. & dormierunt;
Media autem nocte cla
mor factus est; Ecce
sponsus uenit & ite obuiā ei.
Tunc surrexerunt omnes
uirginis ille. & orna ue
runt lampades suas;
fatuae autem sapientibus
dixerunt; Date nobis
de oleo uestro quia lam
pades nostrae & tinguuntur;
Responderunt pruden
tes; ^{dicentes} Ne forte non suffi
ciat nobis & uobis; ite
potius ad uendentes.
& emite uobis; Dum au
rent emere uenit spon
sus & quae parate erant
intra uerunt cum eo ad
nuptias; & clausa est
ianua; Nouissime autē
ueniunt relique uir
ginis dicentes. Dñe dñe

aperi nobis; At ille res-
pondens ait; Amen dico
uobis. Nescio uos;
Uigilate itaque. quia nes-
citis diem neque horam;
Sicut enim homo pere-
gre profeciscens uoca-
uit seruos suos. & tradidit
illis bona sua; & uni dedit
quinque talenta; Alii
autem duo; Alii uero unum
Unicuique secundum pro-
priam uirtutem; & pro-
fectus est statim;
Abiit autem qui quinque
talenta acceperat. &
operatus est in eis. & lu-
cratus est alia quinque;
Similiter & qui duo acce-
perat lucratus est alia
duo; Qui autem unum
acceperat. abiens fodit
in terra & abscondit pe-
cuniam dñi sui; Post
multum uero temporis
uenit dñs seruorum illo-
rum & posuit rationem
cum eis; & accedens qui

quinque talenta acce-
perat. obtulit alia quin-
que talenta dicens;
Dñe quinque talenta mihi
tradedisti. ecce alia quin-
que super lucratus sum
At illi dñs eius; Euge bone
serue & fidelis quia super
pauca fuisti fidelis supra
multa te constituam in-
tra in gaudium dñi tui;
Accessit autem & qui duo
talenta acceperat. & ait
Dñe duo talenta tradedis-
ti mihi. ecce alia duo
lucratus sum; ait illi dñs
eius; Euge bone serue
& fidelis quia super pau-
ca fuisti fidelis supra
multa te constituam in-
tra in gaudium dñi tui;
Accedens autem & qui
unum talentum accepe-
rat. ait. Dñe scio quia
homo durus es. metus
ubi non semina sti. & con-
gregas ubi non sparsisti
& timens abiit & abscondi-

talentum tuum in terra;
 Ecce habes quod tuum ē.
 Respondens autem domi-
 nus eius dixit ei. Serue
 male & piger. Sciebas
 quia in dō ubi non semi-
 no & congrego ubi non
 sparsi. Oportuit ergo
 te mittere pecuniam
 meam nummularius. &
 ueniens ergo recipissem
 utique quod meum est
 cum usura. Tollite itaq:
 ab eo talentum & date ei
 qui habet decem talenta;
 Omni enim habenti dabi-
 tur & habundabit;
 Et autem qui non habet
 & quod uideatur habere
 auferetur ab eo; & in-
 utilem seruum eicite
 in tenebras exteriores.
 Illic erit fletus & stri-
 dor dētorum; **LXXII**

Cum autem uenerit
 filius hominis in maies-
 tate sua & omnis angeli
 cum eo; Tunc sedebit

super sedem maiestatis
 suae. & congregabuntur
 ante eum omnes gentes
 & separabit eos ab inuicē.
 sicut pastor segregat
 oues ab hedis; & statuit
 oues quidem ad dextris suis
 hedos autem ad sinistras.
 Tunc dicit rex his qui ad d-
 tris eius erunt; Venite
 benedicti patris mei pos-
 sedete paratum uobis reg-
 num a constitutione mundi.
 Esuriui enim & dedistis
 mihi manducare; Sitiui
 & dedistis mihi bibere;
 Hospis eram & collegistis
 me; nudus & operuistis
 me; Infirmus & uisitastis
 me; In carcerem eram
 & uenistis ~~ad~~ ad me;
 Tunc respondebunt ei
 iusti. dicentes; Dñe quan-
 do te uidimus esuriēte
 & pauiuste sicientem
 & dedimus tibi potum;
 Quando autem te uidimus
 hospitem & collegiuste;

Aut nudum & co operui
 muste; Aut quando te
 uidimus infirmum. & in
 carcerem & uenimus ad te;
 & respondens & dixit illis
 Amendico uobis; Quam
 diu fecistis uni de his
 fratribus meis minimis
 mihi fecistis; Tunc dixit **Lxxiii**
 & his qui a sinistris erunt
 Discedite a me maledicti
 in ignem aeternum qui
 paratus est diabulo &
 angelis eius; Esuriui enim
 & non dedistis mihi man
 ducare; Sitiui & non de
 distis mihi potum.
 Hospes eram & non colle
 gistis me; Nudus & non
 operuistis me; Infirmus
 & in carcere; & non uisi
 tastis me; Tunc respon
 debunt & ipsi dicentes;
 Domine quando te uidimus
 esuriientem aut siclientem
 aut hospitem. aut nu
 dum aut infirmum;
 uel in carcerem & non

ministrauimus tibi;
 Tunc respondebit illis
 dicens; Amendico uobis
 Quam diu non fecistis uni
 de minoribus his. nec mihi
 fecistis; & ibunt in sup
 plicium aeternum; Iusti
 autem in uitam aeternam;
Et factum est cum
 consummasset Iesus sermo
 nes hos omnes; Dixit
 discipulis suis; Scitis quia
 post biduum pascha fiet;
 & filius hominis tradetur
 ut cruci figatur. Tunc con
 gregati sunt principes
 sacerdotum & seniores
 populi in atrium ^{principis} sacer
 dotum quidicebatur
 caiphas; & consilium fe
 cerunt. ut illum doloret
 rent & occiderent;
 Dicebant autem non in die
 festo. ne forte tumultus
 fiat in populo; Cum
 autem esset Iesus in betha
 nia in domo symonis le
 prosi. accessit ad eum.

mulier habens alabastrum ungenti praetiosi. & effudit super caput ipsius recumbentis. Uidentes autem discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid perditio haec? potuit enim istud uisum dari multo. & dari pauperibus. Sciens autem ih̄s. ait illis. Quid molesti estis huic mulieri? opus bonum operata ē. in me. Nam semper pauperes habebitis uobiscum. Me autem non semper habebitis. Mittens enim haec unguentum hoc in corpus meum. ad sepeliendum me fecit. Amen dico uobis. Ubi cumque praedicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo. dicetur & quod haec fecit in memoriam eius. Tunc abiit unus de duodecim qui dicitur iudas scarioth. ad principes sacerdo-

tum. & ait illis. Quid uultis mihi dare & ego uobis eum tradam. At illi constituerunt ei xxx. argenteos. & exinde querebat opportunitatem. ut eum morti traderent. Prima autem azimorum. accesserunt discipuli ad ih̄m dicentes. Ubi uis paremus tibi comedere pascha. At ih̄s dixit. Ite in ciuitatem ad quendam. & dicite ei. magister dicit. Tempus meum prope est. apud te facio pascha cum discipulis meis. & fecerunt discipuli. sicut constituit illis ih̄s. & parauerunt pascha. Vespere autem facto. discumbebat cum duodecim discipulis suis. & edentibus illis dixit. Amen dico uobis. Quia unus uestrum me traditurus est. & contristati ualde coeperunt singuli dicere.

Num quid ego sum dñe. At
 ipse respondens ait.
 Qui intingit mecum ma-
 num in parab sile. hic me
 trad&. filius quid& ho-
 minis. uadit sicut scrip-
 tum est de illo; Vae aut&
 homini illi. per quem fi-
 lius hominis tradetur.
 bonum erat ei. si natus
 non fuisset homo ille.
 Respondens aut& iudas
 qui tradidit eum. dixit.
 Num quid ego sum rabbi.
 ait illi. Tu dixisti.
 Cuius aut& eis.
 accepit ih̄s panem. & be-
 nedixit ac fregit. dedit
 que discipulis suis. & ait.
 Accipite & comedite. hoc est
 corpus meum; & acci-
 piens calicem gratias
 egit. & dedit illis dicens.
 Bibite & hoc omnes. hic
 est enim sanguis meus
 noui testamenti. qui p
 multis effundetur
 in remissionem peccato

rum; Dico aut& uobis;
 Non bibam amodo de hoc
 genimine uitae. usque in
 diem illum. Cum illud
 bibam uobiscum nouū
 in regno patris mei.
 & hymno dicto. & ierunt
 in montem oliueti; Tunc
 dicit illis ih̄s. Omnes uos
 scandalum patiemini
 in me in ista nocte;
 Scriptum est enim. per-
 cutiam pastorem. & dis-
 p&g&atur oues gregis.
 Post quam aut& sur-
 r&ero. praecedam uos
 in galileam; Respondens
 aut& petrus. ait illi. &
 si omnes scandalizati
 fuerint in te. ego num
 quam scandalizabor;
 Ait illi ih̄s. Amen dico tibi.
 Quia in hac nocte ante
 quam gallus cant&. ter
 me negabis; ait illi pe-
 trus; & iam si oportu-
 erit me mortuum.
 non te negabo;

Similiter & omnes disci-
puli dixerunt;

Tunc uenit ih̄s cum illis
in uillam quae dicitur
gethsemani. & dixit
discipulis suis; Sedete
hic. donec uadam illuc
& orem; & asumpto
p̄ro & duobus filiis
zebedei. Coepit con-
tristari & mestus esse.

Tunc ait illis; Tristis ē.
Anima mea usque ad
mortem. Sustinete hic
& uigilate mecum.

Et pro gressus pusillū.
procedit in faciem suā
Orans & dicens; pater
mi. si possibile est.
transeat a me calix
iste; Ver^{um} tamen non
sicut ego uolo. sed sicut
tu; & uenit ad disci-
pulos suos. & inuenit
eos dormientes; & dicit
petro; Sic non po-
tuitis una hora uigi-
lare mecum;

Vigilate & orate. ut non
intre^{is} in temptationē.
Sp̄s quidem promptus
est. caro autem infirma.
Iterum secundo abiit. &
orauit dicens; pater
mi. si non potest hic
calix transire nisi bibā
illum. fiat uoluntas tua;
Et uenit iterum. & inue-
nit eos dormientes;

Erant enim oculi eorum
grauati; & relictis illis.
iterum abiit & orauit
t̄tio. eundem sermonē
dicens; Tunc uenit ad
discipulos suos. & dicit
illis; Dormite iam & re-
quiescite. Ecce ad pro-
pinquabit hora & fi-
lius hominis tradetur
in manus peccatorum;
Surgete eamus. ecce ad
propinquabit qui me
tradit; Adhuc ipso lo-
quente. ecce iudas unus
de duodecim uenit. &
cum eo turba multa.

cum gladiis & fustibus.
 missi a principibus sa-
 cerdotum & senioribus
 populi, qui autem tra-
 didit eum. dedit illis
 signum dicens, Quem
 cumque osculatus fue-
 ro. ipse est. tenete eum;
 Et confestim accedens
 ad ihm. dixit, haue
 rabbi. & osculatus est
 eum; Dixitque illi ihs.
 Amice. ad quod uenisti.
 Tunc accesserunt &
 manus iniecerunt in ihm.
 & tenuerunt eum;
 Et ecce unus & his qui
 erant cum ihu. & ten-
 dens manum. exemit
 gladium suum. & percussit
 seruum principis sacer-
 dotum. & amputauit
 auriculam eius;

in eum
 Solus

Tunc ait illi ihs; Conuer-
 te gladium tuum in locum
 suum; Omnes enim qui
 acceperint gladium gla-
 dio peribunt; An putas

quia non possum rogare
 patrem meum. & & hibe-
 bit mihi modo plusquam
 XII legiones angelorum.
 Quomodo ergo imple-
 buntur scripturae.

quia sic oportet fieri.

In illa hora dixit ihs

turbis, Tamquam ad la-
 tronem uenistis. cum gla-
 diis & fustibus conpraehendere^{me} Cottidie apud
 uos sedebam docens in
 templo. & non metenuis-
 tis; hoc autem totum
 factum est. ut imple-
 rentur scripturae pro-
 phetarum; Tunc disci-
 puli omnes relicto eo.
 fugerunt; At illi tenen-
 tes ihm. duxerunt ad
 caiphan principem
 sacerdotum. ubi scribe
 & seniores conuenerant.
 Petrus autem sequeba-
 tur eum a longe. usque
 in atrium principis sa-
 cerdotum; & ingres-

sus intro. sedebat cum ministris. ut uideret finem; principes autē sacerdotum & omne concilium. querebant falsū testimonium contra ihm. ut eum morti traderent & non inuenerunt; Cum multi falsi testes accessissent. Nouissime autē uenerunt duo falsi testes. & dixerunt; hic dixit. possum destruere templum dī. & post triduum ^{re} aedificare illud. Et surgens princeps sacerdotum. ait illi; nihil? Ad iurore p̄ s̄ dñm uiuum ut dicas nobis. si tu es x̄ps filius dī; Dicit illi ihs; Tu dixisti; Uerum tamen dico uobis; a modo uidebitis filium hominis sedentem ad d̄x̄tris uirtutis & uenientem in nubibus caeli; Tunc princeps sacerdotum scidit uestimenta sua dicens;

Blasphemauit. quid adhuc egimus tēstibus? Ecce nunc audistis blasphemiam quid uobis uidetur? At illi respondentes dixerunt. reus est mortis; Tunc & peruerunt in faciem eius; & colaphis eum ceciderunt Alii autē palmās in faciem ei dederunt. dicentes; Prophēta nōbīs x̄p̄e quis est qui te percussit? p̄rus uero sedebat foris in atrio; & accessit ad eum una ancilla dicens; & tu cum ih̄u galileo eras; At ille negauit corā omnibus. dicens; Nescio quid dicis; Exeunte autē illo ianuam; Uidit eum alia ancilla & ait his qui erant ibi. & hic erat cum ih̄u nazareno; & iterum negauit cum iuramento. quia non noui hominem; & post pusillum accesserunt qui stabant. & dixerunt p̄ro;

responder ad ea que isti aduersum te testificantur. ihs ^{au} tacebat. & princeps sacerdotum ait illi;

Vere tu & illis es. nam
& loquellatua manifes-
tum te facit; Tunc coe-
pit ^{de} testari & iurare quia
non noui hominem. & con-
tinuo gallus cantauit.
Et recordatus est p & rus
uerbi ihu quod dixerat.
Priusquam gallus cantet.
ter me negabis; & eger-
sus foras. fleuit amare.

MANE AUTEM ~~facto~~
consilium inierunt omnes
principes sacerdotum
& seniores populi ad-
uersus ihm. ut eum mor-
ti traderent; & uinc-
tum adduxerunt eum.
& tradiderunt pontio pi-
lato praesidi; Tunc ui-
dens iudas qui eum tra-
didit quod damnatus
esset. penitenti aductus.
Retulit xxx. argenteos
principibus sacerdotu.
& senioribus dicens;
peccavi tradens sangui-
nem iustum; at illi dixerunt.

Quid ad nos. tu uideris & p-
lectis argenteis in templo
recessit; & abiens laqueo
se suspendit. Principes
autem sacerdotum ac-
ceptis argenteis. dixerunt
Non licet mittere eos in cor-
ban^{An} qui praetium san-
guinis est; Consilio autem
inito emerunt & illis
agrum figuli in sepul-
tura peregrinorum;
Propter hoc uocatus est.
ager ille acheldemach.
hoc est ager sanguinis
usque in hodie nūdiem;
& tunc impl & ium est
quod dictum est phie-
remiam proph & am
dicentem; & accipiet
xxx argenteos praetium
ad praetium. quem ad
praetium uerunt a filis
israhel; & dederunt
eos in agrum figuli
sicut constituit mihi
dñs; Ihs autem stetit
ante praesidem. & in

terrogauit eum praeses
dicens: Tu es rex iudeorū.
Dicit ei ihs: Tu dicis; & cum
acusaretur a principi
bus sacerdotum. & senio
ribus. nihil respondit;
Tunc dicit illi pilatus; Non
audis quanta aduersum
te. dicant testimonia
& non respondit ei ad ullū
uerbum; Ita ut miraretur
praeses uehementē.
Per diem autem sollemnē
con sue uerat praeses
dimittere populo unū
uinctum quem uoluissent.
Habebant autem. tunc
uinctum in signem. quae
dicebatur barrabas.
Congregatis ergo illis;
dixit pilatus. quem uul
tis dimittam uobis. bar
raban. an. ihs quid dicitur
xps; Sciebat enim quod
per inuidiam tradidissent
eum; Sedente autem illo
pro tribunali. misit ad
illum uxor eius dicens
Nihil tibi & iusto illō

multa enim pas^{sa} sum ho
die pui sum propter eū;
Princeps sautem sacerdo
tum & seniores p suaser
populis. ut peterent
barraban. ihs uero per
derent; Respondens au
tem praeses. ait illis; Quem
uultis uobis deducere
dimitti; At illi dixerunt
barraban; Dicit illis
pilatus; Quid igitur fa
ciam de ihs. quid dicitur
xps; Dicunt omnes cru
cifigatur; Ait illis prae
ses; Quid enim male
fecit; At illi magis cla
mabant. Dicentes; Cru
cifigatur;

Uidens autem pilatus
quia nihil proficeret.
sed magis tumultus fie
ret; Accepta aqua la
uit manus coram popu
lo. dicens; Innocens
ego sum a sanguine iusti
huius. uos uidetis;
Et respondens uniuersus
populus. dixit;

Sanguis^{eius} super nos & super
filios nostros; Tunc dimi
sit illis barraban; Ihm autē
flagellatum tradidit eis
ut cruci figeretur;

Tunc milites praesidis
Suscipientes ihm in prae
torio. congregauerunt
ad eum uniuersam cohör
tem. & exuentes eum.
clamidem coccineam cir
cum dederunt ei. & plec
tentes coronam de spinis
posuerunt sup capud
eius. & harundinem in
dextra eius & genu flexu
ante eum. includebant
dicentes. haue rex iu
deorum; & expuentes
in eum. Acciperunt ha
rundinem & percutie
bant capud eius.
Et postquam inluserunt
ei. & uerunt eum cla
midem & induerunt eum
uestimentis eius. & dux
erunt eum ut crucifi
gerent; Exeuntes autē
inueniunt hominem

cyrenaeum. uenientem ob
uiam sibi nomine simonē.
hunc angari. auerunt
ut tolleret crucem eius;
& uenerunt in locum qui
dicitur golgotha. quod
est caluariae locus. &
dederunt ei uinum bibere.
cum felle mixtum; & cum
gustasset. noluit bibere.
Postquam autem cruci
fixerunt eum; Diuiserunt
uestimenta eius sortem
mittentes. & sedentes serua
bant eum; & inposue
runt super capud eius.
causam ipsius scriptam.
hic est ihs rex iudeorū;
Tunc crucifixi sunt
cum eo duos latrones.
unum ad dextris & unum
a sinistris; Praetereun
tes autem. blasphema
bant eum mouentes ca
pita sua & dicentes. uah
Qui destruit templum
dñi. & in triduo illud re
aedificat; Salua tōn &
ipsum. si filius dñi es.

discende de cruce;
Similiter & principes sa-
cerdotum in ludentes eū
cum scribis & senioribus
dicebant. Alios saluos
fecit. se ipsum non potest
saluum facere; Si &
israhel est; discendat
nunc de cruce & credim
ei. Confidit in dō. liber &
nunc eum si uult;

Dixit enim. quia dī filius dī
sum; Id ipsum autē &
latrones qui ^{cruci}fixierant
cum eo. inproperabant ei

A sexta autē hora
tenebræ factæ sunt sup
uniuersam terram. usque
ad horam nonam; & cir-
ca horam nonam. & cla-
mauit ih̄s uoce magna
dicens; heli. heli. lema-
sabactham; hoc est dī
dī meus ut quid dereli-
quisti me; Quidam autē
illic stantes & audientes
dicebant; heliam uocat
iste; & continuo cur-
rens unus & eis. acceptā

spongiam impleuit aceto.
& imposuit arundini. &
dabat ei bibere; Ceteri
uero dicebant; Sine uidea-
mus. An ueniat helias
liberans eum; Ih̄s autē
tōrum clamans uocem magna.
emisit spm; & ecce uelum
tēpli scissum est in duas
partes. a summo usque
deorsum; & terra mota ē.
& p̄d̄ræ scisse sunt. & monumēta
& multa corpora scōrum ^{aperta sunt}
qui dormierant surrex-
erunt; & euntes demo-
numentis post resurrec-
tionem eius. uenerunt
in scām ciuitatē & ap-
paruerunt multis;
Centurio autē & qui
cum eorant custodientes
ih̄m. uiso terræ motu.
& his quæ fiebant. timue-
runt ualde dicentes;
Uerē dī filius erat iste.
Erant autē ibi mulieres
multae a longe. quæ se-
cute erant ih̄m a galilea.
ministrantes ei;

Intus quaserat maria
magdalene. & maria ia
cobi. & ioseph mater.
& mater filiorum zebedei.

Quo sero autem fac
tum esset. uenit quidam
homo diues ab arimathia
nomine ioseph. qui & ipse
discipulus erat ihu; hic
accessit ad pilatum &
petiit corpus ihu;

Tunc pilatus iussit red
di corpus; & accepto
corpore ioseph. inuol
uit illud in sindone munda.
& posuit illud in monumē
to suo nouo. quod excide
rat in p̄ra; & aduoluit
saxum magnum ad ostiū
monumentū. ^{& abiit.} Erat autē
ibi. maria magdalene
& altera maria. seden
tes contra sepulchrum;

Altera autem die quae
est post parasceuen.
conuenerunt principes
sacerdotum. & pharisei
ad pilatum dicentes;
Dñe recordati sumus.

Quia seductor ille dixit.
Adhuc uiuens. post tres
dies resurgam; lube
ergo custodire sepul
chrum usque indiem
tertium; Ne forte ueni
ant discipuli eius & fu
rentur eum; & dicant
plebi. surrexit amor
tuis; & erit nouissimus
error peior priore;
At illis pilatus; habe
tis custodiam. tte custo
dite. sicut scitis; illi
autem abeuntes muni
erunt sepulchrum.
signantes lapidem cum
custodibus;

Vespere autem
sabbati quae lucescit
in prima sabbati. uenit
maria magdalene
& altera maria uidere
sepulchrum; & ecce
terrae motus factus
est magnus; Angelus
enim dñi descendit de
caelo; & accedens re
uoluit lapidem

& sedebat super eum;
 Erat autem aspectus eius
 sicut fulgor. & uestimen-
 tum eius sicut nix;
 Propter timorem autem eius
 & territi sunt custodes.
 & facti sunt uelut mor-
 tui; Respondens autem
 angelus. dixit mulieri-
 bus. nolite timere uos;
 Scio enim quod ihm qui
 crucifixus est queri-
 tis. non est hic; Surrexit
 enim. sicut dixit; uenite
 & uide te locum ubi posi-
 tus erat dñs; & cito eun-
 tes dicite discipulis
 eius. quia surrexit;
 Et ecce praecedit uos in
 galileam. ibi eum uide-
 bitis. ecce praedixi uobis.
ET & IERUNT CITO
 de monumento cum timore
 & cum gaudio magno
 currentes nuntiare dis-
 cipulis eius; & ecce ih̄s
 occurrit illis dicens;
 haecete illi aũ accesser̄
 & tenuerunt pedes eius.

& adora uerunt eum;
 Tunc ait illis ih̄s; Nolite
 timere. Ite nuntiate fra-
 tribus meis; ut eant in ga-
 lileam ibi me uidebunt;
 Quae cum abissent. ecce
 quidam decus-
 toribus ue-
 nerunt in ciuitatem. & nun-
 tiauerunt principibus
 sacerdotum omnia quae
 facta fuerant; & congre-
 gati cum senioribus. consi-
 lio accepta pecuniam co-
 pio sam dederunt militibus
 dicentes; Dicite quia disci-
 puli eius nocte uenerunt
 & furati sunt eum. nobis
 dormitibus; & si hoc au-
 ditum fuerit a praeside.
 nos suadebimus ei. & secu-
 ros uos faciemus; At illi
 accepta pecunia fecerunt
 sicut erant edocti; & de-
 uulgatum est uerbum istud
 apud iudeos usque in ho-
 diernum diem;

UNDECIM AUTEM DISCI-
 puli eius abierunt in ga-
 lileam. in montem ubi con-

stituerat illis ih̄s. & uiden-
tes eum adorauerunt;
Quidam autem dubitauerunt
& accedens ih̄s. locutus est
eis dicens: Data est mihi
omnis potestas in caelo &
in terra; Cunctes ergo doce-
te omnes gentes. baptizan-
tes eos in nomine patris
& filii & sp̄s sc̄i. Docentes
eos seruari omniaque
cumque mandauit uobis;
Et ecce ego uobiscum sum
omnibus diebus. usque
ad consumationem seculi;

EXPLICIT SCD MATH

INCI PIT PRO

LOCVS MARCI

EVANGELISTE

Marcus euan-
gelista dī
& p̄r in
baptis-
mate filius
atque in di-
uino sermone discipu-
lus sacerdotum in israel

agens. secundum carnē
leuita conuersus ad fi-
dem xp̄i. euangelium
initialia scripsit;
Ostendens in eo quid & ge-
neris suo debeat & xp̄o;
Nam initium principii
in uoce prophētica & cla-
mationis instituens or-
dinem leuiticae. electio-
nis ostendit; ut praedi-
cans praedestinatum
Iohannem filium Zacha-
riae. in uoce angeli. nun-
tiationis emissum; Non so-
lum uerbum caro factū
sed corpus dñi diuinae
uocis animatum; In uoce
euangelicae praedicationis
ostenderet; ut qui haec
legit sciret. cui initium
carnis ad dō & ih̄u adue-
nienti habitaculum ca-
ro debeat agnoscere;
Atque in se uerbum uocis
quod consonantibus per-
diderat inueniret;
Denique & perfectio
euangelii opus intrasset;

& baptis mo dñi in chaur
 non laborauit natiuitatē
 carnis quam in prioriori
 bus uicerat dicere. Sed to
 tus in primis & positionē
 deserta. Aie iunium nume
 ri. tōptatio num diabuli
 Congregationē bestiarum
 & ministrum protulit
 Angelorum ut instituens
 nos ad intellegendum. ac
 singula in braeui conpingis
 Nec duc toritatem facite.
 .rei. demer&. & p ficiendi
 operis plenitudinem non
 negar&. Denique ampu
 tasse sibi post fidem polli
 cē dicitur; Ut sacerdotio
 reprobis haberetur;
 Sed tantum consciens fidei
 praedistinata potuit electio;
 Ut nec sic in opere uerbis
 der&. quod prius merue
 rat in genere; Nam alexan
 drae ep̄s fuit. Cuius per
 singula opus scir& euan
 gelii in sedicta disponere
 & disciplinam in se legis agnos
 cet&. & diuinam incarnationem

intelligere naturamque in
 nos primum requiri; De
 hinc inquisitam uoluimus
 agnoscere habentes mercedem
 & hortationis. qm̄ qui
 plantat & qui rigat unum
 sunt; Qui autem incremen
 tum praestat dñs est.

EXPLICIT PROLOCUS.

IN PRVN CARIVLA

- I** **E**saiae testimonio ioh̄ angelus
 idest nuntius appellatur;
- II** **X**p̄s praedicans baptizatur
 ubi trinitas panditur sacram̄.
- III** **D**euocatione p̄r̄i. andrae
 iacobi & iohannes piscator;
- IIII** **I**n sinagoga de homine sp̄m immun
 dum. m̄ uisū & confitentē & pulit;
- V** **A**socru petri febrae uerbo tactuq;
 depulsa uaria cunctos infirmitate
- VI** **L**ep̄sus uerbo qu' ait uolo curauit
 mundatur; uocatur
- VII** **L**euī qui & matheus de theloneo
- VIII** **P**ro spicarum in sabbato
 uulsione repraehensoribus
 increpatis sequitur manus
 aridae restitatio; consilium
 contra eum faciunt pharisaei

- deseruent sibi. nauicula
tangentes eum. diuersis in
firmitatibus egroti sanantur;
- X** **D**uo decem discipulos ad prae
dicandum conlatis uirtutibus
mittit;
- XI** **D**ocens proponit parabu
lum seminantis & suis eam
secor sum & ponit discipulis;
- XII** **L**ucernam sub modio non
ponendam uel dormiente
homine. sata eius cresce
re. & de grano sinapis dicit;
- XIII** **T**empestatem uerbo. con
pescis & demones eiciens.
ire concessit in porcos;
- XIII** **V**adens mortuam susci
tare filiam. iari. mulie
rem a profluuio sanguinis
sanat;
- XV** **M**irantes doctrinam. & uir
tutes fabri filium dicunt;
- XVI** **M**ittens. XII. praedicatu
ros praeceptis instruit
conlata gratia sanitarum;
- XVII** **H**erodes tenens iohannem
die sui. natalis occidit;
- XVIII** **D**e quinque panibus &
duobus piscibus quinque
uirorum milia saturauit;
- XVIII** **D**e difficultate diuturni
infrandi in regnum dei;
- XX** **B**artimeus cecus mendicans
in luminatur & sequitur
- XXI** **E**gressus de templo ficul
neae maledicit. regres
susque uidentes iecit;
- XXII** **D**e potestate percontan
tes iudeos ipso de baptis
mo iohannis interrogan
do conuincit;
- XXIII** **S**cribe de mandato legis
interroganti geminum
dilectionis ostendit;
- XXIII** **I**nga zo philatum pau
perem uiduam duominu
ta mittentem. cunctis dona
iactantibus praefert;
- XXV** **A**dificationes templi
monstrantibus praenun
tiat ruituras. & de diuer
sis. ultimi temporis. temp
tationibus futuris pro
lixius disputans seduc
tiones ammonet & praeca
uendas;
- XXVI** **D**iem aduentus solum
patron scire dicens.

nescientes eam. Seruos uigilare praecepit & orare;

cxvii De alabastro unguenti. uel prodicione iude traditoris ac prae paratione parasceue refertur. nec non. & caene eius mystice panditur sacramentum;

cxviii Traditionis ac passionis eius gesta narrantur;

cxviiii Resurrectionis eius perinde breuiter. ueritate monstrata. quorundam incredulitas. clementer arguitur. & ascensio. atque ad dextris dei confessio uel discipulorum praedicatio signis sequentibus indicatur;

EXPLICIT

VNT. CAPTUL

SCD MAR

IN NOMI

NE DNI

NOSTRI

IHV XPI

INCIPIT

EVANGELI

SECVNDV

MARCVM

NINTIVM
EVANGE
LIIHVMXP
FILIDI
SICVT
SCRIP
TVME
INESAIA
PROPHETA
ECCEMITTO

angelum meum ante fa-
 ciendum qui praeparavit
 viam tuam; Vox claman-
 tes in deserto parate
 viam domini rectas facite
 semitas eius.

in. m.
 in. m.
 l. vii
 20. x.

FUIT IOHANNES IN DE-
 serpto baptizans & prae-
 cans baptismum peni-
 tentiae in remissione pec-
 catorum; & egrediebatur
 ad illum omnes iudeae
 regio & hierusolymitae
 universi. & baptizaban-
 tur ab illo in iordane flu-
 mine confitentes peccata
 sua; & erat iohannes ves-
 titus pelis cameli & zona
 pellitiae circa lumbos eius
 & locustas & mel silvestre
 edebat; & praedicabat
 dicens; Venit fortior me
 post me cuius non sum dig-
 nus pro cumbens solvere
 corrigiam calceamenti
 eius; Ego baptizavi
 vos aqua. ille vero bap-
 tizabit in spiritu sancto.

in. m.
 in. m.
 in. m.

in. m.
 in. m.
 l. v.
 20. x.

II ET FACTUM EST IN

In diebus illis. uenit ih̄s na
zar̄th galileae & bapti
zatus est in iordane ab io
hanne. & statim ascen
dens de aqua. uidit aper
tos caelos & sp̄m tanquā
columbam descendentem
& manentem in ipso;

Et uox facta est de caelis
tues filius meus dilectus
in te conplacui; & statim
sp̄s expellit eum in des̄r
tum; & erat in deserto
xl diebus. & xl noctibus
& temptabatur a satana.
Eratque cum bestis & an
geli ministrabant illi;

Postquam autem tradi
tus est iohannis. uenit
ih̄s in galileam prae
dicans euangelium regni
dī; & dicens; Quoniam imple
tum est tempus. & ad pro
pinquauit regnum dī;

Poenite mini & credite euangelio

ET PRAETERIENS

secus mare galileae. uidit
simonem & andream fra
trem eius mittentes

retia in mare. Erant enim
piscatores; & dixit eis ih̄s
Venite post me & faciam
uos fieri piscatores homi
num; & protinus relictis
retibus secuti sunt eum;
Et progressus inde. pus
illum. uidit iacobum Ze
bethi. & iohannem
fratrem eius. & ipsos in
naui componentes retia
& statim uocauit illos. &
relicto patre suo Zebe
theo in naui cum merca
nariis secuti sunt eum;
Et ingrediuntur caphar
naum & statim sabbatis
ingressus s̄nagogam
docebat eos; & stupebant
super doctrinam eius;
Erat enim docens eos qua
si potestatem habens
& non sicut scribe;
Et erat in s̄nagoga eo
rum homo in sp̄u immundo
& exclamauit dicens;
Quid nobis & tibi ih̄s na
zarene uenisti perdere
nos. scio quies s̄c̄dī;

Et comminatus est eis
 dicens, Obmutisce & exi
 de homine, & discerpens
 eum sp̄s immundus. & ex
 clamans uoce magna
 exiuit ab eo. & mirati sunt
 omnes, ita ut conquere
 rent inter se. dicentes.
 Quid nam est hoc quod doc
 trina haec noua qui in
 potestate & uirtute
 spiritibus immundis im
 perat, & oboediunt ei;
 Et pro cessit rumor eius
 statim in omnem regionē
 galileae;

ET PROTIUS EGRE
 dientes de synagoga
 uenerunt in domum simo
 nis. & andrae cum iacobo
 & iohanne. decum bebat
 autem socrus simonis
 febricitans; & statim
 dicunt ei de illa; & acce
 dens eleuauit eam ad
 praehensa manus eius;
 & continuo dimisit eam
 febris & ministrabat ei;
 Uespere autem facto

cum occidisset sol. affe
 rebant eum omnes male
 habentes. & daemona ha
 bentes; & erat omnes ci
 uitas congregata ad ianuā
 & curauit multos qui
 uexabantur uariis lan
 guoribus & daemona
 multa eiciebat & sine
 bat ealiqui. qm̄ sciebant eū.

ET DILUCULO ualde
 surgens egressus est &
 abiit in desertum locum
 ibique orabat. & secu
 tus est eum simon &
 qui cum illo erant;
 & cum inuenissent eum dix
 erunt ei. quia omnes que
 runt te. & ait illis dñs ih̄s;
 Eamus in proximos uicos
 & ciuitates ut & ibi prae
 dicem; ad hoc enim ueni.
 & erat praedicans in syna
 gogis eorum & omne galileae
 & demonia eiciens;

ET uenit ad eum leprosus
 de praecans eum. & genu
 fl & eu. dixit ei, Dñe si uis
 potes me mundare; ih̄s autē

miseratus eius & tendit
manum suam & tangens
eum. ait illi. uolo mundare.
& cum dixisset & statim dis-
cessit ab eo lepra & mun-
datus est. & comminatus
est ei. & statim eiecit illū;
& dicit ei uide nemini dix-
eris. sed uade ostendete
principis sacerdotum
& offer pro emundatione
tua que praecepit moyses
in testimo numillis;

in xxviii
Solus.

At ille egressus coepit
diffamare & praedicare
sermonem. ita ut iam non
posset manifeste in ciui-
tate intrare. sed foris in
desertis locis esse. & con-
ueniebant;

in xx
in lxx
lxxxvii
lo. cxxxviii

V ET ITERUM INTRAUIT
cum introierit ih̄s caphar-
nauum post dies. & audi-
tum est quod in domo es-
sit. & conuenerunt multi
ita ut non capirēt. neque
ad ianuam. & loquebatur
eis uerbum. & uenerūt
ferentes ad eum parali-

ticum quia quattuor
portabantur. & cum non
possent offerre eum
illi praeturbati. nudaue-
runt tectum. ubi erat
& pati facientes sum mis-
serunt grabatum in quo
paralyticus iacebat;
Cum uidisset ih̄s fidem illo-
rum. ait paralytico. dimit-
tur tibi peccata; Erant
autem illic quidam deseri-
bi sedentes & cogitan-
tes in cordibus suis;
Quid hic loquitur; blas-
phemat. Quis potest
dimittere peccata nisi
solus d̄s; Quo statim cog-
nito ih̄s sp̄s suo quia sic
cogitarent intra se.
Dicit illis. quid ista cogi-
tatis in cordibus uestris
quid est facilius dicere.
Dimittur tibi peccata
aut dicere. surge tolle
grabatum tuum & ambula
Ut autem sciatis quia po-
testatem habet filius
hominis in terra dimittere.

peccata. ait paralytico.
tibi dico. Surge tolle
grabatum & uade in domo
tua; & statim ille surrexit
& sublato grabato
abit coram omnibus
ita ut mirarentur omnes
ut honorifica^{re} dñi dicen
tes. quia numquam sic
uidimus;

mxiii
m lxxiii
l. xl.

VI ET REGRESSUS RURSUS

ad mare omnes que tur
ba ueniebat ad eum &
docebat eos; & cum prae
terirent uidit leui alpher
sedentem ad teloneum &
ait illi. Sequere me. &
surgens secutus est eum

Et factum est cum acumbe
re & in domo illius. multi
publicani & peccatores
simul discumbebant cum
ihū. & discipulis eius;

Erant enim multi qui &
sequebantur eum. & scri
be & pharisei uidentes
quia manducare & cum
peccatoribus & publi
canis. dicebant discipulis

eius. Quare cum publica
nis & peccatoribus man
ducat & bibit magister ur
hoc audito ihs. ait illis.
non necesse habent sani
medicum sed qui male ha
bent; Non enim ueni uo
care iustos sed peccatores;
Et erant discipuli iohannis
& pharisei ieiunantes &
ueniunt & dicunt illi.
Quare discipuli iohannis &
phariseorum ieiunant
Tui autem discipuli non ie
iunant. & ait illis ihs; Num
quid possunt filii nuptia
rum. quando cum illis
sponsus est ieiunare;
Quanto tempore habent
secum sponsum non pos
sunt ieiunare; Uenit
autem dies cum auferre
tur ab eis sponsus & tunc
ieiunabunt in illis diebus;
Nemo ad sumen tum pan
ni rudis ad suit uestimen
to ueteri; Alioquin
aufert supplementum
nouum a ueteri & maior

mxiii
m lxxii
lxxxviii

scis surasit; & nemo mittit
unum nouellum in utres
ueteres; Alioquin disru-
pit unum utres. & unum
effunditur & utresperi-
bunt; Sed unum nouum
in utres noues mittideb;

VII
m. xxviii
m. cxxiii
l. xli

ET factum est iterum
cum sabbatis ambulare
per sata; & discipuli eius
coeperunt praegredi &
uellere spicas; pharisaei
autem dicebant ei. Ecce
quid faciunt sabbatis
quod non licet; & ait illis.
Numquam legistis quid fe-
cerit dauid quomodo
necessitatem habuit &
esurit & ipse & qui cum eo
erant; Quomodo introit
in domum subiathar
principis sacerdotum.
& panes propositionis man-
ducauit quibus non lice-
bat uesci. nisi sacerdo-
tibus & dedit eis quicum
illo erant; & dicebat eis.
Sabbatum propter homi-
nem factum est & non

m. xxv
m. cxxvi
l. xlii

homo propter sabbatum
Itaque dñs est filius; & ^{homo m} sabbati.

VIII ET INTROIIT ITERUM

in synagogam & erat ibi
homo habens manum
aridam & obseruabant
eum si sabbatis curaret
ut accusarent illum;
& ait homini habenti ma-
num aridam; Surge in
medium. & dicit eis. licet
sabbatis benefacere
an male; Animam saluam
facere. an perdere.

At illi tacebant. circum-
spiciens eos cum ira con-
tristatus super cecitatem
cordis eorum; dicit homi-
ni. & tende manum tua
& extendit. & restituta ē.
manus illi. & exeuntes
statim pharisaei cum
herodianis consilium
faciebant aduersus eum
quomodo eum perderent

VIII
m. xxvi
m. cxxiii
l. xlv
lo. xcvi

ET ihs cum discipu-
lis suis secessit ad mare
& multa turba a galilea
& iudea secuta est eum

& ab idomea & trans ior-
danen & qui circa tyru ^{m xxxviii}
& sidone multitudo mag-
na audientes quae facie-
bat uenerunt ad eum;

Et dixit discipulis suis ut
in uincula sibi resederet
propter turbam ne con-
praeemerent eum;

^{m xxxvii}
^{lxxvii} Multos enim sanabat
aut intruerent in eum
ut illum tangerent quod
quod habant plagas.

^{m xxxvii}
^{lxxvii} Sed & sps immundi cum
illum uidebant proce-
debant & clamabant
dicentes; Tu es filius di
& uehementer commina-
batur eis ne manifesta-
rent illum qm sciebant
eum; & ascendens in mon-

tem uocauit ad se quos ^{m xxxxi}
uoluit ipse; & uenerunt ^{m cxxxi}
ad eum & fecit ut essent
duodecim illo ut mitte-
ret eos praedicare. & de-
dit illis potestatem curan-
di infirmitatis. & eiecendi ^{m cxxxi}
demonia. & ut circum ^{lxxviii}

euntes praedicarent euangelium.
Et inposuit symoni nomi-
ni petrus. & iacobum zebe-
thi & iohannem fratrem
eius. & inposuit nomina
boan. erchem. quod est
filii tonitru; & andream
& philippum & bartholo-
meum. & matheum. & tho-
man. & iacobum alpheri
& leb deum. & symonem
chananeum. & iudam
scarioth qui & tradidit illum;

X **ET UENIUNT AD DOMUM**
^{m xxxxi}
^{Solus} & conuenit iterum turba
ita ut non possent neque
panem manducare. & cu
audissent de eo scribae
& ceteri scierunt tene-
re eum; Dicebant enim
qm in furore uersus est
Et scribe qui ab hieruso-
limis discenderant;

Dicebant qm insani &
belzebub habet. & quia
in principem demonio-
rum. eiecit demonia

^{m cxxxi}
^{m cxxxi}
^{lxxviii} Et conuocatis eis in para-
bulis. dicebat illis;

Quomodo potest satanas
 satanan eiecere. & si reg-
 num insediuidatur non
 potest stare regnum
 illum; & si domus super
 semetipsam disperciatur
 Non poterit domus illa
 stare; & si satanas con-
 surrexerit in semetipsum
 disperciatur est & non po-
 test stare sed finē habet.
 Nemo potest uasa fortis
 ingressus in domum di-
 ripere nisi prius alligetur
 & tunc domum eius diripiet.
 Amen dico uobis. Quoniam
 omnia dimittur filius
 hominum peccata & blas-
 phemiae quibus blasphe-
 mauērunt; Qui autem
 blasphemauerint in spiritu
 sancto non habet remissio-
 nem in aeternum. sed reus
 erit aeterni dilecti;
 Quoniam dicebant spiritum in
 mundum habet;
 Et ueniunt mater eius
 & fratres eius & foris
 stantes miserunt ad eum

uocantes eum; & sede-
 bat circa eum turba.
 & dicunt ei. ecce mat-
 tua & fratres tui foris
 querunt te; & respon-
 dens eis ait; Quis est
 mater mea & fratres
 mei. & circumspiciens
 eos qui in circuitu eius
 sedebant. ait. ecce ma-
 ter mea & fratres mei
 Qui enim fecerit uolun-
 tatem dei hic frater meus
 & soror mea & mater est.
ET TUNC COEPI
 docere ad mare. & con-
 gregata est ad eum tur-
 ba multa. ita ut in nauē
 ascendens sederet in mare
 & omnes turba circa mare
 super terram erat. & do-
 cebat illos in parabolis
 multa. & dicebat illis;
 in doctrina sua; audite
 ecce sicut seminans ad
 seminandum; & dum se-
 minat. aliud cecidit cir-
 ca uiam. & uenerunt
 uolucres. & comederunt illud.

Aliud uero cecidit super
 p&rosam ubi non habuit
 terram multam; & statim
 exortum est qm non ha-
 bebat altitudinem terrae
 & quando exortus est sol
 aestuauit. & eo quod non
 habet & radicem aruit.
 Et aliud cecidit in spinas
 & ascenderunt spinae
 & suffocauerunt illud
 & fructum non dedit;
 Aliud cecidit in terram bo-
 nam & dabat fructum
 ascendentem & crescebat
 & afferebat unum xxx
 & unum sexaginta. & unū
 centum; & dicebat. Qui
 habet aures audiendi
 audiat; & qui intelle-
 git intellegat; & cum
 esset & singularis. Inter-
 rogauerunt eum hi qui
 cum illo erant duodecim
 quae esset parabula haec
 Et dicebat eis; uobis da-
 tum est cognoscere
 mysterium regni di;
 Illis autem qui foris sunt

in parabolis omnia fiunt.
 ut uidentes uideant & non
 uideant; & audientes
 audiant & non intellegant
 Nequando conuertantur
 & dimittantur eis pecca-
 ta. & ait illis; Nescitis pa-
 rabulam hanc; & quomodo
 omnes parabulas cognos-
 cetis; Qui seminat. uerbū
 seminat. hi autem sunt
 qui circa uiam ubi semina-
 tur uerbum; & cum audie-
 rint. confestim uenit sata-
 nas. & aufert uerbum qd
 satum est in corda eorū.
 & hi sunt similiter qui
 super p&rosa seminan-
 tur. qui cum audierint
 uerbum. & statim cum
 gaudio accipiunt illud.
 & non habent radicem
 in se. sed temporales sunt;
 Deinde orta tribulatio
 ne & persecutione prop-
 ter uerbum confestim
 scandalizantur; & alii
 qui in spinis seminantur
 hi sunt qui uerbum audiunt

& erumna seculi. & deceptio
diuitiarum; & circa reli
quas concupiscentias in
troeuntes suffocant uer
bum & sine fructum effi
citur; & hii sunt qui sup
terram bonam seminati
sunt. qui audiunt uerbum
& suscipiunt & fructifi
cant. unum triginta. &
unum sexaginta. & unum
centum; & dicebat illis
num quid uenit lucerna
ut sub modio ponatur
aut sub lecto nonne ut sup
candelabrum ponatur;
Non enim est aliquid abscon
ditum quod non manifes
titur; nec factum est oc
cultum sed ut palam ueniat
Et dicebat illis. uidete quid
audiatis inquam en si ra
mensi fueritis remittetur
uobis; & adicietur uobis;
Qui enim habet & dabitur illi
& qui non habet. & iam quod
habet aufertur ab illo;
xii **ET** dicebat sic eis est
regnum di. quem admodum

si homo iaceat sementem
in terra. & dormiat. & ex
surgat nocte ac die & se
men germinet & ingres
cat dum nescit ille. ultro
enim terra fructificat.
Primum herbam deinde
spicam. deinde plenum
frumentum in spica;
Et cum se produxerit
fructus statim mittit
falces quoniam adest messis.
Et dicebat cui ad similiabi
mus regnum di. aut cui
parabulae comparabimus
illud; Sicut granum si
napiis quod cum seminatum
fuerit in terra; minimu
est omnibus seminibus
quae sunt in terra;
Sed cum creuerit ascen
dit & fit maius omni
bus oleribus. & facit
ramos magnos; ita ut
possent sub umbra eius
aues caeli habitare;
Et talibus multis para
bolis loquebatur eis.
uerbum prout poterat

in xxxviii
in xxxviii
l. cxxviii

in. xli
in. l.
l. lxxv

audire; Sine parabula
autem non loquebatur eis.
Seorsum autem discipulis
suis deserebat omnia;

em **ET** ait illis. **Il**ladie
h. xliii
h. xlviii
lxxxiii cum sero esset factum
transamus contra. & di
mitteres turba adsumunt
eum ita ut erat in nauis.
& alia nauis erant cum illo
& facta est procella magna
uenti & fluctus mittebant
in nauem ita ut impleretur
nauis. & erat ipse in pup
pi. supra cervical dormiens
Et excitant eum & dicunt
ei. magister non at te pti
n& qui aperimus. & sur
gens. comminatus est uento.
& dixit mare. tace obmutis
ce. & cessauit uentus. &
facta est tranquillitas
magna; & ait illis. quid
timidi estis. necdum habe
tis fidem. & timuerunt
magno timore; & dicebant
ad alterutrum quis pu
tas est iste. quia & uen
tus & mare oboediunt ei.

xliii **ET** uenerunt trans

fretum maris in regione
geras senorum; & eunti
ei denaui. statim occurrit
ei demonu mentis homo
in spū immundo quidomi
cilium habebat in monu
mentis & neque catenis
idē quisquam eum poterat
alligare. eo quod saepe
compedibus & catenis uinc
tus disruptis & catenas
& compedes comminuisit
& nemo poterat eum do
mare; & semper nocte
ac die in monu mentis
& in montibus erat clamans
& contundens se lapidibus
Uidens autem ih̄m a longe
eucurrit & adorauit eū
& clamans uoce magna
Dixit; quid mihi & tibi
ih̄u fili dī summi. adiu
rote perdm̄. neme tor
queas; Dicebat enim illi
Exi. sp̄s immunde ab ho
mine. & interrogabat
eum. quid tibi nomen est
& dicit ei le gio nomen mihi
est

Quia multi sumus; & deprae-
cabantur eum multum
nese & peller & extra regio-
nem; Erat autem ibi circa
montem grex porcorum
magnus pascens & deprae-
cabantur eum sps dicentes.
Mitte nos in porcos
introeamus; & concessit
eis statim ihs. & exeuntis
spis immundi. Introierunt
in porcos & magni impo-
s grex praecipitatus est
in mare; Erant autem
quasi duo milia & suffu-
gati sunt in mare. Qui autem
pascabant eos fugerunt
& nuntia uerunt in ciuita-
te & in agros; & egressi
sunt uidere quid esset
factum; & ueniunt ad
ihm. & uident illum quia
daemonio uocabatur
sedentem uestitum & sa-
nae morbis & timuerunt
& narrauerunt illis qui
uiderant qualiter fac-
tum esset. & de quidae-
monia habuerunt & de-

porcis; & rogare eum
coeperunt ut discederint
de finibus eorum;
Cumque ascenderet naue
coepit illum depraecare
quia demonio uexatus
fuerat. ut esset cum illo
& non admisit eum
uade in domum tuam ad tuos
& ad nuntia illis quanta sibi
dns fecerit & quod miser-
tus est tui; & abiit & coe-
pit praedicare in decapo-
li quanta sibi fecerit ihs
& omnes mirabantur;

XV ET CUM TRANSCENDIS
isset ihs in nauem rursus
trans fretum conuocauit
turba multa ad illum.
& erat circa mare;
Et uenit quidam de ar-
chi synagogis nomine
ia rus. & uidens eum p-
cedit ad pedes eius & de-
praecabatur eum mul-
tum. dicens; quoniam filia
mea in extremis est;
Ueni inpone manus sup-
eam. ut salua sit & uiuat;

Et abiit cum illo & seque-
batur eum turba multa
& conpraemebant eum
& mulier quae erat in
profluuiis sanguinis
annis duo decim & fue-
rat multa pressa. acon-
pluribus medicis & ero-
gauerunt omnia sua.
Nec quicquam profe-
cerat. sed magis & dete-
rius habebat; Cum au-
dis & de ihu uenit in tur-
bam retro & tetigit
uestimentum eius; dice-
bat enim quia si uel
uestimentum eius teti-
gero salua ero; & con-
festim siccatus est fons
sanguinis eius & sensit
corpore suo quod sa-
nata esset & a plaga;
& statim ihs cognoscent
in semetipso uirtute
quae exierat de eo con-
uersus ad turbam. die-
bat; Qui tetigit uesti-
mentum meum; & dice-
bant ei discipuli illius

Uides turbam conprimen-
tem te dicis quis me te-
tigit; & circum inspicie-
bat uideret eam quae hoc
fecerat; Mulier autem
timens & tremens. sciens
quod factum esset in se
uenit & procedit antea;
& dixit ei omnem ueritatem
Ille autem dixit ei. filia si-
des tua te saluam fecit
uade in pace. & esto sana
a plaga tua; Adhuc eo lo-
quente ueniunt ab archi-
synagogo dicentes quia
filiatua mortua est.
Quid ultra uxas magis-
trum; ihs autem uerbo
quod dicebatur. audito
ait archi synagogo.
Noli timere tantum modo
crede; & non admisit quem
quam sequi se nisi petrum
& iacobum & iohannem
fratrem iacobi. & ueni-
unt in domum archi syna-
gogi. & uide tumultum
& flentes & heulantes
multum. & ingressus

dicat eis. quid turba
mini & ploratis puella
non est mortua. sed dor
mit. & inridebant eum
Ipse uero electis omni
bus adsumit patrem
& matrem puellae & qui
secum erant & ingredi
tur ubi erat puella iacens.
& tenens manum puellae
ait illi. thabita cumi
quod est interpretatum.
puella tibi dico. surge.
& confestim surrexit
puella. & ambulabat
erat annorum duodecim.
Et ob stupuerunt stupe
re magno; & praece
pit illis uehementer
ut nemo id sciret. & dix
it dare illi manducare.

XVI
m. l.
m. cxli.
l. xvm.
io lvm.

ET EGRESUS INDE
abit in patriam suam
& sequebantur illum
discipuli illius. & facto
sabbato coepit in syna
gogis docere. & multi
audientes admiraban
tur in doctrina eius di

XVII
m. lvi.
m. lxxvi.
l. cxxviii

m. lvi.
m. lxxvi.
l. cxxviii

center. Unde huic haec
omnia & quae est sapien
tia quae data est illi; &
uir tutes tales quae per
manus eius efficiuntur.
Nonne iste est fabri fi
lius & mariae frater
iacobi. & ioseph & iude
& simonis. Nonne & so
rores eius hic nobiscum
sunt; & scandalizabun
tur in illum; Et dicebat
eis ihs. quia non est pro
pheta sine honore nisi
in patria sua & in cogna
tione sua & in domo sua.
& non poterat ibi uirtutes
multas facere nisi pau
cos infirmos impositis
manibus curauit. & mi
rabantur propter in
credulitatem eorum;
ET CIRCUIBAT CASTEL
la in circuitu docens.
Et conuocauit duodecim
& coepit eos mittere
binos. & dabat illis
potestatem spirituum
in mundorum.

man

Et praecepit eis nequid
tollerint in uia nisi uir-
gam tantum. non peram
non panem. neque zonā
neque. aer. sed calciatis
sandalis. & ne indue-
rentur duabus tunicis

in lvi
lxc

in lvi
in lxxii

in lvi
in lxxii
lxxii

Et dicebat eis; Quo cum
que introieritis in domū
illic manete donec & eatis.

in lvi
in lxxii
lxxviii

Et qui cum que non rece-
perint uos. nec audie-
rint uos & euntes inde
& cutite puluerem de
pedibus uestris in testi-
monium illis;

in lx
in cxlv

in lvi
lxxxviii

Et & euntes praedicabant
ut paenitentiam agerent
& demonia multa eicie-
bant. & unguebant oleo
multos egros & sanabant

xviii
in lvi
in cxliii
lxc.

ET audiuit herodes
& manifestum enim fac-
tum est nomen eius. & di-
cebant. quia iohannes
baptista resurrexit. a
mortuis. & propter ea
operantur uirtutes in illo
Alii autem dicebant quia

helias est; Alii uero dice-
bant proph&am esse.
quasi unus & proph&is.

Quo audito herodes. ait;
quem ego decollavi iohan-
nem. hic a mortuis resur-
rexit; Ipse enim herodes
misit ac tenuit iohannē
& uinxit eum in carcerē
propter herodem uxore^{dia}
rem fratri sui philippi
qui aduxerat eam;

Dicebat enim iohannes
herodi. Non licet tibi
habere uxorem fra-
tristui; herodias autē
insidiebatur illi & uole-
bat eum occidere nec
poterat. herodis enim
metuebat iohannem;
Sciens eum uirum iustū
& sc̄m & custodiebat
eum. & audito eo mul-
ta faciebat & libenter
eum audiebat; & cum
dies oportunus acce-
disset herodi. natalis
sui. caenam fecit princi-
pibus. & tribunis & pri-
mis galileae

Cumque introisset filia
ipsius herodis & salutar
s& & placuisset herodi.
simulque recumbentibus;

Rex ait puella. pete a me
quod uis. & dabo tibi &

iurauit illi. quia quicquid
petieris dabo tibi. licet
dimidium regni mei. Quae

cum & is & dixit matri
suae; Quid petam. & illa

dixit caput iohannis bap
tistae; Cumque introis

s& statim cum festinatio
ne ad regem petiuit di

cens; Uolo ut protinus
dis mihi in disco capud

iohannes baptistae;

ET contristatus est rex

propter ius iurandum
autem & propter simul

recumbentes noluit ea
contristare; Sed misso

speculatore praecipit
afferre caput eius in

disco; & decollauit eu
in carcerem. & attulit

caput eius in disco. &
dedit illud puella;

XVIII

m. lxi
l. xci.m. lxii
Solut

m. lxiii

m. cxlvi

l. xci.

m. lxiiii

m. cxlvii

l. xcii

l. cxlviii

& puella dedit matri suae
Quo audito discipuli eius

uenerunt & tulerunt
corpus eius; & posue

runt illud in monumento;

ET CONUENIENTES
apostoli ad ihm. renun

tiauerunt illi omnia quae
eegerant. & ait illis;

Uenite seorsum in deser
tum locum & requiesci

te pusillum; Erant eni
qui ueniebant & redie

bant multi & nec man
ducandi spatium habebant

ET ascendentes in naui
abierunt in desertu locu

seorsum. & uiderunt eos
abeuntes & cognouerunt

multi. & pedestres de
omnibus ciuitatibus con

currerunt illuc & prae
uenerunt eos. & sciens

uidit turbam multam

Ihs misertus est sup eos
quia erant sicut oves

non habentes pastorem;

ET cum iam hora multa
fierit accesserunt disci

& coepit docere eos multa;

puli eius dicentes; Deser-
tus est locus hic. & iam
hora praeteriit. dimitte
illos ut euntes in proximas
villas & vicor emant sibi
cibos quos manducant
Et respondens. ait illis.
Date illis vos manduca-
re. & dixerunt ei; Eun-
tes emamus denarius [℞]
ducentis panes & dabim ^{m. lxxv}
eis manducare; & dicit ^{m. cxlviii}
eis. quot panes habetis
Ite & uidete. & cum cog-
nouis sent. dicunt quin-
que & duos pisces; ^{m. lxxvi}
& praecepit illis ut acum ^{m. cxlviii}
bere facerint omnes
secundum contubernia
super uiride faenum
Et discubuerunt in par-
tes per cōtēnus & per
quingagenos; & accep-
tis quinque panibus ^{m. lxxvii}
& duobus piscibus in ^{m. cli}
tuens in caelum. bene-
dixit & fregit & dedit
discipulis suis ut pone-
rent ante eos. & duos pisces.

diuisit omnibus;
Et manducauerunt om̄s
& saturati sunt; & sus-
tulerunt reliquias
fragmentorum duo
deci cofinos plenos
& de piscibus. Erant autē
qui manducauerunt
quinque milia uirorū.
ET STATION COEGIT
discipulos suos ascendere
nauem & praecederent
eum trans fretum ad beth-
saidam dum ipse dimit-
teret & populum;
Et cum dimissis sit eos
abiit in montem orare.
Et cum sero esset erat
nauis in medio mari. &
ipso solus in terra.
& uidens laborantes in
remigando. erat enim
uentus contrarius eis
Et circa quarta uigilia
noctis uenit ad eos am-
bulans super mare &
uolebat praeterire eos
At illi ut uiderunt eum
ambulantem sup mare

putauerunt fantasma
esse. exclamauerunt
omnes enim eum uiderant. **XXI**
m lxx
m clu
Solus
& dixit illis. Confidete
ego sum nolite timere;
Et ascendit ad illos in na
uem. & cessauit uentus
& plus magis intra se
stupebant; Non enim
intelligerunt de panib;
erat enim cor illorum
obcecatum; Et cum
transfretassent p uene
runt in terram genesar
& adplicuerunt;
Cumque egressi essent
de nauis continuo cogno
uerunt eum; & percur
rentes uniuersam regionē
illam; Coeperunt ingra
bati. eos qui male habe
bant circumferre ubi
audiebant^{eu} esse; & quo
cumque introibat in ui
cos. uel in uillas. aut in ci
uitates in plateis pone
bant infirmos. & de prae
cabantur eum; ut uel fim
briam uestimenti eius

tangerent. & quotquot
tangebant eum saluificabatur.
ET CONUENIUNT AD
eum pharisaei. & quidā
describis uementis ab hie
rusolimis. & cum uidissent
quosdam ex discipulis
eius communibus manibus
id est non lotis manducare
panes uituperauerunt.
pharisaei enim. & omnes
iudei. nisi crebro lauent
manus non manducant
Tenentes traditionem se
niorum. & a foro cum
uenerint nisi baptizentur
non comedunt & alia
multa sunt que tradita
sunt illis seruata re. bap
tismata calicum. & or
ceorum & eramentorū
& lectorum; Et inter
rogabant eum pharisei
& scribae. Quare discipu
litui. non ambulant iux
ta traditionem senio
rum sed cummunibus
manibus manducant
panem; At ille respon

dens eis. bene prophetauit isaias de uobis & po-
eritis. sicut scriptum ē.
Populus hic labitur me ho-
norat. cor autem eorum
longe est a me; In uanum
autem me colunt docen-
tes doctrinas & praecep-
ta hominum; Relinquen-
tis enim mandatum dī
tenentes traditionem
hominum baptismata
orationum & calicum
& alia similia his facitis
multa. & dicebat illis
Bene irritum facitis
praeceptum dī. ut tra-
ditionem uestram serui-
tis; Nos ses enim dixit.
honora patrem tuum &
matrem tuam; & qui male
dixerit patri aut matri
morte moriatur;
Uos autem dicitis. si dixe-
rit homo patri aut
matri corban. quod ē
donum. Quodcumque
ex me tibi profuerit
& ultra non dimittitis

in lxxii
in clum

eum quicquam facere
patri suo. aut matri.
Rescindentes uerbum dī
per traditionem uestrā
quam traditis. & similia
huius modi multa facitis.
& aduocans iterum turbā
dicebat illis; Audite me
omnes. & intellegite
Nihil enim & tra hominē
introiens in eum quod pos-
sit eum quo inquinare.
Sed quae de homine proce-
dunt. illa sunt quae com-
municant hominem;
Si quis habet aures; au-
diendi audiat.
Et cum introisset ih̄s in
domum a turba inter-
rogabant eum discipu-
li eius. parabolam; &
ait illis. Sic & uos in-
prudens estis & non
intellegitis quia omne
& tr in seculis introiens
in hominem non potest
eum communicare.
Quia n̄ introit in corde
eius. sed in uentre uadit.

& in se ces sum & ut pur
gans omnes escas; Dicebat
autem qm̄ quede homine
exiunt illa communicant
hominem; Ab intus enim
de corde hominum cogi
tationes male procedunt
Adulteria. fornicationis
homicidia. furta avari
tia. nequitiae. dolus in
pudicia; oculus malus.
blasphemia; superbia.
stultia; Omnia haec
mala ab intus procedunt
& communicant hominē;

xxii **ET INDE SURGENS**

Abiit in fines t̄rr̄i & si
doms. & ingressus domū
neminon uoluit scire &
non potuit. mulier uero
statim ut audiuit de eo
cuius habebat filia spm̄
immundum. Intrauit & p
cedit ad pedes eius;
Erat autem mulier. gen
tilis sacerphaenissa
genere; & rogabat eū
ut daemonium eiece
rit de filia eius; Qui

xxiii
in lxxiii
solus

Qui dixit illi. Sine prius
saturare filios; Non ē
enim bonum sumere pa
nem & mittere canibus;
At illa respondit; & di
cit ei. utique dñe. nam
& catelli sub mensa co
medunt de micis puero
rum; & ait illi. uade
propter hunc sermonē
& i& daemonium de
filiatua; & cum abisset
domum inuenit puellā
iacentē supra lectum
& daemonium & isse;

ET ITERUM EXIENS ih̄s

de finibus t̄rr̄i. uenit
per sindonem ad mare
galileae inter medios
fines decapuli; & ad
ducunt ei surdum & mu
tum & depraecabant
eum ut imponeret illi
manum; & adpraehen
dens eum de turba se
orsum; misit digitos
suos in auriculas eius
& & puenis tetigit lin
guam eius. & suspiciens

incaelum ingemuit & ait illi.
 Epheta. quod est adape
 rire; & statim aptesunt
 aures eius & solutum est
 uinculum lingue eius &
 loquebatur recte. &
 praecepit illis. nec uide
 rent; Quanto autem prae
 cipiebat eis tanto magis
 plus praedicabant. & eo
 amplius mirabantur
 dicentes. Bene
 omnia fecit. & sur
 dos fecit audire
 & mutos loqui;

XXIII In illis diebus iterum
 cum turba multa esset
 nec haberent quod
 manducarent. conuoca
 tis discipulis. ait illis.
 Misereor super turbas
 quia ecce iam triduo
 sustinent me nec ha
 bent quod manducet
 Et si dimisero eos ieiunos
 in domum suam defici
 ent in uia. Quidam ex
 eis de longe uenerunt;
 Et interrogauit eos

Quot panes habetis; qui
 dixerunt septem; & prae
 cepit turbe discumbere
 super terram; & acci
 piens septem panes
 gratias agens fregit &
 dabat discipulis suis ut
 adponerent. & adpo
 suerunt turbae. & ha
 bebant pisciculos pau
 cos. & ipsos benedixit
 & iussit adponi. & man
 ducauerunt & saturati
 sunt. & sustulerunt
 quod super fuerat de
 fragmentis septem spor
 tas; Erant autem qui
 manducauerunt quasi
 quattuor milia & dimisit eos.
 Et exierunt pharisei
 & coeperunt conquirere
 eum eo querentes ab illo
 signum de caelo temptantes autem
 Et ingemescens spiritu ait.
 Quid generatio ista que
 rit signum; Amen dico
 uobis. Si dabitur genera
 tioni isti signum & di
 mittens eos. ascendens.

& statim ascendens nauem cum discipulis suis uenit in parter
 dalmanutha.

Iterum abiit trans fretū
 & oblitus sunt sumere panes
 & nisi unum panem non ha-
 bebant secum in nauī;
 Et praecipiebat eis dicens
 Videte & caute a fermento
 phariseorum & fer-
 mento herodianorum
 Et cogitabant ad alter-
 utrum quia panes non
 habemus. Quo cognito
 ih̄s. ait illis. Quid cogita-
 tis quia panes non ha-
 bētis non dum cognosce-
 tis. nec intellegitis adhuc
 cecatum habetis cor ur̄m.
 Oculus habentis non uide-
 tis. & aures habentes
 non auditis. nec recorda-
 mini quando quinque
 panes fregi. in quinque
 milia. & quot coffinos
 fragmentorum plenos
 sustulistis. Dicunt ei
 duo decī. quanto & sep-
 tem panes in quattuor
 milia. quod sportas
 fragmentorum tulistis
 Dicunt ei septem;

✠ m lxxviii
 m lxxiii
 l. cxliiii

m lxxx
 m clxv.

xxv
 m lxxxii
 Solus

xxvi
 m lxxxii
 m clxvi
 lxxviii
 lo lxxxiii

& dicebat eis. quomodo
 non intellegitis;

ET UENERUNT BETHSA
 ida. & adducunt ei cecū
 & rogant eum ut illum
 tangeret. & ad praehensa
 manu cecī eduxit eum
 extra uicū. & spūibz
 in oculos eius. inpositis
 manibus suis. interro-
 gauit eum; Si aliquid
 uideret. & aspiciens
 ait. uideo homines
 uelud arbores
 ambulantes; Deinde
 iterum inposuit manus
 super oculos eius & coe-
 pit uidere. & restitui-
 tus est ita ut uideret
 clare omnia. & dimisit
 illum in domum suam.
 Dicens. uade in domum
 tuam. & si in uicū in-
 troieris neminem dixeris;
ET EGRESSUS EST
 ih̄s & discipuli eius in
 castella cesariae phi-
 lippī. & in uia interro-
 gabat discipulos suos;

dicens; Quem medicunt
esse homines. Qui respon-
derunt dicentes; Iohannē
baptistam; Alii heliam
Alii uero quasi unum &
proph&is; Tunc dicit
illis. uos uero quem me-
dictis. esse. Respondens
p&rus. ait ei. tu es xps
& comminatus est eis. ne
cuidicerent de illo;

Et coepit docere illos
qm̄ oport& filium ho-
minis multa pati & rep-
bari a senioribus & a sum-
mis sacerdotibus & scri-
bis & occidi & post tres
dies resurgere. & pa-
lam uerbum loquebatur;

Et ad praehendens eū
p&rus. coepit increpa-
re eum; Qui conuersus
& uidens discipulos suos
comminatus est petro
dicens; Uade retro
me satana; qm̄ non
sapis quae disunt sed quae
hominum; & continuo
uocata turba cum dis-

cipulis suis. dixit eis;
Siquis uult post me sequi
de neg& sem& ip sum sibi
& tollat crucem suam
& sequatur me; Qui enim
uoluerit animam suā
saluam facere perdet eā.
Qui autem perdiderat ani-
mam suam propter me
& euangelium saluam
eam faciet; Quid enim
proderit homini si uere-
tur mundum totum &
detrimētum faciat
animae suae; aut quid
dabit homo commuta-
tionem pro anima sua;
Qui enim me confessus
fuerit & mea uerba
in generatione ista ad-
ultera & peccatrice
& filius hominis confi-
tebitur eum. cum uene-
rit. In gloria sua cum
angelis scis.

ET DICEBAT ILLIS
Amendico uobis. quia
sunt quidam de hic stan-
tibus qui n̄ gustabunt

mlxxxiii
mclxxviii
lxcii

mlxxxiii
mclxxviii

mlxxxvi
mclxxviii
lxcviii

xxvii
mlxxxvii
mclxxii
lxcviii

mlxxxv
mclxx
lxcvi

mortem donec uideant
regnum dei; ueniens in uir-
tute magna. & post dies
sex. adsumpsit ih̄s petro
& iacobum & iohannem
& duxit illos in montem &
celsum seorsum solus. &
transfiguratus est coram
ipsis; & uestimenta eius
facta sunt splendida
candida nimis uelud nix
qualia fullo super terrā
non potest candida face-
re; & apparuit illis he-
lias & moyses & erant lo-
quentes cum ih̄u. & res-
pondens petrus. ait ad
ih̄m. Rabbi. bonum est
nobis hic esse; faciamus
tria tabernacula. tibi
unum. moysi unum. & he-
liae unum; Non enim scie-
bat quid diceret.
Erant enim timore &
territi. & facta est nubes
ob umbrans eos; & uenit
uox de nube. dicens; hic
est filius meus carissim

in lxxxviii
Solus.

in lxxxviii
in lxxxiii

audite illum; & statim
circumspicientes nemi-
nem amplius uiderunt
nisi ih̄m tantum secum.
Et discipulis illis de
monte praecepit illis
ne cuique uidis sent
narrarent nisi cum fi-
lius hominis a mortuis
resurrexerit.
Et uerbum continue-
runt apud se conqui-
rentes quod esset hoc
cum a mortuis resur-
rexerit; & interroga-
bant eum dicentes;
Quid ergo dicunt pha-
risaei. & scribe quia
heliam oportet uenire
primum; Qui respon-
dens. ait illis. helias
cum uenerit primo. re-
stituit omnia; & quo-
modo scriptum est in
filium hominis ut multa
patiatur & contempna-
tur; Sed dico uobis quia
helias uenit & fecerunt

illi quecumque uoluerunt
 sicut scriptum est de eo
 Et ueniens ad discipulos
 suos uidit turba magna
 circa eos & scribe con-
 quirentes eum illis; & cum
 festum omnes populos
 uidens eum stupefac-
 tus est; & pauperunt
 enim & accurrentes
 salutabant eum; & in-
 terrogauit eos quid
 inter uos conquiritis.

^{R. m. xci}
^{m. clxxxi}
^{lxxxviii} Et respondens unus de
 turba dixit; Magister
 at tui filium meum at te
 spūm mutum qui ubicum-
 que eum adprehende-
 rit adlidit eum & spumat
 & stridit dentibus & ares-
 cit. & dixi discipulis tuis
 ut eiecissent illum & non
 potuerunt; Qui respon-
 dens eis dixit; O genera-
 tio incredula quam diu
 apud uos ero. & quam
 diu uos paciar; affe-
 te illum ad me. & attu-

lerunt eum; & cum uidis-
 set eum statim spūs contur-
 bauit eum & elisus in
 terra uolutabatur spuma.
 Et interrogauit patrem
 eius quantum temporis
 est & quo hoc ei accedit.
 At ille ait. ab infantia
 & frequenter eum & in
 ignem & in aquam misit
 ut eum perderit;
 Sed siquid potes adiuua
 nos miseratus nostri;
 Ihs autem ait illi. Si potes
 credere omnia possibi-
 lia sunt credenti. & con-
 tinuo exclamans pater
 pueri cum lacrimis aiebat.
 Credo dñe. adiuua incre-
 dultatem meam; & cum
 uideret ihs concurrē-
 tem turbam commina-
 tus est spūi immundo
 dicens illi; Surde & mute spūs
 Ego tibi praecepto & i-
 ab eo & ne amplius in-
 tro eas in eum; & excla-
 mans & multum discerpens

eum & ut ab eo; & factus
est sicut mortuus. ita
ut multi dicerint quia
mortuus est; Ihs autem
tens manum eius eleua
uit eum & surrexit &
reddedit illum patri suo
Et cum introisset in domum
discipuli eius secreto
interrogabant eum;
Quare nos non potuimus
& recere eum: & dixit
illis ihs; hoc genus in
nullo potest scire. nisi
in oratione & ieiunio;

ET INDE PROFECTI
praetergrediebantur
galileam nec uolebat
quemquam scire. Doce
bat discipulos suos;
& dicebat illis. quoniam filius
hominis traditur in ma
nus hominum. & occi
dent eum. & occisus ter
tia die resurgat. at illi
ignorabant uerbum &
timebant eum interroga
re; & uenerunt caphar

naum qui cum domi essent
interrogabat eos. Quid
in uia tractabatis. at illi
tacebant; Si quidem in
tra se in uia disputa uerant
quis esset illorum maior;
& resedens. uocauit duo
decim & ait illis; Siquis
uult primus esse. erit
omnium nouissimus &
omnium ministrus;

Et accipiens puerum
statuit eum in medio eorum
Quem cum complexus esset
ait illis; Quis quis unum
& huius modi pueris re
ceperit in nomine meo
mercepit. & quicumque
me suscepit. non me sus
cepit. sed eum qui meminit
Respondit illi iohannis
dicens; Magister uide
mus quendam in nomine
tuo eicientem daemonia
qui non sequitur nos &
prohibuimus eum. Ihs
autem ait; Nolite prohi
bere eum; Nemo est enim

maxen
m. clxxv

xxviii
maxen
m. clxxvi
l. ci

maxen
m. clxxviii
l. cii

maxen
m. clxxviii
l. cxvi
lo. cxx

maxen
l. cxvii

maxen
solus

qui faciat uirtute in no-
mine meo & possit male
loqui de me. Qui enim nō
est aduersum uos pro
uobis est; Quisquis enim
potum dederit uobis cali-
cō aquae in nomine meo
quia xpi estis; Amen di-
co uobis. nō perdet mercedem
suam; & qui cumque
scandaliza uerit unum
ex his pusillis credentib;
in me. bonum est ei magis
circumdetur mola asi-
naria collo eius & in ma-
re mittatur; & si scan-
daliza uerit te manus
tua absceide illam.

Bonum est tibi debilem
introyre in uitam. quā-
duas manus habentem
ire in gehennam in ignē

inextinguibilem

Ubi uermes eorum

non moriuntur & ig-

nis non extinguuntur

Et si pestuus te scanda-
lizat amputa illum

Bonum est tibi claudum
introyre in uitam & nā
quāduos pedes haben-
tem mitti in gehennam
ignis inextinguibilis. ubi
uermes eorum non moritur
& ignis non extinguuntur;

Quod si oculus tuus scan-
dalizat te. eice eum;

Bonum est tibi. luscum in-
troire in regnum dī. quā-
duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis
ubi uermes eorum nō mori-
tur & ignis non extinguuntur

Omne enim sacrificium
sale. salietur; bonum ē
sal. quod si sal insulsum
fuerit in quo illud con-
dicitur habet te in uobis
salem & pacem habete
inter uos.

ET INDE CONSURGENS
uenit in fines iude ultra
iordanem. & conueniunt
iterum turbæ ad eum
& sicut consueuerat ite-
rum docebat illos.

cxviii
Solus

cxviii
in lxxviii
cxviii

mc
lclxxx

mcii
mxxxii
lclxxxv

mc
Solus

mciii
mclxxxviii

Et accedentes pharisei
interrogabant illum;
Si licet uiro uxorem dimit-
tere temptantes eum.

At ille respondens dixit
eis. Quid uobis praecepit
moyses; Quid dixerunt;

℞ m. cvi
℞ m. cxv
℞ cxi

Moses permisit libellū
repudiū scribere & dimit-
tere; Qui respondens ih̄s
ait. Adduritiam cordis
uestri scripsit uobis
moyses praeceptum istud

Ab initio autem creaturae
masculum & facminam
fecit eos d̄s; propter
hoc reliquit homo patrē
suū & matrem & adhe-
rebit uxoris suae & erunt
duo in carne una;

Itaque iam non sunt duo
sed una caro; Quod
ergo d̄s iunxit homo
non separet; & in domo
iterum discipuli eius de
eodem interrogauerunt
eum; & dicit illis. Quicum-
que dimiserit uxorem suā

℞ m. cum
solus

℞ m. cv
℞ m. cxc
℞ cxxv

& aliam duxerit adulte-
rium committit super eā.
E. si mulier dimiserit uirū
suū & alium nupserit
moechatur; & offere-
bant ei paruulos ut tan-
geret illos; Discipuli autē
comminabantur offerri
tibus; Quos cum uiderit
ih̄s indigne tulit & ait
illis; Sinite paruulus
uenire ad me & ne prohi-
bueritis eos talium est
enim regnum d̄i;

Ambidi co uobis. Quisque
non receperit regnum
d̄i ut paruulus non in-
troibit in illud; & con-
plexans eos & inponens
manus super illos bene-
dicebat eos; **XXX**

ET CUM EGRESSUS

esset & in uia pro-
currens. quidam
genu flexo ante
eum. Rogabat eum
dicens; Magister bone
quid faciam ut uitam

℞ m. cviii
℞ m. cxvii
℞ cxxviii

ad eternam precipiam; ih̄s autē
dicit ei. Quid medicis bonū
nemo bonus nisi unus d̄s.
Præcepta nosti. ne adulte
res. ne falsum testimoniū
dixeris. ne fraudem fece
ris. honora patrem tuum
& matrem; & ille respon
dens. ait illi. magister. hæc
omnia conseruauit ad iuuen
tute mea; ih̄s autē intuentus
eum. dil̄xit eum & dixit
illi. unum tibi deest; uade
quæcumque habes uende
& da pauperibus & habe
bis thesaurum in caelo.
& ueni sequere me;

in cx
in cxxviii
lccxxi.

in cxxviii
in cxxv
lccxx
Qui contristatus in uerbo
eius abiit merens. erat
enim habens possessione
nes multas; & circumspi
cens ih̄s. ait discipulis suis.
Quam difficile qui pecunias
habent in regnū d̄i intro
ibunt; Discipuli autē ob
stupiscebant in uerbis eius.
At ih̄s rursus respondens
ait illis; filioli quā difi

cile est. Confidentes in
pecuniis regnū d̄i intro
ire. facilius est camelum
per foramen acus tran
sire quam diuitē intro
ire in regnū d̄i. Qui ma
gis admirabantur. dicen
tes ad semetipsos; & quis
potest saluus fieri;
& intuens illos ih̄s ait. Apud
hominis impossibile est
sed non apud d̄m; Coepit
petrus dicere ei. Ecce nos
dimisimus omnia & secu
ti sumus te. Respondens ih̄s
ait; Amen dico uobis. nemo
est qui relinquat domum
aut fratres. aut sorores.
aut patrem. aut matrem
aut filios. aut agros prop
ter me & propter euan
gelium; Qui non accepi
at certius tantum. nunc
in tempore hoc domos &
fratres & sorores & ma
tres & filios & agros
cum persecutionibus &
in seculo futuro uitā & aeternā

m cxi
m cxcviii
l c lxxm

XXX

Multi autem erunt primi
nouissimi. & nouissimi primi;

ERANT AUTEM IERUSA
ascendentes hierusolimis
& praecedebat illos ih̄s
& stupebant & sequen
tes timebant; & adsum̄tis
illis illos duodecim
coepit illis dicere que
essent ei uentura;

Quia ecce ascendimus hie
rusolimam. & filius ho
minis tradetur principi
bus sacerdotum & scribis
& damnabunt eum genti
bus. & inludēt ei & con
spuent eum & flagella
bunt eum & interficiēt
& tertia die resurgit;

m cxciii
m cc iii
l c c lxx

m cxcii
m cc i

Et accesserunt ad illum
iacobus. & iohannis filii
zebethi. dicentes;
Magister uolumus ut quod
cumque petierimus fa
cias nobis nobis & dixerunt
Da nobis. ut unus ad dex
tram tuam & alius ad si
nistram tuam sedeamus

in gloria tua. ih̄s autem
ait eis. nescitis quid pe
tatis; potestis bibere
calicem quem ego bibo
aut baptismum quem
ego baptizor baptizari.
At illi dixerunt ei. possum
ih̄s autem ait eis; Calicem
quidem quem ego bibo.
bibitis; & baptismo quo
ego baptizor baptiza
bimini; sedere autem ad
dextram meam uel ad si
nistram; Non est meum
dare uobis. sed quibus pa
ratum est; Et audientes
decim coeperunt indigna
ri. de iacobo. & iohanne.
ih̄s autem uocans eos ait
illis; Scitis qui huius qui
uidetur principare
gentibus dominantur eis
& principis eorum potes
tatem habent ipsorum
Non autem ita est in uobis
Sed quicumque uoluerit
fieri maior erit uester
minister; & quicumque

uoluerit in uobis primus
esse erit omnium seruus

in cxiii
in cciii
io xci

Nam & filius hominis non
uenit ut ministraretur ei.
Sed ut ministrar& & da
re& animam suam redemp
tionem pro multis.

xxxii
in cxv
in ccii
lccxxiii

ET VENIUNT HIERICHO

xxxiii

in cxvi
in ccviii
lccxxiii

& proficiscite eode
hiericho & discipuli eius
& plurima multitudo
filius timei. bartimeus
cecus. sedebat iuxta uia
meridicam. Qui cum au
dis& quia ih̄s nazareus
est. coepit clamare &
dicere. fili dauid ih̄u
miserere mei. & com
minabantur ei multi
ut tacer&. at ille multo
magis clamabat. fili dō
miserere mei. & stans
ih̄s praecepit illum uo
cari. & uocans cecum di
cens ei. anima equior
esto. surge uocatē te

in cxviii
in ccviii
lccxxiii

Qui proiec to uestimento
suo & illis uenit ad eū.
& respondens ih̄s dixit illi.

Quid uis ut tibi faciam:

Cecus autem dixit ei.
rabboni. ut uideam.

Ih̄s autem ait illi. uade
fide tua te saluum fe
cit. & confestim uidit
& sequebatur eum in uia.

ET QUICUM AD PRO

pinqua & hieru solyme
& bethane ad montem
olivarum. mittit duos
& discipulis suis. & ait
illis. ite in castello quod
contra uos est. & statim
introeuntes illud inuenie
tis pullum ligatum sup
quem nemo adhuc homi
num sedit. soluite illum
& adducite. & si quis uo
bis dixerit. quid facitis

Dicite. quia dñō necessa
rius est. & continuo illos
dimittit huc. & abeun
tes inuenerunt pullum
ligatum ante ianuam fo
ris in buio & soluunt
eum ut quidam de illic
stantibus dicebant illis
Quid facitis soluentes pullū

Qui dixerunt eis. sicut praeceperat illis ihs. & dimiserunt eis. & dixerunt pulum ad ihs. & imponunt illi uestimenta sua & sedit super eum. Multi autem uestimenta sua strauerunt inuia; Alii autem frondes cedebant de arboribus & sternerant inuia;

℞. cxxi
℞. cxxi
℞. cxxviii
℞. cxxi.

℞. cxxviii
℞. cxxviii
℞. cxxviii
℞. c.

Et qui praeibant & qui sequebantur clamabant dicentes; Osanna benedictus qui uenit in nomine dñi. benedictum quod uenit regnum patris nostri dauid. Osanna in excelsis; **xxxiii**

℞. cxx
℞. cxxiii

ET INTROIIT hierusolimam in templum & circumspexit omnibus. Cum iam uespera esset & hora. sicut in bethania cum duodecim Et alia die cum exiret ab hania esurit.

℞. cxxii
℞. cxx
℞. cxxviii
℞. lxxviii

Cumque uidisset a longe figum habentem folia uenit. si quid forte

inueniret in eam. & cum uenisset ad eam nihil inuenit praeter folia non enim erat tempus ficorum & respondens dixit ei; iam non amplius in eternum quisquam fructum. & te manduca & audierunt discipuli eius;

Et ueniunt hierusolimam & cum introisset in templum coepit eicere uendentes & ementes in templo. & mensas nummulariorum & cathedras uendentium columbas euerit. & non sinebat ut quisquam transferret uasa templi Et docebat dicens eis; Nonne scriptum est domus mea domus orationis uocabitur omnibus gentibus; Uos autem fecistis eam speluncam latronum; Quo audito principes sacerdotum & scribe querebant quomodo eum perderent; Timebant enim eum quoniam uniuersa turba

admirabatur super doc-
 trinam eius; Et cum ^{lxxxv.}
 uespera facta esset & egre-
 diebatur de ciuitate. & ^{lxxxvi.}
 cum mane transirent ui-
 derunt ficum aridam
 factam radicibus; & re-
 cordatus est p & rus. dicit
 ei. rabbi. Ecce ficus cui
 male dixisti. aruit;

^{lxxxvii.} Et respondens ihs ait illis:
 habete fidem dñi; amen
 dico uobis; Quicumque
 dixerit huic monti tolle-
 re & mittere in mare
 non hesitauerit in corde
 suo. sed crediderit. quia
 quod cumque dixerit fiet.

^{lxxxviii.} Propter eadico uobis; Om-
 nia quecumque orantes
 petitis. credite quia ac-
 cipietis & ueniet uobis;

^{lxxxix.} Et cum statis adorandum
 dimitte te. Siquid habe-
 tis aduersum aliquem
 ut & pater uester qui
 in celis est dimittat uo-
 bis peccata uestra; Quod
 si uos nondimiseritis

nec pater uester dimittit
 uobis peccata uestra;

ET UENIUNT RURSUS
 hierusolimam. & cum
 ambulare in templo.

Accedunt ad eum summi
 sacerdotes & scribae &
 seniores; & dicunt illi
 in qua potestate haec
 facis; & qui tibi dedit
 hanc ut ista facias; ihs
 autem respondens. ait
 illis; interrogabo uos. &
 ego unum sermo non.
 respondite mihi. & dica-
 uobis. in qua potestate
 haec faciam; Baptismu
 iohannis. de celo erat
 an & hominibus. Respon-
 dite mihi; At illi. cogi-
 tabant secum dicentes;
 Si dixerimus de caelo
 dicet. quare ergo non
 crededistis ei; Si dixe-
 rimus & hominibus;
 Timebant populum.
 omnis enim habebant
 iohannem quia uere
 propheta esset;

Et respondentes dicunt
ihū. nescimus; Respon
dens. ih̄s. ait illis; Neque
& ego uobis dico in qua
potestatem haec faciam;

xxxvi
m. cxxviii
m. cxxviii
l. cxxli.

ET COEPIT ILLIS IN
parabulis loqui;

Vineam plantauit homo
& circum dedit sepem
& fodit lacum & aedi
ficauit turrem. & loca
uit eam agricolis; & per
egre profectus est; &
misit ad agricolas in
tempore seruuum. ut ac
ceperit de fructu uinae

Qui ad praehensum eum
cederunt & remiserunt
uacuum; & iterum mi
sit ad illos alium ser
uum. & illum in capite
uulnauerunt. & con
tumelias affecerunt.

Et rursum. alium misit
& ipsum occiderunt
& plures alios quosda
cedentes. alios uero
occidentes; adhuc
ergo unum habens

m. cxxviii
m. cxxix
l. cxxlii
io lxxxv.

m. cxxx
m. cxxxi
l. cxxlii

filium carissimum. dicis;
Quia uerebuntur filium
meum; Coloni autem
dixerunt adinuicem;
hic est heres. uenite oc
cidamus eum. & nra
erit hereditas; & ad
praehendentes eum oc
ciderunt; & eiecerunt
extra uineam;

Quid ergo faciat dñs uinae
ueni & perdat colonis
& dabit uineam aliis
Nec scriptum^{ram} hanc legis
tis; Lapidem quem
reprobauerunt aedi
ficantes. hic factus ē.
in caput anguli. ad dño
factum est istud & est
mirabilis in oculis nris

Et querebant eum tene
re. & timuerunt turbā
cognouerunt enim qm
ad eos parabulam hanc
dixerit. & relicto eo
abierunt; **XXXVII.**

ET MITTUNT AD
eos quosdam ex pharis
eis. & herodianis. ut eum

caperent in uerbo;
 Qui uenientes dicunt ei.
 magister. scimus quia ue-
 rax es. & non curas quem
 quam; Nec enim accepis
 faciem hominum. sed in
 ueritate uiam dñi doces;
 Dic ergo nobis; licet dare
 tributum caesari. annon
 Qui sciens uer faciam eo-
 rum; ait illis; Quid me
 temptatis. affert enim
 denarium ut uideam;
 & illi attulerunt ei. ait
 illis; Cuius est imago hec
 & inscriptio. dicunt illi
 cesaris; Respondens autē
 ih̄s. ait illis; Reddite igitur
 quae sunt cesaris
 cesi. & quae sunt dñi. dō
 & mirabantur super eo;
XXXVIII **E**T UENIUNT ad eū
 sad ducae. qui dicunt
 resurrectionem nē esse
 & interrogabant eum di-
 centes; Magister mo-
 ses nobis scripsit. ut si
 cuius frater mortuus
 fuerit; & dimiserit

uxorem & filios non re-
 liquerit; ^{ut} Accipiat frater
 eius uxorem ipsius & re-
 suscitabit semen fratri suo;
 Septem ergo fratres erant
 & primus accepit uxore
 & mortuus est non relic-
 to semine. & secundus
 accepit eam & mortuus
 est. nec iste reliquit
 semen. & tertius similiter
 Et acceperunt eam simili-
 ter. septem & non relin-
 querunt semen; Nouis-
 sima omnium defuncta
 est & mulier; In resur-
 rectione ergo cum sur-
 rexerint cuius de his
 erit uxor; & respon-
 dens ih̄s. ait illis; Non
 ne erratis nescientes
 scripturas neque uir-
 tutem dñi; Cum enim
 a mortuis resurrexe-
 rint. neque nubunt ne-
 que nubuntur; Sed
 sunt sicut angeli in caelis;
 De mortuis autem quod
 resurgant non legistis

⁊ septem enim habuerunt eam uxorem:

in libro moysi. super ru-
bum quomodo dixerit
illi dñs. inquit; Ego sum
dñs abraham & dñs isaac
& dñs iacob. non est dñs
mortuorum sed uiuorū
uos ergo multum erratis
Et accessit unus de scribis
qui audierat illos conqui-
rentes; & uidens qm̄
bene illis responderit
interrogauit eum quod
esset primum omnium
mandatum; Ihs autē
respondit ei. quia pri-
mum omnium mandatu
est; Audi israhel dñs dñs
nost̄r. dñs unus est;
Et diligis dñm dñm tuum
& toto corde tuo: & &
tota animata: & &
tota mente tua: & tota
uirtute tua; hoc est
maximum & primum
mandatum est;
Secundum autē simile
est huic; Diliges proxi-
mum tuum sicut teipsū;
maius horum aliud

R. cxxxix
m. cxxxiii

m. cxxxii
solus

m. cxxxiii
m. cxxx
l. cxxl

m. cxxxiiii
m. cxxxix
l. cxxlv

mandatum non est;
Et ait illi scriba: bene
magister in ueritate
dixisti; Quia unus est
dñs. & non est alius prae-
ter eum; & ut diligatur
ex toto corde & ex to-
to intellectu: & ex to-
ta anima: & ex tota for-
titudine & diligere
proximum tamquam
te ipsum; maius est
omnibus holocaustis
matibus & sacrificiis
Ihs autē uidens quod
sapienter respondis-
set dixit illi. non es lon-
ge a regno dñi; & nemo
tam audebat eum in-
terrogare; **XXXVIII**
ET RESPONDENS
Ihs. Dicebat doctis
in templo quomodo
dicunt scribae xpm̄
filium esse dauid;
Ipse enim dauid. dicit
in spū scō; Dixit dñs
dño meo sede ad dextris
meis; Donec ponam

inimicos tuos scabellum
pedum tuorum; Ipse
ergo dauid dicit eum
dñm; & unde est filius ē
& multa turba eum; ^{libenter} au

^{in cxxxv} diuit; & dicebat eis in
^{in cxxxviii} doctrina sua; Caue
^{in cxxlvi} te ascribis qui uolunt
in stolis ambulare. & ^{xl}
salutari in foro & in ^{in cxxxvii}
primis cathedris sede
re in synagogis; & pri
mos discubitos in cenis

^{in cxxxvi} Qui deuorant domus uidu
^{in cxxliii} arum sub obtentu pro
lixie orationis. hii ac
cipiunt prolixius iudiciū

xl. ET SEDENS IHS CON
tra gazo philatium.

Quomodo turba iacta ^{xl}
r & aes. in gazo phila ^{in cxxxviii}
tium. & multi diuites ^{in cxxliii}
iactabunt multa; ^{in cxxliii}

Cum uenisset autem una
uidua pauper ^{in cxxliii} cula mi
sit duo minuta quod
est quadrans; & conuo
cans discipulos suos. ait
illis; Amen dico uobis

Quoniam uidua hec pauper
plus omnibus misit. qui
miserunt in gazo philatio
Omnis enim ex eo quod
habundabat illis miserunt
haec uero de penuria sua
omnia que habuit misit
totum uictum suum;

ET CUM EGREDERE
tur de templo. ait illi
unus & discipulis suis.
Magister aspice quales
lapides & quales struc
tura est templi; & res
pondens ihs ait illi. uides
has omnes magnas aedi
ficationis; Non relin
quitur lapis super la
pidem qui non destruat.

ET CUM SEDERIT IN
montem oliuarum con
tra templum interro
gabant eum sepe ratim
petrus & iacobus & io
hannes & andreas;

Dic nobis. quando ista
fiant. & quod signum
erit. quando haec om
nia incipient consumari.

Et respondens ih̄s coepit
dicere illis. uidete ne quis
uos seducat. Multi enim
uenient in nomine meo
dicentes. quia ego sum
& multos seducunt;

Cum audieritis autem
bella & opinionēs bel-
lorum ne timueritis.

Oportet enim fieri sed non
dum finis.

Exsurget autem gens super gentē
& regnum super regnū

& erunt terrae motus
& fames & loca initium
dolores haec.

Videte autem uos & ipsos tra-
dent enim in conciliis &

in synagogis uapulabitis
& ante reges & praesidis

stabitis propter me
in testimonium illis & in

omnes gentes. Primum
oportet praedicare

euangelium omnibus
gentibus.

Et cum dux-
erint uos tradentes

Nolite praecogitare quid
loquamini. sed quod da-

tum uobis fuerit illa
hora. id loquimini;

Non enim estis uos loquen-
tes sed spiritus sanctus.

Tradet autem frater fratrem

in mortem & pater fi-
lium & con-surgent filii

in parentes. & morte
adficiant eos;

& eritis odio omnibus propter
nomen meum;

Qui autem
sustenuerit in finem

hic saluus erit; Cum autem
uideritis ab hominatio-
nem desolationis. stan-

tem ubi non debet. qui
legit intellegat;

Tunc qui in iudea sunt
fugiant in montes;

& qui super tectum ne
descendat in domum.

nec introeat ut tollat
quid de domo sua;

Et qui in agro erit non
reuertatur retro tol-
lere uestimentum suum;

Vae autem praegnan-
tibus & nutribus
illis diebus.

sed constanter stote.

℞ cxxxviii

℞ lxxvii

℞ l

℞ cxi

℞ cxi

℞ cclxi

℞ cxi

℞ lxxxviii

℞ cclviii

℞ cxi

℞ cclvi

℞ cxi

℞ cclviii

℞ cclviii

℞ cxi

℞ cclviii

℞ cclviii

^{in celis.}
^{in celis.} Orate uero ne fiat fuga
uestra hieme uel sabbato

^{in celis.}
^{in celis.}
^{in celis.} Erunt enim in diebus
illis tribulationis tales
quales non fuerunt ab
initio creaturae quam
condidit dñs usque nunc
neque fiet. & nisi bre
uias & dñs illos non fuis
sit salua omnes caro:
Sed propter electos quos
elegit breuiant dies;

^{in celis.}
^{in celis.} Et tunc si quis uobis dix
erit. Ecce hic est xps
ecce illic ne credideritis;

^{in celis.}
^{in celis.} Ex surgunt enim pse
udo xpi. & pseudo pro
phetae. & dabunt signa
& portenta ad seducen
dos. Si potest fieri
& iam electus. uos ergo
uidete. Ecce praedixi
uobis omnia. Sed &
in illis diebus post tri
bulationem illam sol
con tenebrabitur.

^{in celis.}
^{in celis.} & luna non dabit splen
dorem suum. & stelle
caeli erunt decedentes;

Et uirtutes que sunt in
caelis mouebuntur;

Et tunc uidebunt filiū
hominis uenientem in
nubibus cum uirtute
multa & gloria.

Et tunc mittit ange
los suos & congregabit
electos suos a quattuor
uertis a summo terrae
usque ad summum caeli.

A ficu autem discite
parabulam cum iam
ramus eius tñer fuerit
& nata fuerit folia cog
nosctis. quia in proxi
mo sit aestas. Sic & uos
cum uideritis haec fieri.
Scitote quod in proximo
sit in otus. Amen dico
uobis. qm̄ non transi
t generatio haec donec
omnia ista fiant;

Caelum & terra transi
bunt uerba autem mea
non transibunt;

De die autem illo & hora
nemo scit. neque angeli
caelorum. nisi pater.

in elum
in celum

in elum
in celum
lccxxviii

in elv
in celum
lclvi

Uidete uigilate & orate
nescitis enim quando tñ
pussit; Sicut homo qui
per egre profectus
relinquit domum suam
& dedit seruis suis po
testatem cuiusque ope
ris; & ianitori prae
cepit ut uigil&

Vigilate ergo nescitis
enim quando dominus
domus ueniat. sero.
an media nocte. an
galli cantu. an mane;
Ne cum uenerit repente
in ueniat uos dormien
tes; Quod autem uo
bis dico. Omnibus di
co uigilate; **XLIII**

ERAT AUTEM PAS
cha post biduum;

Et querebant summi
sacerdotes & scribe
quomodo eum dolo
tñerent & occiderent;

Dicebant enim non in
die festo. ne forte tu
multus fies & in populo;
Et cum esset & b& hanc

in elvi
in celum
lccly
io xevi

in elvii
in celum
lccxxv

in elviii
in celum
lccxxvi
io xeviii

in domo simonis leprosi.
& cum recumber&. uenit
mulier habens alabas
trum unguenti nardi
pisci praetiosi. & frac
to alabaastro effudit
super caput eius;
Erant autem quidam
indigne ferentes intra
sem& ipsos & dicentes;
Ut quid perditio ista
unguenti facta est?

Poterat enim unguenti
istud uenire plus;

quam tricenis denariis
& fremebant in eam;

Ihs autem dixit; Sinite
eam. quid illi molesti
estis? bonum opus ope
rata est in me; Semp
enim pauperes habe
tis uobiscum. & cum
uolueritis potestis
illis benefacere me
autem non semp hab&is

in elviii
in celum
lccxxvi

Quod habuit haec fecit
praeuenit ungere
corpus meum in sepul
tura; Amen dico uobis

Vbi cumque praedicatum
fuerit euangelium istud.
in uniuersum mundum
& quod fecit haec nar-
rabitur in memoria eius;

^{in clx}
^{in clxxxviii}
^{in clxiii} Et iudas scharithis. unus
de duo cim abiit ad sum-
mos sacerdotes ut pro-
deret eum illis; Qui au-
dientes gauisi sunt & pro-
miserunt ei pecuniam
daturus; & querebat
quomodo oportune
traderet illum. **LIII.**

ET PRIMO DIE AZI-
morum quando pascha
immolabant. Dicunt
ei discipuli; Quo uis-
eamus & paremus tibi
ut manduces pascha.
& mittit duos ex disci-
pulis suis. & dicit eis;
Ite in ciuitate & occur-
ret uobis homo lago-
enam aque baiolans
sequimini eum; & quo-
cumque introierit
dicite domino domus;
quia magister dicit;

^{in clxi}
^{in clxxxviii}
^{in clxxi}

^{in clxii}
^{in clxxx}
^{in clxxviii}
^{in clxxii}

^{in clxiii}
^{in clxxx}
^{in clxxviii}

^{in clxiiii}
^{in clxxxii}

ubi est refectio mea. ubi
pascha cum discipulis
meis manducem. & ipse
uobis demonstrabit
caenaculum grande
stratum & illic parate
nobis; & abierunt dis-
cipuli eius; & uenerunt
in ciuitate; inuenerunt;
sicut dixerat illis.

Et para uerunt pascha;

Vespere autem facto
uenit cum duo decim.
& discumbentibus eis
& manducantibus. ait
ih̄s; Amen dico uobis.
quia unus & uobis me
tradet; qui manducat
mecum. At illi coeperunt
contristari. & dicere ei
singillatim; numquid ego sum;
Qui ait illis; unus & duo
decim qui intingit mecum
in catino; & filius quidem
hominis uadit sicut scrip-
tum est de eo; uae autem
homini illi per quem filius
hominis tradetur; bonum
erat ei si non esset natus
homo ille

℞ melxv
℞ celxxxviii
℞ celxxvi
℞ lv

℞ melxvi
℞ celxxxii
℞ celxxv

Et manducantibus illis.
acceptit ih̄s panem & be-
nedicens. fregit & dedit
eis. & ait, Sumite, hoc ē
corpus meum; Et accep-
to calice gratias agens
dedit eis. & biberunt &
illo omnes; & ait illis.

hic est sanguis meus novi
testamenti qui promul-
tis effunditur; Amendi-
co uobis; Quod iam non
bibam de genimine utris
usque in diem illum; Cum
illud bibam novum in reg-
num dī. **ET** h̄m̄no

℞ lv
℞ melxvii
℞ celxxxvi

℞ melxviii
℞ celxxxviii
℞ clu

℞ melxviii
℞ celxxxviii

dic to & ierunt in monte
olivarum; & ait illis ih̄s
Omnes uos scandalizabi-
mini in nocte ista;

℞ melxx
℞ celxxxviii
℞ celxxv
℞ cxxvii

Quia scriptum est pec-
torem pastorem & disper-
gentur oves; Sed post
quam resurrexero prae-
cedam uos in galileam;

Petrus ait illi, & iam si om-
nes scandalizati fuerint
in te sed non ego; & ait illi
ih̄s; Amendico tibi. Quia

℞ melxxi
℞ cxc

℞ melxxii
℞ cxcxi
℞ celxxxviii
℞ lv
℞ melxxiii
℞ cxcvii

℞ melxxiii
℞ cxcvii

℞ melxxv
℞ cxcviii
℞ celxxxii
℞ clxi

℞ melxxv
℞ cxcvii
℞ celxxv
℞ clviii

tu hodie in nocte hac prius
quam bis gallus uocem de-
derit ter me es negaturus;

At ille amplius loqueba-
tur; & si oportuerit
me simul commorari ibi
non te negabo; Simili-
ter autem & om̄s dicebant

Et ueniunt in praedum
cui nomen ḡh̄saman;
Et ait discipulis suis; Se-
det hic donec orem
& adsumit p̄rum &
iacobum & iohannem
secum. & coepit pauere
& tacere; & ait illis;

Tristis est anima mea
usque ad mortem sus-
tenite hic & uigilate;

Et cum processisset
paululum procedit
super terram & orabat
ut si fieri possit transi-
r̄ ab eo hora. & dixit

Abba pater omnia
possibilia tibi sunt;

Transfer calicem hunc a me
sed non quod ego uolo
sed quod tu;

lxxvi Et uenit & inuenit eos dor-
lxxvii mientes; & ait petro. si
lxxviii mon dormis non potuisti
 una hora uigilare.

lxxvii Vigilate & orate ut non
lxxviii intretis intemp tationem
lxx Sp̄s quidem promptus
 Caro autem infirma;

lxxviii Et iterum abiens. orauit
lxxviii eundem sermo nem diēs;
 & reuersus denuo inuenit
 eos dormientes; Erant
 enim oculi eorum gra-
 uati; & ignorabant quid
 responderint ei;

lxxviii Et uenit tertio. & ait illis
lxxviii dormite iam & requier-
lxxviii cite; sufficit. uenit ho-
 ra. ecce tradetur filius
 hominis in manus pecca-
 torum; Surgite eamus;

lxxviii Ecce qui me tradit pro
lxxviii peest; & adhuc eo lo-
lxxviii quente. uenit iudas
lxxviii scarioth. & cum illo
 turba cum gladiis &
 fustibus a summis sacer-
 dotibus & abscribis
 & senioribus; Dederat

autem traditor eius. signū
 eis. dicens; Quem cumque
 osculatus fuero. ipse ē.
 tenete eum & ducite
 caute; & cum uenisset
 statim accedens ad eum
 ait. haue rabbi & oscu-
 latus est eum; At illi
 manus iniecerunt in eū.
 & tenuerunt eum;

Unus autem quidam de
 circum stantibus. educens
 gladium percussit ser-
 uum principis sacerdotis;
 & amputauit illi auriculā;
 Et respondens ih̄s ait
 illis; Tamquam ad latro-
 nem existis cum gladiis
 & fustibus comprehen-
 dere me; Cotidie erā
 apud uos in templo do-
 cens. & non me tenuistis;
 Sed ut impleantur scrip-
 turae; Tunc discipuli
 eius. relinquentes eum
 omnes fugerunt;

lxxviii Adulescens autem quidā
lxxviii sequebatur eum amic-
lxxviii tus. sin done sup̄ nudo
 & tenuerunt eū; at ille
 reiecta sin done nudus;

pro fugit ab eis.

Et adduxerunt ihm ad summum sacerdotem & conueniunt omnes sacerdotes & scribe & seniores.

Petrus autem a longe secutus est eum usque in atrium summi sacerdotis & sedebat cum ministris & calefaciebat se ad ignem; Summi uero sacerdotes & omne concilium querebant aduersum ihm testimonium ut eum morte traderent. nec inueniebant;

Multi enim testimonium falsum dicebant aduersum eum. & conuenientia testimonia non erant;

Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant aduersus eum dicentes:

Quoniam nos audiui eum dicentem. Quoniam ego dissoluam templum hoc manufactum & per triiduum alium non manufactum aedificabo;

Et non erat conueniens testimonium illorum; & exsurgens summus sacerdos in medium. Interrogauit ihm dicens; Non respondes quidquam ad ea que tibi obiciuntur ab his. Ille autem tacebat; & nihil respondit; Rursus summus sacerdos. Interrogauit eum. & dicit ei.

Tu es xps filius benedicti. Ihs autem dixit illi; Ego sum; & uidebitis filium hominis ad dextris sedentem uirtutis & uenientem cum nubibus caeli; Summus autem sacerdos scindens uestimenta sua ait; Quid adhuc desideramus testis. Auditis blasphemiam. Quid uobis uidetur. Qui omnes condempnauerunt eum reum esse mortis; & coeperunt quidam conspuere eum & uelare faciem eius & colaphis eum cedere & dicere ei; profetiza;

m clxxxvi
m cccvi
l cccxi
io clxii

m clxxxvii
m cccviii
l cccv

m clxxxviii
m cccviiii

m cccxi
m cccx
l cccviii
io lxxviii

Et ministri alapis eum cedebant; & cum esset petrus in atrio deorsum uenit una & ancillis summi sacerdotis; & cum uidisset per eum calefacientem se aspiciens illum ait; & tu cum ihu nazareno eras. At ille negauit. dicens; Neque scio. neque noui quid dicas; & exiit foras ante atrium; & gallus cantauit; Rursum autem cum uidisset illum ancilla coepit dicere circumstantibus. quia hic & illis est; At ille iterum negauit; & post pusillum rursus qui adstabant dicebant; Vere & illis es; nam & galileus es; Ille autem coepit anathematizare & iurare; quia nescio hominem istum quem dicis; & statim iterum gallus cantauit; & recordatus est per eum uerbi quod dixerat ei ihu. prius quam gallus

xlvi.

cantaret me negabis. & coepit flere; Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus; & scribis & uniuerso concilio; uincientes ihu duxerunt & tradiderunt pilato; Et interrogauit eum pilatus. Tu es rex iudeorum; At ille respondens. ait illi. tu dicis; & accusabant eum summi sacerdotes in multis; pilatus autem rursus interrogauit eum dicens; Non respondes quidquam. Uide inquantis te accusant; ihu autem amplius nihil respondit. ita ut miraretur pilatus; Per diem autem festum dimittere solebat illis unum & uinctis quemcumque petissent; Erat autem que dicebatur barrabas; qui cum sediciosus erat uinctus. qui in sedicione fecerat homicidium.

Et cum ascendisset turba
 coepit rogare. sicut sem-
 per faciebat illis per dies
 festos & dimittere eis
 unum uinctum. Pilatus
 autem respondit eis &
 dixit: Uultis dimittam
 uobis regem iudeorum?
 Sciebat enim quod per
 inuidiam tradidissent
 eum summi sacerdotes.
 Pontifices autem conci-
 tauerunt turbam ut
 magis barraban dimit-
 teret eis. Pilatus autem
 iterum respondens. ait
 eis: Quid ergo uultis
 faciam regi iudeorum?
 At illi iterum clamaue-
 runt crucifige eum.
 Pilatus uero dicebat eis:
 quid enim male fecit?
 At illi magis clamabant
 crucifige eum. Pilatus
 autem uolens populo
 satisfacere. dimisit
 illis barraban. & tradi-
 dit ihm flagellis cesum
 ut crucifigeretur;

Milites autem duxerunt
 eum intro in atrium
 praetorii. & conuocant
 totam cohortem & in-
 duunt eum purpuram
 & inponunt ei plectentes
 spineam coronam & coe-
 perunt salutare eum;
 Haue rex iudeorum;
 Et percutiebant caput
 eius harundine & con-
 spuebant eum & ponsi-
 tes genu adorabant eum;
 Et postquam inluserunt
 ei. & uerunt eum pur-
 pura. & induerunt eum
 uestimentis suis;
 Et ducunt illum ut cru-
 cifigerint eum. & anga-
 ria uerunt praeteri-
 unt eum quem prius si mo-
 nem cyrenensem uenisti-
 ton de uilla patrem
 alexandri & ruffi. ut
 tollerent crucem eius;
 Et perducunt illum in
 golgotha locum quod
 est interpraetatum
 caluariae locus;

mar

^{mccxi}
^{mccxxviii} Et dabant ei bibere myr-
raturum unum & non acce-
^{mccxi}
^{mccxxviii} pit; & crucifigentes eu-
^{mccxxxi}
^{lo. cxi} diuiserunt uestimenta eius
mittentes sortem super
eis quis quid tolleret;

^{mccxi}
^{solus} Erat autem hora tertia &
custodiebant eum;

^{mccxiii}
^{mccxxv} Et erat titulus cause eius
^{mccxxviii}
^{lo. cxviii} inscriptus rex iudeorum;

^{mccxv}
^{mccxxviii} Et cum eo crucifigunt
^{mccxxviii}
^{lo. cxviii} duo latrones unum ad d-
xistis & alium a sinistris eius.
^{mccxvi}
^{mccxxviii} Et adimplenda est scrip-
tura quae dicit; & cum ini-
quis reputatus est;

^{mccxvii}
^{mccxxviii} Et praeter euntes blas-
^{vii} phemabant eum mouen-
tes capita sua & dicentes

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} VA quid destrues templum
^{lo. cxi} & in triduo reaedificas;
Saluum fac templum & ipsum
descendens de cruce;

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} Similiter & summi sacer-
^{viii} dotes in ludentes ad al-
utrum cum scribis dice-
bant alios saluos fecit
seipsum non potest sal-
uum facere; Xps rex
israhel est discordat

nunc de cruce. ut uideamus
& credamus ei;

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} Et qui cum eo crucifixi
^{mccxxviii}
^{lo. cxi} erunt conuertiabantur ei;

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} Et facta hora sexta tene-
brae factae sunt per totam
terram usque in horam nonam;

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} Et hora nona exclamauit
Ihs. uoce magna dicens.

helo. helo. lama sabactha-
ni. quod est interpra-

tatum; deus meus. deus meus
ut quid dereliquisti me;

Et quidam de circumstan-
tibus audientes dice-
bant; ecce heliam uocat;

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} Currens autem unus & im-
^{lo. cxi} plens spongiam aceto
circumponensque calamo
potum dabat ei dicens;

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} Sinite uideamus si ueniat
^{lo. cxi} helias addeponendum eum;

Ihs autem emissa uoce
magna expirauit;

^{mccxxviii}
^{mccxxviii} Et uelum templi scissum
^{mccxxviii}
^{lo. cxi} est in duas a sursum usque
deorsum; Uidens autem
centurio qui & aduerso
stabat quia sic clamans
expirasset. ait; uere
homo hic filius dei erat;

Erant autem & mulieres de longe aspicientes. inter
quas maria magda-
lenae & maria iacobi
minoris. & ioseph mater
& salome; & cum esset in
galilea sequebantur eum
& ministrabant ei; &
aliae multae qui simul
cum eo ascenderant hie-
rusoly: mam: & cum iam
sero esset factum. que
erat parasceuae quod
erat ante sabbatum;
Venit ioseph ab arima-
dia nobilis decurio qui
& ipse erat expectans
regnum dei; & audacter
introiit ad pilatum &
petit corpus ihm;
Pilatus autem mirabatur
si iam obisset; & acce-
ssito centurione inter-
rogavit eum si iam mor-
tuus esset; & cum cog-
novisset a centurione
donavit corpus ioseph;
Ioseph autem mercatus
sindonem & deponens
eum in voluit sindone
& posuit eum in monu-

mento quod erat exci-
sum de petra;
Et ad voluit lapidem
ad ostium monumenti.
Maria autem magdalene
& maria ioseph aspicie-
bant ubi poneretur
ET QUONIAM ERAT SABBATUM
maria magdalene & ma-
ria iacobi & salome
emerunt aromata ut
venientes ungerent eum;
& valde mane una sabbato-
rum veniunt ad monu-
mentum orto iam sole;
& dicebant ad invicem;
quis revolvat nobis
lapidem ab ostio monu-
menti; & respicientes
vident revolutum lapi-
dem; erat quippe mag-
nus valde; & intro eun-
tes in monumento vide-
runt iuvenem sedentem
in dextris cooperatum
stola candida & obsti-
puerunt; Qui dicit
illis. Nolite & pavisce-
re. ihm queritis nazare-
num crucifixum;

surrexit non est hic. ecce
 locus ubi posuerunt eum.
 Sed ite & dicite discipulis
 eius & p̄ro. quia prae-
 cedet uos in galileam ibi eū
 uidebitis sicut dixit uobis.
 At ille & euntes fugerunt
 de monumeto. Inuaserat
 enim eas tremor & p̄uor
 & nemini quicquam dixe-
 runt timebant enim.
 Surgens autem mane pri-
 ma sabbati. apparuit
 primo mariae magdale-
 ne de qua eiecerat septem
 demonia. illa uadens
 nuntiavit his qui cum eo
 fuerant lugentibus & fletu-
 tibus; & illi audientes quia
 uiueret. & uisus esset ab
 ea. non crediderunt.
 Post haec autem duobus
 & eis ambulantibus os-
 tenditur est in alia effigie.
 euntibus in uiam; & illi
 euntes nuntiauerunt
 ceteris. nec illis credide-
 runt; Nouissime reum
 bentibus illis undecim
 apparuit & probrauit

incredulitatem illorum.
 & duritiam cordis;
 Quia his qui uiderant eū
 resurrexisse non credi-
 derunt; & dixit eis;
 Euntes in mundum uniuersum
 praedicate euange-
 lium uniuerse creaturae
 Qui crediderit & bap-
 tizatus fuerit saluus erit.
 Qui uero non crediderit
 condemnabitur;
 Signa autem eos qui cre-
 dederint haec sequuntur
 In nomine meo demonia
 eiecient linguis loquen-
 tur nouis. serpentes tol-
 lent. & si mortiferum
 quid biberint non eos
 nocebit super egro
 manus inponit & bene
 habebunt. & dñs quidem
 ihs. postquam locutus
 est eis adsumptus est in
 celum & sedet ad dextris
 di. illi autem profecti
 praedicauerunt ubiq;
 dño co operante. & ser-
 mone confirmante se-
 quentibus signis; Amen
Explicit sed marcum

INCIPIT

FACIO: LVCE

Vucas sirius antiochenus
arte medicus discipulus
apostolorum; postea paulū
secutus usque ad confer
sionem eius serui
ens dño sine crimine

Vxorē nam que numquā
habuit. neque filios sep
tuaginta. & quattuor an
norum obiit in bethania
plenus spūs cō; Quicum
iam scripta essent euan
gelia. per mattheum qui
dōn in iudea. per marcum
autē in italia. scō insti
gante spū. in achaea par
tibus. hoc scripsit euan
gelium. significans & iam
ipse in principio. ante
alia esse descripta.
Cui & tra ea que ordo
euangelice dispositionis
ea maxime necessitas
laboris fuit. ut primum
grecis fidelibus omni p
firatione usituri. incar

nendi xpi, manifesta
humanitas. nec iudaicis
fabulis ac tōti in solo
leger desiderio teneren
tur; Ne uel hereticis
fabulis. & stultis sollici
tationibus seducti & ci
derint aueritate elabo
rar. hinc ut in princi
pio euangelii iohannis
natiuitate praesumit;
Cui euangelium electus
scriberit in decar.
Contestans in se completa
esse que essent ab aliis
inchoata; Cui ab eo post
baptismum fili dī aper
fectione generationis
in xpo implet ore pe
tēdo a principio na
tiuitatis humane potes
tas. permissa est. ut re
quirētibz dōn onstra
r. in quo ad praehē
dens; Erat nathan filiū
introture currens
indō. generationis. a
misso in dīs parabolis
dī. praedicans in homin
ibus. xpm suum. pfecti

opus hominis redire in se
per filium facer&. Qui p
dauid patrōm uenientib;
iter praebebat in xpo:
Cui luce non immerito & iā
scribi dorum apostoli
corum actuum potestas
in ministerio datur. ut dō
in dñm pleno & filio pro
ditionis & tinctio. ora
tione ab apostolis fac
ta sorte dñi electionis
numerus cōpleretur;
Sique paulus consum
matione apostolis
actibus dar&. Quem
diu contra stimulus re
calcitran tē dñs elegis
se. quod legentibus ac
requerenti bus dñm p
singula & pediti rā nobis
ut eli fuerat. Sciens
tamen quod operante
agricolam oporteat
de fructibus suis ede
re; Ut tamen publicam
curiositatem nec non
tam uolentibus dñm
uideremur quam fas
tidioribus prodidisse;

BREVIS DE LIBRO

IN LEV. EVANGELIS

- I** Visio zachariae generando iohannē & beatē mariae uisione;
- II** Natiuitas dñi nri ihu xpi.
- III** Decircumcisione ihu xpi
- III** Vbi ih̄s annorum xii. doc&.
- V** Ub iohannis baptizat. & ubi ih̄s baptizatur gene rationes patrum;
- VI** Vbi ih̄s temptatur a diabolo
- VII** Vbi ih̄s nazareth librū legit.
- VIII** Vbi in synagoga demon ē m pellit. socrum p&ri uel alius multus sanat.
- VIII** Vbi dena uicula doc& po pulum & captura pisciū;
- X** De emundatione leprosi.
- XI** De paralitico curato.
- XII** De uocatione leui matthe ad apostulatum.
- XIII** De spigis sabbato uulsis uel de arida sana manu;
- XIII** De xii apostolorum elec tione & doctrina beatitudinis;
- XV** De ^{non} iudicandū de fistuca & trabe & domum petrae arine que constructa;

- XVI** Deseruo centurionis curato;
XVII Defilio uidua resuscitato; **XXXII** Parabulam uulnerati in la-
XVIII Vbi iohs ad ihm mittit;
XVIII Vbi pede ihu lacrimis mulier rigat; **XXXIII** Demarcha & maria sororib;
XX Doctrina seminum eamque **XXXIII** Ubidns discipulos oratione
apostolis solis aperitis delu-
cena uel de matre ad eum **XXXV** Vbi mutu homine ad abno-
fratribus que uisum; ne liberans in belzeub
XXI De tranquillitate maris; facere iudei blasphemant
XXII De daemone liberato in **XXXVI** Ubimulier ihu clamat bea-
terra gras seniorum; tus ubiter quite portauit &
XXIII Defilia principis resuscita **XXXVII** delucena; **O** calice & p-
te & emorruosae; brat & catenis phariseus;
XXIII Vbi xii ad praedicandum mittit; **XXXVIII** Vbi uitandum docet dñs
XXV Vbi herodis compertit fama pharisorum fermentu
ihu eumque uidere querit & nihil esse opus tum nec
uel de satoritate populi; timendum eos q corp; occidunt
XXVI Vbi suos interrogat dñs que **XXXVIII** **P**ro diuisionem hereditatis
eum populi dicerent; rogatus eis similitudinem
XXVII Ubidns in monte transfigu **XL** diuitis & ponit; **V**bi iubet
ratur & ad aemone cuius dñs pro uictu & uestitu
dam filium liberat; curam n habendam uel de
XXVIII Ubidns samaritanis n recipit
XXVIII Ubidicit quidam sequarte uigilantibus seruis inter-
& an nuit aliumq; portatur; rogatio p & r dñi que res-
XX Vbi & alius lxxii dñs elegit sponso de seruis dñi sui
& ad praedicandum mittit **XL I** uoluntatem scientibus;
& ciuitatibus & probat; **V**bi dñs dicit ignem ueni mit-
XXXI Vbi dño referunt quod in tere in terram & dandam
nomine daemonia eiecerint **XL II** opem ab aduersario liberare
Vbi dño nuntiatur de galilas

- apilato & tinctis & figis
XLIII infructuosae; **De muliere** **LXVIII** **De caeco cui dñs hiericho**
 XVIII annorum infirmasaluata; tribuit usum;
XLIII Parabolam sinapis & fermti; **LX** **De zacheo publicanum;**
XLV Vbi dñs p̄git hierusolimis **LXI** **De decem minas;**
 & ubi p̄at̄ familias ingres **LXII** **De pullo asinedñs opus & ubi**
 sus ianuam claudit & quod fl & ciuitati & on̄tes ubi
 eum uelit herodes occide dñtesque t̄mplo repellit;
 re & ubi & p̄bat ciuitatē **LXIII** **In qua potestate ista facia**
XLVI Vbi dñs h̄ dropicum sanat ta iudeis dñs interrogatur;
 & uocatus ad caenam & excusant **LXIII** **De uinea & cultoribus;**
XLVII Vbi dñs dicit omni ap̄st po **LXV** **De tributo t̄mp̄tatio;**
 nenda & turren aedi fi **LXVI** **De muliere & fratribus. vii.**
 canti. sal esse bonum; **LXVII** **Duo minuta uiduae;**
XLVIII **De ouis centum & unius p** **LXVIII** **De t̄mpli ruina consum**
 ditae decemq; dragmarum; mationis mundi;
XLVIII **De duobus filiis suam unus** **LXVIII** **De prodicionē iudae.**
 dissipans portionē; **LXX** **De dominica caena:**
L **De uilico & iniquo prudenti** **LXXI** **De oratione dñi & traditione**
L1 **De diuite purpurato & lazaro** **LXXII** **De dñi passione**
LII **De scandalis imminētibus** **LXXIII** **De resurrectione sc̄a**
 & fratri s̄np esse parci dum p̄sentit;
 & duobus discipulis &
 ubi subito modio dis
 cipulorum dñs apparuit;
LI **De cōn leprosis mundatis;**
LI **De regnodi quod n̄ ueniat**
 cum obseruationis;
LI **De iudici iniquitatis & uiduae;**
LI **De phariseo & publicano;**
LI **De pecuniis habitibus;**
LI **De uirtute sibi omnia**

EXPLIANT LA
PITVLA SEE
DVM LVCAM

✠ INCIPIT EVANGELIUM SECUNDUM

LUCAM

I. Lucas
Solut

UONIAM MULTI quidem conati sunt ordinare narrationem quae in nobis complae sunt rerum sicut tradiderunt nobis quia ab initium ipsi uiderunt & ministri fuerunt sermonis; Visum est & mihi adsecuto a principio omnibus diligenter; Ex ordine tibi scribere optime theophile. ut cognoscas eorum uerborum de quibus eruditus es ueritatem;

FUIT IN DIEBUS HERODIS REGIS IUDAE; Sacerdos quidam nomine zacharias de uice abia; & uxor illi de filiabus aaron. & nomen eius helisab&h; Erant autem iusti ambo anted& incedentes in omnibus mandatis & iustificationibus d& sine quaerella; & non erat illis

filius eo quod ess& helisab&h sterelis & ambo processissent in diebus suis; factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine uicis suae anted& secundum consuetudinem sacerdotum. sorte & ut ut incensum poner&; Ingressus in templum d&. & omnes populi multitudo. erat orans foris hora incensi;

Apparuit autem illi angelus domini stans ad dextris altaris incensi; & zacharias turbatus est uidens & timor inruit super eum; ait autem ad illum angelus; Ne timeas zacharias quoniam exaudita est deprecation tua. & uxor tua helisabab. pariet tibi filium & uocabis nomen eius iohannem & erit tibi gaudium & exultatio & multi in natiuitate eius gaudebunt; Erat enim magnus coram domino & uinum & siceram non bibet. & spiritu sancto replebitur adhuc in utero matris suae. & multos filiorum israel conuertit ad dominum dominus ipso rum; & ipse praecedit ante illum in spiritu & uirtute heliae. ut conuertat corda patrum in filios & incredulos ad prudentiam iustorum parare domino plebem perfectam. Et dixit zacharias ad angelum. unde hoc sciam

Ego enim sum senex & uxor mea processit in diebus suis; Et respondit angelus dixit ei. Ego sum gabriel qui adsto antedum & missus sum loqui ad te. & haec tibi euangelizare; & eris tacens & non poteris loqui usque in diem quo haec fiant. pro eo quod non crededisti uerbis meis; Quae implebuntur in tempore suo; & erat plebs expectans zachariam & mirabantur quod tardaret & ipse in templum; Egressus autem non poterat loqui ad illos. & cognouerunt quod uisionem uidisset in templo. & ipse erat in ueniens illis & permanens mutus. & factum est ut implerentur dies officii eius abiit in domum suam. Post haec autem dies concepit helisabab. uxor eius & occultabat se mensibus quinque dicens; Quia sic mihi fecit dominus in diebus;

respexit auferre obprobrium meum inter homines;

In mense autem sexto missus est angelus gabriel ad domino in ciuitatem galileae cui nomen nazareth. ad uirginem desponsatam uiro. cui nomen erat ioseph de domo dauid & nomen uirginis maria;

Et ingressus angelus ad eam dixit. haue gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus. quae cum uidisset turbata est in sermone eius. & cogitabat qualis esset ista saluatio

Et ait angelus ei. neta meas maria inuenisti enim gratia apud dominum;

Ecce concipies in utero & paries filium & uocabis nomen eius iherusalem. hic erit magnus & filius altissimi uocabitur;

Et dabit illi dominus deus sedem dauid patris eius & regnabit in domum iacob

in aeternum & regni eius non erit finis. Dixit autem maria ad angelum quomodo fiet istud quoniam uirum non cognosco. & respondens angelus dixit ei.

Spiritus sanctus super ueniet & uirtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoque & quod nascetur sanctum uocabitur filius dei. Ecce helisabeth cognata tua & ipse concepit filium in senectute sua. & hic est mensis sextus illi. quae uocatur fateris. qui non erit impossibile apud dominum omne uerbum;

Dixit autem maria. ecce ancilla domini fiat mihi secundum uerbum tuum. & discessit ab illa angelus

Exsur gens autem maria in diebus illis abiit in montana cum festinatione in ciuitatem iudae & intrauit in domum zachariae & salutauit helisabeth. & factum est

ut audiuit salutationem
 mariae elisab&h. & exul-
 tavit infans in utero eius
 & repl& est spūs scō he-
 lisab&h. & exclamavit
 uoce magna. & dixit. be-
 nedicte tu inter mulieris
 & benedictus fructus
 uentris tui. & unde hoc
 mihi ut ueniat mater
 dñi mei ad me; Ecce enim
 ut facta est uox saluta-
 tionis tuae in auribus
 meis. & exultavit in gaudio
 infans in utero meum.
 Et beata quae crededisti
 qm̄ perficeretur ea
 quae dicta sunt ad te ad dñō.
 Et ait maria. Magnifi-
 cat anima mea dñm;
 Et exultavit sps meus in
 dō salutaris meo;
 Quia respexit humilita-
 tem ancillae suae. Ecce
 enim & hoc beatā. medi-
 cent omnes generationes;
 Quia fecit mihi magna
 qui potens ē & sc̄m nom̄ eius.
 Et misericordia eius in p-

genies & progenies ti-
 mentibus
 fecit potentiam in brac-
 hio suo. dispersit sup-
 bos mente cordis sui;
 Deposuit potentes dese-
 de. & exaltavit humiles;
 Esurientes repleuit
 bonis. & diuites demisit
 inanes. Suscepit israh̄
 puerum suum memora-
 tus misericordiae suae.
 Sicut locutus est ad patres
 nostros abraham & se-
 mini eius in secula;
MANSIT AUTEM
 maria cum illa quasi
 mensibus tribus. & re-
 uersa est in domū suā;
 Elisab&h autem imple-
 tum est tñpus paribidi.
 & peperit filium & au-
 dierunt uicini & cognati
 eius quia magnifica-
 uit dñs misericordiam
 suam cum illā. & con-
 gratulabantur ei.
 Et factum est in die oc-
 tauo uenerunt circū-

cideretur puerum;
 & uocabunt eum nomine
 patris eius zacharia
 & respondens mater
 eius dixit. Nequaquam
 sed iohannis uocabitur;
 & dixerunt ad illam quia
 nemo est in cognatio
 ne tua que uocetur
 hoc nomine. Innuebant
 autem patri eius quem
 uellit uocare eum.
 Et postulans pugillare
 scripsit dicens iohan
 nes est nomen eius;
 Et mirabantur uniuers
 i. Apertum est autem
 illico os eius & lingua eius
 & loquebatur benedi
 cens dñi; & factus est
 timor super omnes uici
 nos eorum & super omnia
 montana iudae deuulga
 bantur omnia uerba
 haec; & posuerunt omnes
 qui audierant in corde
 suo dicentes. Quid pu
 tas puer iste erit. & eni
 manus dñi erat cum illo.
 Et zacharias pater eius

impletus est spiritu sancto.
 & prophetauit dicens;
Benedictus dñs israhel
 quia uisitauit & fecit
 redemptionem plebi suae.
 Et erexit cornu salutis
 nobis in domo dauid pueri sui;
 Sicut locutus est per os
 sanctorum qui a seculo sunt
 prophetarum eius;
 Saluam & inimicis nostris
 & de manu omnium qui
 nos oderunt; nos.
 Ad faciendam misericor
 diam cum patribus nostris
 memoratus testamenti sui sancti.
 Ius iurandum quod iurauit
 ad abraham patrem nos
 trum daturum se nobis;
 Ut sine timore de manu
 inimicorum nostrorum
 liberati.
 Seruiamus illi in sanctitate
 & iustitia coram ipso
 omnibus diebus nostris;
 Et tu puer propheta
 altissimi uocaberis prae
 ibis enim ante faciem
 dñi parare uias eius;
 Addendam scientiam

salutis plebi eius in re
missione peccatorum eorum.
Per viscera misericordiae
dini nostri in quibus visita
uit nos oriens & alto.
In lumine his qui in te
nebris & in umbramori
tis sedent addirigendor
pedes nostros in uiam pacis
Puer autem crescebat
& confortabatur spiritu
& erat in desertis usque
in diem ostensionis suae
ad israhel.

II

FACTUM EST AUTEM
in diebus illis. Exiit
a edictum a cesare au
gusto ut describeretur
uniuersus orbis.
Haec descriptio prima
facta est a praeside
syriae c. rino;
& ibant omnes ut pro
fiterentur singuli in
suam ciuitatem; ascen
dit autem & ioseph
a galilea de ciuitate
nazar & h in iudeam ciui
tatem dauid que uoca
tur bethleh. Et quod ex

de domo & familia dauid
ut proficeretur cum
maria dispensata sibi
uxore praegnante;
factum est autem cum
esset tibi impleretur
dies ut pareret & pe
perit filium suum primo
gentium. & pannis eum
involuit & reclinauit eum
in praesepe quia non
erat ei locus in deuerso
rio. & pastores erant
in regione eadem uigi
lantes & custodientes
uigilias nostris super gre
gem suum. & ecce ange
lus domini stetit iuxta illos
& claritas dei circum
fulsit illos; & timue
runt timore magno;
Et dixit illis angelus
nolite timere. ecce ego
euangelizo uobis gau
dio magno quod erit
omni populo quia na
tus est uobis hodie sal
uator qui est christus dominus
in ciuitate dauid;
Et hoc uobis signum.

inueni & is infantem pan-
 nis inuolutum & positū
 in praesepe. & subito
 facta est cum angelo
 multitudo exercitus
 militiae celestis laudan-
 tum dñi & dicentium;
 Gloria in altissimis dō
 & in terra pax homini-
 bus bone uoluntatis. fin
 Et factum est ut discer-
 serunt ab eis angeli in
 caelo; Pastores loq-
 bantur ad inuicem
 transeamus usque beth-
 lem & uideamus hoc uis-
 bum quod factum est
 quod dñs ostendit nobis;
 Et uenerunt festinan-
 tes & inuenerunt ma-
 riam & ioseph. & in-
 fantem positum in prae-
 sepe; Uidentes autem
 cognouerunt de uerbo
 quod dictum erat illis
 de puero hoc. & omnes
 qui audierunt mirati
 sunt & de his que dic-
 ta erant a pastoribus
 ad ipsos; Maria autem

III

conseruabat omnia ut
 ba haec conferens in cor-
 de suo. & reuersi sunt
 pastores glorificantes
 & laudantes dñm in om-
 nibus que audierant &
 uiderant sicut dictum
 est ad illos.

ET POSTQUAM
 consummati sunt dies
 octo. ut circumcide-
 retur uocatum est
 nomen eius ihs quod
 uocatum est ab angelo
 priusquam in utero
 conceperetur.

Et postquam imple-
 ti sunt dies purgatio-
 nis eius secundum le-
 gem moysi. Tulerunt
 illum in hierusalem
 ut sisterent eum ^{dño} sicut
 scriptum est in lege dñi;
 Quia omne masculinū
 adaperiens uulua
 scđ dño uocabitur;
 Et ut darent hostiā
 secundum quod dic-
 tum est in lege dñi;
 parturiturum aut

aut duos pullos columba-
rum; & ecce homo erat
in hierusalem cui nomen
simeon; & homo iste
iustus & timoratus ex-
pectans consolationem
israhel. & sps serserat
in eo; & responsum acce-
perat ab spū scō non ui-
surum semortē nisi
prius uideret xpm dñi
Et uenit in spū in templū
& cum inducerent pue-
rum ihm parentes eius
ut facerent secundum
consuetudinem legis eo
Et ipse accepit eum in
ulnas suas & benedixit
dm̄. & dixit. Nunc
dimittes seruum tuum
dñe secundum uerbum
tuum in pace quia uide-
runt oculi mei salutare
tuum; Quod praepa-
rasti ante faciem om-
nium populorum. Lu-
men ad reuelationē
gentium & gloriam
plebitui israhel.
Et erat anna

Et erant parentes eius
admiran-tes super
his que dicebantur
ad illos. & benedixit
illos simeon. & dixit
ad mariam matrem eius
Ecce positus est hic in
ruinam & resurrectio-
nem multorum in israhel
Et in signum cui contra-
dicetur & tuam ipsius
animam pertransi &
gladius. ut reuelletur
& multis cordibus
cogitationes.
Et erat anna prophetis
filia phanuel de tribu
aser. haec processerat
in diebus multis &
uixerat cum uiro suo
annis septem & uirgini-
tates suas. & hec uidua
usque ad annos octua-
ginta quattuor que
non discedebat de tem-
plo ieiuniis & obse-
rationibus seruens noc-
te ac die; & hec ipsa hora
super ueniens confite-
batur dño & loquebatur

luc

de illo. omnibus qui &
pectabant redemptionem
hierusalem. israhel;

Et ut perfecerunt
omnia secundum legem
dñi reuersi sunt in ga
lileam in ciuitatem suam
nazarēth. Puer autē
crescebat & conforta
batur plenus sapien
tia & gratia adierat in illo.

luc
m lxxii
m xiii

m

ET IBANT PAREN
tes eius. per omnes
annos eius in hierusa
lem in die sollemni
phaschae. & cum fac
tus esset annorum xii
ascendentibus illis in
hierusalem secundum
consuetudinem
diei festi. Consumma
tis quod diebus cum redi
rent. remansit puer
ih̄s in hierusalem & non
cognouerunt parentes
Ex istimantes autem illū
esse in comitatu. uene
runt iterum & requi
rebant eum inter

cognatos & notos. & non
inuenientes. regressi
sunt hierusalem requi
rentes eum. & factum
est post triduum inue
nerunt eum in templo
sedentem in medio doc
torum audientem illos.
& interrogantem illos.
Stupebant autem omnes
qui eum audiebant su
per prudentiam & res
ponsum eius. Et ui
dentes admirati sunt.
& dixit mater eius ad
illum. fili quis fecisti
nobis sic. ecce pater tuus
& ego dolentis quere
bamus te. & ait ad illos
Quid est quod me que
rebatis. nescitis quia
in his que patris mei
sunt oportet me esse
Et ipsi non intellexerunt
uerbum quod locutus
est ad illos. & disce
dit cum illis & uenit
nazarēth. & erat sub
ditus illis. & mater eius

conseruabat omnia uer-
ba hęc conferens in
corde suo; & ih̄s profi-
ciebat sapientia & etate
& gratia apud dñm & ho-
mines.

V **ANNO AUTEM QUINTO**
decimo imperii tiberii
cesaris. pro curante
pontio pilato iudeam
te tharcea autem galileae
herode philippo autē
fratre eius te tharcea
p̄ture & tracontidis
regionis & lisaniae abi-
line. te tharcea sub prin-
cipibus sacerdotum
anne & caipha;
factum est uerbum dñi
super iohannem zacha-
riae filium in deserto
& uenit in omne regio-
ne iordanis praedicans
baptismum penitentiae
in remissionem pecca-
torum; Sicut scriptū
est in libro sermonum
isaie prophete;
Vox clamantes inde

deserto parate uiam dñi
rectas facite semitas eius;
Omnes uallis implebitur
& omnes mons & collis
humiliabitur. & erunt
praua indirecta & as-
pera in uias planas &
uidebit omnes caro sa-
lutare dī. Dicebat ergo
ad turbas que exiebant
ut baptizarentur ab ipso.
Gemmīna uiperarum
quis ostendit uobis fu-
gire a futura ira.
facite ergo fructus dig-
nos penitentiae;
& ne coeperitis dicere
patrem habemus abra-
ham. dico enim uobis
quia potest dī de lapi-
dibus istis suscitare
filios abrahae. iam enim
securus ad radices arbo-
rum. potest adposita ē.
Omnis ergo arbor non
faciens fructum bonū
excidetur & in ignem
mitte tur; & interroga-
bant eum turbę dicentes.

l. viii
m. x.

l. viii
m. viii
p. 19.

l. viii
m. viii
p. 19.

Quid ergo faciemus.
 Respondens autem dice-
 bat illis. qui hab& duas
 tunicas d& non hab&. & qui hab& escas simili-
 ter faciat; Uenerunt
 autem & publicani ut
 baptizarentur. & dix-
 erunt ad illum. magis-
 ter quid faciemus. at
 ille dixit ad eos. nihil
 amplius quam constitu-
 tum est uobis faciatis;
 Interrogabant autem eum
 & milites dicentes. Quid
 faciemus & nos. & ait illis
 neminem concutiatis
 neque calumniam fa-
 ciatis; & contenti esto-
 te. stipendius uestris;
 Ex istimante autem
 populo & cogitantib;
 omnibus in cordibus suis
 de iohanne ne forte
 ipse ess& xps. Respon-
 dit iohannis dicens om-
 nibus; Ego quidem in
 aqua baptizo uos;
 Venit autem fortior me

l. vi
m. xy

l. xii
m. xii
p. xv

l. x
m. x
p. xii

Cuius non sum dignus
 soluere corrigiam cal-
 ciamentorum eius. ipse
 uos baptizauit in spu
 sco & igni. Cuius uenti-
 labrum in manu eius
 & purgabit aream suam
 & congregabit triticum
 in horreum suum. pale-
 as autem conbur& igni
 inextinguibili. Multa
 quidem & alia exortans
 euangelizauit populo.
 Herodes autem tetharea
 cum correperetur ab
 illo de herodiade uxo-
 re fratris sui & de om-
 nibus malis que fecit;
 herodes adie& & hoc
 supra omnia. & inclu-
 sit iohannem in carcerem
 factum est autem cum bap-
 tizaretur omnis popu-
 lus & ihu baptizato;
 & orante apertum est
 caelum. & descendit sps
 s& corporalis spei sicut
 columbam in ipsum.
 & uox de caelo facta est.

Tues filius ^{meus} dilectus meus
 conplacuit mihi;
 Et ipse ihs erat incipiens
 quasi annorum XXX
 ut putabatur filius ioseph

Qui fuit heli

Qui fuit mathan

Qui fuit leui

Qui fuit melchi

Qui fuit ianuae

Qui fuit ioseph

Qui fuit mathathie

Qui fuit amos

Qui fuit naum

Qui fuit heli

Qui fuit nage

2 Qui fuit math

Qui fuit mathathie

Qui fuit semei

Qui fuit ioseph

Qui fuit iude

Qui fuit iohannae

Qui fuit remsa

Qui fuit zorobabel

Qui fuit salathiel

Qui fuit veri

Qui fuit melchi

Qui fuit addi

Qui fuit cosaon

Qui fuit helonathan

Qui fuit her

Qui fuit iesu

Qui fuit heliezer

Qui fuit lorion

Qui fuit mathath

Qui fuit leui

Qui fuit symeon

Qui fuit iudae

Qui fuit ioseph

Qui fuit ionae

Qui fuit heliachion

Qui fuit melcha

Qui fuit menia

Qui fuit mathathia

Qui fuit nathan

Qui fuit dauid

Qui fuit iesse

Qui fuit obeth

Qui fuit booz

Qui fuit sal mon

Qui fuit nelson

Qui fuit amnadb

Qui fuit aram

Qui fuit esrom

Qui fuit phares

Qui fuit iudae

Qui fuit iacob

Qui fuit isaac

Qui fuit **ABRAHAM**
 Qui fuit **THARE**
 Qui fuit **NAOR**
 Qui fuit **SERUCH**
 Qui fuit **RAGAU**
 Qui fuit **PHALECH**
 Qui fuit **HEBER**
 Qui fuit **SALAE**
 Qui fuit **CHAMAN**
 Qui fuit **ARPHAXAT**
 Qui fuit **SEM**
 Qui fuit **NOE**
 Qui fuit **LAAMECH**
 Qui fuit **MACTUSALE**
 Qui fuit **ENOCH**
 Qui fuit **IARED**
 Qui fuit **MALALEEL**
 Qui fuit **CAINAN**
 Qui fuit **ENOS**
 Qui fuit **SETH**
 Qui fuit **ADAM**
 Qui fuit **DI**

VI **IHS** autem plenus
 spūscō regressus est
 ab iordannen. & ageba-
 tur in spū in deserto
 diebus xl & temptaba-
 tur a diabulo. & non
 manducabit in die

bus illis. & con summa-
 tis illis esurit; Dixit
 autem illi diabolus;
 Si filius dī es. dic lapidi
 huic. ut panes fiant;
 Et respondit ad illum
 ihs; Scriptum est quia
 non in pane solo uiuit
 homo sed in omni uerbo
 dī. & duxit illum dia-
 bulus. & ostendit illi
 omnia regna orbis
 terrae in momento tm-
 poris. & ait ei. tibi
 dabo potestatem hanc
 uniuersam & gloriam
 quia mihi tradita sunt
 Et cui uolo do illam.
 Tu ergo si adoraue-
 ris coram me. erunt
 tua omnia; & respon-
 dens ihs dixit ei. Scrip-
 tum est dñm dñm tuum
 adorabis & ille soli ser-
 uies. & duxit illum
 in hierusalem & sta-
 tuit eum supra pin-
 na templi & dixit illi.
 Si filius dī es mitte te
 hinc

deorsum. Scriptum est enim quod angelis suis ^{& conseruabit te} mandauit de te & quia in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Et respondens ih̄s. ait illi. Dicitum est non tem-
tabis dñm. dñm tuum;

Et consummata omni temptatione diabolus recessit ab illo usque tempus. Et regressus est ih̄s in uirtute sp̄s in galileam & fama exiit per uniuersam regionem de illo. & ipse docebat in synagogis eorum & magnificabatur ab omnibus.

VII

ET VENIT NAZARETH ubi erat nutritus & intrauit secundum consuetudinem suam die sabbati in synagogam. & surrexit legere. & traditus ē illi liber isaiae prophetae: & ut reuol-

uit librum inuenit locum ubi scriptum erat Sp̄s dñi super me propter quod unxit me euangelizare pauperibus misit me. praedicare captiuis remissionem. & cecis uisum. Dimittere confractos in remissione. praedicare animum dñi acceptum & diem retributionis: & cum plucis & librum reddidit ministro & sedit & omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum: Coepit autem dicere ad illos quia hodie impleta est haec scriptura in auribus uestris. Et omnis testimonium illi dabant & mirabantur in uerbis gratiae quae procedebant de ore ipsius. & dicebant Nonne hic filius ē ioseph & ait illis. utique

dicetis mihi hanc si-
 militudine medice cu-
 rate ipsum Quanta
 audiuimus facta in ca-
 pharnaum fac & hic
 in patria tua. **A**it autē
 mendico uobis quia
 nemo propheta ac-
 ceptus est in patria
 sua. In ueritate dico
 uobis. multe uidue
 erant in diebus heliae
 in israhel; quando
 clausum est celum
 annis tribus & men-
 sibus sc̄ cum facta
 est fames magna in
 omni terra. & ad nullā
 illarum missus est
 helias nisi in sarepta
 si doniae in mulierem
 uiduam. & multi lepro-
 si erant in israhel sub
 heliseo propheta.
Et nemo illorum mun-
 datus est nisi non ansirus
Et repl̄ & sunt omnes
 in synagoga. ira hec
 audientes. & surrex

VIII

L. xxiii
m. lxxv
m. xiii

erunt & eiecerunt
 illum ex tra ciuitatē
 & duxerunt illum usq;
 ad super cilium montis
 supra quem ciuitas illo-
 rum erat aedificata
 ut praecipitarent eū.

Ipse autē transiens per
 medium illorum ibat.

ET DISCENDIT CAPHARNAV

ciuitatem galileae ibique
 docebat illos sabbatis

Et stupebant in doctrina
 eius quia in potestate
 erat sermo ipsius.

Et in synagoga erat
 homo habens daemoniū
 immundum & exclama-
 uit uoce magna dicens.
Sine quid nobis & tibi ih̄u
 nazarene. uenisti per-
 dere nos. scio te quis sis
 sc̄s dī. & increpauit illi
 ih̄s dicens. Obmutasce
 & exi ab illo. & cum pro-
 iecis sc̄ illum daemoniū
 in medium & ita ab illo
 Nihil que illum nocuit;
Et factus est pavor

in omnibus & conloque-
bantur ad inuicem dicen-
tes. Quod est hoc uerbu-
m? Quia in potestate & uirtu-
te imperat inmundis spi-
ritibus & & eunt. & de-
uulgabatur fama de illo
in omnem locum regionis.
Surgens autem de synago-
ga introiit in domum
simonis. Socrus autem
simonis tenebatur mag-
nis febribus & roga-
uerunt illum pro ea.
Et stans super illam im-
perauit febre. & dimisit
illam. & continuo surgens
ministrabat illis. Cum sol
autem obcubisset. omnes
qui habebant infirmos
uarias languoribus du-
cebant illos ad eum. At
ille singulis manus in-
ponens curabat eos.
Exiebant autem & iam
demonia multis cla-
mantia & dicentia quia
tu es filius dei. & incre-
pans non sinebat ea

VIII

loqui. quia sciebant
ipsum esse xpm;

FACTA AUTEM DIE.

Egressus ibat in deser-
tum locum & turbe re-
quirebant eum & uene-
runt usque ad ipsum
& tenebant illum ne dis-
cederet ab eis. Quibus
ille ait quia & aliusci
ciuitatibus oportet me
euangelizare regnu-
m dei. Quia ideo missus sum.
Et erat praedicans in si-
nagogis galileae.

Factum est autem cum
turbe inruerint in eum
ut audirent regnum dei.
& ipse stabat secus stag-
num gennesar & uidit
duas naues stantes se-
cus stagnum. Piscato-
res autem discederant
ut lauabant retia.

Ascendens autem in una
nauem qui erat simonis
rogauit eum a terra
reducere pusillum &
sedens docebat de na-

lxxvi
m. lxxvi
m. xv

lxxvi
m. lxxvi
m. xv

uicula turbas. Ut cessa-
 uit autem loqui. Dixit
 ad simonem. Duc in altu
 & iacta retia uestra in
 capturam. & respon-
 dens simon. dixit illi.
 Praeceptor per totam
 noctem laborantes ni-
 hil coepimus in uerbo
 autem tuo laxabo rete. **x**
 Et cum hoc fecissent
 concluserunt piscium
 multitudinem copiosa
 Rumpebatur autem re-
 te eorum. & annuerunt
 sociis qui erant in alia
 naue ut uenirent & ad-
 iuuarent eos. & uene-
 runt & impleuerunt
 ambas nauiculas ita ut
 mergerentur;
 Quod cum uideret simon
 petrus procedit ad
 genua ihu. dicens;
 Exi a me quia homo pec-
 cator sum dñe. stupor
 enim circumdederat eū
 & omnes qui cum illo erant
 in captura piscium quā

l. xxviii
 m. lxi
 m. xvi

coeperant; Similiter
 autem & iacobum & io-
 hanenem filii zebedei.
 qui erant socii simonis.
 Et ait ad simonem ih̄s
 nolit timere & hoc iam
 homines eris capiens;
 Et subductis ad terram
 nauibus relictis omni-
 bus secuti sunt eum;
ET FACTUM EST CUM EET
 in una ciuitate & ecce
 uir plenus lepra. uidens
 ih̄m & procedens in fa-
 ciem rogauit eum dicens
 Dñe si uis potes me mundare
 & extendens manum teti-
 git illum dicens. uolo mun-
 dare. & confestim lepra
 discessit ab illo. & ipse
 praecepit illi. ut nemini
 diceret. sed uade osten-
 de te sacerdoti. & of-
 fer pro emundatione
 tua sicut praecepit
 moyses in testimonium
 illis; Perambulabat
 autem magis sermo de
 illo & conueniebant

*Leu
in xxv
Jo. 8. 10*

XI

turbas multas ut audirent
& curarentur ab infirmi-
tatibus suis. Ipse autem sedebat.

ET FACTUM EST NUM AD IERU

& ipse sedebat docens.

Et erant pharisei seden-
tes & leges doctores qui
uenerant & omni castello
galileae & iudae & hie-
rusalem & uirtus erat
domini ad curandum eos.

*Lxxviii
in lxx
in xx
Jo. 8. 10*

Et ecce uiri portantes
in lecto hominem qui erat
paralyticus & querebant
eum inferre & ponere
ante eum & non inuenientes
qua parte illum inferrent
prae turba. Ascenderunt
supra tectum per tunicas
summiserunt illum cum lecto
in medio ante Iesum;

Quorum fides ut uidit dixit
remittuntur tibi pecca-
tata; & coeperunt
cogitare scribere & pha-
risei dicentes. Quis est
hic qui loquitur blas-
phemias quis potest di-
mittere peccata nisi solus
deus

XII
*Lxxviii
in lxx
in xx*

Ut cognouit autem Iesus cogi-
tationes eorum respondit
dixit ad illos. Quid cogita-
tis in cordibus uestris. quid
est facilius dicere dimit-
tuntur tibi peccata an
dicere. Surge & ambula
Ut autem sciatis quia filius
hominis potestatem habet
in terra dimittere peccata.

Ut paralytico. Tibi dico
Surge tolle lectum tuum
& uade in domum tuam;
& confestim surgens coram
illis tulit in quo iacebat
& abiit in domum suam;
Magnificans dominum. & stu-
por adprehendit
omnes; magnificabant
dominum. & repleti sunt timore
dicentes. qui uidimus
mirabilia hodie.

ET POST HAEC EXIIT

& uidit publicanum
nomine leui sedentem
ad teloneum. & ait illi
Sequere me. & relictis
omnibus surgens secu-
tus est eum. & fecit

Et conuiuium magnum
leui in domum suam.

Et erat turba multa publi-
canorum & aliorum qui
cum illis erant discumben-
tes & murmurabant pha-
risaei & scribae eorum
dicentes discipulis eius;

Quare cum publicanis &
peccatoribus manduca-
tis & bibetis? Et respon-
dens ih̄s dixit ad illos;

Non egent qui sani sunt
medico. sed qui male ha-
bent; Non ueni uocare
iustos sed peccatores
in paenitentiam; At ille
dixerunt ad eum. quare
discipuli iohannis ieiunant
frequenter & obscuratio-
nes faciunt similiter
& pharisaeorum; Quibus
ipse ait. Numquid poter-
tis filius sponsi dum cum
illis est sponsus facere
ieiunare; Uenient autē
dies & cum ablatus fue-
rit ab illis sponsus. Tunc
ieiunabunt in illis diebus.

Dicebat autem & similitu-
dinem ad illos; Quia ne-
mo commissuram duesti-
mento nouo inmittit
in uestimentum uetus
Alioquin & nouum rumpit
& uetus non conuenit
commissuram anouo;

Et nemo mittit uinum
nouum in utres ueteres
Alioquin rumpit uinum
nouum utres. & ipsum
effundetur & utres
peribunt; Sed uinum
nouum in utres nouos
mittendum est & utra-
que conseruantur. &
nemo bibens uetus sta-
tim uult nouum; Dicit
enim uetus melius est.

XIII

FACTUM EST AUTEM:
In sabbato secundo pri-
mo. cum transiret & per-
sata. uellebant discipu-
li eius spicas & man-
ducabant confringan-
tes manibus; Quidam
autem pharisaeorum di-
cebant illis. quid facitis

quod non licet in sabbatis
Et respondens ih̄s ad eos
dixit. Nec hoc legistis
quid fecit dauid cum
esurisset & ipse & quicum
eo erant. Quomodo intra
uit in domum dñi. & panes
propositionis sumpsit
& manducauit. & dedit
his qui cum ipso erant.
Quos non licebat mandu
care nisi tantum sacer
dotibus; & dicebat illis
quia dñs est filius homi
nis & iam sabbati.

Factum est autem &
in alio sabbato ut in
trar̄ & in synagoga
& doceret. Et erat ibi
homo & manus eius dex
tera erat arida.

Observabant autem scri
be. & pharisei. si in sabba
to curar̄. ut inuenirent
accusare illum. ipse ue
ro sciebat cogitationes
eius & ait homini qui
habebat manum arida
Surge & sta in medio. &

surgens stetit; ait autem
ad illos ih̄s. Interrogauis
Si licet sabbato beneface
re an male. an manum sal
uam facere. an perdere.
Et circum spectis omni
bus. dixit homini. &
tōde manum tuam. & ex
tēdit & restituta est
manus eius. ipsi autem
repl̄ti sunt in sapientia
& conloquebantur ad
inuicem. quidnam fa
cerint ih̄u.

Factū ē autē in illis diebus;

Exiit in montem orare.
Et erat per noctans in
oratione dñi. & cum dies
factus esset uocauit
discipulos suos & elegit
duodecim & ipsis quos
& apostulos nominauit
Simonem quem cognomi
nauit petrum. & andrea
fratrem eius. iacobum
& iohannem. philippū
& bartholomeum. mat
theum & thoman. ia
cobum alfei & simonē

qui uocatur zelotis. iu
dam iacobi. & iudam sca
moth qui fuit proditor.
Et discendens cum illis ste
tit in loco campestri. &
turba discipulorum eius
& multitudo copiosa
plebis ab omni iudaea
& hierusalē & maritima
& tiri & sidonis qui uene
runt ut audirent eum
& sanarentur a languo
ribus suis & uexabantur
ab spiritibus immundis
curabantur. & omnes
turba querebat eum
tangere quia uirtus de
illo exiebat & sanaban
tur omnes. & ipse eleua
tis oculis in discipulos
suos dicebat. beati pau
peres quia uestrum est
regnum dī. beati qui
nunc esuritis quia satu
rabimini. beati qui nunc
flētis quia ridebitis.
beati eritis cum uos ode
rint homines & cum se
paraauerint uos & ex

brauerint. & elecerint
nomen uestrum tamquā
malum propter filium
hominis. Gaudete in illa
die & exultate ecce enī
merces uestra multa in
caelo. Uerum tamen uae
uobis diuitibus qui habe
tis consolationem uestrā
Vae uobis qui saturati estis
qui esurietis. Vae uobis
qui ridetis nunc quia lu
gebitis & flebitis.
Vae uobis cum bene uobis
dixerint omnes homines
secundum haec faciebant
prophētis patres eorum
Sed uobis dico qui auditis.
Diligite inimicos uestros
benefacite his qui uos
oderunt. benedicite
maledicentibus uobis
Orate pro calumniantibus
uos. & qui te percutit
in maxillam praebe &
alteram. & ab eo qui au
feret tibi uestimentum
& iam tunicam noli phibere
Omnia autem p̄sentate

tribue. & qui aufert
 quae tua sunt ne repe-
 tas. sit pro ut uultis
 ut faciant uobis homi-
 nes & uos facite illis si-
 militudo. & si diligitis eos
 qui uos diligunt quae
 uobis est gratia nam &
 peccatores diligentes se
 diligunt. & si bene fece-
 ritis his qui uos benefa-
 ciunt quae uobis est gra-
 tia. siquidem & peccato-
 res hoc faciunt. & simu-
 tum dederitis his a qui-
 bus speratis recipere
 quae gratia est uobis.
 Nam & peccatores pecca-
 toribus fenerantur ut
 recipiant aequalia;
 Verum tamen diligite inimi-
 cos uestros & benefacite
 & mutuum date nihil de-
 sperantes & erit merces
 uestra multa & eritis
 filii altissimi quia ipse
 benignus est super ingratos
 & malos. Estote ergo mi-
 sericordes sicut & pater

uester misericors est;
Nolite iudicare & non
 iudicabimini. nolite con-
 demnare & non condemna-
 bimini. Dimitte & dimit-
 timini. Date & dabitur uobis
 mensuram bonam confer-
 sam & cogitatum & super-
 effluonem dabunt in si-
 num uestrum. Eadem quip-
 pe mensura qua mensi
 fueritis remittetur uobis;
 Dicebat autem illis & simi-
 litudinem. Numquid po-
 test cecus cecum ducere
 non ne ambo in foueam
 cadunt; Non est discipu-
 lus super magistrum per-
 fectus autem omnes erit
 sicut magister eius;
 Quid autem uides festucam
 in oculo fratris tui trabem
 que in oculo tuo est non
 consideras; & quomodo
 potes dicere fratri tuo
 frater sine & iam festucam
 de oculo tuo ipse trabem
 non uides. hypocrita
 ecce primum trabem de

Luc

oculo tuo: & tunc per-
spicies ut educas festu-
cam de oculo fratris tui.

Non est enim arbor bona
qui fecit fructos malos
neque arbor mala faci-
ens fructum bonum;

Vnaquaquae autem arbor
de fructu suo cognoscitur.

Neque enim de spinis colli-
gunt figas: neque de ru-
bo uindimant uiam.

Bonus homo de bono de-
sauro cordis sui profert
bona. Malus homo de
malo thesauro profert
malum. Ex habundan-
tia enim cordis os loqui-

tur: Quid autem uocatis
domine & non facitis quae
dico. Omnis qui uenit ad
me & audit sermones meos;
& facit eos ostendam uo-
bis cui similis est. Similis
est homini aedificandi
domum qui fodit in altum
& posuit fundamenta
supra petram. Inunda-
tione autem facta in

lisum est flumen domui
illi. & non potuit eam mo-
uere. fundata enim erat
supra petram. Qui autem
audiuit & non fecit. simi-
lis est homini aedificandi
domum suam supra terram
sine fundamento in qua
inlisus est fluuius & con-
tinuus concidit & facta
est ruina illius magna;

Cum autem implessit

omnia uerba sua in duri-
bus plebis. intrauit ca-
pharnaum centurionis
autem. Cuiusdam seruus
male habens erat mori-
turus qui illi erat prae-
tiosus: & cum audisset
de ihu misit ad eum se-
nioris iudeorum ro-
gans eum ut ueniret
& saluaret seruum eius.
At illi conuenissent ad
ihm rogabant eum sollici-
te dicentes: & qui adig-
nus est in hoc illi prae-
stes. Diligit enim gentem
nostram & synagogam

xvi

l. Luc
m. lxxvii
Jo. xxviii

l. Luc
m. lxxvii
Jo. xxvii

l. Luc
m. lxxvii

ipse aedificabit nobis;
 Ihs autem ibat cum illis &
 cum iam non longe esset
 ad domo. misit ad eum cen-
 turio amicus dicens.
 Domine noli uexari non enim
 dignus sum ut sub tectum
 meum intres. Propter
 quod tu & ipsum non sum
 dignus arbitratus ut ueni-
 rem ad te. sed dic uerbum
 & sanabitur puer meus
 Nam & ego homo sum
 sub potestate consti-
 tutus habens sub me
 milites. & dico huic uade
 & uadit & uenit alio ueni-
 & uenit & seruo meo
 hoc fac & facit;
 Quo audito Ihs. miratus
 est. & conuersus sequen-
 tibus ^{securis} dixit. Amen dico
 uobis. nec in israhel
 tantam fidem inueni.
 & reuersi qui missi
 fuerant domum inue-
 nenerunt seruum qui
 languebat sanum;

[XVII]

ET FACTUM EST
 deinceps. ibat in ciuita-
 tem. que uocatur nain

& ibant cum illo discipu-
 li eius & turba copiosa;
 Cum autem adpropinqua-
 r & porte ciuitatis. & ecce
 defunctus efferebatur
 filius unicus matris sue
 & haec uidua erat. & tur-
 ba ciuitatis multa cum illa
 Quam cum uidisset & dominus
 misericordia motus super
 ea. dixit illi. nolis flere.
 & accessit & tetigit lo-
 culum. hi autem qui por-
 tabant. steterunt.
 & ait ad uirum. tibi
 dico. surge. & resedit
 qui erat mortuus & coe-
 pit loqui. & dedit illum
 matri suae; Accepit
 autem omnes timor &
 magnificabant dominum di-
 centes. Quia propheta
 magnus insurrexit in
 nobis. & quoad uisitabit
 plebem suam. & erit hic
 sermo in uniuersa iudea
 de eo & omnem circa
 regionem;

[XVIII]

ET NUNTIAUERUNT
 iohanni. discipuli eius
 de omnibus his. & con-

uocauit duos de discipulis
 suis iohannis. & misit ad
 dñm. dicens. Tu es qui uentu-
 rus es. an alium expecta-
 mus. Cum autem uenissent
 ad eum. uiri dixerunt;
 Iohannis baptista misit
 nos ad te. dicens. Tu es
 qui uenturus es. an aliū
 expectamus. ipsa autem
 hora curauit multos
 a languoribus & plagis
 & spiritibus malis. & ce-
 cis multis donauit uisum.
 Et respondens dixit illis
 euntes nuntiate iohan-
 ni. que uidistis & audis-
 tis. quia cecī uident.
 Claudī ambulant. lepro-
 si mundantur. surdī au-
 diunt. mortui resurgunt
 pauperes euangelizan-
 tur. & beatus est quicū
 que non fuerit scanda-
 lizatus in me. & cum
 discessissent nuntii io-
 hannis. Coepit dicere
 de iohanne ad turbas;
 Quid & istis in desertum

l. xxv
 in ciii

uidere harundinem uen-
 to moueri. Sed quid &
 istis uidere hominem
 mollibus uestimentis in-
 ductum. Ecce qui in ueste
 praetiosa sunt in domi-
 bus regum sunt;
 Sed quid & istis uidere pro-
 phetam. utique dico
 uobis & plusquam prophe-
 tam. hic est de quo scrip-
 tum est. Ecce mitto an-
 gelum meum ante faciem
 tuam qui praeparauit
 uiam tuam ante te;
 Dico enim uobis. maior
 inter natus mulierum
 propheta iohanne bap-
 tista nemo est. Quia autē
 minor est in regno dī
 maior est illo. & omnes
 populus audiens. & pu-
 plicani. iustificauerunt
 dñm. baptizati baptis-
 mo iohannis. pharisaei
 autem & legis periti con-
 silium dī. spreuerunt
 in sem & ipsi non bap-
 tizati ab eo. Cui ergo.

l. lxxm
m. cxi

similes dicam. homines
generationes huius & cui
similes sunt. Similes sunt
pueris sedentibus in foro
& loquentibus adinuicem
& dicentibus. Cantauimus
uobis tibis & non saltastis;
Lamētauimus & non plo
rastis. Uenit enim iohan
nis baptista. neque man
ducans; ^{panem} neque bibens uinū
& dicitis daemonium habere
Venit filius hominis; bibens
uinum amicus publica
norum & peccatorum
& iustificata est sapien
tia. ab omnibus filius suis;

XVIII

l. lxxm
m. cxi
m. cxi
l. lxxm

Rogabat autem illū
quidam de phariseis ut
manducaret cum illo;
Et in gressus in domo pha
risei discubuit. & ecce
mulier que erat in ciui
tate. peccatrix ut cog
nouit quod occubuit
in domum pharisei. at
tulit alabastrum un
guenti. & stans retro
secus pedes eius lacri

mis coepit rigare pedes
eius. & capillis capitis sui
tergebat. & osculaba
tur pedes eius & unguento
unguebat. Uidens autē
phariseus qui uocauerat
eum. ait intra se. dicens
hic si esset propheta. sci
ret utique. quae. & qualis
est mulier que tangit eum
quia peccatrix est. & res
pondens ih̄s. dixit ad illū.
Simon habes tibi aliquid
dicere. at ille ait. magis
tē dic. Duo debitores
erant. Cui dam fenerato
ri. unus debebat denarios
quingentos. alius quinqua
genta. non habentibus illis
unde redderint. donauit
utrisque. quis ergo eum
plus diligit. Respondens
simon dixit. aestimo. quia
his cui plus donauit. at
ille dixit ei. recte iudicas
ti. & conuersus ad mulie
rem dixit simoni. uides
hanc mulierem intraui in
domum tuam aqua pedibus

meis non dedisti. haec
autem lacrimis rigauit
pedes meos & capillis suis
tersit. Osculum mihi non
dedisti. haec autem ex
quo intrauit non cessa-
uit osculare pedes meos
Oleo caput meum non unx-
isti. haec autem unguento
unxit pedes meos. prop-
ter quod dico tibi remit-
tuntur ei peccata multa
quoniam dilexit multum.

Cui autem minus dimittitur
minus diligit. Dixit autem
ad illam remittuntur
tibi peccata. & coeperunt
qui simul discumbebant
dicere intra se. Quis est
hic qui & iam peccata
demitit. Dixit autem
ad mulierem fide seruata
saluam fecit uade in pace.

XX **ET FACTUM EST DE**
inceps. & ipse iter facie-
bat per ciuitatem & cas-
tellum praedicans & euan-
gelizans regnum dei.
Et duodecim cum illo

& mulieris aliquae quae
erant curate ab spiritibus
malignis & infirmitatibus.
Maria quae uocatur
magdalena de qua de-
monia septem & ierant.
Et iohanna uxor chuzae
procuratoris herodis
Et susanna & aliae multae
quae ministrabant eis
de facultatibus suis.
Cum autem turba pluri-
ma conuenisset & deci-
uitatibus properarent
ad eum. Dixit per simi-
litudinem. Exiit qui se-
minat seminare semini-
suum. & dum seminat
Aliud cecidit secus uiam
& conculcatum est &
uolucres caeli comede-
runt illud. & aliud
cecidit supra petram
& natum aruit quia non
habebat humorem.
Et aliud cecidit inter
spinas & simul & ortu
spinae suffocauerunt illud
Et aliud cecidit in terram

bonam & ortum fecit
fructum centuplum.
haec dicens clamabat qui
habet aures audiendi
audiat. Interrogabant
autem eum discipuli que
esset haec parabola.
Quibus ipse dixit. Vobis da-
tum est nosse mysterium
regni dei. Ceteris autem in
parabulis. ut uidentes non
videant & audientes non
intelligant. Est autem
haec parabola. sonus est
uerbum dei. Qui autem se-
cus uiam. hi sunt qui au-
diunt deinde uenit diabu-
lus & tollit uerbum de
corde eorum ne credentes
salui fiant. Nam qui su-
pra petram. hi sunt qui
si audierint cum gaudio sus-
cipiunt uerbum & in ra-
dices non habent. quia
ad tempus credunt & in
tempore temptationis
recedunt. Quod autem
in spinis cecidit. hi sunt
qui audierunt & asolli-

lxxxvii
m cxxxiii
m cxxxvii
lo c xiiii

lxxxviii
m cxxxv
m cxxxviii

lxxxviii
m cxxxvii
m cxxxviii

lxxx
m cxxii
m xl

lxxxix
m cxxxii

lxxxii
m cxxx
m cxxxv

itudinibus & diuitiis &
uoluptatibus uitae euntes
suffugantur & non refe-
runt fructum. Quod autem
in bonam terram. hi sunt
qui in corde bonum & op-
timo audientes uerbum
retinent & fructum ad-
ferunt in pacientiam.
Nemo autem lucernam ac-
cendens operit eam uase
aut subtus lectum ponit
sed supra candelabrum
ponit ut intrantes uide-
ant lucem. Non est enim
occultum. quod non mani-
festetur. nec absconditum
quod non cognoscatur.
& in palam uenit.
Videte ergo quomodo
audites. qui enim habet
dabitur illi. & qui cumq;
non habet & iam quod
putat se habere auferetur
ab illo. Uenerunt
autem ad illum mater
& fratres eius & non po-
tuerunt adire ad eum
propter turbam. & nuntiatum

est illi. mater tua & fratres tui stant foris uolentes te uidere. Qui respondens dixit ad eos. Mater mea & fratres mei. hi sunt qui uerbum dei audiunt & faciunt;

xxi

lxxxiii
m lxxviii
m xlviii

FACTUM EST AUTEM In una dierum & ipse ascendit in nauiculam & discipuli eius. & ait ad illos trans fretum usque trans stagnum & ascenderunt. Nauigantibus autem illis obdormiuit. Et discendit pro cella uenti in stagnum & complebantur & periclitabantur; Accedentes autem suscitauerunt eum dicentes. praeceptor perimus. At ille surgens increpauit uentum & tempestatem aquae & cessauit. & facta est tranquillitas. Dixit autem illis. ubi est fides uestra. qui timetis mirati sunt dicentes

ad inuicem. Quis putas hic est. quia & uentis imperat & mari. & oboediunt ei.

lxxxii

ET NAUIGAUERUNT

autem ad regionem gerasæ norum quæ est contra galileam. & cum egressus esset ad terram occurrit illi uir quidam qui habebat daemonium iam temporibus multis. & uestimento non induebatur neque in domo manebat sed in monumentis. Is ut uidit ih̄m pro cecidit ante illum & exclamans uocem magna dixit. Quid mihi & tibi est ih̄u fili dei altissimi. Obsecro te neme torquas. praeceperat enim spiritui immundo ut & irretiret de homine. multis enim temporis arripiebat illum & uinciebatur catenis & conpedibus custoditus & ruptis uinculis agebatur ad demonio in deserto. Interrogauit

autem illum ih̄s dicens.
 Quod tibi nomen est. at
 illi dixerunt. legio. quia
 intrauerunt daemonia
 multa in eum. & roga-
 bant illum ne imperaret
 illis. ut in abisum irent;
 Erat autem ibi grex por-
 corum multum pascens
 in monte rogabant eum
 ut permitteret eos in
 illos ingredi. & permisit
 illos. & ierunt ergo dae-
 monia ab homine & in-
 trauerunt in porcos.
 Et impetu abiit grex
 per praeceps in stagnum
 & suffogatus est. Quod
 ut uiderunt factum
 qui pascebant fugerunt
 & nuntiauerunt in ciui-
 tatem & in uillis. Exie-
 runt autem uidere quod
 factum est & uenerunt
 ad ih̄m. & in uenerunt ho-
 minem sedentem a quo
 daemonia & ierant
 uestitum ac sandalante
 ad pedes ih̄u & timuerunt

lxxxiii
 m. xlviii

xxiii

Nuntiauerunt autem illis
 & qui uiderant quomodo
 sanus factus esset & a legione
 & rogauerunt illum omnis
 multitudo regionis ge-
 rassenorum ut discede-
 ret & ab ipsis quia timore
 magno tenebantur;

Ipse autem ascendens nauem
 reuersus est. & roga-
 bat illum uir a quo dae-
 monia & ierant ut cum eo
 esset. Dimisit autem eum
 ih̄s dicens. redi in domum
 tuam & narra quanta ibi
 fecisti. & abiit per uni-
 uersam ciuitatem prae-
 dicans quanta illi fecisset ih̄s.

FACTUM EST AUTEM
 cum redisset. ih̄s & cepit
 illum turba. Erant enim
 omnes expectantes eum
 Et ecce uir uenit cui no-
 men iarus & ipse prin-
 ceps synagogae erat
 & cecidit ad pedes ih̄u
 Rogans eum ut intraret
 in domum eius quia filia
 unica erat illi fore

luc

annorum XII & haec moriebatur. & contigit dum irataturba conpraemibatur. & mulier quaedam erat influxu sanguinis annis XII quae in medicis erogauerat omnem substantiam suam nec ab illo potuit curari. Accessit retro & tetigit fimbriam uestimenti eius. & confestim stetit fluxu sanguinis eius. & ait ih̄s. quis est qui me tetigit. negantibus autem omnibus. Dixit petrus. & qui cum illo erant. praecceptor turbe te conpraemunt & adfligunt & di eis quis me tetigit. & dixit ih̄s tetigit me aliquis nam ego noui uirtutem de me exisse. Uidens ^{aut} mulier quia non latuit tremens uenit & pro cecidit ante pedes eius & ob quam causam tetigerat eum indicauit coram omni

populo. & quem ad modum confestim sanata sit. & ipse dixit illi. filia si destitua te saluam fecit. uade in pace. Adhuc illo loquente uenit quidam ad principem synagoga dicens ei quia mortua est filia tua noli uexare illum. ih̄s autem audito hoc uerbo. respondit patri puellae nolite timere crede tantum & salua erit. & cum uenisset domum non permisit quemquam introire secum. Nisi petrum & iohannem & iacobum. & patrem & matrem puellae. flebant autem omnes & plangebant illam. At ille dixit. Nolite flere. Non est enim mortua sed dormit. & deridebant eum. scientes quia mortua esset. ipse autem tenens manum eius clamauit dicens. puella

dicare regnum di & sanare infirmos & ait ad illos.

Seco

Surge. & reuersus est
sp̄s eius & surrexit con
tinuo. & iussit dare man
ducare illi. & ob st̄pue
runt parentes eius qui
bus praecepit ne cui
dicerent quod factum
erat. **Conuocatis**
autem duodecim apos
tolis dedit illis uirtutē
& potestatem sup omnia
& ut languoris
curarent;

Et misit illos prae
nihil tuleritis in uia.

Neque uirgam. neque
peram. neque panem
neque pecuniam neque
duas tunicas habetis;

Et in quacumque domū
intraueritis ibi mane
te & inde ne exiatis;

Et quicumque non re
ceperit ex euntes de
ciuitate illa. & iam
pulerem pedem uest
rorum & cutite inter

timonium. supra illos
E. grossi autem circū
bant per castella euan
gelizantes & curantes
ubique. **Audiuit autē**
herodes tētharēa om
nia quae fiebant ab eo.

Et hesitabat eo quod
diceretur. a quibusdā
quia iohannis surrex
it a mortuis. a quibusdā
uero quia helias ap
paruit. ab alijs autem
quia propheta unus de
antiquis surrexit;

Et ait herodes. iohannē
ego decollavi quis autē
est iste de quo audio
ego talia & querebat
uidere eum;

Et reuersi sunt apos
toli. & narrauerunt
illi. quaecumque fece
runt; & adsumptis
illis. secessit seorsum
in locum desertum
qui est bethsaida.

lxxxviii
m lvi

xxv
lxx
m xlii
m lvi

xxiii.
lxxxvi
m lxxxviii
m xxxviii
11

lxxxvii
m lxxxviii
m lvi
11

lxxxi
m lxi

lxxxi.
m xlii
m lxxxi

lxxxviii
m lxxxv
m lv
11

Quodcum cognouissent
 turbe secuti sunt illum
 & excoepit illos & loque-
 batur illis de regno di.
 & eos quicquid indige-
 bant sanabat; Dies autē
 cooperat declinare. &
 ecce accedentes discipu-
 li dixerunt illi. Dimit-
 te turbas. ut euntes in
 castella. uillasqueque
 circa sunt diuertēte
 inueniant escas quia
 hic in loco deserto sumus
 At autem ad illos. uos date
 illis manducare. at illi
 dixerunt non sunt nobis
 plusquam quinque panes
 & duo pisces nisi forte
 nos edamus & edamus in
 omnem hanc turbam es-
 cas. Erant autē uiri
 fere quinque milia
 At autem ad discipulos
 suos. facite illos discum-
 bere per conuiuia quin-
 qua genos. & ita fecerunt

Acceptis autem quinque
 panibus & duobus pisei-
 bus respexit in celum
 & benedixit illis & fre-
 git & distribuit discipu-
 lis suis ut ponerint ante
 turbas & manducaue-
 runt omnes & satura-
 ti sunt; & sublatum est
 quod super fuit illis
 fragmentorum coffi-
 m duodeci.

ET factum est cum
 solus esset orans. erant
 cum illo & discipuli.
 & interrogauit illos.
 dicens. quem medicunt
 esse turbe. at illi res-
 ponderunt. & dixerunt
 Alii iohannem baptistam
 Alii autem heliam. Alii
 qui propheta unus ex
 prioribus surrexit;
 Dixit autē illis. uos
 autem quem ^ēmedicatis
 Respondens simon pe-
 trus. dixit xpm di. at
 ille increpans illos. prae-

cepit nec uiderint. hoc
 dicens. Quia oportet si
 lium hominis multa pati
 & reprobari a senioribus;
 & principibus sacerdo-
 tum & scribis & occidi
 & tertia die resurgere.
 Dicebat autem ad omnes.
 Siquis uult post me ue-
 nire. abneget semetipsum
 & tollat crucem suam
 cotidie & sequatur me.
 Qui enim uoluerit animam
 suam saluam facere per-
 dat illam; Nam qui per-
 dederit animam suam
 propter me saluam fa-
 ciat illam; Quid enim
 profecit homini si lucre-
 tur uniuersum mundum
 se autem ipsum perdat;
 & detrimentum sui fa-
 ciat. Nam qui me erubu-
 erit. & meos sermones
 hunc filius hominis eru-
 bescit. cum uenerit in
 maiestate sua & patris

l. xxvii
 m. c. lxxvii
 m. lxxvii

xxvii

& sanctorum angelorum;
 Dico autem uobis. uere
 sunt aliqui hic stantem
 qui non gustabunt mor-
 tem donec uideant reg-
 num dei. **FACTUM EST**
 autem. post haec uerba
 fere dies octo. & adsump-
 sit petrum & iohannem
 & iacobum & ascendit
 in montem ut oraret;
 Et factum est. ut oraret
 species uultus eius alte-
 ra. & uestitus eius albus
 refulgens. & ecce duo
 uiri loquebantur cum
 illo. Erant autem moyses
 & elias. uisi in maiestate
 & dicebant excessum eius
 quem completurus erat
 in hierusalem; petrus
 uero & qui cum illo gra-
 uati erant somno & eu-
 gilantes uiderunt
 maiestatem eius. & duos
 uiros qui stabant cum illo
 Et factum est cum disce-

derent ab illo. ait petrus ad ihm. praeceptor bonum est nobis hic esse. faciamus tria tabernacula. unum tibi. & unum moysi. & unum heliae. nesciens quid diceret. haec autem illo loquente facta est nubes & obumbravit eos & timuerunt. Intransibus illis innube vox facta est de nube dicens. hic est filius meus dilectus ipsum audite. & dum fieri vox inuentus est ihesus solus & ipsi tacuerunt & nemini dixerunt in illis diebus quid quam ex his que uiderant; factum est autem in sequenti die discendentibus illis de monte occurrit illis turba multa. & ecce uir de turba exclamauit dicens. magister ob

l. c.
m. lxxv

l. c.
m. lxxvi
m. xxiii

secrote respice in filium meum quia unicus est mihi. & ecce spiritus adprehendit illum & subito clamabat & elidit & dissipat eum cum spuma & uix discedit dilaneans eum. & rogauit discipulos tuos ut eiecerint illum & non potuerunt. Respondens autem ihesus dixit. O generatio infidelis & peruersa. usquequo ero apud uos & patiar uos. adduc huc filium tuum. & cum accederit elisit illum demonium & dissipauit. & increpauit ihesus spiritum immundum & sanauit puerum & rededit illum patri eius.

Stupebant autem omnes in magnitudine. Omnibus quemirantibus in omnibus quae faciebat. Dixit ad discipulos suos. ponete uos in cordibus uestris

sermone istos. filius enim homi-
nis futurum est ut tradatur
in manus hominum. et
illi ignorabant uerbum
istud. & erat uelatum
ante eos ut non senti-
rent illud. & timebant
interrogare eum de hoc
uerbo. Intrauit autem
cogitatio in eos quis eo-
rum maior esset. et
Ihs uidens cogitationis
cordis illorum. ad prae-
hendens puerum statuit
eum secus se. & ait illis
Quicumque susceperit
puerum istum in nomine
meo mercepit. & qui-
cumque mercepit. re-
cepit eum qui memisit.
Nam qui minor est inter
omnes uos hic maior est.
Respondens autem iohan-
nis dixit. Praeceptor
uidimus quendam in no-
mine tuo eiicientem **XXVIII**
demonia & prohibui

mus eum. quia non sequi-
tur nobiscum. & ait ad
eum Ihs. nolite prohibere.
Qui enim non est aduersus
uos prouobis est.

Factum est autem
cum complerentur dies
ad assumptionis eius. &
ipse faciem suam fir-
mauit ut ireretur iherusalem
& misit nuntios ante con-
spectum suum & euntes
intrauerunt in ciuitatem
samaritanorum ut pa-
rarent illi & non rece-
perunt eum quia fa-
cies ei erat euntes ihe-
rusalem. Cum audis-
sent autem discipuli eius
iacobus & iohannis dix-
erunt. Domine uis dicimus
ut ignis discendat de caelo
& consumat illos. & con-
uersus increpauit illos
& abierunt in aliud
castellum. **Factum est**
autem ambulanti-
bus illis

in uia. dixit quidam ad
illum. Sequar te quocum
que ieris. & ait illi ihs.
Uulper fouear habent
& uolucres caeli nidus
filius autem hominis non
habet. ubi caput reclinet
Ait autem ad alterum;
Sequereme. ille autē dixit
Dñe permitte mihi pri
mum ire & sepelire pa
trem meum. dixit que ei
ihs. sine ut mortui sepe
liant mortuos suos. Tu
autem uade adnuntiare
regnum dī. & alter ait.
Sequar te dñe. sed pri
mum per-mitte mihi re
nuntiare his quae domi
sunt; ait illi ihs. Ne
mittens manum suam
in aratrum & aspiciens
retro. aptus est regi dī.
POSTEA autem de
signauit dñs & alios
lxxii. & misit illos bi
nos ante faciem suam

in omnem ciuitatem & lo
cum quo erat ipse uen
turus. & dicebat illis
messis quidem multa ope
rari autem pauci. Roga
te ergo dñm messis ut
mittat operarios in mes
sem suam. Ite ecce ego
mitto uos sicut agnos
inter lupos. Nolite
portare sacculum. ne
que peram. neque cal
tamenta. & neminem
per uiam salutaueritis.
In quacumque domum in
traueritis primum di
cite. pax huic domui.
Et si ibi fuerit filius pa
cis requiescit super illā
pax uestra. Sin autem
ad uos reuertatur;
In eadem autem domum
manete edentes & bi
bentes quae apud illos
sunt. Dignus est enim
operarius mercede sua
Nolite transire de domo

Lxxiii
solum

Indomum. & In quacumque ciuitate intraueritis & susceperint uos manducate que apponuntur uobis. & curate infirmos qui in illa sunt. & dicite illis adpropinquauit in uos regnum di. In quacumque ciuitate intraueritis & non receperint uos. & euntes in plateas eius dicite. & iam puluerem qui adhesit nobis de ciuitate uestra in pedibus nostris. & tergemus in uos. Tamen hoc scitote quia adpropinquauit regnum di.

Dico uobis. quia sodo mis indie illa remissus erit quam illi ciuitati.

Vae tibi corazain. Vae tibi. bethsaida. quia si in tyro & sidone factae fuissent uirtutes. que in uobis factae sunt olim in iudicio & cinere

sedentes peniterent.

Verumtamen tyro & sidon remissus erit in iudicio. quam uobis. & tu capharnaum usque in celum & altata usque in infernum demergeris. Qui uos audit me audit. & qui spernit uos me spernit. Qui autem me spernit. spernit eum qui me misit.

Lxxiii
in lxxviii
in lxxvi
to lxx

xxxii
lxxvii
solum

REUERSISUNT AUTEM

lxxii. Cum gaudio dicentes Dne & iam demonia subiciuntur nobis in nomine tuo. & ait illis. uidebam satanan. sicut fulgor de caelo cadentem. Ecce dedi uobis. potestatem calcandi super serpentes & scorpiones & supra omnem uirtutem inimici. & nihil uos nocebit. Verumtamen in hoc nolite gaudere quia sps uobis subiciuntur. Gaudete autem quod

Lxxv
in lxxviii

nomina uestra scripta sunt
 in caelis. In ipsa hora ex-
 ultauit in spiritu sancto & dixit
 Confitebor tibi pater
 domine caeli & terrae quod
 abscondisti haec a sapi-
 entibus & prudentibus
 & reuelasti ea paruolis
 & iam pater quia sic
 placuit ante te: Omnia
 mihi tradita sunt a patre
 meo. & nemo scit quis sit
 filius nisi pater. & qui
 sit pater nisi filius. &
 cum uoluerit filius reue-
 lare. & conuersus ad
 discipulos suos dixit:
 Beati oculi qui uident
 que uidetis. Dico enim
 uobis. quod multi pro-
 phetae & reges uolue-
 runt uidere que uos
 uidetis. & non uiderunt
 & audire que auditis
 & non audierunt;

xxxii. **E**T ecce quidam
 legis peritus surrexit

temptans illum. & dicens
 Magister quid faciendo
 uitam aeternam posse
 debo. at ille dixit ad eum.
 Intellege quid scriptum
 est. quomodo legis. ille
 respondens dixit. Dili-
 ges dominum deum tuum & tota ani-
 matua & omnibus uiri-
 bus tuis. & omne morem
 tua & proximum tuum
 sicut te ipsum. Dixitque
 illi. recte respondisti
 hoc fac & uiues.
 Ille autem uolens iustifi-
 care se ipsum. dixit ad
 ihm. & quis est meus proxi-
 mus. Suscipiens autem
 ihesus dixit. homo quidam
 discendebat ab iheru-
 salem in hiericho. & in-
 cidit in latrones qui
 & iam de spoliauerunt
 illum & plagis inpositis
 abierunt semi uiuo
 relicto. Accedit autem

ut sacerdos quidam dis-
cenderit eadem uia. & uiso
illo praeteriit. Simili-
ter & leuita cum esset se-
cus locum & uidisset eum
pertransiit. Samarita-
nus autem quidam iter-
faciens. uenit secus eum
& uidens eum misericor-
dia motus est & ad pro-
prios alligauit uulne-
ra eius in fundens oleum
& uinum & inponens illud
in iumentum suum; Duxit
in stabulum & curam
eius egit. & altera die
protulit duos denarios
& dedit stabulario &
ait. Curam illius habe
Et quodcumque super-
erogaueris ego cum
rediero reddam tibi.
Quis horum trium uide-
tur tibi proximus fuis-
se & ille qui incidit in la-
trones. At ille dixit.
Qui fecit misericordiam

in illo. & ait illi ih̄s. uade
& tu fac similiter;

XXXIII **F**ACTUM EST AUTEM DU-

ir & ipse intrauit in
quodam castellum. &
mulier quaedam martha
nomine excepit illum
in domum suam. & huic
erat soror nomine maria
que & iam sedens secus
pedes dñi audiebat
uerbum illius. Martha
autem circa fre-
quens ministerium que-
stetit & ait. Dñe non est
tibi cure quod soror mea
reliquit me sola minis-
trare. Dic ergo illi ut
me adiuuit. & respon-
dens dixit illi dñs. mar-
tha. martha. sollicita
es. & turbaris circa
plurima. porro unum
est necessarium. ma-
ria optimam partem
elegit que non auferre-
tur ab ea.

ET FACTUM EST CUM
 esset in loco quodam
 orans. ut cessa uit. Dixit
 unus ex discipulis eius ad
 eum. Domine docenot orare
 sicut & iohannis docuit
 discipulos suos. & ait
 illis. Cum oratis dicite
 Pater sci fice tur nomi
 num. adueniat regnu
 tuum. panem nostrum
 cotidianum. Da nobis
 cotidie. & dimitte no
 bis peccata nostra.
 Siquidem & ipsi dimit
 timus omnidebenti nobis
 & nenos inducas in temp
 tionem. & ait ad illos
 Quis uestrum habebit
 amicum. & ibit ad illu
 media nocte & dicit
 illi. Amice. Como
 da mihi tres panes.
 quoniam amicus meus ue
 nit ad me. & non habeo
 quod ponam ante illum
 Et ille de intus respon
 dens. Dicat. Noli mihi
 molestus esse. iam os
 tium clausum est & pu

eri mecum sunt incubile
 Non possum surgere & dare
 tibi. & ille si per se uera
 uerit pulsans. dico uobis.
 & si non dabit illi. surgens
 eo quod amicus sit. prop
 ter improbritatem ta
 men eius surgit & dabit
 illi. Quod quod habet ne
 cessarium. Et ego uobis
 dico. petite & dabitur
 uobis. querite & inue
 nitis. pulsate & aperie
 tur uobis. Omnis enim
 qui petit accepit & qui
 querit inuenit. & pul
 santi aperietur.
 Quis autem ex uobis pa
 trem petit panem. num
 quid lapidem dabit illi
 Aut si pisces. numquid
 propisce serpentem
 dabit illi. Aut si petie
 rit ouem numquid
 porreget illi scorpio
 nem. Si ergo uos cu
 sitis mali. nostis bona
 dare filiis uestris.
 Quanto magis pater
 uester de caelo dabit

XXV.
LXXXVI.
m. cxviii

sp̄m bonum petentibusse.
ET ERAT EICIENS DAE
monium & illud erat mutū
& cum eiecisset & demoniū
locutus est mutus. & ad
mirate sunt turbae.

LXXXVII.
m. cxxi
m. cxviii

Quidam autem & eis dix
erunt in belzebub prin
cipe. demoniorum eiecit
demonia. & alii temptan
tes. signum de caelo quere
bant ab eo. Ipse autem

LXXXIX.
m. cxviii

LXXXVIII.
m. cxvii

LXXXVIII.
m. cxvii
m. cxviii

ut uidit cogitationes eorū
dixit eis. Omne regnum
in seipsum diuisum deso
labitur. & domus supra
domum cadet. Si autem
& satanas in seipsum diui
sus est. quomodo stabit
regnum ipsius. Quia dicitur
in belzebub. eiecit me
demonia. Si autem Ego
in belzebub. eicio dæ
monia. filii uestri in quo
eiciunt. Ideo iudices
uestri. ipsi erunt. Por
ro. Si in digito di eicio
demonia. profectus
praeuenit in uobis reg
num di. Cum fortis

XXVI.
LXXXI.
solus

LXXXII.
m. cxviii

armatus custodit atriu
suum in pace sunt ea que
possidet. Si autem for
tior illo super uenit.
& uicerit eum uniuersa
arma eius auferunt. Inqui
bus confidebat. & spolia
eius distribuit. Qui non
est mecum aduersum est
& qui non collegit mecum
dispergit. Cum in mun
dus sp̄s exierit de homi
ne. per ambulabat per
loca in aquosa. querens
requiem & non inuenit.
Dicit. Reuertar in domū
meam unde exiui.
& cum uenerit inuenit
scopis mundatam. & tunc
uadit & adsumit septē
alii sp̄s nequiores esse
& ingressi habitabunt
ibi. & sunt nouissima
hominis illius peiora
prioribus.

FACTUM EST AUTEM CUM
haec diceret & tollens
uocem quaedam mulier
de turba dixit illi;
Beatus uentus qui te por

Luc

tauit & ubique suxisti.
 At ille dixit. Immo. beati
 qui audiunt uerbum dei
 & custodiunt. Turbis
 autem concurrentibus
 coepit dicere. Genera-
 tio haec signum querit
 & signum non dabitur
 illi. Nisi signum ionae.
 Nam sicut ionas fuit
 signum niniue. Ita & filius
 hominis generatio-
 ni isti. Regina austri
 surgit in iudicium cum ui-
 ri generationis huius &
 condemnabit illos. quia
 uenit a finibus terrae
 audire sapientiam salo-
 monis. & ecce plus salo-
 mon hic. uiri niniue
 surgent in iudicio cum
 generatione haec &
 condemnabunt illam
 quia penitentiam ege-
 runt. ad praedicationem
 ionae. & ecce plus iona
 hic. Nemo lucernam
 accendit & in abscondito
 ponit. neque sub modio
 sed supra candelabrum

LXXXIII
m. XLVIIXXXVII
LXXXV
m. CXXXVII

ut qui ingrediuntur uide-
 ant lumen. Lucerna cor-
 poris tui est oculus tuus.
 Si oculus tuus fuerit sim-
 plex. totum corpus tuum
 lucidum erit. Si autem
 nequam fuerit & iam
 corpus tuum tenebrosum
 erit. Uide ergo ne lumen
 quod intus est tenebrasint.
 Si ergo corpus tuum totum
 lucidum fuerit. non ha-
 bens aliquam partem
 tenebrarum. Erat luci-
 dum totum & sicut lucer-
 na fulgoris inluminabit te.
ET CUM LOQUERETUR
 rogauit illum quidam
 phariseus ut prande-
 ret apud se. & ingressus
 recubuit. phariseus autem
 coepit intrare. reputans
 dicere. quare non bap-
 tizatus es & ante prandium.
 Et ait dominus ad eum. Nunc
 uos pharisei. quod de
 foris est calicis & catinis
 mundatis. quod autem
 intus est uestrum plenum
 est rapina & iniquitate.

LXXXIII
m. CXXXVII

Stulti. non nequi fecit
quod de foris est. & iā
id quod intus est fecit.
Uerum tamen quod sup
est date aelymosinam
& ecce omnia munda
sunt uobis. Sed uae
uobis pharisaei. quia
decimatis mentam & rutā
& omne holus. & prae
teritis iudicium & cari
tatem dī. haec autem
oportuit facere. & illa
non omittere.

text
mcccxxviii

text
mccxl

Vae uobis phariseis qui
diligitis primas cathedras
in synagogis & salutatio
nis in foro. Vae uobis
qui estis ut monumenta
que non parent. & homi
nes ambulantes supra
nesciunt. Respondens
autem quidam ex legis
peritis. ait illi. magis
ter haec dicens. & iam
nobis contumeliam fa
cis. at ille ait. & uobis
legis. peritis. uae uobis
quia oneratis homines
oneribus que portare

text
mccxxii

non possunt. & ipsi uno
digito uestro non tan
gitis sarcinas.
Vae uobis qui aedificatis
monumenta propheta
rum. patres autem uestri
occiderunt illos. pro
fecto testificabimini
Quia consentitis ope
ribus patrum uestro
rum. Quoniam quidem ipsi
eos occiderunt. uos
autem aedificatis eorum
sepulchra. Propter
ea & sapientiā dī. dix
mittam ad illos prophe
tas. & apostolos & ex
illis occident. & per
sequentur & inquirā
tur sanguis omnium pro
phetarum qui effusus
est a constitutione mundi.
a generatione ista.
a sanguine abel. usque
ad sanguinem zachariae
qui perit inter altare
& aedem. Itā dico uobis
requiratur ab hac ge
neratione.
Vae uobis legis peritis

lxxxvi
mcccxxiii

lxxxvii
mcccxxv
m cxxv

lxxxviii
m. ccccxxviii

lxxxviii
m. ccccxxviii

quia tulistis clauem scien-
tiae. ipsi non intratis &
eos qui introibant pro-
hibuistis. Cum haec ad
illos diceret. coeperunt
pharisei. & legis periti
grauiter insistere & os
eius. obpraemure demul-
tis insidentes. & que-
rentis capere aliquid
ex ore eius ut accusarent eum.

XXIII Multis autem

turbis circum stantibus
ita ut se inuicem concul-
carent. coepit dicere
ad discipulos suos. ad-
tendete a fermento
phariseorum quae est
ypocrisis. Nihil autem
opertum est quod non
reueletur. Neque ab-
sconditum quod non scia-
tur. Quoniam quae in tene-
bris dixistis in lumine
dicentur. & quod in
aure locuti estis & in
cubilibus praedicabi-
tur in tectis. Dico autem
uobis amici mei. ne
terrae amini ab his

qui occidunt corpus. &
post haec. non habent
amplius quod faciant
Ostendam autem uobis
quem timeatis. Time-
te eum qui postquam oc-
ciderit habet potes-
tatem mittere in ge-
hennam. Ita dico uobis
hunc timeate. Non ne
quinque passeris ue-
niunt de pondio. & unus
ex illis. non est in obli-
uione coram domino. Sed
& capilli capitis uestri
omnes numerati sunt.
Nolite ergo timeremul-
tis passeribus plures
estis. Dico autem uobis
Qui cumque confessus
fuerit in me coram ho-
minibus. & filius ho-
minis confitebitur in illo
coram angelis dei. Qui
autem negauerit me
coram hominibus dene-
gabitur coram angelis dei.
Et omnes qui dicunt uer-
bum in filium hominis
remittatur illi. Et autem

lxxliii
solus

lxxliii
in lxxliii
in lxxliii

lxxlv
in lxxliii

lxxlvi
in lxxliii
in lxxliii

lxxlvii
in lxxliii
in lxxliii

lxxviii
m lxxviii
m. cxli.

qui in spm scm blasphema
uerit non remittitur ei.
Cum autem inducent uos
in synagogis. & ad magis
tratus. & ad potestates
nolite solliciti esse. qua
liter aut quid respon
deatis. aut quid dicatis
Sp̄s enim sc̄s docebit uos
in ipsa hora que oport
eat dicere.

XXVIII
lxxviii
solus
At illudixit **ATT** autem ei quidā
de turba. magister
dic fratri meo ut diui
dat mecum hereditatē
O homo quis me consti
tuit iudicem aut diui
forem supra uos. Dixit
que ad illos. Videte &
caue de ab omni avari
tia. quia non habun
dantia. Cuiusquam
uita est eius & his que
possedit. Dixit autē
similitudinem ad illos
dicens. Hominis cuius
dam diuitis uberes fruc
tus agerat tulit. & co
gitabat intra se dicens.
Quid faciam quod non

xl
lcl
m lxxviii

habeo. quod congregē
fructos meos & dixit.
Hoc faciam. destruam
horrea mea & maiora
faciam. & illuc congre
gabo omnia que nata sunt
mihi. & bona mea. & dicā
animae meae. Anima ha
bes multa bona posita
in annos plurimos re
quiesce comede. bibe.
epulare. Dixit autem
illi d̄s. Stultae hac noc
te animam tuam repe
tunt a te. Que autem
paraasti. Cuius erunt.
Sic est qui sibi thesauri
zat & non est indō diues.
DIXIT autem **AD** DIS
discipulos suos. Ideo
dico uobis. Nolite solli
citi esse animae uestre
Quid manducetis. neque
corpori quid uestiamini
anima plus est quam
esca. & corpus quam uesti
mentum. Considerate
cor uos quia non seminant
Neque metunt. quibus non
est cellarium neque hor

luc

reum. & dñs pascit illos.
 Quanto magis uos plu-
 res estis illis. Quis autē
 uestrum cogitando po-
 test adicere ad statu-
 ram suam cubitum unū.
 Si ergo neque quod mi-
 numum est potestis.
 quid deceteris solliciti
 estis. Considerate lilia
 Quomodo crescunt non
 laborant neque neunt
 Dico autem uobis. nec
 salomon in omni glo-
 ria sua uestiebatur
 sicut unum & istis. Si
 autem faenum quod
 hodie in agro est. &
 cras in clibanum mitti-
 tur. dñs sic uestit.

Quanto magis uos pusille
 fidei. & uos nolite que-
 rere quid manducetis
 aut quid bibatis & noli-
 te in sublimē tolli. haec
 enim omnia gentes
 mundi querunt. pater
 autem uester scit. qm̄
 his indigetis. Uerum
 tamen querite regnū dñi

lcl
soluslcl
mexxi
mexxilcl
mexxilcl
soluslcl
mexxi

& haec omnia adicientur
 uobis. Nolite timere
 pusillus grex. quia con-
 placuit patri uestro.
 dare uobis regnum. Ven-
 dite que possidetis &
 date aely. mo sin am.
 facite uobis saculos qui
 non uetere scunt the-
 saurum non deficiente
 in caelis. quo fur non
 adpropriet. neque
 tinea corrumpit. ubi
 enim thesaurus uester
 est ibi & cor uestru erit.

Sint lumbi uestri prae-
 cincti & lucerna ar-
 dentes in manibus uestris
 & uos similes hominib;
 expectantibus dñm
 suum quando reuer-
 tur ad nuptias. ut cum
 uenerit & pulsauerit
 con festim aperiant ei.

Beati serui illi quos cum
 uenerit dñs inuenerit
 uigilantes. Amen dico
 uobis. Quod praeci-
 git se & faciat illos dis-
 cumbere. & transire

ministrauit illis. & si uene-
rit in secunda uigilia. &
si in tertia uigilia uenerit
& ita in uenerit beati sunt
serui illi. Hoc autem sci-
tote quoniam si sciret pater
familias qua hora fur
uenerit. uigilar & utique
& non sineret per fodiri
domum suam. & uos stote
parati. quia qua hora
non putatis filius homi-
nis uenit. At autem ei
petrus. Domine ad nos dicis
hanc parabulam. an
& omnes. Dixit autem
dominus. Quis putas est fide-
lis dispensator & pru-
dens. quem constituit
dominus super familiam suam
ut & illis in tempore
tritici mensuram;
Beatus ille seruus quem
conuenerit dominus inueni-
ta facientem. Uere
dico uobis. Quia super
omnia qui possident
constituit illum.
Quod si dixerit seruus
ille in corde suo. moram

facit dominus meus uenire.
& coeperit percutere
pueros & ancillas. & ede-
re & bibere & inebriare.
Ueni autem dominus serui
illius indie qua non spe-
rat. & hora qua nescit
& diuidit eum partem
que eius cum infideli-
bus ponit. Ille autem
seruus qui cognouit uo-
luntatem domini sui. & non
praeparauit & non fe-
cit secundum uoluntatem
eius. uapolauit multas.
Qui autem non cognouit
& fecit digna plagis
uapolabit paucis.
Omni autem cui multum
datum est multum que-
ritur ab eo; & cui com-
mendauerunt multum
plus petent ab eo;
¶ **IGNON UENI. MITTARE**
in terram. & quid uolo
nisi ut accendatur
baptisma habeo bap-
tizari. & quomodo
coartor usque dum
perficiatur.

lclvi
mclxiii
mclv.

lclvii
mclxii

lclviii
solus

Putatis quia pacem ubi
 dare interram. Non dico
 uobis. sed separationem.
 Erunt & hoc quinque
 in domo una. diuisi ⁱⁿ tres
 in duo. & duo in tres diui
 dentur. pater in filium
 & filius in patrem suum
 mater in filia. & filia in
 matrem suam. Socrus
 in nulum suam & nurus
 in socrum suam. Dicebat
 autem & ad turbas. Cum
 uideritis nubem orientem
 ab occasu. statim dicatis
 Nimbis uenit. & ita fit.
 & cum austrum flantem
 uideritis. dicatis quia
 estus erit & filii perprocri
 te faciem caeli & terrae
 nostis probare. hoc autem
 tempus. quomodo non pro
 batis. Quid autem & a uobis
 ipsis. non iudicatis quod
 iustum est. Cum autem
 uadis cum aduersario tuo
 ad principem in uia da
 operam liberari ab illo.
 Ne forte tradat te ad iudicem
 & iudex tradat

XLII

te & actori. & actor
 mittat te in carcerem
 Dico tibi non exies inde.
 donec & iam nouissimum
 reddas quadrantem.
Ad erant autem qui
 dam in ipso tempore
 nuntiantes illi de galileis
 Quorum sanguinem pila
 tus miscuit cum sacris
 eius eorum. & respondens
 dixit illis. putatis quod
 hi galilei praeter omnibus
 galileis peccatores fue
 runt quia talia passi sunt
 Non dico uobis. Sed nisi
 penitentiam habueritis
 omnes similiter perietis.
 Sicut illi decem & octo
 supra quos cecidit tur
 ris in siloam & occidit eos.
 Putatis quia & ipsi debi
 tores fuerunt praeter
 omnes homines habitan
 tes in iherusalem.
 Non dico uobis. Sed si
 non penitentiam egeri
 tis omnes similiter peri
 bitis. Dicebat autem hanc
 similitudinem. arborem

l. xxi.
 solus

feci. habebat quidam
plantatam in vineam suā
& uenit querens fructum
in illa. & non inuenit;
Dixit autem ad cultorem
uinae. ecce anni tres sunt
& quo uenio. querens
fructum in ficulneam hac
& non inuenio. Succide
ergo illam ut quid & iam
terram occupat; at ille
respondens dixit illi;
Dñe dimitte illam & hoc
anno usque dum fodeam
circa illam & mittam
coffinum stercoris;
& si quid non fecerit fruc-
tum. sin autem in futurū
succides eam.

XLIII. ERAT AUTEM DOGENS
in synagogis eorum sabba-
tis. & ecce mulier qui ha-
bebat spm infirmitatis
annis. xviii. & erat in-
clinata nec omnino po-
tebat sursum respicere.
Quam cum uiderit ih̄s
uocauit ad se. & ait illi
mulier dimissa. es ab
infirmitate tua.

Et impositum illi manum &
confestim erecta est
& clarificabat dñm; res-
pondens autem archi-
synagogus indignans
quia sabdato cu rassa
ih̄s dicebat turbis; Sx
dies sunt in quibus opor-
tet operari. In his ergo
uenite & curamini. &
non in die sabati.
Respondit autem ad illū
dñs & dixit. reprochrite
Unusquisque uestrum
sabdato non solum bouē
suum aut asinum ap̄rae
sepio & ducit ad aqua-
re; hanc autem filiam
abrahe quam alligauit
satanas; ecce decim &
octo annis non oportuit
solui a uiculis istis. dies sab-
bati. & cum hec diceret
erubescabant omnes
aduersarij eius. & om-
nes populus gaudebat
in uniuersis quae glorio-
sae fiebant ab eo;
XLIII. DICEBAT ERGO CUI.
simile est regnum di

luc

& cui simili estimabo illum.
 Simile est grano sinapis
 quod acceptum homo
 misit in hortum suum &
 creuit. & factum est in
 arborem magnam. & uolu-
 cres celi requie uerunt
 in ramis eius. & iterum dixi
 cui similem aestimabo reg-
 num dei. Simile est fermento
 quod accepto mulier
 abscondit in farinae sa-
 ta. tria donec fermenta-
 retur totum.

luc xxii
in lxxv

ET IBAT PERCIUITATES
 & castella docens. & iter-
 faciens in hierusalem.
 At autem illi quidam. Dñe
 si pauci sunt. qui saluan-
 tur. ipse autem dixit ad
 illos contendite intra-
 re per angustam por-
 tam quia multi dico uo-
 bis querunt intrare &
 non potuerunt.

Cum autem intrauerit
 pater familias & clau-
 serit ostium & incipie-
 tis foras stare & pulsa-
 re ostium dicentes. Dñe

aperi nobis. & respon-
 dit. dico uobis. nescio
 uos. unde sitis. Tunc in-
 cipietis dicere. mandu-
 cauimus coram te & bibi-
 mus. & in plateis nostris
 docuisti. & dico uobis.
 nescio uos unde sitis. Disce-
 dite ame omnes operarii
 iniquitatis ibi erit fletus
 & stridor dentium.
 Cum uideritis abraham
 & isaac & iacob. & omnes
 prophetas. in regno dei
 uos autem expellit foras.
 Et uenient ab oriente &
 occidente & aquilone
 & austro & decumbent in
 regno dei. & ecce sunt no-
 uissimi qui erant primi &
 sunt primi qui erant nouis-
 simi. In ipsa die accesserunt
 quidam pharisaeorum
 dicentes illi. & i. & uade
 hinc. quia herodes uult te.
 & ait illis. ite dicite uulpi
 illi. ecce eicio daemones
 & sanitates. per. cio hodie
 & cras. & tertio die con-
 summar uerum tamen

l. c. lxxv.
m. c. xli.

oportet me hodie & cras
& sequenti ambulare quia
non capit propheta
perire extra hierusalem
hierusalem. hierusalem
quae occidis prophe-
tas & lapidas eos qui
mittuntur ad te. Quo-
tiens uolui congrega-
re filios tuos quemad-
modum auis nidum
suum sub pinis & no-
luisti. ecce relinqui-
tur uobis domus uestra
deserta. Dico autem
uobis. quia non uidebi-
tis me donec ueniat cu-
dictis benedictus qui
uenit in nomine dñi;

l. c. lxxviii
solus

Dicens. Sile & sabbato
curare. at illi tacuerunt.
Ipse uero ad praehen-
sum sanauit eum ac
dimisit. & respondens
ad illos dixit. Cuius
uestrum asinus. aut bos
in puteum cadit & non
continuo extrahit illu-
die sabbati. & non po-
terant ad haec respon-
dere illi. Dicebat
autem & ad inuitatis
parabulam intendens
Quomodo primos accu-
bitos diligere dicis
ad illos. Cum inuitatus
fueris ad nuptias non
discumbas in primo loco.
Ne forte honoratio-
res sit inuitatus ab eo
& ueniens quite & illu-
uocauit dicat tibi.
Da huic locum. & tunc
incipias cum robore
nouissimum locum tenere.
Sed cum uocatus fueris
uade recumbe nouissi-
mo loco. ut cum uenerit
quite inuitauit dicat tibi

xlvi.
l. c. lxxvi
solus

l. c. lxxvii
m. c. xvi
m. c. xv

ET FACTUM EST cum
intravit in domum cui-
usdam principis pha-
riseorum sabbato man-
ducare panem. & ipsi
obseruabant eum;
Et ecce homo quidam
hydropicus erat ante
illum. & respondens
ih̄s dixit ad legis pe-
ritos & phariseos

Amice. ascende superius
 tunc erit tibi gloria
 cum simul discumbenti
 bus. quia omnis qui se ex
 altat humiliabitur
 & qui se humiliat exal
 tabitur; Dicebat autē
 & ei qui se inuitauerat
 Cum facis prandium aut
 cenam noli uocare ami
 costuos. neque fratres
 tuos. neque uicinos tuos
 neque diuites. Ne for
 te ipsi te reuoluant.
 & fiat tibi retributio
 Sed cum facis conuiuium
 uoca pauperes. Debi
 les. clodos. cecos. & bea
 tus eris qui non habent
 unde retribuere & tibi.
 Retribuetur enim tibi
 in resurrectionem
 iustorum. haec cum au
 dissit quidam de simul
 discumbentibus. dixit
 illi. beatus qui mandu
 cabit panem in regnodi.
 At ipse dixit ei. Homo
 quidam fecit cenam
 magnam. & uocauit

multos. & misit seruum
 suum hora cena dicere
 inuitatis ut uenirent
 qui iam parati sunt omnia
 Et coeperunt omnes si
 mul excusare. Primus
 dixit. uillam emi. & ne
 cesse habeo exire. &
 uidere illam. rogo te
 habeme & cusatum.
 Et alter dixit. iugabouem
 emi quinque. & eo pro
 bare illa. rogo te habe
 me & cusatum; & alius
 dixit. uxorem duxi; &
 ideo uenire non possum.
 Et reuersus seruus. nun
 tiavit haec domino suo.
 Tunc iratus pater fami
 lias. dixit seruo suo.
 Exiito in plateas ciui
 tatis & uicos & paupe
 ros. ac debiles & cecos
 & clodos introduchuc.
 Et ait seruus. dñe fac
 tum est. ut imperasti.
 Et adhuc locus est. &
 ait dñs seruo. & in
 uias & sepes & conpelle
 intrare ut impleatur
 domus mea.

Sed

Dico autem uobis. quod
nemo uiuorum illorum
qui uocati sunt gustabunt
cenam meam;

XLVII
l. clxxxii
m. xevi.

IBANT AUTEM TURBE
multae cum eo. & conuer
sus. dixit ad illos. Siquis
uenit ad me. & non odit
patrem suum & matrem
suam & uxorem & filios
& fratres & sorores.
Adhuc ^{an} animam suam
Non potest meus esse
discipulus. Quis enim
ex uobis. uolens & tur
rem aedificare. Nonne
prius sedens computat
sumptus qui necessarii
sunt. Si habet ad perfi
ciendum ne post ea quā
posuerit fundamentum.
& non potuerit profice
re omnes qui uident in
cipiant in ludere ei. di
centes. quia hic homo
coepit aedificare & non
potuit consummare;
Aut quis rex iturus com
mittere bellum aduer
sus alium regem. Nonne

l. clxxxiii
solus

l. clxxxii
m. xevi
m. lvi

sedens prius cogitat.
Si potest cum decem mili
bus occurrere ei. qui
cum uiginti milibus ue
nit ad se. Alio quā ad
huc illo longea gente
legationem mittens;
Rogat ea que pacis sunt.
Sic ergo omnes & uobis
quia non renuntiauerit
omnibus que possedit.
non potest meus esse
discipulus. bonum est
sal. Si autem sal quo
que. euauerit in quo
condietur. Neque in terram
neq. ⁱⁿ for. qui linum utilis ē
Sed foras mittatur qui
habet aures audiendi
XLVII. audiat. **E**rant autē
ad propinquantes ei
publicani & peccato
res ut audirent illum;
& murmurabant pha
risei & scribae. dicen
tes; quia hic peccato
res recepit & mandu
cat cum illis. & ait ad
illos. parabolam istam
dicens. quis & uobis.

homo qui habet centum
 oves. & si perdidit
 unam & illis. Nonne di-
 mittit nonaginta noue
 in deserto. & uadit ad
 illam que perierat donec
 inueniat illam; & cum in-
 uenerit eam inponit in
 humeros suos gaudens.
 & ueniens domum conuo-
 cat amicos & uicinos di-
 cens illis. Congratula-
 mini mihi quia inueni
 ouem meam que perie-
 rat. Dico uobis. quod
 ita gaudium erit in ce-
 lo. super uno peccato-
 re penitentiam agente
 quam super nonaginta
 nouem iustos qui non
 intelligunt penitentiam;
 Aut quae mulier habens
 dragmas decem si perdi-
 derit dragmam unam.
 Nonne accendit lucer-
 nam & euerit domum
 & querit diligenter
 donec inueniat; & cum
 in uenerit conuocat
 amicas & uicinas dicens.

lxxxviii
 mclxxxii

Congratulamini mihi
 quia inueni dragmam
 quam perdideram. Ita
 dico uobis. gaudium est
 coram angelis dei. super
 unum peccatorem peni-
 tentiam agentem.

XLVIII. Ait autem homo quidam

habuit duos filios. &
 dixit ad uiscentior
 & illis patri. Pater
 da mihi portionem sub-
 stantiae quae me contin-
 git. & diuisit illi substan-
 tiam. & non post mul-
 tos dies congregatis
 omnibus ad uiscentior
 filius peregre profec-
 tus est in regionem lon-
 ginquam. & ibi dissipa-
 uit substantiam suam
 uiuendo luxuriosae.

Et postquam omnia
 consummasse. facta
 est famis ualida in re-
 gione illa. & ipse coepit
 egere. & abiit & adhe-
 sit unicum regionis
 illius. & misit illum in
 uillam suam ut pascere

porcos, & cupiebat imple
 re uentrem suum. Desili
 quis quas porci mandu
 cabant. & nemo illi dabat
 In se autem reuersus dixit.
 Quanta mercedarii patris
 mei habundant panibus;
 ego autem hic fame pereō
 Surgam & ibo ad patrem
 meum. & dicam illi. pater
 peccavi in celum & corā
 te & iam non sum dignus
 uocari filius tuus. fac
 me sicut unum de merce
 nariis tuis. & surgens
 uenit ad patrem suum
 Cum autem adhuc lon
 ge esset. uidit illum
 pater ipsius. & miseri
 cordia motus est. & ad
 currens cecidit supra
 collum eius & osculatus
 est illum. Dixitque
 ei filius. pater peccavi
 in celum. & coram te iā
 non sum dignus uocari
 filius tuus. Dixit autē
 pater ad seruos suos.
 Cito profer te stolā
 primam & induite illū

& date anulum in manū
 eius. & calceamenta in
 pedibus eius. & adduci
 te utculum saginatum
 & occidite & manduce
 mus & epulemur. quia
 hic filius meus mortuus
 erat. & reuixit. perie
 rat & inuentus est;
 Et coeperunt epulare.
 Erat autem filius eius
 senior in agro. & cum
 uenisset & ad propin
 quar & domui audiuit
 symphoniam & chorū
 & uocauit unum de seruis
 & interrogauit quae haec
 essent. Isque dixit illi.
 frater tuus uenit. & occi
 dit pater tuus utculum
 saginatum quia saluum
 illum recepit. Indigna
 tus est autem & nole
 bat introire; pater
 ergo illius. egressus
 coepit rogare illum
 at ille respondens dixit
 patri suo. Ecce tot
 annis serui tibi. &
 numquam mandatum

tuum praeter iui. & num
quam dedisti mihi. hedu
ut cum amicis meis epu
larer. sed postquam
filius tuus hic quid uo
rauit substantiam suam
cum meretricibus uenit
& occidisti illi utulum
saginatam. At ipse
dixit illi. fili tu semper
mecum es & omnia mea
tua sunt. & epulare au
& gaudere oportebat
quia frater tuus hic
mortuus erat & reuix
perierat & inuentus e.

I DICEBAT AUTEM AD
discipulos suos. Homo
quidam erat diues qui
habebat uilicem. &
hic diffamatus est
apud illum. quia dissi
passit bona ipsius &
uocauit eum & ait illi
Quid hoc audio de te
redde rationem uili
cationi tuae. Jam enim
non poteris uilicare
Ait autem uilicus intra

se. Quid faciam. quia
dn̄s meus auferet ame
uilationem fodere
non ualeo. mendicare
erubesco. Scio quid
faciam. ut cum amotus
fuero uilicatione re
cipiant me in domus suas
Con uocatis itaque sin
gulis debitoribus domi
ni sui. Dicebat primo
Quantum debes dn̄o meo
ait illi. centum cados
olei. Dixit que illi. ac
cipe cautionem tuam.
& sede cito. scribe quin
quaginta. Deinde
alio dixit. Tu uero
quantum debes. qui
ait. centum chorustri
tici. ait illi. accipe li
tra tuas. & scribe oc
tuaginta. & laudabit
dn̄s uilicem iniquitatis
quia prudenter fecisset
quia filius huius seculi
prudentiores filius lu
cis in generatione sua sunt.
Et ego uobis dico.

facite uobis amicos de mam-
mona iniquitatis. ut cum
defeceritis recipiant uos
in aeterna tabernacula.

Qui fidelis est in minimo
& in maiore fidelis est
& qui in modico iniquus est
& in maiore iniquus est

Si ergo in iniquo mammo-
na fidelis non fuistis
quod uestrum est quis
credit uobis. & si in alie-
no fidelis fuistis quod
uestrum quis dabit uobis.

Nemo seruus potest duo-
bus dominis seruire. aut
enim unum odit. & alter
dilat. aut uni adhere-
bit & alterum contemnit.

Non potestis dō seruire
& mammoni. Audie-
bant autem omnia hec
pharisaei quia erant
auari. & deridebant
illum. & ait illis. uos
estis qui iustificatis uos
coram hominibus. dñs
autem nouit corda uestra
Quia quod hominibus

lxxxi
mex

lxxxi
mex

lxxv
mex
mex

lxxvi
solus

lxxxi
mex

lxxxi
solus

altum est abominatio
est ante dñm. lxx pro-
phete usque ad iohannē
ex eo regnum dñi. euan-
gelizabitur. & omnis
in illud uim facit.
facilius est autem celum
& terram praeterire
quam de lege unum api-
cem cadere. Omnis qui
dimittit uxorem suam
& ducit alteram moecha-
tur. ut qui dimissam
a uiro ducit moechatur.

L Homo quidam erat diues
& induebatur purpo-
ra & byssu. & epula-
batur cotidie splen-
didae. & erat quidam
mendicus nomine la-
zarus. qui iacebat ad
ianuam eius ulceribus
plenus cupiens satura-
ri de micis que cade-
bant de mensa diuitis.
sed &
canes ueniebant & lin-
gebant ulcera eius.
factum est autem ut mo-

reretur mendicus & portaretur ab angelis in sinu abrahe. Mortuus est autem & diues & sepultus est in inferno. Eleuans autem oculos suos cum esset in tormentis. uidit abraham a longe & lazarus in sinu eius. & ipse clamans dixit. pater abraham miserere mei & mitte lazarus ut intingat extremum digiti sui in aqua ut refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma. & dixit illi abraham. fili recordare quia recepisti bona inuita tua. & lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur. tu uero cruciaris. & in his omnibus inter uos & nos. chaus magnum firmatum est ut hi qui uolunt hinc transire ad uos non possint. neque inde huc

transire. & ait. rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris mei habeo enim quinque fratres ut testetur illis. ne & ipsi ueniant in hunc locum tormentorum. & ait illi abraham. habent moysen. & prophetas audiant illos. At ille dixit. Non pater abraham. sed si quis & mortuus fuerit adeos penitentiam agent. Ait autem illi. si moysen & prophetas non audiunt neque si quis & mortuus surrexerint credent. **LII ET AD DISCIPULOS SUOS. AIT.** impossibile est ut non ueniant scandala. uae autem illi per quem ueniunt. utilius est illi. Si lapis molaris inponatur circa collum eius. & proiciatur in mare quam ut scandalizet unum de pusillis istis. Adtendite uobis. si pecca

uerit frater tuus in cre-
pa illum. & si penitentia
egerit dimitte illi. & si
septies in die peccauerit
in te. & septies in die con-
uersus fuerit ad te di-
cens. pecca & me dimit-
te illi. & dixerunt apos-
toli. Domine ad auge nobis
fidem. Dixit autem Dominus
Si habueritis fidem. sic
granum senapis diceri-
tis huic arbori mori
re. eradicare & trans-
plantare in mare &
obedi & uobis.

Quis autem uestrum ha-
bens seruum arantem
aut pascentem qui re-
gresso de agro dicit
illi statim transire cum be-
& non dicit ei para quod
cenam & praecinge te
ministra mihi donec
manducem & bibam.
& post haec tu mandu-
cabis & bibes. Num
quid gratiam habet
seruo illi. Quia fecit

que sibi imperauerat. non.
Puto sic & uos cum fe-
ceritis omnia que prae-
cepta sunt uobis.

Dicite serui inutiles
sumus quod debuimus
facere fecimus.

Liii **ET** factum est dum in-
hierusalem transie-
bat per mediam sama-
riam & galileam; &
cum in-grederetur
quodam castellum oc-
currerunt ei decem
uiri leprosi. qui stete-
runt a longe & leua-
uerunt uocem dicentes.
Iesu praeceptor mise-
rere nostri. Quos ut
uidit. dixit. Ite osten-
dite uos sacerdotibus.
Et factum est dum irant
mundati sunt. unus
autem & illis quia mun-
datus est. regressus
est cum magna uoce
magnificans deum. & ce-
cidit in faciem ante
pedes eius gratias

Luc

agens. & hic erat samaritanus. Respondens autem ih̄s dixit. Nonne decem mundati sunt & nouem ubi sunt. Non est inuentus qui rediret & daret gloriam dō. nisi hic alienigena. & ait illi. Surge uade quia fides tua te saluū fecit.

leccv
m̄ccxviii
m̄. lxxiii

leccvii
m̄ccclxi

Liii. **INTERROGATUS** autē phariseis. quando uenit regnum dī. respondit eis. & dixit. Nō uenit regnum dī cū obseruatione. neque dicent. Ecce hic. aut ecce illic. Ecce enim regnum dī intra uos ē. Et ait discipulos. uenit dies quando desideratis. uidere unū diem. filii hominis & non uidebitis. & dicent uobis. Ecce hic. ecce illic. nolite ire neque sec tōmī. Nam sicut fulgor coruscans de sub caelo; in eaque

leccii
m̄ccclv

lecciii
solus

lecciiii
m̄ccclm
m̄ccclxi

leccv
m̄ccclxi

sub caelo sunt fulgē. Ita erit filii hominis in die sua. Primum autē oportet illum multiplicari & reprobari a generatione hac; & sicut factum est in diebus noe. Ita erit & diebus filii hominis edebant & bibebant uxores ducebant & dabantur ad nuptias usque in diē qua intrauit noe in arcam & uenit diluuium & perdidit omnes; Similiter sicut factum est in diebus loth edebant & bibebant. emebant & uindebant plantabant. aedificabant. Quae die autem & iit loth a sodomis. pluit ignem & sulphor de caelo. & omnes perdidit. Secundum haec erit quae die filius hominis reuelabitur. In illa hora qui fuerit in tecto & uasa eius in domo nesciat tollere; Et qui in agro similiter

non redeat retro.

Memores estote uxoris
loth. quicumque. quae
fierit animam suam sal
uare perdat illam. & quicum
que perdidit illam
uiuificabit eam; Dico
uobis. illa nocte erunt
duo in lecto uno. unus
adsumitur. & alter
relinquitur; Duae
erunt. molentes in unum
una adsumitur. & altera
relinquitur; Duo in
agro. unus adsumitur
& altera relinquitur.
Respondentes dicunt
illi. ubi dñe. qui dixit
eis. ubi cumque fuerit
corpus illuc congre
gabuntur aquile.
Dicebat autem & para
bulam ad illos. quoniam
oportet & semperare
& non deficere dicens.

Lv **J**udex quidam erat
in quadam ciuitate
qui dñm non timebat &
hominem non uerebatur.

Uidua autem quedam
erat in ciuitatem illam.
& ueniebat ad eum dicens.
Uindictam de aduersa
rio meo. & nolebat per
multum tempus; Post
hec autem. dixit intra
se. & si dñm non timeo
nec hominem reuerbor.
Tamen ^{quia} molesta est mihi
haec uidua. uindictam
illam; Ne in nouissimo
ueniens suggillat me.
At autem dñs. audite quid
iudex iniquitatis dicit.
Dñs autem non faciet uin
dictam electorum suo
rum clamantium ad se
die & nocte & paci
entiam habebit illis.
Dico uobis. quia cito
faciet uindictam illorum.

Lvi **D**ixit autem & ad
quosdam. qui in se
con fidebant. tam
quam iusti & asperna

bantur. ceteros para-
bulam istam; Duo homi-
nes ascenderunt intem-
plum ut orarent. unus
phariseus. & alter pu-
blicanus. phariseus
stans haec apud se ora-
bat. Dñs gratias ago tibi
quia non sum sicut & ce-
teri hominum rapto-
res iniusti adulteri
uelud & iam hic publi-
canus. ieiuno bis in sab-
bato. decimas do omniū
que possideo; & pu-
blicanus a longe stans
noibat nec oculos
ad celum leuare. sed
percutiebat pectus
suum. dicens. Dñs pro-
pitius esto mihi pecca-
tori. Dico uobis. dis-
cendit hic iustifica-
tus in domum suam ab
illo. Quia omnis qui
se exaltat humili-
abitur. & qui se humi-
liat exaltabitur;

Lvii **Ad ferebant autē**

ad illum & in fantes ut
eos tangeret. Quodcū
uiderent discipuli in-
crepabant illos. ih̄s autē
conuocans illos dixit.
Sinite pueros uenire
ad me. & nolite eos
uetare talium est enim
regnum dñi. Amen dico
uobis. Qui cumque non
acceperit regnum dñi
sicut puer non intrabit
in illud; & interrogauit
eum. Quidam princeps
dicens; Magister bone
quid faciens uitam & eter-
nam possedebo; Dixit
autē ei ih̄s. Quid me-
dicis bonum. nemo bo-
nus nisi solus dñs; Man-
datum nosti. non occi-
des. non machaberis.
Non facies furtum non
falsum testimonium
dicis. honorapatrē
tuum & matrem. Qui
ait. hec omnia custo-
diui diu uenture mea.
Quo audito ih̄s. ait. ei.

lccxx
mxcv
mxcviii

Adhuc unum tibi deest.
Omnia quecumque ha-
bes unde & da paupe-
ribus & habebis the-
saurum in celo & ueni
sequere me; his ille
auditis contristatus ē.
quia diues erat ualde.
Uidens autem illum ihs
tristatū factum. Dixit
Quam difficile. qui pe-
cunias habent in reg-
num dī intrabunt. faci-
lius est ^{enim} camelum per
foramen acus transire
quam diuitem intrare
in regnum dī. & dixe-
runt qui audiebant
& quis potest saluus fieri
ait illis. que impossibi-
lia sunt apud homines
possibilia sunt apud
dñ. ait autem petrus.
Ecce nos dimisimus omnia
& secuti sumus te;
Quid dixit eis. amen dico
uobis. nemo est qui
reliquid domum. aut
parentes. aut fratres

aut uxorem. aut filios
propter regnum dī. &
non recipiat multumplum
in hoc tempore & in secu-
lo uoturo uitam aeternā.

Lviii **Adsumpsit autem**
ihs duodecim & ait illis
Ecce ascendimus hieru-
solyman & consumma-
buntur omnia que scrip-
ta sunt. per prophetas
de filio hominis. Tra-
detur enim gentibus
& inludetur & flagella-
bitur & conspuetur.
Et postquam flagella-
uerint occident eum
& die tertia resurgat.
Et ipsi nihil horum in-
tellexerunt. Erat uer-
bum istud absconditū
ab eis. & non intellege-
bant quae dicebantur;

Lviii **Factum est autem**
cum adpropinqua-
ret hiericho. cecus
quidam sedebat se-
cus uiam mendicans
& cum audiretur bam

praetereuntem inter
rogabat quid hoc esset.
Dixerunt autem ei. quod
ih̄s nazarenus transiret
& clamauit dicens. ih̄u
fili dauid miserere mei.
Et qui praeibant incre
pabant eum ut taceret.
Ipse uero multo magis
clamabat. fili dauid
miserere mei. Stans
autem ih̄s. iussit illum
adduci ad se. & cum ad
adpropinquasset. in
terrogabat illum dicens.
Quid tibi uis faciam. at
ille dixit illi. respice
fide tua te saluum
fecit. & confestim uidit
& sequebatur illum mag
nificans dñm. & omnis
plebs ut uidit dedit lau
dem dñ. **ET INGRES**
sus perambulabat
hiericho. & ecce uir
nomine zacheus. & hic
erat princeps publi
canorum & ipse diues
& querebat uidere

ih̄m. quis esset & non
poterat praeturbare
quia statura pusillus
erat. & praecurrens
ascendit in arborem
scilicet comorum ut uideret
eum quia inde erat.
transiturus. & cum
uenisset ad locum sus
cipiens ih̄s. uidit illum
& dixit ad eum. Zacche.
festinans discende quia
hodie in domo tua oportet
me manere. & fes
tinans descendit & ex
cepit illum gaudens.
& cum uiderent omnes
murmorabant dicentes
Quod ad hominem pec
catorem diuertisset.
Stans autem zaccheus
dixit ad dñm. Ecedi
medium bonorum meo
rum dñe do pauperi
bus. & si cui aliquid
defraudaui reddo
quaduplum. at
ih̄s ad eum. quia hodie
salus domui huius facta est.

Lx

lxxxv
solus

Lxxvi
in clum

eo quod & ipse filius ē.
abrahe. Uenit enim filius
hominis querere & saluū
facere quod perierat.

Lxi
Lxxvii
solus.

Haec illis audienti
bus adiciens. dixit para
bulam. eo quod esset
prope hierusalem &
quia & istimarent quod
confestim regnum di
manifestaretur. Dixit
ergo. homo quidam
nobilis abiit in regionē
longinquam accipere
sibi regnum & reueru
locatis autē decim ser
uis suis. Dedit illis decim
minas. & ait ad illos. ne
gotiamini dum uenio.
Ciues autē eius oderūt
illum. & miserunt post
illum dicentes. Nolu
mus hunc regnare sup
nos. & factum est ut re
dir & accepto ^{regno} & iussit
uocare seruos. quibus
dederat pecuniam ut
sciret. quantum quisq.
negotiatus esset.

Lxxviii
in clum

Lxxviii
in clum

Uenit autem primus diebus.
Dñe minata decim minas
adque siuit. & ait illi.
Euge bone serue quia
in modico fidelis fuisti.
Eris potestatem habens
super decim ciuitates.
Et alter uenit dicens.
Dñe minata fecit quin
que minas. & huic ait
Esto super quinque ciui
tates. & alter uenit di
cens. Dñe ecce minata
quam habui reposita
in sudario. Timui enim
te quia homo austerus
tollis quod non posuisti
& metis quod non semi
nasti. Dicitei. de ore
tuo te iudico. Serue
nequam. sciebas quod
ego austeris homo su.
Tollens. quod non posui
& metis quod non se
minaui & quare non
dedisti pecuniam meā
ad mensam. & ego ue
niens cum usuris utique
& exigissem illud.

luc

Et ad stantibus dixit.
auferre ab illo mina. &
date illi qui decim minas
habent. & dixerunt ei.

lxxxviii
m. c. viii
m. cxviii

Domine habent decim minas

Dico autem uobis. quia
omni habenti dabitur.
Ab eo autem qui non habet
& quod habet auferetur
ab eo. Uerumtamen
inimicos meos illos qui
noluerunt me regnare
super se. Adducite huc.
& interficite ante me.

Et his dictis praecedebat
ascendens hierusalem.

Et factum est cum
ad propinquas esset beth
fage. & bethaniam ad
montem qui uocatur oli
ueti. & misit duos disci
pulos suos. dicens. Ite
in castellum quod con
tra est in quo introeun
tes inuenietis pullum
asine ligatum. cui nemo
unquam hominum se
dit. soluite illum & ad
ducite. & si quis uos

lxxxviii
m. c. viii
m. cxviii
lo. c.

interrogauerit quare
soluistis. Sic dicite ei
quia dominus operam eius
desiderat. Abierunt
autem qui missi fuerant
& inuenerunt sicut dixit
illis. stantem pullum;
Soluentibus autem illis
pullum. dixerunt domi
ni eius ad illos. Quid
soluitis pullum. At illi
dixerunt quia dominus eum
necessarium habet.
& dixerunt illum ad iherusalem.
& iactantes uestimenta
sua. supra pullum & in
posuerunt iherusalem. Euntes
autem illo sub sterne
bant uestimenta sua in uia.
Et cum ad propinquas
iam addiscesum mon
tis oliueti. Coeperunt
omnes turbae. descen
dentium. gaudentes
laudare dominum uocem mag
na super omnibus quas
uiderant uirtutibus
dicentes. benedictus
qui uenit rex in nomine domini.

lcccxxv
m cxxiii

Pax in caelo & gloria in
excelsis. & quidam pha-
risaeorum de turbis dix-
erunt ad illum. Magister
in crepa discipulos tuos
Quibus ipse ait. Dico vo-
bis. Quia si hi tace-
rent lapides clamarent.
& ut ad propinquavit
videns civitatem. fleuit
super illam dicens.

lcccxxvi
solus

Quasi cognovisses & tu
& quidem in hac die
tu, quae ad pacem tibi.
Nunc autem abscondi-
ta sunt ab oculis tuis
quia venient dies in te
& circumdabunt te in-
imici tui vallo & circum-
dabunt & coangusta-
bunt undique. & ad
terram prosterne-
nt te & filios tuos qui in
te sunt. & non relinquent
in te lapidem super la-
pidem eo quod non cog-
noveris tempus visita-
tionis tuae. & ingres-
sus templum coepit

lcccxxvii
m cxxli
m cxxvii

lcccxxviii
m cxxxi
m cxxxi
lo xxi

lcccxxviii
m cxxxi
m cxxviii
lo lxxxv

Lxiii
l cxxli
m cxxviii
m cxxviii

eiectere **inductentes**
in illo. & ementes di-
cens illis. Scriptum
est quia domus mea
domus orationis est.
Vos autem fecistis illam
speluncam latronum
& erat docens cotidie
in templo. principes
autem sacerdotum
& scribe. & principes
plebis querebant illu-
perdere & non inve-
niebant quid facerent
illi. Omnis enim popu-
lus suspensus erat.
audiens illum.
ET factum est in
una dierum docente
illo populum in templo
& evangelizante. con-
venerunt principes
sacerdotum & scribe
cum senioribus. & aiunt
ad illum dicentes. Dic
nobis. in qua potestate
haec facis. aut quis est.
quidedit tibi hanc po-
testatem. Respondens.

autem dixit ad illos.
Interrogabo uos & ego
unum uerbum. respondi
te mihi. baptismum io
hannis de caelo erat an
ex hominibus. at illi
cogitabant inter se di
centes. Quia si dixerimus
de caelo. dicet. Quare
ergo non crededistis
illi. Si autem dixerimus
& hominibus plebs
uniuersa lapidabit nos
Certi sunt enim iohannem
prophetam esse. & res
ponderunt senescire
unde esset. & ih̄s ait
illis. Neque ego dico uo
bis in qua potestate
haec facio.

LXXIII **C**oepit autem dicere
ad plebem parabulam
hanc. Homo planta
uit uineam & locauit
eam colonis & pere
gre fuit multis tem
poribus. & in tempo
re. misit ad cultores
seruum. ut de fructu

uinae darent illi. qui
caesum dimiserunt eum
inanem. & addidit al
terum seruum mittere
illi autem hunc quoque
cedentes & adficien
tes contumeliam dimi
serunt inanem. & ad
didit tertium mitte
re. qui & illum uulne
rantes eiecerunt.
Dixit autem dñs uineae
Quid faciam mittam
filium meum dilectum
forsitan. cum hunc
uiderint. uerebuntur
Quem cum uidissent co
loni cogitauerunt in
ter se dicentes. hic est
heres occidamus illum
ut nostra fiat hereditas
Et eiecerunt illum extra
uineam occiderunt.
Quid ergo faciat illis
dñs uineae. ueni & &
perde colonos istos
& dabit uineam aliis.
Quo audito dixerunt
illi. absit. ille autem.

Aspiciens eos. ait Quid
ergo est hoc. quod scrip-
tum est. Lapidem quem
reprobauerunt aedifi-
cantes hic factus est in
caput anguli. Omnis qui
cecidert supra illum
lapidem conquassabi-
tur. supra quem autem
cecidert comminuetur illū

Et querebant principes
sacerdotum & scribe
mittere in illum manus
illa hora. & timuerunt
populum. Cognouerunt
enim quod ad ipsos dix-
ert similitudinem istam

ET OBSERVANTES MI-
serunt in sidiatores qui
se iustos simularent ut
caperent eum in sermo-
ne & traderent illum
principatui & potesta-
ti praesidis. & interro-
gauerunt illum dicentes
Magister scimus qui rec-
te dices & non accepis
personam. sed in uerita-
te uiam dei doces.

licet nobis. dare tributū
cesari. annon. Conside-
rans autem ih̄s dolum
illorum. dixit ad eos.
Quid me temptatis. osten-
dite mihi. denarium
cuius habet imaginem
& inscriptionem.
Respondentes dixerunt
cesaris. & ait illis. red-
dite ergo quae cesaris
sunt cesari. & quae dei
sunt deo. & non potue-
runt uerbum eius repre-
hendere coram plebe
& mirati in responso
eius tacuerunt.

ACCESSERUNT QUIDAM
sadduceorum qui ne-
gantes se resurrectio-
nem. & interrogauit
uerunt eum dicentes.
Magister moyses scrip-
sit nobis. Si frater
alicuius mortuus fue-
rit habens uxorem
& hic sine filio fuerit
ut accipiat eam fra-
ter eius uxorem.

Lxxlii
m cccc
m cccviii
io lxxxviii

Lxv
Lxxlii
m cccc
m cccc
II

Lxvi

& resuscitabit semen fratri
suo. septem ergo fratres
erant. & primus accepit
uxorem. & mortuus est
sine filio. & sequens acce-
pit illam. & ipse mortuus
est sine filio. & tertius ac-
cepit illam. Similitudo &
omnes septem & non relin-
querunt semen. & mortui
sunt. Novissima omnium
mortua est mulier. In re-
surrectionem ergo. Cuius
erit uxor. Siquid est
septem habuerunt eam
uxorem. & ait illis ih̄s.
filii seculi huius nubunt
& traduntur ad nuptias.
Illi autem quidigni habe-
buntur seculo illo. &
resurrectione & mor-
tuis. neque nubent ne-
que ducunt uxores.
Neque iam ultra mori
poterunt. aequalis enim
angelis sunt & filii sunt
di. cum sint filii resur-
rectionis. quia uero
resurgant mortui &

l.ccxlii
m.ccxvii
m.ccxvii

l.ccxlii
m.ccxvii
m.ccxvii

l.ccxlii
m.ccxvii
m.ccxvii

moyses ostendit secus ru-
bum sicut dicit. dñm dñm
abraham & dñm isaac. & dñm
iacob. dñs autem non est
mortuorum sed uiuorum.

Omnis enim uiuunt ei. Res-
pondentes autem quidam
scribarum. Dixerunt illi.
Magister benedixisti. & am-
plius non audiebant eum
quicquam interrogare;

Dixit autem ad illos. quo
modo dicunt xpm filium
dauid esse. ipse dauid dicit
in libro psalmorum. Dixit
dñs dñm meo sede ad dextris
meis. Donec ponam ini-
micos tuos scabellum pe-
dum tuorum. Dauid ergo
dñm illum uocat. & quo
modo eius filius est.

Audiente autem omni po-
pulo. dixit discipulis
suis. at tendite a scribis
qui uolunt ambulare
in stolis. & amant salu-
tationes in foro. & pri-
mas cathedras in syna-
gogis & primos discubitos.
in conuiuiis.

Lxxlvii
m cxxvii

Qui deuorant domus uiduarum. simulantes longam orationem. hii accipient damnationem maiorem;

Lxxvii **RespicieNS** autem uidit eos qui mittebant munera sua in gazo philatum diuites. uidit autem & quandam uiduam pauperculam mittentem aera minuta duo. & dixit. uere dico uobis. quia uidua haec pauper plusquam omnes misit. Nam omnes hic & habundanti sibi miserunt munera di. haec autem ex eo quod de e. illi. omnem uictum suum quae habuit misit.

Lxxviii
Lxxlviii
m cxxviii
m cxxviii

Lxxviii **ET** quibusdam dicentibus de templo quod lapidibus bonis ornatum esset. dixit haec quae uidetis. uenient dies in quibus non relinquetur lapis super lapidem qui non distruiatur.

Lxxlviii
m cxxviii
m cxxviii

Interrogauerunt autem illum. dicentes. praecip

tor. quando haec erunt & quod signum cum fieri incipient. Qui dixit. Videte ne seducamini. Multi enim ueniunt in nomine meo dicentes. quia ego sum & tempus adpropinquabit. nolite ergo ire post illos. Cum autem audieritis prophelia & seditiones. nolite terreri. oportet primum haec fieri. sed non statim finis. Tunc dicebat illis. Surge gens contra gentem & regnum aduersus regnum & terrae motus magni erunt per loca. & pestilentiae. & fames. terroresque de caelo & signa magna erunt. Sed ante haec omnia inuenient uobis manus suas & persequentur tradentes in sinagogis & custodius tradentes ad reges & praesides propter nomen meum

Lxxlviii
m cxxviii
m cxxviii
Lxxlviii

Contigat autem uobis in
testimonium. Ponite
ergo in cordibus uestris
non praemeditari quae
admodum respondeat
tis. Ego enim dabo uo
bis. os & sapientiam
cui non poterunt resis
tere & contradicere
omnes aduersarii ur̄i.

Tradimini autem apa
rentibus & fratribus
& cognatis & amicis
& morte adficient &
uobis. & eritis odio
omnibus propter no
men meum. & capillus
de capite uestro non
peribit. In paciencia
uestra possidebitis ani
mas uestras. Cum aut̄
uideritis circumdari
ab exercitu hierusalē

Tunc scitote quia adp
pinquauit desolatio
eius. Tunc qui in iudea
sunt fugiant in montes
& qui in medio eius dis
cendant. & qui in regio
nibus non intrent in ea

Quia dies ultionis huius
ut impleantur omnia
que scripta sunt.

Vae autem praegnantibus
& nutriendibus in illis
diebus. Erit enim prae
sura magna super terrā
& ira populo huic. & ca
dent in ore gladii & cap
tui ducuntur in omnes
gentes. & hierusalem
calcabitur agentibus
donec impleantur tem
pora nationum.

Et erunt signa in sole
& luna & stellis & inter
ris. praesura gentium
praeconfusione soni
tus maris. & fluctuum
ariscantibus homini
bus. praetimore & ex
pectatione que super
uenient uniuerso orbi.

Nam uirtutes caelorum
mouebuntur. & tunc
uidebunt filium ho
minis uenientem in nu
be cum potestate mag
na & maiestate. his
autem fieri incipientib;

lecti
in hexam
mexli.

lectum
mexlium
mexlium

lectv
mexli
mexli

lectvi
solus

lectum
mexlium
mexli

lectu
solus

lectum
mexlium
mexli

lectum
mexlium
mexlium

Respicite & leuate capite
uestra. qm̄ adpropin
qua. ⁊ redemptio uestra
Et dixit illis similitudi
nem. Videte ficulneam
& omnes arbores cum
pro ducunt iam & se fruc
tum. Scitis qm̄ prope
est aestas. Ita & uos cum
videritis hec fieri.

Scitote qm̄ prope est
regnum di. Amen dico
uobis. Quia non praete
ribit generatio haec

Donec omnia fiant. Cae
lum & terra transibunt

uerba autem mea non
transient. Adtendete

uobis ne forte graui
tur corda uestra in cra
pula & ebrietate & cu
ris huius uitae & sup

ueniat in uos repentina

dies illa tamquam la
queus enim super uos &

in omnes qui sedent sup
faciem omnis terrae.

Uigilate itaque omni
tempore orantes ut dig
ni habeamini. fugire

ista omnia que futura
sunt. & stare ante filiū
hominis. Erat autem
diebus docens in templo.

Noctibus uero & ueniens
morabatur in monte
qui uocatur oliueti.

& omnis populus mane
cabat ad eum in templo
audire eum.

ADPROPINQUABAT AUDIES
festus azimorum qui
dicitur pascha.

& querebant principes
sacerdotum & scribe

quomodo eum interfice
ri ut timebant uero

plebon. Intrauit autē
satanas in iudam. qui

cognominabatur sca
rioth. unum de duodecim

Et abiit & locutus est
cum principibus sacer
dotum & magistratib;

quem admodum illum
traderet eis. & gausi
sunt & pacti sunt pe
cuniam illi dare. & spon
dit & querebat oportu
nitatem ut traderet

LXVIII
leclxx
m cclxxviii
m cclxxviii
io xvi

leclxxi
m cclxxxi
m cclxxxi
io lxxvii

leclxxii
io cxiii

leclxxiii
m cclxxiii
m cclxxiii

leclxxiii
solus

Luc

illum sine turbis.

LXX **VENIT AUTEM DIES**

Azimorum in qua ne
cesse erat occidi pascha
& misit petrum & iohan
nem dicens. Euntes pa
rate nobis pascha ut
manducemus. At illi dix
erunt. ubi uis paremus
& dixit ad eos. Ecce intro
eunti bus uobis in ciui
tate. Occurrit uobis
homo amphoram aque
portans. sequimini eu
in domum qua intrat
& dicetis patri familias
domus. Dicit tibi magis
ter. ubi est diuersorium
ubi pascha cum discipu
lis meis manducem. & ip
se uobis ostendat cena
culum magnum stratum
& ibi parate. Euntes au
tem inuenerunt sicut dixit
illis. & parauerunt pas
cha. & cum facta esset
hora discubuit & duo
decim apostoli cum illo.
& ait illis. Desiderio de
sideraui hoc pascha

lccxv
mccclxxxv
mclxxiii

lccxvi
mccclxxxiii
mclxxv
io lxxvii

lccclxxiii
mccclxxxv
mclxxiii

lccclxxiii
mccclxxx
mclxxi

lccclxxiii
mccclxxx
mclxxii
io cxxii

manducare uobiscum
antequam patiar.

Dico enim uobis. quia &
hoc non manducabo illud
donec impleatur in reg
nodi. & accepto calice
gratias egit & dixit.

Accipite & diuidite inter
uos. Dico enim uobis. qd
non bibam de generatio
ne uitis donec regnum di
ueniat. & accepto pane
gratias egit & fregit &
dedit eis. Dicens. hoc est
corpus meum quod pro
uobis datur. hoc facite
in meam commemoratione

Similiter & calicem. post
quam cenauit. dicens.
hic calyx. nouum testa
mentum in sanguine meo.
quod pro uobis funditur.
Verum tamen. ecce manus
tradentes me. mecum est
in mensa. & quidem fi
lius hominis secundum
quod definitum est. uadit.

Verum tamen uae illi ho
mini per quem tradetur.
& ipsi coeperunt querere

lccclxxiii
solus

leclxx
mccm
mexm

inter se. quis esset & eis
qui hoc facturum esset.
factum est autem & conten
tio inter eos quis eorum
videretur esse maior;
Dixit autem eis. reges
gentium dominantur eo
rum & qui potestatem
habent super eos benefi
ci uocantur. Vos autem
non sic. Sed qui maior. e
in uobis. fiat sicut iunior.
& qui praecessor. sicut
ministrator. Nam quis
maior est. qui recumbit
an qui ministrat. Nonne
qui recumbit; Ego autem
in medio uestrum sum.
Sicut qui ministrat; Vos
autem estis. qui perman
sistis mecum in temptio
nibus meis. & ego dispo
no uobis. sicut dispo
suit mihi pater meus reg
num. ut aedatis & biba
tis super mensam meam
in regno meo; & sedea
tis super thronos iudi
cantes. duodecim tribus
israhel. Att autem dominus

leclxxi
solus

leclxxii
m. clxxii

leclxxiii
solus

leclxxiii
lo. cxxvi

leclxxv
mccclxxviii
mclxx
lo. cxxvi

leclxxvi
solus

Simon. Simon. ecce sa
tanaf & petiit uos. ut
cribaris. sicut triticum
Ego autem rogaui pro te
ne deficiat fides tua.
& tu aliquando conuer
sus confirma fratres tuos;
Quid dixit ei. domine. tecum
paratus sum. & in carce
rem & in mortem ire.
& ille dixit. Dico tibi pe
tre. Non cantabit hodie
gallus donec ter abne
ges me nosse. & dixit
eis. quando misi uos
sine sacculo & pera &
calciamentis. numquid
aliquid defuit uobis;
At illi dixerunt. nihil.
Dixit ergo; sed nunc qui
habet sacculum tollat
similiter & peram. &
qui non habet uendat
tonicam suam. & emat
gladium. Dico enim
uobis. quoniam adhuc. hoc
quod scriptum est
oportet implere donec.
& quodcum in iustis de
putatus est. & enim

Luc

eaque sunt de me finem
habent. At illi dixerunt.

LXXI **solus** Dñe ecce gladio duo hic.

At ille dixit eis: sat est.

LXXII **ET EGRESSUS IBAT**

secundum consuetudinem

in montem olivarum. secum

erant autem illum & discipuli.

& cum peruenisset

ad locum. dixit illis. Ora

te ne intretis in tempta

tionem. & ipse auulsus

est ab eis. quantum est

iactus lapidis. & positus

genibus. orabat dicens.

pater siuis trans fer cali

cem istum a me. Uerum

tamen. non mea uoluntas

sed tua fiat. Apparuit

autem illi angelus de celo

confortans eum. & fac

tus est in agonia pro

lixius orabat. & factus

est sudor eius sicut gut

te sanguinis decurren

tes in terram. & cum sur

ressisset ab oratione &

uenisset ad discipulos

suos. Inuenit illos dor

mentes praetristitia

LXXV
inccc
in clxxx
io. clvii.

LXXVI
inccc
in clxxx

LXXVII
inccc
in clxxx
io. clx

LXXVIII
solus.

LXXIX
inccc
in clxxx
io. clxx

& ait illis. quid dormitis.

Surgite orate ne intre

tis in temptationem.

Ad huc eo loquente. ecce

turba & qui uocabatur

iudas unus de duodecim

ante cedebat eos; & ad

propinquabat ihu & os

cularetur eum. ihu autem

dixit illi. iuda oscula

filium hominis tradis.

Uidentes autem hi qui

circa ipsum erant quod

futurum erat. dixe

runt ei. Dñe si percuti

mus in gladio. & per

cus sit unus ex illis ser

uum principis sacerdo

tum & amputauit auri

culam eius dextram.

Respondens autem ihu ait.

Sinite usque huc. & cum

tetigisset auriculam

sanauit eum. Dixit autem

ihu ad eos qui uenerant

ad se principes sacer

dotum & magistratibus

templi. & seniores.

Quasi ad latronem exis

tis cum gladiis & fustibus;

Cū Cottidie uobiscum fuerim
intemplo. non extendistis
manus in me. sed hec est
hora uestra & potestas
tenebrarum. Conprehendi
dentes autem duxerunt
ad domum principis sa
cerdotum. Petrus uero
sequebatur a longe:
Accenso autem igne in me
dio atrio. & circum seden
tibus illis. Erat petrus
in medio eorum. quem cū
uidisset ^{angelus} quedam sedentem
ad lumen. & cum fuisset in
tuta. dixit. & hic cum illo
erat. at ille negauit eū
dicens. Mulier non noui
illum. & post pusillum
alius uidens eum dixit.
& tu de illis es. Petrus
uero. ait. O homo non
sum. & inter uallo facto
quasi hora unius. Alius
quidam adfirmabat
dicens. Uere & hic cum
illo erat. nam galileus
est. Petrus uero. ait
homo nescio quid dicis
& continuo adhuc illo

loquente cantauit gallus.
& conuersus dñs. respexit
petrum & recordatus
petrus uerbi dñi sicut
dixit. Quia priusquā
gallus cantet ter me ne
gabitis. & egressus foras
fleit amare. & uiri
qui tenebant illum in
ludabant ei cedentes
& uela uerunt eum & per
cutiebant faciem eius.
& interrogabant eum di
centes. propheta. quis
est qui te percussit.
& alia multa blasphe
mantes. dicebant in eum
Et factus est dies conue
nerunt seniores plebis.
& principes sacerdotū
& scribe. & dixerunt
in concilium suum dicentes.
Si tu es xps dic nobis.
& ait illis. Si uobis dix
ero non credetis mihi
Si autem interrogauero
non respondetis mihi
neque mittetis. Ex hoc
autem erit filius hominis
sedens ad dextris uirtu

l. cccx
m. cccxi
m. clxxvii
io. clxxii

l. cccxi
m. cccxi
m. clxxviii
io. clxxii

l. cccxi
m. cccxi
m. clxxvii

l. cccxi
m. cccxi
m. clxxviii
io. clxxii

l. cccxi
m. cccxi
m. clxxv
io. clxxv

l. cccxi
m. cccxi
m. clxxviii

l. cccxi
solus

l. cccxi
m. cccxi
m. clxxviii
io. clxxviii

luc

lxxxviii
solus
tis di. Dixerunt autem
omnes. Tu ergo es filius
di. qui ait uos dicitis quia
lxxxviii
mcccxi
mcccxi
ego sum. At illi dixerunt
quid adhuc desideramus
testimonium. ipse enim
audiuimus de ore eius
& surgens omnes multi
tudo eorum duxerunt
ad pilatum.

lccc
mcccxi
mcccxi
lcccxi
Coeperunt accusare
illum dicentes. Hunc
inuenimus sub uertō
tōn gentem nostram &
prohibentem tribu
ta^{uari} cesari & dicentem
se xpm regem esse.

lcccxi
mcccxi
mcccxi
lcccxi
Pilatus autem interro
gauit eum dicens. Tu es
r^{ex} iudeorum. At ille
respondens. ait tu dicis.

lcccxi
lcccxi
At autem pilatus ad
principes sacerdotū
& turbas. nihil in uobis
cause in hoc homine.

lcccxi
solus
At illi inualiscebant
dicentes. Commouit
populum docens p uni
uersam iudeam. & in
cipiens a galileam usque

lcccxi
mcccxi
mcccxi

lcccxi
solus

lcccxi
lcccxi

huc. pilatus autem auditis
galileam. interrogauit. si
homo galileus esset. & ut
cognouit quod herodis
potestatis esset. remisit
eum ad herodem qui &
ipse hierusolimis erat
illis diebus. Herodes
autem uisu ihu gauisus
est ualde. Erat. ^{enim} cupiens
ex multo tempore uide
re eum & quod audiret
multa de illo. & sperabat
signum aliquod uidere
ab eo fieri. Interrogat
autem illum multis sermo
nibus. At ille nihil ^{ei} res
pondebat. Stabant
& iam principes sacer
dotum & scribe. con
stanter accusantes eum.
Spreuit autem illum
herodis cum & exercitu
suo. & in lussit indutum
ueste alba. & remisit
ad pilatum. & facti sunt
amici herodes & pilatus
in ipsa die. Nam antea
inimici erant ad inuicem.

Pilatus autem conuocatis

principis sacerdotum.
 & magistratibus & plebi
 dixit ad illos. Obtulistis
 mihi hunc hominem quasi
 auertitōn populum;
 & ecce ego coram uobis
 interrogans nullam cau-
 sam inueni in homine
 isto & his in quibus eū
 accusatis. Sed neque
 herodis nam remisit uos
 ad illum. & ecce nihil
 dignum morte actum
 est ei. Emendatum
 ergo illum dimittam
 necesse autem habebat
 dimittere eis per diem
 festum unum. Excla-
 maut autē simul uni-
 uersa turba. dicens.
 Tolle hunc & dimitte
 nobis barraban. qui
 erat propter seditio-
 nem quēdam factam
 in ciuitate & homici-
 dium missus in carcerē.
 Iterum autem pilatus
 locutus est ad illos. uo-
 lens dimittere ihm.
 At illi succlamabant

dicentes. Cruci fige illū.
 Ille autem tertio dixit
 ad illos. quid enim male
 fecit iste. Nullā causā
 mortis inuenio in eo;
 Corripiam ergo illum &
 dimittam. At illi insta-
 bant uocibus. magis
 postulantes. ut crucifi-
 geretur & inualesce-
 bant uoces eorum.
 Et pilatus aduocauit
 fieri petitionem eorū
 dimisit autē illū eum
 qui propter homicidium
 & seditio nem missus
 fuerat in carcerem
 quem p. tebant. ihm
 uero tradidit uolunta-
 tē eorum; & cum duce-
 rent eum ad praehen-
 derunt simonem quen-
 dam cyrenensem ueni-
 entem de uilla. & inpo-
 suerunt illi crucem
 portare post ihm.
 Sequebatur autem illū
 multa turba populi &
 mulierum qui plange-
 bant & lamentabantur

lxxxvii
io clxxxvii

lxxxviii
m cccxxvii
m cc v
io clxxxviii

lxxxviii
solus.

lxxxviii
m cccxxvii
m cc ii

lxxxv
m cccxxv
m cc iii
io clxxxvii

lxxxv
m cccxxxi
m cc viii
io clxxxvii

lxxxvi
m cccxxvi
m cc v
io clxxxviii

lxxxvi
solus

eum. Conuersus autem
 ad illas ih̄s. dixit. filiae
 hierusalem. nolite fle
 re super me sed super
 uos ipsas flete & sup
 filios uestros. qm̄ ecce
 uenient dies in quibus
 dicent. beatae steriles
 & uentres qui non genuerunt
 & ubera qui non
 lactauerunt. Tunc
 incipient dicere monti
 bus. Cadite super nos
 & collibus operite nos
 quia si in uiridi ligno
 haec faciunt in ari
 do quid fiet. Duce
 bantur autem & alii
 duo nequam cum eo
 ut interficerentur.
 Et postquam uene
 runt in locum qui uoca
 tur caluariae ibi cru
 cifixerunt eum.
 & latrones unum a
 dextris & alterum
 a sinistris.
 Ih̄s autem dicebat. pa
 ter dimitte illis. non
 enim sciunt quid fa
 ciunt.

lcccxxi
 mcccxxii
 mcccxxiii
 lo. cci

lcccxxii
 mcccxxiii
 mcccxxiiii
 lo. ccxviii

lcccxxiii
 mcccxxiiii
 mcccxxv
 lo. ccxviii

lcccxxiii
 mcccxxv
 mcccxxvi
 lo. ccxviii

lcccxxv
 mcccxxvi
 mcccxxvii
 lo. ccxviii

lcccxxvi
 Solus

Diuidentes uero uesti
 menta eius miserunt
 sortes. & stabat popu
 lus expectans. & deri
 debant illum principes
 cum eis dicentes.
 Alius saluos fecit. se sal
 uum faciat. si hic est
 x̄ps di electus.
 Includebant ei & milites
 accedentes. & acetum
 offerentes illi. dicen
 tes. Si tu es rex iudeo
 rum saluum te fac.
 Erat autem & super
 scriptio in scripta
 super illum litteris
 grecis & latinis &
 hebreis. hic est rex
 iudeorum.
 Unus autem qui pende
 bant & latronibus
 blasphemabat eum
 dicens. Si tu es x̄ps sal
 uum fac te & ipsum
 & nos. Respondens au
 tem alter increpabat eum
 dicens. Neque tu timer
 dm̄. quod in eadem
 damnatione es. & nos
 quidem iuste digna

factis recipimus hic uero
nihil male gessit. & dice
bat ad ihm. Dñe memori
to mei cum ueneris
in regnum tuum. & dix
illi ih̄s. Amen dico tibi
hodie mecum eris in pa
radiso. Erat autem
fere hora sexta & tene
bre factae sunt in uni
uersa terra. usque in ho
ram nonam & obscura
tur est sol.

Et uelum templi scissum
est in medio.

Et clamans uoce magna
ih̄s; pater in manus tuas
commendo sp̄m meum.
& haec dicens & spirauit

Uidens centurio quod
fuerat. glorificauit
dñm dicens. Uere hic ho
mo iustus erat;

& omnis turba eorum qui
simul aderant ad spec
taculum istud. & uide
bant que fiebant pa
cutientes pectora sua
reuertebantur;

Stabant autem omnis
noti eius a longe & mu

lieres que secute erant &
agalilea hec uidentes.

Et ecce uir nomine io
seph. qui erat decurio
uir bonus & iustus hic
non consererat consi
lio & actibus eorum
ab arimathia ciuitate
iudae qui expectabat
& ipse regnum di.

Hic accessit ad pilatū
& petit corpus ih̄u

Et depositum in uoluit
sindone munda & de
posuit eum in monu
mento exciso in quo
nondum quisquam po
situs fuerat

Et dies erat parasceue.
& sabbatum in lucisce
bat subsecute autem
mulieres quecum ipso
uenerant agalilea uide
runt monumentum.

& quem ad modum posi
tum erat corpus eius.

Et reuerentes paraue
runt aromata & sab
bato quidem siluerunt
secundum mandatum.

Una autem sabbati ualde

lcccxxvi
mcccxxii
mcccxx

lcccxxvii
mcccxxliii
mcccxxxi

lcccxxviii
mcccxxliii
mcccxxxi
lcccxxxi

lcccxxviii
mcccxxliii
mcccxxxi

lcccxxx
solus

lcccxxxi
mcccxxliii
mcccxxxi
lcccxxvi

lcccxxxi
mcccxxliii
mcccxxxi
lcccxxxi

lcccxxxi
solus

lcccxxxi
mcccxxx

lcccxxxi
mcccxxliii
mcccxxxi
lcccxxxi

luc

diluculo uenerunt ad
monumentum portantes
que parauerunt aromata
& in uenerunt lapidem
re uolutum. monumento
& ingressu non in uene
runt corpus ihu.
Et factum est dum men
te consternate essent
de isto. Et ecce duo uiri
steterunt secus illas
in uesti fulgenti.

Cum timerent autem &
declinarent uultum
intus. dixerunt ad
illas. quid queritis
uiuentem cum mortuis;
non est hic. sed surrexit.

Recordamini qualiter
locutus est uobis.

Cum adhuc in galilea
esset. dicens. quia
oportet filium homi
nis tradi in manibus
hominum peccatorum
& crucifigi. & tertia
die resurgere. & re
cordati sunt uerbo
rum eius.

Et egressi a monumē
to. nuntiauerunt haec

luc
solus

omnia illis undecim &
ceteris omnibus.
Erat autem maria mag
dalene. & iohanna. &
maria iacobi. & ceterae
que cum eis erant. que
dicebant ad apostolos
haec. & uisa sunt ante
eos sicut deliramentum
uerba ista. & non cre
debant illis. Petrus
autem surgens cucur
rit ad monumentum
Et pro cumbens uidit
lintamina sola posita
& abiit secum mirans
quod factum fuerat.
Et ecce duo ex illis
ibant in castellum
quod erat in spacio
stadium sexaginta
ab hierusalem nomi
ne Emmaus. & ipsi lo
quebantur ad inuicem
de his omnibusque
accederant.
Et factum est dum fa
bularentur. & secum
quererent. & ipse
ihesus adpropinquans
ibat cum illis.

Oculi autem illorum tenebantur. ne eum agnoscerent. & ait ad illos. qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes & estis tristes. & respondens unus cui nomen cleopas dixit ei. Tu solus peregrinus es in hierusalem & non cognovisti que facta sunt in illa his diebus. Quibus ille dixit. quae. & dixerunt de ihu nazareno qui fuit propheta & potens in opere & sermone coram deo & omni populo. Et quomodo eum tradiderunt. summi sacerdotum & principes nostri in damnatione mortis. & crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus israel. & nunc super haec omnia tertia dies hodie quod hec facta sunt. Sed & mulieres quaedam

ex nostris terruerunt nos que ante lucem fuerunt ad monumentum & non in uento corpore eius uenerunt dicentes. Se & iam uisionem angelorum uidisse qui dicunt eum uiuere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum & ita inuenerunt sicut mulieres dixerunt. Ipsum uero non uiderunt. Et ipse dixit ad eos. Ostulta & tardi corde ad credendum in omnibus que locuti sunt prophetae. Nonne hec oportuit pati christum & intrare in gloriam suam. Et incipiens a moysi & omnibus prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis que de ipso erant. Et ad propinqua uenerunt castello quo ibant & ipse finxit longius ire. Et coegerunt illum

luc

dicentes. Mane nobis
cum quoniam ad uesperas sit
& inclinata est iam dies
& intrauit cum illis; ac
cepit panem & bene
dixit ac fregit & por
regebat illis. & aperti
sunt oculi eorum & cog
nouerunt eum & ipse
euanuit & oculis eorum
& dixerunt ad inuicem.

Nonne cor nostrum ar
dens erat in nobis dum
loqueretur in uia.

& aperire nobis scriptu
ras. & surgentes eade
hora regressi sunt in
hierusalem & inuene
runt congregatos un
decim. & eos qui cum ip
sis erant dicentes.

Quod surrexit dominus uere
& apparuit simoni.

& ipsi narrabant que
gesta erant in uia;

& quomodo cognoue
runt eum in fractio
ne panis; Dum haec

autem loquerentur
illis stetit in medio
eorum & dicit eis;

lxxxli
to cxxxi

lxxxlii
solus

pax uobis. Ego sum noli
te timere. Conturbati
uero & contriti ex
estimabant se spiritum uide
re. & dixit eis. Quid
turbati estis & cogi
tationes ascendunt in
corda uestra. Videte
manus meas & pedes
quia ipse ego sum.

Palpate & uidete quia
spiritus carnem & ossa non
habet sicut me uidebitis
habere. & cum hoc dix
isset ostendit eis manus
& pedes. Adhuc autem
illis non credentibus &
mirantibus praegaudio
dixit. habetis hic
aliquid quod mandu
cetur. At illi obtule
runt ei partem piscis
assii & fauum mellis
& cum manducas set
coram eis sum mens
reliquias dedit eis.
Et dixit ad eos. haec
sunt uerba quae locu
tus sum ad uos cum ad
huc essem uobiscum.
Quoniam necesse est impleri

Omnia que scripta sunt
in lege moysi & prophe-
tis & psalmis de me;
Tunc appruit illis sensum
ut intellexerent scrip-
turas. & dixit eis. Quoniam
sic scriptum est. & sic
oportebat Christum pati
& resurgere a mortuis
die tertia & praedica-
ri in nomine eius peni-
tentiam & remissionem
peccatorum in omnes
gentes. Incipientibus
ab hierusolima. uos au-
tem estis testes horum
& ego mitto promissum
patris mei in uos;
Uos autem sedete in ci-
uitate quoad usque
induamini uirtute &
alio. Eduxit autem
eos foras in bethania
& eleuatis manibus suis
benedixit eis. & fac-
tum est dum benedice-
re illis recessit ab
eis & ferebatur in ce-
lum & ipsi adorantes
regressi sunt in ie-
rusalem cum gaudio

magno. & erant semper
in templo laudantes &
benedicentes domino. amen
**EXPLICIT EUANGELIUM
SECUNDUM LUCAM**

Praefacio hic est
iohannis euange-
lista unus & duo
decim discipulis dei.
Qui uirgo electus a deo.
Est quem de nuptiis uo-
lentem nubere; uoca-
uit deus. Cuius uirginita-
tis in hoc duplex testi-
monium in euangelio
datur quod & praece-
teris dilectus deo. dici-
tur. & huc matrem
suam. id est. ens ad crucem
commendauit deus ut
uirginem uirgo serua-
retur. De neque mani-
festans in euangelio
quod erat ipse incor-
ruptibile uerbi opus
incoans. Solus uerbo
caro factum esse nec
lumen a tenebris con-
praehensum fuisse
testatur;

Primum signum ponens
 quod in nuptiis fecit dñs.
 ut ostendens quod erat
 ipse legentibus demon-
 strare. quod ubi dñs
 inuitatur deficere nup-
 tiarum uinum debeat
 que xpo instruuntur
 appareant de quo singula
 queque in mysterio dicta
 uel dilecta euangeli-
 ratio querentibus mon-
 strat; hoc autem euan-
 gelium scripsit in asia
 postea quam in patmos
 insula apocalypsin scrip-
 serat ut cui in principio
 canonis incorruptibile
 principium in genesi.
 & incorruptibilis finis
 per uirginem in apo-
 calypsin redderetur.
 Dicente xpo. ego sum
 A. & W. & hic est iohan-
 nis qui sciens super-
 uenisse diem recessus
 sui. Conuocatis discipu-
 lis suis in effeso per
 multa signorum & pe-
 rimenta promens xpm
 Discendens in defossu

sepulture suae locum
 facta oratione positus
 est ad patres suos;

Tam & transeus adolo-
 re mortis quam a cor-
 ruptione carnis alie-
 nis qui & si post
 omnes euangelium
 scripsisse dicitur.

Tamen dispositione ca-
 nonis ordinati. post
 matheum ponitur.

Quoniam que in dō nouis-
 sima sunt. non uelud
 extrema & abiecta
 numero. sed plenu-
 dinis opere perfec-
 ta sunt. & hoc uirgi-
 ne debebatur;

Quorum tamen uel
 scriptorum tempore
 dispositio. uel in libro-
 rum ordine ratio.

Ideo per singula a nobis
 non & ponitur ut scien-
 di desiderio conlocato
 & querentibus fruc-
 tum laboris & dō ma-
 gisterii doctrina ser-
 uetur;

EXPLICIT PROLOCUS.

INCIPIVNT EA

PRIMA SCHO

HANNISEVGC

- I** Vbi iohannis testimonium perhibet de xpo.
- II** Vbi ait dicit ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi.
- III** Vbi discipuli iohannis secuti sunt dñm.
- IIII** Vbi dñs aquam uinū fecit.
- V** Vbi uidentes ementes que templo pellit ac dicit soluite templum hoc.
- VI** De nichodemi conuersatione.
- VII** Vbi iohannis baptizat ac dicit non sum ego.
- VIII** De muliere samaritana.
- IIIIII** Vbi dñs dicit propheta sine honore in domo sua filium regulis saluat.
- X** De bethsaida piscina infirmorum que xxx & viii annorum curatum.
- XI** De quinque panibus signū.
- XII** Dñs ambulat super mare. ac dicit. ideo discendi de caelo ut faciam uoluntatem eius qui

me misit.

- XIII** Vbi dicit dñs ego sum panis uitae & qui manducat me. uiuit propter me. multi discipulorum abierunt retro.
- XIIII** Vbi fratres dñi dicunt ei. uade in iudeam ut uideatur operatur.
- XV** Vbi in die magno festiuitatis clamabat dicens qui sitit ueniat & bibat.
- XVI** De mulierem in adulterium depraehensam.
- XVII** Vbi dñs dicit ego sum lux mundi. ego sum principium.
- XVIII** De ceco nato in luminato.
- XIIIIII** Vbi dicit ego sum pastor bonus.
- XX** Vbi dñs ad iudeis dicitur situes xps dic nobis.
- XXI** De lazaro resuscitato.
- XXII** Vbi maria pedes dñi unxit.
- XXIII** Vbi accipientes rami palmarum obuiam populi dño processerunt ubi dicit anima mea turbata est.

xxiii Vbi dicit cum tanta
signa fecisset non
credebant in eum
& ubi dicit qui credit
in me credit in eum
qui misit me.

xxv De caena dñi. & pedum
lauatione

xxvi Vbi monit ut sediligant
de petri abnegatione
& non turbetur cor
uestrum;

xxvii Vbi dñs dicit. si diligitis
meae mandata mea
seruate & ego roga
bo patrem & alium
parachytum dabit
uobis.

xxviii Vbi pacem suam disci
pulis relinquit.

xxviii Vbi dicit. ego sum uitis
uera & pater meus
agricola.

xxx Vbi dicit dñs cum uene
rit parachytus ille
testimonium.

xxxi De commendatione dis
cipulorum clarificat
filium suum.

xxxii Pater sc̃ae serua eos
in nomine tuo quos de
disti mihi.

xxxiii Vbi dñs ad nam ducetur.

xxxiiii Passio dñi.

xxxv Vbi dñs resurgens ianuis
clausis discipulis ap
paruit. iterum post
dies octo. Similem
tertio que ad mare
tiberiades. piscan
tibus apostolis se
praebuit ac petro
dicit pasce oues meas.

EXPLICIT

CAPITULA

SECVNDV

IOHANNEM

DŌ GRATIAS

126.
+ INCEPT EVAN

GELVISEEN

DVM IONNEM

NIPRIN

CIPIO

ERAT

VERBVM

ET VER

BVM

ERAT

APVD

DVM ET DVS

erat bum. hoc erat in prin
cipio apud dñ omnia per
ipsum facta sunt & sine
ipso factum est nihil.
Quod factum est in ipso
uita est & uita erat
lux hominum & lux in
tenebris lucet. & tene
bre eam non conprae
henderunt. Fuit homo
missus ad dñ cui nomen erat
iohannes. hic
uenit in testimonium ut
testimonium perhiberet
de lumine. ut omnes p
illum crederent. Non
erat ille lux sed ut testi
monium perhiberet de
lumine. Erat lux uera
que illuminat omnem
hominem uenientem
in hunc mundum.
In hoc mundo erat &
mundus per ipsum fac
tus est & mundus eum
non cognouit. In sua
propria uenit & sui
eum non receperunt.
Quot quot autem re
ceperunt eum dedit

eius potestatem filios dei fieri
 his qui credunt in nomine
 eius qui non sanguinibus
 neque & uoluntate carnis
 neque & uoluntate uiri. sed
 & deo nati sunt. & uerbum
 caro factum est & habi
 tabit in nobis. & uidimus
 claritatem quasi unigeni
 ti a patre plenum gratiae
 & ueritatis. Iohannes
 testimonium perhibet
 de ipso & clamat dicens.
 Hic est quem dixi. qui post
 me uenit ante me factus
 est quia prior me erat.
 Quia de plenitudine eius
 nos omnes accipimus &
 gratiam pro gratia.
 Quia lex per moysen data
 est. gratia & ueritas
 per Iesum Christum facta est.
 Deum nemo uidit umquam
 unigenitus filius qui est
 in sinu patris. Ipse enar
 rauit. & hoc est testi
 monium iohannis. Quan
 do miserunt iudei ab
 hierusolimis sacerdotes
 & leuitas ad eum

jo. x
 iii. v
 m. p
 p. vii

jo. xii
 v. vi
 vii. viii
 p. x

ut interrogarent eum
 tu quis es & confessus
 est & non negauit con
 fessus est qui ego non
 sum Christus. & interroga
 uerunt eum iterum quid
 ergo tu helias es. & dixi
 non sum. Quid ergo pro
 pheta es tu. & respon
 dit. non. & dixerunt ei.
 Ergo quis es. dic nobis. ut
 respondemus his qui
 miserunt nos. quid dicis de
 te ipso. At ergo. uox
 clamantis in deserto
 dirigite uiam domini sicut
 dixit es uas propheta.
 Et qui missi fuerant &
 pharisaeis interrogaue
 runt eum & dixerunt ei.
 Quid ergo baptizas si tu
 non es Christus. neque helias.
 neque propheta. Res
 pondit eis iohannis dicens
 Ego quidem uos bapti
 zo in aqua. medijs autem
 uestrum stat quem
 uos non scitis. Ipse est
 de quo dicebam quoniam
 post me uenit uir cuius

xxiii
plus

ego non sum dignus ut sol
uam corrigiam calcia
menti eius. haec
in bethania facta sunt
trans iordanem ubi erat
iohannis baptizans.

lxxvi
plus

II ALTERA DIE VIDET IOH
ihm uenientem ad se. &
ait. ecce agnus dei ecce
qui tollit peccatum mundi
hic est de quo dixi. post
me uenit uir qui ante
me factus est quia prior
me erat. & ego non scie
bam eum sed ut mani
festaretur plebi israel
Propter ea ueni ego in
aqua baptizans.
Et testimonium perhi
buit iohannis dicens.
Quia uidi spm descenden
tem quasi columbam de
celo. & mansit super eum
& ego non sciebam eum.
Sed qui misit me baptiza
re in aqua. ille mihi dixit
Super quem uideris spm
descendentem de caelo
& manentem super eum.
hic est qui baptizat in

lxxvii
plus

spu sco. & ego uidi & testi
monium perhibui quia
hic est electus dei.

III ALTERA DIE ITERUM

stabat iohannis & ex
discipulis eius duo. & re
spexit ihm ambulante
& dicit. ecce agnus dei
ecce qui tollit peccata
mundi. & audierunt
eum duo discipuli eius
loquentem & secuti sunt
ihm. Conuersus autem
ihc & uidens eos sequen
tes se. dicit eis. quid
queritis. quidixerunt
ei. rabbi. quid dicitur
in te praetatum magis
ter ubi habitas. dicit
eis ihc. uenite & uidete
Et uenerunt & uiderunt
ubi maneret & apud mans
erunt die illo. hora autem
erat quasi decima. erat
autem andreas frater
simonis petri. unus &
duobus qui audierant
ab iohanne & secuti
erant eum. Inuenit hic
primum fratrem suum.

simonem. & dicit ei inue-
nimus messiam quod est
inter praetum xps. & ad-
duxit eum ad ihm. In cui-
tus autem eum ihs dixit.
Tu es simon filius iohannis
tu uocaueris cephas quod
inter praetatur petrus.
In crastinum autem uoluit
exire in galileam & pro-
ficiis cens inuenit philip-
pum. & dicit ei ihs. Seque-
re me. Erat autem philip-
pus ab & h saida ex ci-
uitate andre & petri.
Inuenit philippus nata-
nahel. & dicit ei. quem
scripsit moyses in lege
& prophete. Inuenimus
ihm filium ioseph. qui
est anazar & h. & dixit
ei nathanahel anaza-
r & h. potest aliquid
boni esse. dicit ei phi-
lippus. ueni & uide.
Vidit ihs nathanahel
uentem ad se. & di-
cit de eo. ecce uir
israhelita in quodolus
non est. Dicit ei natha-

nahel. unde me nosti
Respondit ihs & dixit ei
priusquam te philippus
uocaret cum esses sub
ficu. uidi te. Respon-
dit ei nathanahel &
ait. Rabbi. tu es filius
di. tu es rex israhel.
Respondit ihs & dixit ei
quia dixi tibi uidi te
sub ficu. Credis maius
his uidebis. & dicit eis
Amen amen dico uobis.
Videbitis celum apertu-
& angelos di ascenden-
tes & discendentes su-
pra filium hominis.
III **ET DIETERTIO NUPTIAE**
facte sunt in chana
galileae. & erat matth-
ihu. ibi. uocatus est
autem ibi ihs & discipu-
li eius ad nuptias. & de-
ficiente uino. dicit matth-
ihu ad eum. Uinum non
habet. & dicit ei ihs.
quid mihi & tibi est
mulier. nondum uenit
horamea. Dicit matth-
eus ministris. quod

jo. xxi
m. xxi
m. viii

10h

10 xxviii
in xlviii

cumque dixerit uobis fa-
cite. Erant autem ibi lapi-
deae hydrie sex posite
secundum purificationem
iudeorum capientes singule
metretas binas uel ternas. **V**
Dicit eis ih̄s. Implete hy-
drias aqua & impleue-
runt eas usque ad summum.
Et dicit eis. aurite nunc
& ferte architriclino
& tulerunt. ut autem gust-
auit architriclinus
aquam uinum factam.
& non sciebat unde esset.
ministri autem sciebant
qui aurierant aquam.
Vocat sponsum architri-
clinus & dicit ei. Omnis
homo primum bonum uinu
ponit & cum inebriati
fuerint. Tunc id quod
deterius est. Tu autem
seruasti bonum uinum
usque adhuc. hoc fecit
initium signorum ih̄s. in
chana galileae. & ma-
nifestauit gloriam suā
& crediderunt in eum
discipuli eius.

Post hæc descendit caphar-
naum ipse & mater eius
& discipuli eius & ibi
manserunt non multis
diebus. **ET PROPE ERAT**
pascha iudeorum & as-
cendit hierusolimam ih̄s
Et inuenit in templo uen-
dentes boues & oues &
columbas. & nummola-
rios sedentes. & cum fe-
cisset quasi flagellū
de funiculis omnes eie-
cit de templo. Oues
quoque & boues & num-
molariorum effudit
aer. & mensas subuer-
tit. & his qui columbas
uendebant. dixit au-
ferre ista hinc. nolite
facere domum patris
mei. domum negotiatio-
nis. Recordati uero
sunt discipuli eius. quia
scriptum est. Zelus
domus tue comedit me.
Responderunt ergo iu-
dei. & dixerunt ei. quod
signum ostendis nobis
quia hæc facis.

Respondens ih̄s dixit eis.
 Soluite templum hoc & in
 tribus diebus & excitabo illud.
 Dixerunt ergo ei iudaei
 quadraginta & sex annis
 aedificatum est templum
 hoc. & tu tribus diebus
 excitabis illud. ille autē
 dicebat de templo cor
 poris sui. Cum ergo re
 surrexisset a mortuis
 recordati sunt discipuli
 eius quia hoc dicebat
 & crediderunt scriptu
 re & sermoni quem dix
 it ih̄s. Cum autē esset
 hierusolimis in pascha
 in die festo multi credi
 derunt in nomine eius.
 uidentes signa eius que
 faciebat. Ipse autē
 ih̄s non credebat semet
 ipsum eo quod ipse nos
 sit omnes & quia opus
 ei non erat ut quis testi
 monium perhiberet
 de homine. ipse enim scie
 bat quid esset in homine.

VI **ERAT** ^{dictum} **homo ex pha**
riseis nicodimus nomine

princeps iudeorum. hic
 uenit ad eum nocte & dix
 ei. Rabbi. scimus quia
 ad dō uenisti magister.
 Nemo enim potest haec
 signa facere que tu facis
 nisi fuerit dñs cum eo.
 Respondit ih̄s & dixit ei.
 Amen amen dico tibi
 Nisi quis natus fuerit
 denuo. non potest uide
 re regnum dī. Dicit
 ad eum nicodimus. Quo
 modo potest homo nas
 ci. cum senex sit. numquid
 potest in utero matris
 suae iterato introire
 & nasci. Respondit ih̄s
 Amen amen dico tibi. nisi
 quis renatus fuerit ex
 aqua & spū non po
 test introire in regnum
 dī. Quod natum est ex car
 ne & spū. sps est. non mireris.
 Quia dixit tibi oportet
 uos nasci denuo. sps
 ubi uult spirat & uocē
 eius audis. sed non scis
 unde ueniat & quo ua
 dat. sic est omnes qui

ne. caro est. & quod natum est

natus est & spū. Respon-
dit nicodimus & dixit ei
Quomodo possunt hec
fieri. Respondit ihs &
dixit ei. Tu es magis-
ter in israhel & hec
ignoras. Amen amen
dico tibi. Quia quod
scimus loquimur & quod
uidemus testamur. & tes-
timonium nostrum non
accipitis. Si terraena
dixi uobis. & non crede-
tis. Quomodo si dixero
uobis celestia credetis
Et nemo ascendit in celū
nisi qui descendit de celo.
filius hominis qui est **VII**
in caelo. & sicut moyses
exaltauit serpentem
in deserto ita & altari
oportet filium hominis
ut omnis qui credit in
ipso non pereat sed ha-
beat uitam a&ernam.
Sic enim diligit d's mun-
dum. ut filium suum unige-
nū mundum ut iudicet
mundum sed ut salue-
tur mundus p' ipsum

utrum daret. ut omnis qui credit in eū non pereat. sed habeat uitam
& a&ernam. Non enim misit d's filium suum

Qui credit in eum non iudi-
catur. Qui autem non
credit iam iudicatus
est quia non credit in no-
mine unigeniti filii d'i.
Hoc est autem iudicium
quia lux uenit in mundū.
& dilexerunt homines ma-
gis tenebras quam lucem
Erant enim ^{eorum} mala opera
omnis enim qui male agit
odit lucem & non uenit ad
lucem ut non arguantur
opera eius. Qui autem
facit ueritatem. uenit
ad lucem ut manifestentur
opera eius quia in dō sunt
facta. **Post hec uenit ihs**
& discipuli eius in iudeā
terram & illic demora-
batur cum eis & bap-
tizabat; Erat autem &
iohannis baptizans
in ae. non. iuxta flumē
Quia aquae multae erant
illic. & adueniebant
& baptizabantur;
Nondum enim missus fue-
rat in carcerem iohannis
facta est ergo questio

ex discipulis iohannis cū
iudeis depurificatione &
uenerunt ad iohannem &
dixerunt ei. Rabbi qui
erat tecum trans iorda
nen cui testimonium per
hibuisti. ecce hic bapti
zat & omnes ueniunt ad
eum. Respondit iohan
nis & dixit. Non potest
homo accipere quicquam
nisi fuerit ei datum de
caelo. Ipsi uos mihi tes
timonium perhibuistis
quod dixerim ego non sū
xp̄s. Sed quia misit sū
ante illum. Qui habet
sponsam sponsus est
amicus autem sponsi
Qui stat & audit eum
gaudio gaudet prop
ter uocem sponsi;
hoc ergo gaudium meū
implētum est. Illum autē oportet
& crescere. me autē minui.
Qui de sursum uenit su
pra omnis est. Qui est
de terra. de terra est.
& de terra loquitur
Qui de celo uenit supra

omnes est. & quod dicit
& audiuit hoc testatur
Et testimonium eius nemo
accepit. qui accepit eius
testimonium signauit
quia d̄s uerax est. quem
enim misit d̄s uerba dī lo
quitur. Non enim ad men
suram dat d̄s sp̄m. pater
diligit filium & omnia de
dit in manus eius. Qui
credit in filium habet
uitam aeternam qui autē
incredulus est filio. non
uidebit uitam sed iradi
manet super eum;

VIII **UT ERGO COGNOUIT**
ih̄s quia audierunt pha
risei quia ih̄s plures
discipulos facit & bap
tizat quam iohannis
quam quam ih̄s non bap
tizat & sed discipulis;
Reliquid iudeam & abiit
iterum in galileam. Opor
tebat autē eum transire
per samariam. uenit
ergo in ciuitatem sa
mariae que dicitur
sichar. iuxta praedictū.

quod dedit iacob ioseph
filio suo. Erat autem ibi
fons iacob. Ihs ergo fa-
tigatus & itinere sedebat
sic sup fontem hora
erat quasi sexta.

Venit mulier de samaria
aurire aquam. Dicit ei
ihs. damihi bibere. dis-
cipuli enim eius abie-
rant in ciuitatem ut ci-
bus emerent. Dicit ergo
ei mulier illa samaritana
Quomodo tu iudaeus. cum
sis bibere a me poscis
que sum mulier samarita-
na. Non enim cou. tun-
tur iudae samaritanis.
Respondit ihs & dixit ei.
Si scires donum dñi & quis
est qui dicit tibi damihi
bibere tu forsitan pe-
tis sis ab eo. & dedisset
tibi. aquam uiuam. Dicit
ei mulier. Dñe neque
in quo aurias habes &
puteus altus est unde
ergo habes aquam uiuā
Numquid tu maior. es. pa-
tre nostro iacob. qui

dedit nobis puteum. & ipse
ex eo bibit & filii eius &
pecora eius. Respondit
ihs & dixit ei. Omnis qui
bibit ex aqua hac sici &
iterum. Qui autem bi-
berit & aqua quam ego
dabo ei. non sici & in ete-
num. Sed aquam. quam
dabo ei. fi & in eo fons
aquae salientes in uitam
aeternam. Dicit ad eum
mulier. Dñe damihi hanc
aquam ut non sciam neque
ueniam huc aurire. Dicit
ei ihs. uade uoca uirum
tuum & ueni huc. Res-
pondit mulier & dixit
non habeo uirum. Dicit
ei ihs. benedixisti. quia
non habeo uirum. quin-
que enim uiros habuisti
& nunc que habes non
est tuus uir. hoc uere
dixisti. Dicit ei mulier
Dñe uideo quia prophe-
ta estu patres nostri
in monte hoc adoraue-
runt. & uos dicitis quia
hierusolymis est locus

ubi adorare oportet.
 Dicit ei ihs. mulier crede
 mihi. quia uenit hora
 quando neque in monte
 hoc neque in hierusoli
 mis adorabitis patrem
 uos adoratis quod nesci
 tis. nos adoramus quod
 scimus quia salus ex iu
 daeis est. Sed uenit ho
 ra & nunc est. quando
 iuri ad oratores ad
 orabunt patrem in spū
 & ueritate. Nam & pa
 ter tales querit qui
 adorent eum sps est dr̄
 Et eos qui adorant eum
 in spū & ueritate.
 Oportet adorare. dicit
 ei mulier. Scio quia
 messias uenit quid dici
 tur xps. Cum ergo ue
 nerit ille. nobis adnun
 tiauit omnia. Dicit
 ei ihs. ego sum qui lo
 quor tecum. & continuo
 uenerunt discipuli eius
 & mirabantur quia cū
 muliere loqueretur
 Nemo tamen dixit quid

queris eum ea. Reliquid
 ergo hydriam suam
 mulier. & abiit in ciui
 tatem. & dicit illis homi
 nibus. Uenite uidete ho
 minem qui dixit mihi om
 nia quaecumque feci.
 Numquid ipse est xps. ex
 ierunt de ciuitate & ue
 niebant ad eum. Inter ea
 rogabant eum discipuli
 dicentes. Rabbi mandu
 ca. ille autem dixit eis.
 Ego cibum habeo man
 ducare quem uos nesci
 tis. Dicebant ergo disci
 puli ad inuicem. Num
 quid aliquis attulit ei
 manducare. Dicit ei ihs.
 Meus cibus est ut faciā
 uoluntatem eius qui mi
 sit me. ut perficiā opus
 eius. Nonne uos dicitis
 quod adhuc quattuor
 menses sunt & messis
 uenit. Ecce dico uobis.
 Leuate oculos uestros
 & uidete regiones quia
 albesunt iam ad messē
 & qui metit mercedem

10h

VIII
10 XXXIII
m XVIII10 XXXV
m XLII
m LI
L XXI10 XXXVI
solus10 XXXVII
m LXIII
L LXV

accepit. & congregat
fructum in uitam & vitam.

Vt & qui seminat simul
gaudeat & qui metet.

In hoc enim est uerbum
uerum qui alius est qui
seminat & alius est qui
metet. Ego misi uos me-
tere quod uos non labo-
raueritis. alii laborauerunt
& uos in labores eorum
introistis. Ex ciuitate
autem illa multi credide-
runt in eum. samaritano-
rum propter uerbum
mulieris testimonium p-
hibentis quia dixit mihi
omnia quecumque feci.
Cum uenissent ergo ad illu-
samaritani rogauerunt
eum ut ibi maneret &
mansit ibi duos dies. &
multo plures credide-
runt propter sermonem
eius. & mulieri dicebant
quia iam non propter tuam
loquellam credimus.
Ipse enim audiuimus &
scimus quia hic est sal-
uator mundi.

POST DUOS AUTEM DIES

Exit inde & abiit in galileam.

Ipse enim ih̄s testimonium
perhibuit quia propheta
in sua patria honorem
non habet. Cum ergo uenis-
set in galileam exciperunt
eum galilei cum omnia
uidissent que fecerat hie-
rusolimis in die festo &
ipsi enim uenerunt in die
festum uenit ergo iterum
in chana galilee ubi
fecit aquam uinum;

Et erat quidam regulus
cuius filius infirmabatur
capharnaum. hic cum
audisset quia ih̄s adue-
nit & uideat in galileam
abiit ad eum & rogabat eum
ut discenderet & sanaret
filium eius incipiebat enim
mori. Dixit ergo ih̄s ad
eum nisi signa & prodi-
gia uideritis non crede-
tis. Dicit ad eum regulus
Domine discende priusquam
moriatur filius meus.
Dicit ei ih̄s. uade filius
tuus uiuit credidit homo

sermoni quem dixit ei ihs.
& ibat. iam autem eum dis-
cedentem serui occurre-
runt ei. & nuntiauerunt
dicentes ei. quia filius eius
uiuere. Interrogabat
ergo horam ab eis in qua
melius habuerit. & dixe-
runt ei. quia heri hora
septima reliquit eum fe-
bris. Cognouit ergo pater
quia illa hora erat in
qua dixit ei ihs. filius tuus
uiuit & credidit ipse &
domus eius tota. hoc
testum secundum signum
fecit ihs cum uenisset & au-
dea in galileam.

X
io xxxviii
m lxx
m xx
lxxxvii

Post hec erat dies
festus iudeorum & ascen-
dit ihs hierusolimis super
probatica piscina que
cognominatur hebreice
b&hsaida quinque por-
ticos habens in his iace-
bat multitudo magna
languentium. cecorum.
claudorum. aridorum
expectantium aque motu
Erat autem quidam homo

io xxxviii
solus

ibi xxxviii annos. habens
infirmiuitate sua. hunc cu-
uidisset ihs iacentem & cog-
nouisset quia multum iam
tempus habet. dicit ei.
Vis sanus fieri. respondit
ei languidus. Dñe homine
non habeo ut cum mota
fuerit aqua mittat me
in piscinam. Dum uenio
enim ego alius ante me
discendit. Dicit ei ihs.
Surge tolle grabatum
tuum & ambula. & sta-
tim sanus factus est homo.
& sustulit grabatū
suum & ambulabat.
Erat autem sabbatum in
illo die. Dicebant iudei
ille qui sanus fuerat.
Sabbatum est non licet
tibi tollere grabatū tuū
Respondit eis. Qui me se-
cit sanum ille mihi dixit
tolle grabatum tuum &
ambula. Interrogaue-
runt ergo eum. quis est
ille homo qui dixit tibi
tolle grabatum tuum &
ambula. is autem qui

sanus fuerat effectus
 nesciebat quis esset. Ihs
 enim declinauit turbam
 constitutam in loco.
 Post ea inuenit eum Ihs
 in templo & dixit illi.
 Ecce sanus factus es. iam
 nolite peccare ne deterius
 tibi aliquid contingat.
 Abiit ille homo & nuntia-
 uit iudeis. quia Ihs esset
 qui fecit eum sanum.
 Propter ea persequaban-
 tur iudei ihm quia hec
 faciebat in sab bato.
 Ihs autem respondit eis.
 Pater meus usque modo
 operatur. & ego operor.
 Propter ea ergo magis
 queriebant eum iudei
 interficere quia non so-
 lum soluebat sabbatu
 sed & patre dicebat deum
 aequalem faciens deo.
 Respondens itaque Ihs
 & dixit eis. Amen amen
 dico uobis. Non potest
 filius facere. a se quic-
 quam. nisi quod uiderit
 patrem facientem.

io xl.
 m. xcviii
 m. xvi
 lxxvi

io xli
 solus

Quaecumque enim ille fe-
 cerit; ^{habet} filius similiter fa-
 cit. Pater enim diligit
 filium & omnia demon-
 strat ei. que ipse facit.
 Et maiora his demonstra-
 bit ei opera. ut uos mi-
 ramini. Sicut enim
 pater suscitauit mor-
 tuos & uiuificat; sic &
 filius quos uult uiuificat.
 Neque enim pater iudi-
 cat quemquam. sed iu-
 dicium omni dedit filio
 ut omnes honorificent
 filium. sicut honorifi-
 cant patrem. Qui non
 honorificant filium non
 honorificant patrem
 qui misit illum. Amen
 amen dico uobis. Quia
 qui uerbum meum audit
 & credit ei qui misit
 me habet uitam & eternam.
 & in iudicium non uenit.
 sed transit a morte ad
 uitam. Amen amen dico
 uobis. Quia uenit hora
 & nunc est quando
 mortui audient uocem

filii. & qui audierint
uiuent. Sicut enim pa-
ter hab& uitam in se
m& ipso. sic dedit filio
uitam habere in se m&
ipso. & potestatem dedit
ei & iudicium facere
quia filius hominis est.
Nolite mirari hoc. quia
dixi. quia uenit hora
in quo omnes qui in mo-
nimenti sunt audient
uocem eius & procedent
qui bona fecerunt in
resurrectione uitae.
Qui uero mala egerunt
in resurrectione iudicii.
Non possum ego a me
ipso facere ^{quic}quam sicut
audio iudico & iudiciu
meum iustum est.
Quia non quero uolunta-
tem meam sed uoluntate
eius qui misit. Si ego
testimonium perhibeo
deme. testimonium meum
non est uerum. Alius
est qui testimonium per-
hib& deme. & scio quia
ueru e testimoniu meum
quod perhib& deme. uos misis-
tis ad iohannem & testimo

nium perhibuit uerita-
ti. Ego autem non ab
homine testimonium ac-
cipio. sed hec dico ut
uos salui sitis. ille
erat lucerna ardens
& lucens. uos autem
uoluistis & ultare
ad hora in lucem eius
Ego autem habeo testi-
monium maius iohanne.
Opera enim que dedit
mihi pater ut perfi-
ciam ea. ipsa opera
que ego facio testi-
monium perhibent
deme quia pater me
misit. & qui misit me
pater ipse testimoniu
perhibuit deme.
Neque uocem eius. um
quam audistis neque
speciem eius uidistis.
& uerbum eius non habe-
tis in uobis manens.
quia quem misit ille huc
uos non creditis.
Scrutamini scripturas
quia uos putatis in ip-
sis uitam & eternam habere

io. xli. 1.

io xlii
m cxxv
m cxxvi
l cclxxiii

io xlii
solut

io xlii
m cxxv
l cclxxiii

io xlv
solut

10h

Et ille sunt que testimo
nium perhibent de me.
& non uultis uenire ad me
ut uitam habeatis. Clari
tatem ab hominibus non
accipio. sed cognoui uos
quia dilectione dñi non
habetis in uobis. Ego
ueni in nomine patris
mei & non accepistis me.
Si alius uenerit in nomi
ne suo. illum accipietis;
Quomodo potestis uos
credere qui gloriam
ab inuicem accepistis.
& gloriam que a solo est
dō non queretis. Nolite
putare quia ego accus
saturus sim uos apud
patrem est qui accus
sat uos. Moyses in quo
uos speratis. Si enim
crederetis moysi. cre
deretis forsitan & mihi
Deme enim ille scripsit.
Si autem illius litteris
non creditis. quomodo

xi post hæc abiit ih̄s

trans mare galileae quod
est tiberiades. & seque
batur eum multitudo mag
na quia uidebant signa
que faciebat super his
qui infirmabantur.
Subit ergo in monte ih̄s
& ibi sedebat cum disci
pulis suis. Erat autem proxi
mum pascha dies festus
iudeorum. Cum subleuas
set ergo oculos ih̄s & ui
disset quia multitudo
maxima uenit ad eum. di
xit ad philippum. unde
ememus panes ut mandu
cent hii. hoc autem dice
bat temptans eum. ipse
enim sciebat quid esset
facturus. Respondit ei
philippus. ducentorū
denariorum panes non
sufficiunt eis. ut unus
quisque modicum quid
accipiat. Dicit ei unus

10 xlvi
m̄ xlvi
m̄ xlvi
l. xlv

10 xlvii
m̄ xlvii
l. xlvii

10 xlviii
m̄ xlviii
l. xlviii

10 xlviiii
m̄ xlviiii
l. xlviiii

Ex discipulis eius andreas
frater simonis petri;
Est puer unus hic qui ha
b& quinque panes hordia
cios. & duos pisces. sed hec
quid sunt inter tantos.

Dixit ergo ihs. facite ho
mines discumbere. Erat
autem fenum multum in loco

10. l.
m. c.
m. lxxvii

Discubuerunt ergo viri
numero quasi quinque
milia. Accepit ergo pa
nes ihs. & cum gratias
egisset distribuit discum
bentibus. Similiter & &
piscibus quantum uole
bant. Ut autem impl&ti
sunt dixit discipulis suis
Collegete que superauere
runt fragmenta ne pere
ant. Collegerunt ergo
& impleuerunt duodecim
cophinos fragmentorum
ex quinque panibus hor
diacis que superauerunt
his qui manducauerunt.

10. l.
solus

Illi ergo homines cum ui

dissent quod fecerat sig
num. dicebant. quia hic
uere est proph&a que
uenturus est in mundum.
Ihs ergo cum cognouisset
quia uisituri essent ut
raperent eum & face
rent eum regem. fugit
iterum in montem ipse solus.

XII **UT AUTEM SERO FAC**

tum est discenderunt
discipuli eius ad mare.
Et cum ascendissent na
uem uenerunt trans
mare in capharnaum
& tenebrae iam facte
erant & non uenerat
ad eos ihs. Mare au
tem uento magno flante
exsurgebat. Cum re
migassent quasi sta
dia. xxv. aut. xxx.

Uident ihm ambulan
tem super mare. & p
roximum nauis fieri. &
timuerunt. ille autem
dicit eis. Ego sum noli

10h

10. l. i.
solus

te timere. Voluerunt
ergo accipere eum in
naui. & statim fuit na
uis ad terram quam
ibant. Altera die turba
que stabat transmare
uidit quanaucula alia
non erat ibi nisi una.
& quia non introisset cum
discipulis suis ihs in na
uon. sed soli discipuli
eius abissent. alia ue
ro superueniunt
naues atiberiade iuxta
locum ubi manducaue
runt panem gratias
agentes dño. Cum ergo
uidisset turba quia
ihs non esset ibi neque
discipuli eius ascen
derunt nauiculas. &
uenerunt capharnaū
querentes ihm. & cum
inuenissent eum trans
mare dixerunt ei. Rab
bi. quando ^{huc} uenisti. Res
pondit eis ihs. & dixit

10. l. i.
m. c. lxi
m. lxxvii10. l. i.
solus

Amen Amen dico uobis.
Queritis me. non qui au
distis signa. sed quia
manducastis & panibus
& saturati estis. Opera
mini non erubum quipe
rit sed qui p man & in
uitam & eternam quem
filius hominis uobis
dabit. hunc enim signa
uit pater dñs. Dixerunt
ergo ad eum quid fa
ciemus ut operemur
operadi. Respondit ihs
& dixit eis. hoc est opus
dñi. ut credatis in eum que
misit ille. Dixerunt
ergo ei. quid ergo tu fa
cis signum ut ui deamus
& credamus tibi quid
operaris. Patres nri manna
manducauerunt inde
serto. sicut scriptum
est. panem de caelo de
dit eis manducare.
Dixit ergo eis ihs. amen
amen dico uobis; ^{Non} moyses

dedit uobis panem de caelo
Sed pater meus dat uobis pa-
nem de caelo uerum. Panis
enim dñi est qui descendit
de caelo & dat uitam mundo

Dixerunt ergo ad eum.
dñe semper da nobis pa-
nem hunc. Dixit autem
eis. Ego sum panis uitae
qui uenit ad me non esuris
& qui credit in me non ficiet
umquam. Sed dixi uobis
quia & uidistis me & non
credidistis. Omne quod
dat mihi pater ad me ue-
nit. & eum qui uenit ad
me non eiciam foras;

Quia descendit de caelo non
ut faciam uoluntatem meā
sed uoluntatem eius qui
misit me. haec est autē
uoluntas eius qui misit me
patris. ut omne quod de-
dit mihi non perdam &
eo. sed resuscitem illum
nouissimo die. haec ē.
enim. uoluntas patris

mei qui misit me. ut om-
nes qui uiderunt filium & cre-
dit in eum habent uitam
aeternam. & resuscita-
bo ego eum nouissimo die.

Murmurabant ergo iu-
dei de illo. quia dixis-
set. Ego sum panis qui
de caelo descendi.

Et dicebant nonne hic
est ihs filius ioseph.

Cuius nos nouimus patrem
& matrem. Quomodo
ergo dicit hic quia
de caelo descendi. Res-
pondit ergo ihs. & dixit
eis. nolite murmurari in-
uicem. Nemo potest ue-
nire ad me nisi pater
qui misit me traxerit
eum. & ego resuscitabo
eum nouissimo die;

Et scriptum est in pro-
phetis. & erunt omnes
docebiles dñi. Omnis qui
audiuit a patre & didi-
cit uenit ad me. Non

quia patrem uidit quis
quam nisi. his qui est ad
hic uidit patrem.

Amē. Amē dico
uobis. qui credit in me
hab& uitam & eternam.

Ego sum panis uitae.
io lxxiii. solus. patres uestri
manducauerunt manna

in deserto. & mortui
sunt. hic est panis de
caelo descendens. ut si

io. lxxvii
in cel. lxxviii
m. clxv
le. clxvi

quis & ipso manduca
uerit non moriatur.

io lxxviii
solus

Ego sum panis uiuus
qui de caelo discendi.

Siquis manducauerit &
hoc pane uiuit in a&er
num. & panes quem ego
dabo caro mea est pro
mundi uita. Litigabant
ergo iudaei ad inuicem
dicentes. Quomodo po
test hic nobis carnem
suam dare ad mandu
candum. Dixit ergo eis
ih̄s. Amen amen dico uob

Nisi manducaueritis car
nem filii hominis & bi
beritis eius sanguinem
non hab&is uitam in uobis.

Qui manducat meam car
nem & bibit meum san
guinem hab& uitam & et
ernam. & ego resuscitabo
eum in nouissimo die.

Caro enim mea uere ē.
cibus. & sanguis meus
uere est potus.

Qui manducat meam car
nem & bibit meum
sanguinem in me man&
& ego in illo. Sicut mi
sit me uiuens pater.
& ego uiuo propter
patrem. & qui mandu
cat me & ipse uiuit pp
ter me. hic est panis
qui de caelo discendit.

Non sicut manducauerūt
patres uestri manna
& mortui sunt. Qui
manducat hunc panē
uiuit in a&ernum.

Haec dixit in synagoga
docens in capharnaum
Multi ergo audientes
ex discipulis eius dixe-
runt. Durus est hic
sermo quis potest eum
audire. Sciens autem
Iesus apud semetipsum
quia murmurarent de
hoc discipuli eius dixit
eis. hoc uos scandali-
zat. Si ergo uideri-
tis filium hominis as-
cendentem ubi erat
prius. Spiritus est qui ui-
uificat caro non prodest
quicquam; uerba
que ego locutus sum
uobis. spiritus & uita sunt;
Sed sunt quidam & uo-
bis qui non credunt.
Sciebat enim ab initio
Iesus qui essent credentes
& qui traditurus esset eum.
& dicebat propterea.
dixi uobis. quia nemo
potest uenire ad me.

io lxxviii
m cclxvi
m lxxviii
lxxviii

io lxxv
solus

nisi fuerit ei datum a pa-
tre meo. Ex hoc multi
discipulorum eius abi-
erunt retro. & iam non
cum illo ambulabant.
Dixit ergo Iesus ad duo-
decim. numquid & uos
uultis abire. Respon-
dit ergo ei simon pe-
trus. Domine ad quem ibi-
mus uerba uitae & eter-
nae habes & nos cre-
dimus & cognouimus
quia tu es Christus filius dei.
Respondit ei Iesus. non
ne ego uos duodecim
elegi. & & uobis unus
diabolus est. Dicebat
autem iudam simonis
scariothis. hic enim
traditurus erat eum
cum esset unus & duodecim.
XIII Post hec ambula-
bat Iesus in galileam
Non enim uolebat in
iudeam ambulare
quia querebant eum

io lxxviii
m cclx
m cclxi
lxxviii

io lxx
m cclxvii
m cclxvii

io lxxi
solus

io lxxii
m cclxxviii
m cclxxi

io lxxiii
solus

iudaei interficere.
 Erat autem in proximo
 dies festus iudeorum
 scilicet inofegia. Dixerunt
 autem ad eum fratres
 eius. Transi hinc & ua
 de in iudeam ut & disci
 puli tui uideant opera
 tua quae facis. Nemo
 quippe in occulto quid
 facit & querit ipse in
 palam esse. Si hec fa
 cis manifesta te ipsum
 mundo. neque enim fra
 tres eius credebant in
 eum. Dicit ergo eis ihs
 Tempus meum nondum
 aduenit. Tempus autē
 uestrum semper est
 paratum. Non potest
 mundus odisse uos
 me autem odit quia ego
 testimonium perhibeo
 de illo quia opera eius
 mala sunt. Uos autem
 ascendite ad diem ^{festum} hunc
 Ego non ascendo ad diem

festum istum quia meum
 tempus nondum impletū ē.
 haec cum dixisset & ipse man
 sit in galilea. ut autem as
 cenderunt fratres eius.
 tunc & ipse ascendit ad
 diem festum non manifes
 te sed quasi in occulto.
 Iudei ergo querebant
 in die festo. & dicebant
 ubi est ille. & murmur
 multus de eo erat in tur
 ba. quidam enim dice
 bant quia bonus est.
 Alii autem dicebant non.
 sed ^{sed} ducit turbas. nemo
 tamen ^{palam} loquebatur de
 illo propter metum iu
 deorum. Jam autem me
 diante diem festum.
 Ascendit ihs in templum
 & docebat & miraban
 tur iudei dicentes. Quo
 modo hic litteras scit
 cum non dedicerit.
 Respondit eis ihs & dixit
 me ad doctrinam non ē mea.

Sed eius qui misit me.
 Si quis uoluerit uolunta-
 tem eius facere cognos-
 cit de doctrina utrum
 & dō sit. An ego & me
 ipso loquor. quia semper
 ipso loquitur gloriam
 propriam querit. Qui
 autem querit gloriam
 eius qui misit illum. hic
 uerax est. & in iustitia
 in illo non est. Nonne
 moyses dedit uobis le-
 gem. & nemo & uobis
 facit legem. Quid me
 queritis interficere;
 Respondit turba & dixit
 Daemonium habes quis
 te querit interficere.
 Respondit ihs & dixit eis
 Vnum opus feci & omnis
 miramini. Propter ea
 moyses dedit uobis cir-
 cum cisionem. Non quia
 ex moysi est sed & pa-
 tribus. & in sabbato cir-
 cumciditis hominem

Jo lxxvi
 mxxii
 lxxviii

Si circum cisionem acce-
 pit homo in sabbato
 ut non soluatur lxx moysi
 si mihi indignamini quia
 totum hominem sanū
 feci in sabbato.
 Nolite iudicare secun-
 dum faciem sed iustum
 iudicium iudicate.
 Dicebant autem quidā
 ex hierusolimis. Non
 ne hic est quem querunt
 interficere. & ecce
 palam loquitur. & ni-
 hil ei dicunt. Num
 quid uere cognoue-
 runt. principis quia
 hic est xps. Sed hunc
 scimus unde sit. xps
 autem cum uenerit ne-
 mo scit unde sit.
 Clamabat ergo in tem-
 plo docens ihs & dicens.
 & mesctis & unde sim-
 scitis. & me ipso non
 ueni. sed est uerus qui
 misit me. quem uos nesc-

citis. Ego scio eum quia
ab ipso sum & ipse meminit.

Querebant ergo eum ad
prehendere & nemo
misit in illum manus quia
nondum uenerat horaeus;

Deturba autem multitudine
diderunt in eum & dice-
bant. Xps cum uenerit
numquid plura signa fa-
ciat quam qui hic facit.

Jo lxxviii
mccc
mclxxxvi
lccxxxv

Audierunt pharisei tur-
 bam murmurantem de
 illo haec. & miserunt
 principes & pharisei
 ministros ut ^{ad} praehen-
 derint eum. Dixit ergo
 ih̄s. adhuc modicum
 tempus uobiscum sum
 & uado ad eum qui misit
 me. Queritis me & non
 inueni&is. & ubi sum ego
 uos non potestis uenire.

Jo lxxx
mccc lxxviii
mclxxxviii

fol. 100^r
folus Dixerunt ergo iudei ad
se ipsos. Quo hic tu
rus est & docturus est
quia non inueniemus eū

Numquid in dispersionem
gentium iturus est & doc
turus gentes. Quis est
hic sermo quem dixit.
Quarta sime & non inuenie
tis. & ubi sum ego non po
testis uenire.

IN NOVISSIMO AUTEM AG
no festiuitatis. stabat
ih̄s. & clamabat dicens.
Siquis sitit ueniat ad me
& bibat. qui credit in
me. sicut dixit scrip
tura. flumina de uen
tre eius fluent aque
uiue. hoc autem dixit
de sp̄u quem accepturi
erant credentes in eum.
Non enim datus erat sp̄s
quia ih̄s nondum fuerat.
glorificatus. Ex illa
ergo turba cum audis
sent hos sermones eius
dicebant. hic est uere
proph̄a. alii dicebant
hic est xp̄s. Quidam autē
dicebant. numquid

agalilea uenit xps. Non
ne scriptura dicit
Quia & semine dauid &
b&hlem castello ubi
erat dauid uenit xps.
Dissensio itaque facta
est in turba propter
eum. Quidam autem &
ipsis uolebant adprae
hendere eum. Sed ne
mo misit super illum
manus. Uenerunt ergo
ministri ad pontifices
& pharis eos. & dixe
runt eis illi. quare n̄
adduxistis eum? Res
ponderunt ministri.
Numquam sic locutus
est homo. sicut hic ho
mo. Responderunt er
go eis pharisei. Num
quid & uos seducti estis?
Numquid aliquis & prin
cipibus credidit meum
aut & phariseis. sed
turba hec quia non no
uit legem maledicti sunt

Dicit nicodemus ad eos
ille que uenit ad eum
nocte qui unus erat
ex ipsis. Numquid &
nostra iudicat hominē
nisi audierit prius ab
ipso & cognouerit quid
faciat. Responderunt
& dixerunt ei. Num
quid & tu galileus es
Scrutare & uide quia
ph&a agalilea non sur
git. & reuersi sunt unus
quisque in domum suam;

XVI **IHS AUTEM PERREXIT**
in montem oliueti. & di
luculo iterum uenit
in templum & omnis po
pulus uenit ad eum.
Et sedens docebat eos;
Adducunt autem scribe
& pharisei mulierē
in adulterio depraehen
sam. & statuerunt eā
in medio & dixerunt ei.
Magister hec mulier
modo depraehensa ē.

10 lxxxv
in v

10 lxxxviii
solus

10 lxxxv
m cccx
m cccxii
lccxxviii.

10 lxxxvi
solus

in adulterio. In lege autem
moyses mandauit nobis
huius modi lapidare.
Tu ergo quid dicis. haec
autem dicebant temptan-
tes eum ut possent ac-
cusare eum. Ihs autem
inclinans se deorsum digi-
to scribebat in terra.
Cum autem per seuerarent
interrogantes eum. erex-
it se. & dixit eis qui si-
ne peccato est uestrum
primus in illam lapide
mittat. & iterum se in-
clinans scribebat.
audientes autem unus
unum exiebant incipi-
entes a senioribus. &
remansit solus & mu-
lier in medio stans.
Ergens autem se ihs. dix-
it ei. mulier. ubi sunt qui
te accusabant. Nemo
te condemnauit. que
dixit. Nemo dñe. dixit
autem ihs. Nec ego te

condemnabo. uade &
amplius iam noli peccare.
XVII **Item ergo Locutus**
est ihs. dicens eis. Ego
sum lux mundi. qui sequi-
tur me non ambulabit
in tenebris sed habebit
lucem uitae. Dixerunt
ergo pharisaei. tu de
te ipso testimonium p-
hibis. testimonium tuum
non est uerum. Respon-
dit ihs & dixit eis.
Et si ego testimonium
perhibeo de me ipso
uerum est testimoni-
um meum. Quia scio un-
de ueni & quo uado.
Uos autem nescitis un-
de ueni & quo uado.
Uos secundum carnem
iudicatis ego autem
non iudicio quemquam.
Et si iudico ego iudici-
um meum uerum est quia
solus non sum. sed ego
& qui misit pater.

Seco

Et in lege uestra scriptum
est. quia duorum ho-
minum perhibeo de me
ipso. & testimonium per-
hibeo de me qui me misit
pater. Dicebant ergo
ei. ubi est pater tuus?

io lxxxvii
m cxi
l cxxiii

Respondit ih̄s. Neque
me scitis. neque patrem
meum. Sine sciretis for-
sit an & patrem meum sci-
reitis; haec uerba lo-
cutus est ih̄s in ga-
zophylatio docens in tem-
plo. & nemo adprae-
hendit eum quia non
dum uenerat hora eius.

io lxxxviii
m cxx
m cxxii
l cxxlii

io lxxxviii
Solus.

Dixit ergo iterum eis ih̄s.
ego uado & queretis me
& in peccato uestro mo-
riemini. Quo ego uado
uos non potestis uenire.
Dicebant ergo iudaei.
Numquid interficis & se-
mbras ipsum. Quia dicit
quo ego uado uos non
potestis uenire.

Et dicebatur eis. uos dede-
or sum estis ego de super-
nis sum. Uos de mundo
hoc estis. ego non sum
de hoc mundo. Dixit
ergo uobis. Quia mo-
riemini in peccatis
uestris. Si enim non
crederitis quia ego
sum mori emini in pec-
cato uestro. Dicebant
ergo ei. tu quis es.
Dixit eis ih̄s. princi-
pium quia & loquor
uobis. multa habeo
de uobis loqui. & iu-
dicare. sed qui misit
me uerax est. & ego
que audiui ab eo haec
loquor. In mundo & non
cogno uerunt qui pa-
trem eis dicebat.
Dixit ergo eis ih̄s. cum
exaltaueritis filium
hominis. tunc cognos-
citis quia ego sum &
a me ipso facio nihil.

Sed sicut docuit me pater
 haec loquor. & qui me
 misit mecum est non re
 linquit me solum quia
 ego que placita sunt ei
 facio semper. haec illo
 loquente multi credide
 runt in eum. Dicebat
 ergo ih̄s ad eos qui cre
 diderunt ei iudeos. Si
 uos p̄manſeritis in ser
 mone meo uerē discipuli
 mei eritis. & cognosce
 tis ueritatem & ueritas
 liberabit uos. Respon
 derunt ei. semen abra
 he sumus. & nemini ser
 uiuimus umquam. quo
 modo. tu dicis liberi
 eritis. Respondit ei
 ih̄s. Amen amen dico
 uobis. Quia omnis qui
 facit peccatum seruus
 est peccati. Seruus
 autem non manet in do
 mo in æternum. filius
 manet in aeternum;

Si ergo filius liberabit
 uos uere liberi eritis
 Scio quia filii abrahe
 estis. sed queritis me
 interficere quia ser
 moneus non capit in
 uobis. Ego quod uidi
 apud patrem meum
 loquor. & uos que ui
 distis apud patrem
 uestrum facitis. Res
 ponderunt & dixerunt
 ei. pater noster abra
 ham est. dicit eis ih̄s
 Si filii abrahe estis ope
 ra abrahe facite.
 Nunc autem queritis me
 interficere hominē
 qui ueritatem uobis
 locutus sum quam audi
 ui ad dō hoc abraham
 non fecit. uos facitis
 opera patris uestri.
 Dixerunt itaque ei. nos
 ex fornicatione non
 sumus nati. unum pa
 trem habemus dñm.

Sed

Dixit ergo eis ihs. Sicut
pater uester esset
Diligeritis utique me. ego
enim ex deo processi &
ueni. Neque enim a me
ipso ueni. sed ille meminit
audire sermonem meum.
Uos ex patre diabulo
estis & desideria pa-
tris uestri uultis facere
Ille homicida erat ab ini-
tio & in ueritate non ste-
tit quia non est ueritas
in eo cum loquitur men-
dacium & propriis lo-
quitur quia mendax. e.
& pater eius. Ego autem
qui ueritatem dico. non
creditis mihi; Quis &
uobis. arguit me de pec-
cato. si ueritatem dico.
Quare uos non creditis
mihi. qui est ex deo uer-
bati audit. propter
ea uos non auditis quia
ex deo non estis. Res-
ponderunt igitur

iudei & dixerunt ei.
Nonne benedicimus nos
quia samaritanus es tu
& daemonium habes.
Respondit ihs. Ego de-
monio non habeo sed
honorifico patrem
meum & uos inhonoras-
tis me; Ego autem
non quero gloriam
meam. est qui querit
& iudicet. Amen amen
dico uobis. Siquis ser-
monem meum serua-
rit mortem non uide-
bit in aeternum.
Dixerunt ergo iudei
Nunc cognouimus quia
daemonium habes.
Abraham mortuus est
& prophetae. & tu
dicis. Siquis sermo-
nem meum seruaue-
rit non gustabit mor-
tem in aeternum.
Numquid tu maior es
patre nostro abraham.

XVIII ET PRAETERIENS

qui mortuus est & pro
phetae mortui sunt quem
te ipsum facis. Respondit
ih̄s. Si ego glorifico me
ipsum gloria mea nihil ē.
Est pater meus qui glorifi-
cat me quem uos dicitis
qui ad̄s noster est: & non
cognouistis eum. ego autē
nouī eum. & si dixerō. nō
nouī eum. ero similis uobis
mendax. Sed scio eum &
sermonem eius seruo.
Abraham pater uester
exultauit ut uideret diē
meum. & uidit & gau-
sus est. Dixerunt ergo
iudaei ad eum. Quinqua-
ginta annos nondum ha-
bes. & abraham uidisti.
Dixit eis ih̄s. Amen amen
dico uobis. Antequam
abraham fieret ego sum.
Tulerunt ergo lapides
ut iacerent in eum. ih̄s
autē abscondit se
& & iuit de templo;

uidit hominem caecum
a natiuitate. & interroga-
uerunt eum discipuli eius.
Rabbi. quis peccauit hic
aut parentes eius ut ce-
cus nasceretur. Respon-
dit ih̄s. Neque hic pecca-
uit neque parentes eius
sed ut manifestetur opus
dī in illo. ne oportet
operare opera eius qui
misit me donec dies est.
Uenit & nox. quando nemo
potest operari. quam-
diu in mundo sum lux sū
mundi. haec cum dixis-
set & puit in terram &
fecit lutum & spuito
& linxit lutum super
oculos eius. & dixit ei.
Uade lāua in natatoria
silue. quod inter prae-
tur missus. abiit ergo
& lauit & uenit uidens.
Itaque uicini eius & qui
uiderant eum prius

quia mendicatus erat.
 Dicebant. Nonne hic
 est qui sedebat & men-
 dicabat. Alii dicebant
 quia hic est. Alii autē
 nequaquam sed similis
 est eius; ille uero dice-
 bat quia ego sum;
 Dicebant ergo quomo-
 do aperti sunt oculi tui.
 respondit ille homo qui dicitur ih̄s
 lutum fecit. & unxit
 oculos meos. & dixit
 mihi. uade ad natato-
 riam silae & laia.
 & abn & laui. & ecce
 uideo. Dixerunt ei.
 ubi est ille. ait. nescio.
 Adducunt eum ad pha-
 risaeos qui cecus fuerat.
 Erat autem sabbatum
 quando lutum fecit ih̄s
 & aperuit oculos eius;
 Iterum ergo interroga-
 bant eum pharisaei.
 Quomodo uidissēs. ille
 autē dixit eis. lutum

posuit mihi sup oculos
 & laui & uideo. Dice-
 bant ergo ex pharis
 eis quidam. non est hic
 homo adō. quia sabbā-
 tum non custodit;
 Alii autē dicebant. quo-
 modo potest homo
 peccator haec signa
 facere. & scisma erat
 inter eos. Dicunt ergo cecū
 iterum. tu quid dicis de
 eo qui aperuit oculos
 tuos. ille autē dixit
 Quia propheta est.
 non crediderunt ergo
 iudaei. de illo. quia
 cecus fuisset & uidisset.
 Donec uocauerunt pa-
 rentes eius qui uiderat.
 & interrogauerunt eos
 dicentes. hic est fili-
 us uester. quem uos
 dicitis quia cecus na-
 tus est. responderūt
 eis parentes eius &
 dixerunt. Scimus

Quia hic est filius noster
 & quia cecus natus est.
 Quomodo autem nuncui
 deat nescimus aut quis
 eius aperuit oculus. nos
 nescimus. ipsum inter
 rogate ad autem habet
 ipse de se loquatur. hec
 dixerunt parentes eius
 quia timebant iudeos.
 Jam enim conspiraue
 runt iudei. ut si quis
 eum confiteretur xpm;
 Extra sinagogam fie
 rit. propter ea paren
 tes eius dixerunt quia
 ad autem habet ipsum
 interrogate. Vocau
 erunt ergo rursus ho
 minem qui fuerat cecus
 & dixerunt ei. Da glo
 riam dō. nos scimus
 quia hic homo pecca
 tor est. Dixit ergo ille.
 Si peccator est. nescio.
 unum scio quia cecus
 cum essem modo uideo.

Dixerunt ergo illi. quid
 fecit tibi quomodo
 aperuit tibi oculos.
 Respondit eis. Dixi uo
 bis iam & audistis quid
 iterum uultis audire;
 Numquid & uos uultis
 discipuli eius fieri;
 maledixerunt ei. & dix
 erunt. tu discipulus
 eius sis. nos mor si dis
 cipuli sumus. Nos sci
 mus. quia mor si locu
 tus est dñs. hunc autem
 nescimus. unde sit;
 Respondit. ille homo
 & dixit eis. in hoc enim
 mirabile est. quia uos
 nescitis unde sit. & ap
 peruit meos oculos.
 Scimus autem quia pec
 catores dñs non audit.
 Sed quid cultor est
 & uoluntatem eius fa
 cit. hunc & audit;
 A seculo non est auditū
 qui aperuerit quis.

oculos ceci nati. nisi eē
hic ad dñm. non poterat
facere quicquam. Res/
ponderunt ei. & dixe
runt. In peccatis natus
es. totus & tu doces
nos. & eiecerunt eū
foras. & cum in uenisset
eum. dixit ei. quis
es dñe ut credam in eū.
& dixit ei ih̄s. & uidisti
eum & qui loquitur
tecum ipse est. At ille
ait. credo dñe. & pro
cidenſ adorauit eum.
Dixit ei ih̄s. In iudicium
ego in hunc mundum
ueni. ut qui non uident
uideant. & qui uident
ceci fiant. & audie
runt ex phariseis
qui cum ipso erant &
dixerunt ei. Num
quid & nos ceci sumus
Dixit eis ih̄s. Sic cec
i estis non habetis
peccatum; Nunc uero

dicitis. Qui auidonius
peccatum uestrum
mandat.

Amen. Amen dico.

uobis. qui non intrat p
ostium in ouile ouium
sed ascendit. aliunde
ille fur est & latro;
Qui autem intrat postū
pastor est ouium. huic
ostiarus aperit & o
ues uocem eius audiunt
Et proprias oues. uo
cat nominatim. & educit
eas. & cum proprias
oues emisit ante
eas uadit. & oues illū
sequuntur quia sciunt
uocem eius; Alienum
autem non secuntur.
sed fugiunt ab eo quia
non nouerunt uocem
alienorum. Hoc pro
uerbium dixit eis ih̄s.
Illi autem non cogno
uerunt quod loque
retur eis. Dixit ergo.

10h

eis iterum ih̄s. Amen
 amen dico uobis. Quia
 ego sum ostium ouium
 Omnes quot quot uene-
 runt. fures sunt & latro-
 nes. sed non audierunt
 eos. oues. Ego sum os-
 tium per me. si quis intro-
 ierit saluabitur & ingre-
 dietur & egredietur. &
 pascua inuenit. fur
 non uenit. nisi. ut furetur
 & mactet & perdat.
 Ego ueni ut uitam ha-
 beant & abundantius
 habeant. Ego sum pas-
 tor bonus. bonus pas-
 tor animam suam dat
 pro ouibus suis. Mer-
 cenarios autem & qui
 non est pastor. cuius
 oues non sunt propriae
 Uidit lupum uenientem
 & dimittit oues & fugit
 & lupus rapit. & dissipat
 oues. Mercenarius
 autem fugit quia mer-

10 xc
 m̄xxi
 lxxviii

10 xci
 m̄cxi
 m̄lxxv

10 xci
 solus

cenarios est. & non perti-
 nit ad eum de ouibus.
 Ego sum pastor bonus &
 cognosco meas & cognos-
 cunt me meae. Sicut
 nouit me pater & ego
 agnosco patrem.
 Et animam meam pono
 pro ouibus meis.
 Et alias oues habeo q:
 non sunt de hoc ouili. &
 illas oportet me adduce-
 re. & uocem meam au-
 dient. & si sit unum ouile
 & unus pastor. Propter
 ea me pater diligit quia
 ego pono animam meam
 ut iterum sumam eam
 Nemo tollat eam a me.
 sed ego pono eam a me
 ipso. potestatem habeo
 ponendi eam. & potes-
 tatem habeo sumendi
 eam. iterum hoc mandatum
 accipiat a patre meo
 Dissensio iterum facta
 est inter iudeos. propt̄
 sermones hos

Dicebant autem multi de ipsis
 Daemonium habet & insanit. Quid eum auditis.
 Alii dicebant. haec uer-
 ba non sunt daemoniū
 habentis. Numquid
 daemonium potest ce-
 corum oculos aperire;

XX

FACTA SUNT AUTEM
 Enchemia in hieruso-
 lymis & hiemps erat
 & ambulabat ih̄s in tem-
 plo in porticu salomo-
 nis. Circum dederunt
 ergo eum iudaei. & dice-
 bant ei. Quo usque
 animam nostram tollis
 Si tu es xp̄s dic nobis
 palam. Respondit eis
 ih̄s. loquor uobis & n̄
 credetis opera que
 ego facio in nomine
 patris mei. haec tes-
 timonium phibent
 de me sed uos non credi-
 tis quia non estis ex
 ouibus meis. Oues me

uocem meam audiunt.
 & ego cognosco eas & se-
 cuntur me. & ego uitā
 eternam do eis. & non
 peribunt in eternum.
 Et non rapio eas quis
 quam de manu mea.
 Pater meus quod dedit
 mihi maius omnibus
 est. & nemo potest ra-
 pere de manu patris mei.
 Ego & pater unum sum.
 Sustulerunt lapides
 iudaei. ut lapidarent
 eum. Respondit eis ih̄s.
 multa opera bona os-
 tendi uobis ex patre
 meo. propter quod eo-
 rum opus me lapidatis
 Responderunt ei iudaei
 De bono opere non la-
 pidamus te. sed de blas-
 phemia. & quia tu
 homo cum sis faciste
 ipsum dñm. Respondit
 eis ih̄s. Nonne scrip-
 tum in lege uestra est.

Quia ego dixi diu estis. si
illos dixit deos ad quos
sermo di factus est &
non potest solui scrip-
tura quem pater scifi **XXI**
cauit. & misit in mundū
uos dicitis blasphemias
quia dixi uobis filius di
sum. Si non facio ope-
ra patris mei. nolite
credere mihi. Si autem
facio & si mihi non uul-
tis credere. operibus
credite. ut cognoscatis
& cre datis quia in me
est pater & ego in patre.

10xcm
1mexii
1mxxvi

Querebant ergo eum ad
praehendere. & exiit
de manibus eorum. &
Et abiit iterum trans
iordanem in eum locum
ubi erat iohannis bap-
tizans. primum & man-
sit illic; & multi uene-
runt ad eum. & dicebant
quia iohannis quidem
signum fecit. nullum

10xcm
Solus

Omnia autem quaecumque
dixit iohannis. de hoc
uera erant & multi cre-
diderunt in eum.

ERAT autem qui-
dam languens lazarus
ab ethania de castello
mariae & marthae so-
roris eius. Maria autē
erat que unxit dñm
unguento & & tersit
pedes eius capillis suis
Cuius frater lazarus
infirmabatur; Vise-
runt ergo sorores eius
ad eum dicentes. Dñe
ecce quem amas infir-
matur. audiens autē
ihs dixit. Infirmas
haec non est ad mortē
sed pro gloria di. ut
glorificetur filius di
per eum. Diligebat
autē ihs martham &
sororem eius mariam
& lazarus. ut ergo
audiuit quia infirmatur

Tunc quidem mansit in
 eodem loco duobus die-
 bus. Deinde post hec
 dicit discipulis suis. Ea-
 mus in iudeam iterum.
 Dicunt ei discipuli. Rabbi
 nunc querebant te iudei
 lapidare. & iterum ua-
 dis illuc. Respondit ihs.
 Nonne duodecim hore sunt
 diei. Siquis ambulaue-
 rit in die. non offendit
 quia lucem huius mundi
 uidet. Si autem ambu-
 lauerit in nocte offen-
 dit. quia lux non est in eo.
 Haec ait. & post haec
 dicit. Lazarus amicus
 noster dormit sed uado
 ut a somno excitem eum.
 Dixerunt ^{ergo} discipuli eius.
 Domine si dormit saluus erit.
 Dixerat autem ihs. de
 morte eius. Illi autem
 putauerunt quia de
 dormitione somni dice-
 rit. Tunc ergo dixit

ei ihs. manifeste laza-
 rus mortuus est. & gau-
 deo propter uos. ut cre-
 datis quoniam non eram ibi.
 Sed eamus ad eum. Dixit
 ergo thomas quid dici-
 tur didimus adcondis-
 cipulos. eamus & nos
 ut moriamur cum eo.
 Venit itaque ihs & in-
 uenit eum quattuor
 dies iam in monumento
 habentem. Erat autem
 bethania iuxta hie-
 rusalem. quasi sta-
 diis quindecim. multi
 autem ex iudeis uene-
 rant ad martham &
 mariam ut consola-
 rentur eas de fratre
 suo. Martha ergo
 ut audiuit quia ihs
 uenit occurrit illi.
 Maria autem domi
 sedebat. Dixit ergo
 martha ad ihs. Domine
 si fuissis hic frater

meus non fuiſſe mor-
 tuos. Sed & nunc ſcio
 quia quecumque popoſ-
 ceris ad dō dabit tibi dñs.
 Dicit illi ihs. reſurg&
 frater tuus. Dicit ei
 martha ſcio quia re-
 ſurg& in reſurrectione
 in nouiſſimo die. Dicit
 ei ihs. Ego ſum reſur-
 reccio & uita. Qui cre-
 dit in me & ſi mortuus
 fuerit uiu&. & omnis
 qui uiuit & credit in me
 non morietur in æter-
 num. Crediſ hoc. ait
 illi. utique dñe ego cre-
 didi. quia tu es xp̄s fi-
 lius dī. qui in mundum
 ueniſti. & cum hæc dix-
 iſſe. abiit & uocauit
 mariam ſororem ſuā
 ſilencio dicens. Magi-
 ſter adest, & uocat te.
 Illa ut audiuit ſurgit
 cito & uenit ad eum
 Nondum enim uenerat

114
 ihs in caſtello ſederat adhuc
 in illo loco ubi occurre-
 rat ei martha. Iudei
 igitur qui erant cum ea
 in domo & conſolaban-
 tur eā. cum uidiſſent
 mariam quia cito ſur-
 r&it. ſecuti ſunt eam.
 dicentes. quia uadit ad
 monumentum ut plor&
 ibi. Maria ergo cum
 ueniſſe & ubi erat ihs.
 uidens eum cecidit ad
 pedes eius. & dixit ei.
 Dñe ſi fuiſſes hic non
 eſſe & mortuus frater
 meus. Ihs ergo ut ui-
 dit eam plorantem
 & iudeos qui uenerant
 cum ea plorantes. fre-
 muit ſpū & turbauit
 ſeipſum. & dixit. ubi
 poſuiſtis eum. Dicunt
 ei. dñe ueni & uide.
 & lacrimatus eſt ihs
 Dixerunt ergo iudei.
 Ecce quomodo amabat.

eum. quidam autem dixerunt & ipsis. Non poterat hic qui aperuit oculos cæci facere. ut & hic non moriretur. Ihs ergo rursus fremens in semetipso. uenit ad monimentum. Erat autem spelunca & lapis superpositus erat ei. ait ihs. tollite lapidem. Dicit ei martha soror eius. quia mortuus fuerat. Dñe iam fectus quadriduanus enim est. Dicit ei ihs. nonne dixi tibi. quoniam si credideris uidebis gloriam dñi. Tulerunt ergo lapidem. ihs autem eleuatis sursum oculis dixit. Pater gratias ago tibi quoniam audisti me. ego autem sciebam quia semper me audis. sed propter populum qui circum stat dixi.

ut credant quia tu memisisti. hec cum dixisset uocem magna clamauit. lazare ueni foras. & statim prodit quia fuerat mortuus. ligatis pedes & manus in stratis. & facies illius sudario erat ligata. Dicit ihs eis. Soluite eum & sinite abire. multi ergo ex iudeis qui uenerant ad mariam & martham & uiderant que fecit crediderunt in eum. Quidam autem & ipsis abierunt ad phariseos. & dixerunt eis quod fecit ihs. **Collegerunt** ergo pontifices & pharisei consilium & dicebant. quid faciemus quia hic homo multa signa facit. Si dimittimus eum sic omnes credunt in eum.

104

Et uenient romani & tol-
lent regnum nostrum
& locum & gentem. unus
autem ex ipsis caiphas
cum esset pontifex anni
illius dixit eis. uos nes-
citis quicquam nec cogi-
tates quia & pedit nobis
ut unus moriatur homo
pro populo & non tota
gens pereat. hoc autem
asensu ipso non dixit. sed
cum esset pontifex anni
illius prophetauit quia
ih̄s moriturus erat pro
gente & non tantum pro
gente. sed ut filius dī qui
erant dispersi congrega-
ret in unum. Ab illo ergo
die cogitauerunt ut in-
terficerent eum. ih̄s
ergo iam non in palam
ambulabat apud iudeos
sed abiit in regionem
iuxta desertum in ciui-
tatem quid dicitur effrē.
& ibi morabatur cum disci-

104xvi
m̄ celxxiii
m̄ elvi
l celx

104xvii
solus

104xvii
solus

104xviii
m̄ celxxvi
m̄ elviii
l celxxiii

ipulis suis. Proximum
autem erat pascha iudeo-
rum. Et ascenderunt
multi hierusolimam de
regione ante pascha ut
sancificarent se ipsos. Que-
rebant ergo ih̄m & con-
loquebantur ad inuicem
in templo stantes. Quid
putatis. quia non ueniat
ad diem festum. Dede-
rant autem pontifices
& pharisei mandatum
ut si quis cognouerit ubi
sit indicet ut ad prae-
hendant eum.
Ih̄s ergo ante sex dies
pasche uenit bethaniam
ubi lazarus fuerat
mortuus quem suscita-
uit ih̄s. fecerunt autem
ei cenam ibi & martha
ministrabat. lazarus
uero unus erat & disci-
cumbentibus cum eo.
maria ergo accepit
libram unguenti nardi

104xv
m̄ celxxvii
m̄ elvi

pistici pretiosi unxit
pedis ihu. & & tunc sic ca
pillis suis pedes eius &
domus impleta est o
dori ungenti. Dicit er
go unus & discipulis
eius iuda scariothis qui
erat eum traditurus;

Quare hoc ungentum n
uenit tricenis denariis
& datum est egenis. Dix
autem hoc non quia de
egenis pertinebat eum
Sed quia fur erat & lo
culus habens ea quem it
tabantur portabat.

Dixit ergo ihu. Sine illa
ut in die sepulturae mea
seru & illud. pauperes
enim semper habetis
uobiscum mea uero non
semper habetis. Cogno
uit ergo turba ex iu
deis. quia illic est;
& uenerunt non propt
ihm tantum. Sed ut la
zarum uiderent que

sus citauit. amor autem.
Cogitauerunt autem prin
cipes sacerdotum ut
& lazarus interfice
rent quia multi prop
ter illum abebant ex
iudeis & credebant in ihm

HERASTINUS autem
turba multa que uene
rat ad diem festum.
Cum audisset & quia uenit
ihus hierusolimam ac
ceperunt rami palma
rum & processerunt
obuiam ei. & clamant
Osanna benedictus qui
uenit in nomine dñi rex
israhel; & inuenit ihus
asellum & sedit super
eum sicut scriptum est
noli timere filia sion.
Ecce rex tuus uenit sedens su
per pullum asine;
haec non cognouerunt dis
cipuli eius primum sed
quando glorificatus est
ihus. Tunc recordati sunt

XXIII
lo c
m cxxviii
m cxxviii
c cxxviii

lo c
m cxxviii

lo c
solus

lo cxxviii
solus

quia haec erant scripta
de eo & haec fecerunt ei.

Testimonium ergo perhi-
bebat turba quierat
cum eo quando lazarū
uocauit de monumentū
& suscitauit eum amor-
tuis. Propter ea obuia-
uit turba quia audie-
runt eum fecisse hoc
signum. pharisei ergo
dixerunt ad sem & ipsos.

Videtur quia nihil profi-
cimus. Ecce mundus totus
post eum abiit. Erant
autem gentiles quidam
& his qui ascenderant
ut adorarent in die festo

Hi ergo accesserunt ad
philippum qui erat ab & h-
saida galileae & roga-
bant eum dicentes. Dñe
uolumus ihm uidere.

Venit philippus & dicit
andreae. andreas rursū
& philippus dixerunt ihu.
Ihs autem respondens eis

10ciii
solus

10cvi
mxcvii
lccxi

10cvi
solus

10cvii
mxcviii
mclxxiii

10cviii
solus

10ciii
mxcviii
mclxxx.

dicens. Venit hora ut cla-
rificetur filius hominis.

Amen Amen dico uobis. Ni-
si granum frumenti cadois
in terrā mortuum fuerit
ipsum solum mand.

Si autem mor- tuum fuerit
multum fructum adferit.

Qui animam suam perdit
eam & qui odit animam suā
in hoc mundo in uitā aeternā;
custodit eam. Siquis mihi
ministrat me sequatur. &
ubi ego sum illic & minister
meus erit. Siquis mihi mi-
nistrabit honorificabit
eum pater meus. Nunc
anima mea turbata est

& quid dicam. pater saluifi-
cane & hac hora;

Sed propter ea ueni in ho-
ram hanc. pater clari-
fica tuum nomen. Ubi
ergo uox de caelo & cla-
rificauit iterum clari-
ficio. Turba ergo que
stabat & audierat.

Dicebat thronum fac-
tum esse. alii dicebant
angelus ei locutus est.
Respondit ihs & dixit. n̄
propter me uox haec ue-
nit sed propter uos.

Nunc iudicium est mundi.
nunc princeps huius mun-
di deicietur foras. & ego
si exaltatus fuero attraham
omnia traham ad me
ipsum. hoc autem dice-
bat significans quia

morte esset & moriturus

Respondit ei turba. nos
audiuimus & lege quia

xps manet in aeternum
& quomodo tu dicis. oportet
& exaltare filium ho-
minis. Dixit ergo ei ihs

Adhuc modicum lumen
in uobis est. ambulate
dum lucem habetis ut
non tenebre uos conprae-
hendant. & quiambu-
lat in tenebris nescit
quo uadat. Dum lu-

cem habetis. credite in
lucem ut filii lucis sitis.
haec locutus est ihs. &
abiit & abscondit se ab eis.

Cum autem tanta
signa fecisset coram
eis non credebant in
eum. ut sermo isaie
prophetae impleretur
quem dixit. Domine quis
credidit auditui nostro
& brachium domini cui
reuelatum est;

Propter ea non poterant
credere. quia dixit
it̄rum isaias & cecauit
oculos eorum & indu-
rauit eorum cor. ut non
uideant oculis & in-
tellegant corde & con-
uertantur & sanentur.
haec dixit isaias. quan-
do uidit gloriam eius
& locutus est de eo;

Verumtamen & ex prin-
cipibus multi credide-
runt in eum. Sed propter

lo cxi
m cxi
m cxi
l. lxxvii.

lo cxi
solus

phariseos. non confite-
bantur ut de synagoga
non eiecerentur. Dilex-
erunt enim gloriam
hominum magis quam
gloriam dñi. Ihs autem
clamauit & dixit. qui
credit in me non credit
in me sed in eum qui misit
me. & qui uidit me ui-
dit eum qui misit me.

Ego lux in mundum ueni
ut omnes qui credit in me
in tenebris non maneat.
& si quis audierit uerba
mea. & non custodierit
ego non iudico eum.

Non enim ueni ut iudicem
mundum sed ut saluam
faciam mundum. Qui
spemnit me & nō accepit
uerba mea habet qui
iudicabit eum. sermo
quem locutus sum ille
iudicabit eum. In nouis-
simo die quia ego & me
ipso non sum locutus

Sed qui misit me pater.
ipse mihi mandatum dedit.
Quid dicam & quid loquar
& scio quia mandatum
eius uita aeterna est.
Quae ergo loquor sicut
dixit mihi pater sic loquor;

XXV ANTE DIEM AUTEM.

festum pasche Sciens
ih̄s quia uenit hora
eius ut transeat & hoc
mundo ad patrem. cū
dilexisset suos qui erant
in mundo in finem dilexit
eos. & caena facta cū
diabolus iam misisset
in corde ut traderet eum
iuda simon scariothis;

Sciens quia omnia dedit
pater in manus & quia
ad o & iur & ad dñm
uadit. Surgit a cena &
ponit uestimenta sua.
& cum accepisset linteum
praecinxit se. deinde
mittit aqua in peluem
& coepit lauare pedes

io cxi
io cxi
io cxi
io cxi

io cxi
solus.

io cxi
l. c. c. xii.

io cxi
m. c. xii
l. c. c. xii

io cxi
solus

discipulorum & tergere
 linteo quo erat praecinc-
 tus. Venit ergo ad si-
 mon petrum. & dicit ei pe-
 trus. Dñe tu mihi lauas
 pedes. Respondit ihs &
 dicit ei. quod ego facio
 tu nescis modo. scies autē
 postea. Dicit ei petrus.
 Non lauabis mihi pedes
 in a&ernum. Respondit
 ei ihs. Si non lauerote
 non habebis partem
 meum. Dicit ei si. mon
 petrus. Dñe non tantū
 pedes meos sed & manus
 & caput. Dicit ei ihs
 Qui lotus est non indiget
 ut lauet sed est mundus
 totus; & vos mundi estis
 sed non omnes. Sciebat
 enim quis nam esset & qui
 crederet eum. propter
 eadixit. non estis mun-
 di omnes. Postquam
 ergo lauit pedes eorū.
 accepit uestimenta sua

10 cxvi
 in lxxiii
 l. lxxiii

10 cxvii
 solus

10 cxviii
 in xc
 l. lxxiii

10 cxviii
 solus

& cum recubuis set. iterū dix-
 eis. Scitis quid fecerim
 uobis. Vos uocatis me ma-
 gister & dñe & benedici-
 tis sum & enim. Si ergo
 ego laui uestros pedes
 dñs & magister. & uos de-
 bebis alter alterius laua-
 re pedes. Exemplum
 enim dedi uobis. ut quem
 admodum ego feci uobis
 ita & uos faciatis;
 Amen amen dico uobis.
 Non est seruus maior dño
 suo. neque apostulus
 maior eo qui misit illū.
 Si haec scitis. beati eri-
 tis si feceritis ea. Non
 de omnibus uobis dico.
 Ego scio quos elegerim.
 sed ut impleatur scrip-
 tura. Qui manducat
 meum panem leuabit
 contra me calcaneum
 suum. A modo dico uobis.
 Priusquam fiat ut cre-
 datis cum factum fuerit

quia ego sum. Amen amen
 dico uobis. Qui accepit si
 quem misero. me accepit.
 Qui autem me accepit de
 cepit eum qui memisit;
 Cum haec dixisset ihs. tur
 batus est spū & protes
 tatus est. & dixit. Amen
 amen dico uobis. Quia
 unus & uobis trad& me.

Aspiciebant ergo ad inui
 cem discipuli hesitantes
 de quod diceret. Erat
 ergo recumbens unus
 & discipulis eius in sinu
 ihu. quem diligebat ihs
 Inuit ergo huic simon
 p&rus. & dicit ei. quis
 est de quod dicit. Itaque
 cum recubisset & ille sup
 pectus ihu. Dicit ei. dñe
 quis est. Respondit ihs
 Ille est. Cui ego intinctū
 panem porr&ero.

Et cum intinxisset panē
 dedit iudae simon sca
 riothis. & post bucellā

10cxxxv
 Solus

Tunc introiuit in illum
 satanas. Dicit ei ihs.
 Quod facis fac cicius.
 Hoc autem discum bōtū
 nemo sciuit. Ad quid
 dixerit ei. Quidam
 enim putabant quia
 locus habebat iudas
 Quia dicit ei ihs. Eme
 eaque opus sunt nobis
 ad diem festum. aut
 egenis ut aliquid dar&.

Cum ergo accepisset ille
 bucellam & iuit continuo.
 Erat autem nox. Cum er
 go & iss& dicit ihs. nunc
 clarificatus est filius
 hominis & dñs clarifica
 tus est in eo; Si dñs cla
 rificatus est in eo. &
 dñs clarificauit eum.
 in sem& ipso. & conti
 nuo clarificauit eum;

.xxvi Filioli. adhuc modi
 cum uobiscum sum que
 ritis me. & sicut dixi
 iudeis. Quo ego uado

uos non potestis uenire.
 Et uobis dico modo. man-
 datum nouum. do uobis
 ut diligatis inuicem. sic
 dilexi uos. ut & uos dili-
 gatis inuicem. In hoc cog-
 noscent omnes qui a me
 discipuli estis. Si dilec-
 tionem habuerit ad in-
 uicem. Dicit ei simon
 petrus. Dñe quo uadis
 Respondit ihs. quo ego
 uado. non potestis me modo
 sequi. Sequeris autem
 postea. Dicit ei petrus
 Dñe quare non possum
 sequi te modo. animā
 meam pro te ponam;
 Respondit ihs. animam
 tuam pro me pones.
 Amen amen dico tibi.
 Non cantauit gallus donec
 me ter neges. Non tur-
 betur cor uestrum cre-
 detis in dñm & in me credi-
 te. In domo patris mei
 mansiones multe sunt;

Jo cxxvi
 mclxxxviii
 mclxx
 l cclxxv.

Jo cxxvii
 solus

Siquo minus dixissem
 uobis. quia uado para-
 re uobis locum. & si
 abiero & praeparauero
 uobis locum. iterū
 uenio & accipiam uos
 ad me ipsum. ut ubi sum
 ego. & uos sitis mecum.
 & quo ego uado scitis &
 uiam scitis. Dicit ei tho-
 mas. Dñe nescimus quo
 uadis. & quo modo possu-
 mus uiam scire. Dicit
 ei ihs. Ego sum uia & ue-
 ritas & uita. Nemo ue-
 nit ad patrem nisi per
 me. si cognouiss&is me
 & patrem meum utique
 cognouiss&is. & amo-
 do cognoscetis eum;
 Dicit ei philippus. Dñe
 ostende nobis patrem
 & sufficit nobis. Dicit
 ei ihs. tanto tempore
 uobiscum sum. & non
 cognouistis me philip-
 pe. Qui uidit me uidit

& patrem. Quomodo
tu dicis. Ostende nobis
patrem. Non credis
quia ego in patre &
pater in me est. uerba
que ego loquor uobis
a me ipso non loquor.
Pater autem in me ma
nens ipse facit opera.
Non credetis quia ego
in patre & pater in me
est, Alioquin prop
ter opera ipsa credite.
Amen. Amen dico uobis.
qui credit in me opera
que ego facio. & ipse
faciat & maiora horum
faciat quia ego ad pa
trem uado. & quocum
que petieritis in nomine
meo hoc faciam ut
glorificetur pater in
filio. Siquid petieri
tis in nomine meo hoc
faciam. **S**i diligitis
me mandata mea serua
te & ego rogabo patrem

lxxxviii
mccxvi
mccxv.

lxxxviii
mccxviii
mccxvi
lxxxvi

lxxxix
solus

& alium para clitum
dabit uobis ut maneat
uobiscum spm ueritatis
quem mundus non potest
accipere quia non ui
dit eum. nescit eum.
Uos autem cognoscitis eum
quia apud uos manebit
& in uobis erit. Non re
linquam uos orphanos.
Adhuc modicum. & mun
dus me iam non uidet.
Uos autem uidetis me quia
ego uiuo. & uos uiuetis.
In illo die ^{uos} cognoscetis
quia ego in patre meo
sum. & uos in me. & ego
in uobis. Qui habet man
data mea & seruat ea
ille est qui diligit me.
Qui autem diligit me dili
gitur a patre meo. & ego
diligam eum. & manifes
tabo ei me ipsum. Dicit
ei iudas non ille scario
tus. Dne quid factum est.
quia nobis manifestaturus
es te ipsum.

& non mundo. Respondit
ih̄s & dixit ei. Si quis dili
git me sermonem meum
seruabit & pater meus
diliget eum. & ad eum
ueniemus & mansionem
apud eum faciemus.

Qui non diligit me sermo
nes meos non seruat.

& sermonem quem audis
tis. non est meus sed
eius qui misit me patris.
haec locutus sum uobis.
apud uos manenens.

Paracletus autem sp̄s
sc̄s quem mittet pater
in nomine meo ille uos
docebit omnia & sug
gerit uobis omnia que
cum quod dixerō uobis.

XXVIII **Pacem relinquo**
uobis. pacem meam do
uobis. Non quomodo
mundus dat ego do uo
bis. Non turbetur cor
uestrum neque formi
d& audistis quia

ego dixi uobis. uado &
uenio ad uos. Si dilige
ritis me gauderitis utiq;.

Quia uado ad patrem.
quia pater maior me
est. & nunc dixi uobis.

Prusquam fiat utcum
factum fuerit credatis
Jam non multa loquar

uobiscum. Uenit enim
princeps huius mundi

& in me non habet quic
quam. sed ut cognoscat
mundus quia diligo pa
trem. & sicut manda
tum dedit mihi pater

sic facio. Surgite ea
mus hinc. **E. c. o. s. u. a.**

uitis uera. & pater me
us agricola est. Om
nem palmitem in me

non ferentem fructū
toll& eum. & omnem
qui fert fructum. pur
gabit eum ut fructū

plus adferat. Iam uos
mundi estis. propter

io cxxxii
mxcviii
mxcvi
lxxvi

io cxxxii
solus

XXVIII

10h

sermonem quem locutus sum uobis. Mane-
te in me & ego in uobis.
Sicut palmes non potest
ferre fructum a se
m& ipso. nisi manserit
in uitae. Sic nec uos nisi
in me manseritis. Ego
sum uitis & uos palmites
qui man& in me & ego
in eum. hic fert fructu
multum quia sine me
nihil potestis facere.

Siquis in me non manse-
rit mittetur foras sic
palmes & aru& & col-
legentes & in ignem
mittunt & ardent.

10cxxxiii
mccxvi
mccxv Si manseritis in me & uer-
ba mea in uobis manserint
Quodcumquo uolueri-
tis p& etis & fi& uobis.

10cxxxiiii
solus In hoc clarificatus est
pater meus. ut fructu
plurimum adferatis
& efficiamini mei disci-
puli. Sicut dil&it me

10cxxxv
mccxiii
mccxv.

10cxxxvi
solus.

pater & ego dil&xi uos.
Manete in dilectione mea.
Si praecepta mea serua-
ueritis manebitis in di-
lectione mea. Sicut &
ego patris mei praecep-
ta seruaui. & maneo in
eius dilectione. haec lo-
cutus sum uobis. ut gau-
dium meum in uobis sit &
gaudium uestrum implea-
tur. hoc est praeceptu
meum ut diligatis in uice.
sicut dil&xi uos. Maio-
rem hac dilectionem ne-
mo hab&. ut animam sua
quis ponat pro amicis suis.

10cxxxvi
solus. Vos amici mei estis. si fe-
ceritis quae ego prae-
cipio uobis. Jam non dico
uos seruos quia seruus
nescit quid faciat dñs eius.

Vos autem dixi amicos
quia omnia quaecumque
audiui a patre meo nota
feci uobis. Non uos me
elegistis sed ego elegi uos.

ut eatis & fructum ad
feratis & fructus uester
maneat. Ut quod cum
que petieritis patre
in nomine meo d& uobis.

io xxxvii
m cxxvi
m cxxv

io xxxviii
solus

haec mando uobis ut
diligatis inuicem. si
mundus uos odit. Sci
tote quia me priore
uobis odio habuit.
Si de mundo fuissetis.
mundus quod suum erat
diligere quia uero de
mundo non estis. sed ego
elegi uos de mundo.

io xxxviii
m xc
l. lxxiii

Propter ea odit uos
mundus. Memento te
sermones mei. quem
ego dixi uobis. Non est
seruus maior dno suo.

xxx

io xli
solus

Si me per secuti sunt. &
uos per sequentur. si
sermonem meum serua
uerunt & uestrum ser
uabunt.

io xli
m lxxxviii
m cxxxviii
l. ccl.

Sed haec omnia faci
ent uobis propter

Sed

io xlii
m cxxii
l. cxxviii

io xliii
solus

io xliiii
m cxxviii
m cxxvi
l. cxxvi

io xlii
solus

nomen meum. Quia nes
ciunt eum qui misit me.

Si non uenis sem & locu
tus fuisset eis peccatu
non haberent. Nunc au
excussationem non ha
bent de peccato suo.

Qui me odit & patrem
meum odit.

Si operam non fecissem
in eis. que nemo alius
fecit. peccatum non
haberint. Nunc autem
& uiderunt & oderunt
me & patrem meum.

Sed ut impleatur sermo
qui in lege eorum scrip
tus est. quia odi me
habuerunt gratis.

Cum autem uenerit
paracletus quem ego
mitto uobis. a patre
spem ueritatis qui a patre
procedit ille testimo
nium perhibebit de me
& uos testimonium perhibebi
tis quia ab initio mecum
estis. haec locutus sum uobis.

10h

10 ex lvi
m cex lvi
m cex lvi
l. cel

10 ex lvi
solus

ut non scandalizemini
absque synagoga facient
uos. Sed uenit hora ut
omnis qui interficit uos
arbitretur obsequium
se prestare dō, & haec
facient uobis quia non
nouerunt patrem neque
me. Sed haec locutus sum
uobis. ut cum uenerit ho-
ra eorum reminiscamini
quia egodixi uobis.
haec autem uobis ab initio
non dixi quia uobiscum
eram. At nunc uado ad
eum qui me misit. & ne-
mo & uobis interrogat
me quo uadis. Sed quia
haec locutus sum uobis
Tristitiam impleuit
cor uestrum. Sed ego
ueritatem dico uobis.
Expedit uobis ut ego
uadam. Si enim non
abiero paracletus non
ueni & ad uos. Si autem
abiero mittam eum ad uos.

10. ex lvi
m cxi
l. ex lvi

10 ex lvi
solus

Et cum uenerit ille arguet
mundum de peccato. & de
iustitia & de iudicio;
De peccato quidem quia
non credunt in me. De
iustitia uero quia ad
patrem uado. & iam
iudicabit me. De iudicio
autem quia princeps
mundi huius iudicatus ē.
Adhuc multa habeo uo-
bis dicere. sed non poter-
tis portare modo;
Cum autem uenerit ille sps
ueritatis docebit uos. in
omnem ueritatem. Non
enim loquitur a semetipso
Sed quaecumque audierit
loquitur. & quae uentura
sunt adnuntiabit uobis.
Ille me clarificabit quia
de meo accipiet. & ad-
nuntiabit uobis. Omnia
quaecumque habet pater
mea sunt. Propter ea
dixi uobis. quia de meo
accipiet & adnuntiabit uobis.

Modicum & iam non uide-
bitis me. & iterum modicum
& uidebitis me quia uado
ad patrem. Dixerunt
ergo ex discipulis ad in-
uicem. Quid est hoc
quod dicit nobis modi-
cum & non uidebitis me.
& iterum modicum uidebi-
tis me & quia uado ad
patrem. Dicebant ergo
Quid est hoc quod dicit
modicum nescimus quid
loquitur; Cognouit autem
Ihs. quia uolebant eum ^{lxxix}
interrogare. & dixit eis. ^{lxxxvi}
^{lxxxv.}
De hoc queritis inter uos
quia dixi. modicum &
non uidebitis me & iterum
modicum & uidebitis me.
Amen amen dico uobis.
Quia plorabitis & fle- ^{lxi}
bitis uos. mundus autem ^{solus}
gaudebit. Uos autem con-
tristabimini sicut tristi-
tia uestra uertitur in
gaudium; Mulier cum

partem tristitiam habet.
Quia uenit hora eius; cum
autem peperit puerum
iam non meminit praesu-
re propter gaudium;
quia natus est homo in
mundum. & uos igitur
Nunc quidem tristitiam
habebitis. Iterum autem
uidebo uos & gaudebit
cor uestrum & gaudium
uestrum nemo tulit a uobis.
Et in illo die me non ro-
gabitis quicquam;
Amen amen dico uobis.
Siquis perierit patrem
in nomine meo dabit uobis.
Usque modo non petistis
quicquam in nomine meo
perire & accipietis. ut
gaudium uestrum sit
plenum. haec in pro-
uerbis locutus sum
uobis. Venit hora cum
iam non in pro uerbis
loquor uobis. sed pala-
de patre adnuntiabo uobis.

Illo die in nomine meo pe-
tetis. & non dico uobis:
Quia ego rogabo patrem
de uobis. ipse enim pa-
ter amat uos. quia uos
me amatis & crededis-
tis. Quia ego ad deum & i-
ui a patre & ueni in mun-
dum. iterum relinquo
mundum. & uado ad
patrem. Dicunt ei dis-
cipuli eius. Ecce nunc palam
loqueris & pro uerbum
nullum dicis. Nunc sci-
mus quia scis omnia
& non opus est tibi ut
quis te interroget.
in hoc credimus quia
ad deum & istsi. Respondit
eis ihesus. modo credetis
Ecce uenit hora. & iam
uenit ut dispergami-
ni unusquisque in pro-
pria. & me solum relin-
quatis & non sum solus
quia pater mecum est.
haec locutus sum uobis

solus.
in celum
in celum

solus
solus

ut in me pacem habea-
tis in mundo praesura
habebitis. Sed confide-
te quia ego uici mundum.
[XXXI. haec locutus est ihesus]
& subleuatis oculis in
caelum dixit. Pater
uenit hora clarifica
filium tuum ut filius tuus
clarificet te. Sicut de-
disti potestatem omnis
carnis. ut omne quod
dedisti ei dedi eis uitam
aeternam. haec est
autem uita aeterna. ut
cognoscant te solum
deum uerum & quem mi-
sisti ihesum christum. Ego te
clarificaui super terram.
Opus consummaui quod
dedisti mihi ut faciam.
Et nunc clarifica me
tu pater apud te & ip-
sum claritatem quam
habui priusquam mun-
dus esset & apud te.
manifestaui nomen tuum.

hominibus quos dedisti mihi
de mundo tui erant. & mihi
eos dedisti & sermonem
tuum seruauerunt. Nunc
cogno uerunt quia omnia
quae dedisti mihi abste sunt
Quia uerba quae dedisti mihi
dedi eis. & ipsi acceperunt
& cogno uerunt uere quia
attē & iui. & crediderunt
quia tu memisti. Ego p
eis rogo. non pro mundo
rogo. sed pro his quos de
disti mihi. quia tui sunt.
& mea omnia tua sunt. &
tua mea sunt. & clarifi
catus sum in eis. & iam nō
sum in mundo. & hi in mun
do sunt. & ego ad te uenio;

XXXII **PATER SCE SERUA EOS**
In nomine tuo quos dedis
ti mihi. ut sint unum sicut
& nos. cum essem cum eis
ego seruabam eos in nomi
ne tuo quos dedisti mihi
custodiri. & nemo ex his
perit. nisi filius perditionis

ut scriptura impleatur.
Nunc ^{ad} te uenio & hec lo
quor in mundo. ut habe
ant gaudium meum im
plum in semet ipsis.
Ego dedi eis sermonem tuum
& mundus odio eos habuit.
quia non sunt de mundo
sicut ego non sum de mundo;
Non rogo ut tollas eos de
mundo. sed ut serues eos
ex malo. De mundo non
sunt. sicut & ego non sum
de mundo. Sanctifica eos
in ueritate sermōis
ueritas est. Sicut memi
sisti inmundum & ego
misi eos inmundum. & p
eis ego sanctifico me ipsum.
Ut sint & ipsi sanctificati in
ueritate; Non pro his
autem rogo tantum sed
& pro eis qui credituri
sunt per uerbum eorū
in me. ut omnes unum
sint. sicut tu pater in me
& ego in te. ut & ipsi in

nobis unum sint. & mundus credat quia emisisti.

Et ego claritatem quam dedisti dedi illis ut sint unum sicut nos unum sumus.

Ego in eis & tu in me ut sint consummati in unum.

Et cognoscat mundus quia tu me misisti. & diligisti eos sicut & me diligisti. Pater quos dedisti mihi uolo ut ubi ego sum & illi sint mecum ut uideant claritatem meam quam dedisti mihi.

quia diligisti me ante constitutionem mundi. Pater iuste mundus te non cognouit. Ego autem te cognoui. & hi cognouerunt quia tu emisisti.

Et notam feci eis nomen tuum & notam faciam ut dilectionem quam diligisti in ipsis sit & ego in ipsis.

xxxiii

io elvi
m cccxi
m cccxi
l cccxxviii

io elvii
Solut

io elviii
m ccc
m cccxi
l cccxxv

io elviii
Solut

Haec cum dixisset ih̄s. egressus est cum discipulis suis. trans torrentem cedron ubi erat hortus in quem introiit ipse & discipuli eius. Sciebat autem & iudas qui tradebat eum ipsum locum. Quia frequenter ih̄s conuenerat illuc cum discipulis suis. iudas ergo cum accipisset cohortem & a pontificibus & pharisaeis ministros. uenit illuc cum lanternis & facibus & armis. ih̄s itaque sciens omnia que ei uentura erant super eum. processit. & dicit eis. Quid queritis. Responderunt ei. ihm nazarenum. Dicit eis ih̄s ego sum. Stabat autem & iudas qui tradebat eum cum ipsis. ut ergo dixit eis ego sum. abierunt retrorsum & cecide

io elvi
m cccxi
m cccxi
l cccxxviii

io elv
Solut

runt in terram. Iterum
ergo eos interrogavit.
Quem queritis. illi autem
dixerunt ihm nazarenum.
Respondit ih̄s dixi uobis.
quia ego sum. Si ergo
me queritis sinite hos
abire. ut impleatur ser-
mo quem dixit. quia
quos dedisti mihi non per-
didi ex ipsis quemquam.
Simon ergo petrus ha-
bens gladium eduxit eum
& percussit pontificis
seruum & abscidit eius
auriculam dextram.
Erat autem nomen ser-
ui malchus. Dixit ergo
ih̄s petro. mitte gla-
dium tuum in uaginam.
Calicem quem dedit mi-
hi pater non bibam illum.
Chorſ ergo & tribunus
& ministri iudeorum
conprehenderunt ihm
& ligauerunt eum.
Et adduxerunt eum

10 clx
mcccii
mclxxxiii
lccxxxvii

10 clxi
mcccxiiii
mclxxv
lccxxi

10 clxii
mcccvi
mclxxx

10 clxiii
solut

10 clxiiii
mcccvii
mclxxxviii

10 clxv
solut

10 clxvi
mcccxviii
mccxcv
lccxcii

10 clxvii
mcccxix
mccxcvi
lccxciii

10 clxviii
solut

ad annam primum.
Erat enim socer caiphe
qui erat pontifex anni
illius. Erat autem cai-
phas qui consilium de-
dit iudeis. quia & perdit
unum hominem mori
propulo. Sequebatur
autem ihm. simon petrus
& alius discipulus.
Discipulus autem ille
erat notus pontifici.
Introiit cum ihm ma-
trium pontificis.
Petrus autem stabat ad
ostium foris. Exi-
uit ergo discipulus
alius qui erat notus
pontifici. & dixit os-
tariae & introduxit
petrum. Dicit ergo
petro ancille ostiarie
Num quid & tu ex dis-
cipulis es hominis istius.
Dicit ille non sum. Sta-
bant autem serui & mi-
nistri ad prunas quia

10 clxix
solut

frigus erat & calefacie
bant se. Erat autem
cum eis; petrus stans
& calefaciens se:
pontifex ergo inter
rogavit ihm de discipu
lis suis & de doctrina
eius. Respondit ei ih̄s.
Ego palam locutus
sum mundo. ego semp
docui in synagoga & in
templo quo omnes
iudei conveniunt; in
oculto locutus sum
nihil: Quid me inter
rogas. Interrogatos
qui audierunt quod
locutus sum ipsis. Ecce
hui sciunt quae dixerim
ego; haec autem cum
dixisset unus ad sistens
ministrorum dedit ala
pam ihm dicens. Sic
respondis pontifici
Respondit ei ih̄s. Sima
le. Locutus sum testimo
nium perhibeo de malo

10 clxxiii
mcccvi
m clxxxvii
lccxc

10 clxxv
mcccxy
m clxxxvi
lccxcii

10 clxx
mccciii
m clxxxiii
lccxxxviii

10 clxxi
Solut.

10 clxxii
mcccxi
m clxxxii
lccxxiii

10 clxxiii
Solut.

Si autem bene quid me cedis.
Et misit eum annas liga
tum ad caiphan ponti
ficem. Erat autem simon
petrus. stans & cale
faciens se. Dixerunt
ergo ei. Numquid & tu
ex discipulis eius es.
Negavit ille & dixit non
sum. Dicit unus ex ser
uis pontifices cognatus
eius cuius abscidit pe
trus auriculam. Nonne
ego te vidi in orto cum
illo. Iterum ergo nega
vit petrus. & statim
gallus cantavit.

Adducunt ergo ihm
ad caiphan in prae
torium erat autem mane.
Et ipsi non introierunt
in prae torium ut non
contaminarentur. sed
manducarent pascha.
Exiit ergo pilatus
ad eos. foras. & dixit
quam accusationem

xxxiii
10 clxxvi
mcccxxiii
m clxxxviii
lccc

10 clxxvii
Solut.

affertis aduersus ho-
minem hunc. Responde-
runt & dixerunt ei.
Si non esset hic malefac-
tor non tibi tradissem
eum. Dixit ergo eis pi-
latus. Accipite eum uos
& secundum legem uest-
ram iudicate eum.
Dixerunt ergo ei iudei
Nobis non licet interfice-
re quemquam. ut ser-
mo ihu impleretur que
dixit. Significans quia
esset morte mortuus.

10 clxxx
m cccxxi
m cci

10 clxxviii
m cccxx
m cc
l cccii

Introiit ergo iterum
in praetorium pilatus
& uocauit ihm & dixit
ei. Tu es rex iudeorum
Et respondit ihs. At-
que ipso hoc die. an-
alii dixerunt de me.

10 clxxxii
m cccxxiii

10 clxxviii
Solut

Respondit ei pilatus.
Numquid ego iudeus
sum gens tua & pontifi-
ces tradiderunt te mihi
quid fecisti. Respon-

10 clxxxiii
m cccxxiiii
m cccii

dit ihs. Regnum meum non
est de mundo hoc. Si &
hoc mundo esset regnu-
meum ministri mei de-
certarent ut non trade-
rer iudeis. Nunc autem
meum regnum non est
hinc. Dixit itaque ei
pilatus. Ergo rex es tu.
Respondit ihs. Tui es
quia rex sum ego.

10 clxxxii
Solut

Ego in hoc natus sum. &
ad hoc ueni in mundum
ut testimonium perhibeam
ueritati. Omnis qui
est & ueritate audit
meam uocem. Dicit ei
pilatus. Quid est ueri-
tas. & cum hoc dixisset
iterum & uenit ad iudeos
& dicit eis. Ego nulla
inuenio in eo causam.

Est autem consuetudo
uobis ut unum dimittam
uobis in pascha. uultis
ergo dimittam uobis
regem iudeorum.

10h

Clamauerunt rursum
omnes dicentes. non hunc
sed barraban. Eratautē
barrabas latro. Tunc
ergo adprehendit pi-
latus ihm & flagella-
uit. & milites plectoris
coronam despinis inpo-
suerunt capiti eius. &
ueste purpurea circum-
dederunt eum & uenie-
bant ad eum & dicebant
haec rex iudeorum &
dabant ei alapas. & ex-
iit iterum pilatus fo-
ras & dicit eis. Ecce ad-
duco uobis eum foras
ut cognoscatis quid in
eo nullam causam inue-
nio. Exiit ergo ihs
portans spineam coro-
nam & purpureum uesti-
mentum. & dicit eis.
Ecce homo. Cum ergo
uidissent eum pontifices
& ministri clamauerunt
dicentes. Crucifige.

10 lxxxviii
solus

10 cxc
lccm

10 cxc
solus

10 cxen
mcccx
m cc ii

10 cxen
solus

Crucifige. Dicit eis pila-
tus. accipite eum uos &
crucifigite. Ego enim
non inuenio in eo causam.
Responderunt ei iudaei.
Nos legem habemus & se-
cundum legem debet mori.
quia filium di sefecit.
Cum ergo audistis pila-
tus hunc sermonem
magis timuit. & ingres-
sus est praetorium
iterum. & dicit ad ihm
unde estu. ihs autem
respondit non dedit ei.
Dicit ergo ei pilatus.
mihi non loqueris. uer-
is qui a potestate
habeo crucifigere
te & potestatem ha-
beo dimittere te;
Respondit ihs. non ha-
beris potestatem ad-
uersus me ullam. nisi
tibi esset datum de sup.
propter ea qui me tra-
didit tibi magis pecca

tum habet. Exinde que
rebat pilatus dimittere
eum. Iudaei autem cla
mabant dicentes. Si hunc
dimittis non es amicus
cesaris. Omnis qui se re
gem facit contradicit
cesari. Pilatus ergo
cum audisset hos ser
mones adduxit foras
ihm. & sedit pro tribu
nali in loco qui dicitur
lithostrotus hebreice
autem gab batha.

Erat autem parasceue
pasche hora quasi sex
ta & dicit iudaeis. ecce
rex uester. Illi autem
clamabant. tolle
tolle crucifige eum.

Dicit eis pilatus. Regem
uestrum crucifigam.
Responderunt pontifi
ces. non habemus regem
nisi cesarem. Tunc ergo
tradidit eis illum ut
crucifigeretur;

Susciperunt autem ihm
& eduxerunt. & bau
lans sibi crucem exiit
meum quid dicitur calua
riae locum. hebreice
golgotha ubi eum cru
cifixi erunt; & cum eo
alios duos hinc
& inde medium autem ihm

Scripsit autem & titulum
pilatus & posuit super
crucem. Erat autem scrip
tum; Ihs nazarenus
rex iudeorum. hunc
ergo titulum multile
gerunt iudeorum. quia
prope ciuitate erat
locus ubi crucifixus e
st ihm. & erat scriptum
hebreice. grece. & lati
ne rex iudeorum dice
bant ergo pilato pon
tifices iudeorum. Noli
scribere rex iudeorum.
Sed quia ipse dixit. rex
iudeorum sum. Respon
dit pilatus. quod scrip

io cxcvii
m cccxxvii
m ccviii
l cccxv

io cxcviii
m cccxxviii
m ccviii
l cccxvii

io cxcviii
m cccxxviii
m ccviii
l cccxviii

io cc
solus

io cxciii
m cccxxvi
m ccv
l cccxiii

io cxcv
solus

io cxcvi
m cccxxviii
m ccvi
l cccxiiii

ccci
ccccxxiii
ccxii
ccccxi

si scripsi: Milites ergo
cum crucifixissent eum
Acciperunt uestimenta
eius & fecerunt quat-
tuor partes unicuique
milite partem. Erat
autem tunica in consutu-
tilis desuper contexta
per totum. Dixerunt
ergo ad inuicem. Non
scindamus eam sed sor-
tiamur de illa cuius sit.
ut scriptura impleatur dicens.
Partitis sunt uestimenta
mea sibi. & super uesti-
tamen meam miserunt
sortem. & milites qui-
dem haec fecerunt.
Stabant autem iuxta
crucem ihu. mater eius
& soror matris eius
maria cleope & maria
magdalene. Cum ui-
disset ergo ihu matrem
& discipulum stantem
quondam ligebat. dicit
matri suae. mulier

io ccciii
mccccxxiii
m cccxi.

io ccciii
mccccxxiii
m cccxiii
ccccxxviii

io ccv
solus

ccii
solus

ecce filius tuus. Deinde
dicit discipulo. ecce
mater tua. & illa
hora accepit eam disci-
pulus in suam; post
ea sciens ihu. quia om-
nia consummata sunt
ut consummaretur scrip-
tura. dicit. si cio.
Vas ergo positum erat
acetum plenum. ille autem
spongiam planam aceto
hirsopo circumponen-
tes obtulerunt ori eius.
Cum ergo accipisset ihu
acetum dixit. Consumma-
tum est & inclinato ca-
pite tradidit spiritum.
Iudei ergo quoniam parasceue
erat ut non remaneret
in cruce corpora sabbato.
Erat enim magnus dies
ille sabbati. Rogauerunt
pilatum ut frangeretur
eorum crura ut
tolleretur. Uenerunt
ergo & milites & primi

quidem fregerunt cru-
ra. & alterius qui cruci
fixus est cum ea. At ih̄m
autem cum uenissent ut
uiderunt eum. iam mor-
tuum non fregerunt
eius crura. Sed unus
militum lancea latus
eius aperuit. & con-
tinuo & it sanguis &
aqua. & qui uidit tes-
timonium perhibuit
& uerum est eius testi-
monium. & ille scit
quia ueraciter ut &
uos credatis. facta
sunt enim hec ut scrip-
tura impleatur; Os non
confringetis ex eo.
Et iterum alia scriptu-
ra dicit. uidebunt in
quem transfixerunt

Post hec ergo roga-
uit pilatum ioseph.
ab arimathia. eo quod
esset discipulus ih̄u.
Ocultus autem propter

Jo ccvii
solus

Jo ccviii
m cccxlvi
m ccxxviii
l cccxxxii

metum iudeorum ut
tollerit corpus ih̄u.
Venit autem & nicode-
mus qui uenerat ad ih̄m
nocte primum ferens
mixturam mirre &
aloi quasi librascen-
tam. Acceperunt ergo
corpus ih̄u & ligau-
erunt eum linteis cum
aromatibus sicut mos
iudeis est sepelire.
Erant autem in loco ubi
crucifixus est hortus
& in horto monimentum
nouum in quo nondum
quisquam positus erat.
Ibi ergo propter parasceuen.
iudeorum. quia
iuxta erat monimen-
tum posuerunt ih̄m.

XXXV VNA AUTEM SABBATI

Jo ccviii
m ccclii
m ccxxxii
l cccxxxvi

maria magdalene
uenit mane cum adhuc
tenebre essent ad mo-
numentum. & uidit la-
pidem sublatum amo-

Jo ccvi
m cccxlvi
m ccxxviii
l cccxxx

106x
solus

numento. Cucurrit
ergo. & uenit ad simonē
& alium discipulum quē
amabat ih̄s. & dicit eis.
Tulerunt dñm de monu
mento & nescimus ubi
posuerunt eum. Exit
ergo petrus & ille ali
us discipulus & uene
runt ad monumentum
Currebant autē duo simul
& ille alius discipulus
præcurrit citius pe
tro & uenit primus ad
monumentum. & cum
se inclinasset. uidit po
sita linteamina non ta
mō introiit. Uenit
ergo simon petrus se
quens eum & introiit
in monumentum & uidit
linteamina posita &
sudarium quod fuerat
super caput eius. non
cum linteminibus posi
tum. sed se peractum in
uolutum in uno loco.
Tunc ergo introiit

106xxi
mccc lvi
mccc xxi
lccc xxxvi106xxii
solus

& ille discipulus qui
uenerat primus ad mo
numentum & uidit &
credidit. Nondum enim
sciebat scripturam.
Quia oportet eum amor
tis surgere. Abierunt
ergo iterum ad sem &
ipsos. Maria autem
stabat ad monumentū
foris plorans. Dum er
go flet & inclinauit se
& prospexit in monu
mentum. & uidit duos
angelos in albis seden
tes. unum ad caput &
unum ad pedes ubi po
situm fuerit corpus
ih̄u. Dicunt illi. Mulier
quid ploras. Dicit eis
Quia tulerunt dñm meū
& nescio ubi posuerunt
eum. hæc cum dixisset
conuersa est retror
sum. & uidit ih̄m stan
tem & non sciebat quia
ih̄s est. Dicit ei ih̄s
mulier quid ploras.

quem queris. illa
 estimans quia hortula
 nus esset dicit ei. Dñe
 situ sustulisti eum diei
 to mihi. ubi posuisti eum
 & ego eum tollam. dicit
 ei ih̄s. maria conuersa
 illa. dicit ei rabboni
 quid dicitur magister.
 Dicit ei ih̄s. nolime tan
 gere. nondum enim as
 cendi ad patrem meum;
 Vado autem ad fratres
 meos & dic eis. ascen
 do ad patrem meum
 & ad patrem uestrum
 & dñm meum & dñm uestrum.
 Uenit maria magdale
 nae adnuntians disci
 pulis quia uidi dñm &
 hec dixit mihi.

Cum esset ergo
 sero die illo una sab
 batorum. & foret esset
 clausa ubi erant dis
 cipuli propter me
 tum iudeorum;
 Venit ih̄s & stetit in me

dio & dicit eis. pax uo
 bis. & hoc cum dixisset
 ostendit eis manus & la
 tus. Causi sunt ergo
 discipuli uiso dño. Dixit
 ergo eis iterum pax
 uobis. Sicut misit me
 pater. & ego mitto uos
 hoc cum dixisset insus
 flauit. & dicit eis. ac
 cipite sp̄m sc̄m; quorū
 remiseritis peccata re
 mittuntur eis. & quorū
 retinueritis retenta
 sunt. Thomas autem
 unus & duodecim qui
 dicitur didimus non
 erat cum eis quando
 uenit ih̄s. Dixerunt
 ergo ei alii discipuli.
 Uidimus dñm. ille autem
 dixit eis. nisi uidero in
 manibus eius fixurum
 clauorum & mittam di
 gitum meum in locum
 clauorum & mit tamma
 num meam in latus eius
 non credam;

10 cxxiii
 solus

10 cxxv
 in clxxxv

10 cxxv
 solus

^{1000xv}
^{1000xl} Et post dies octo iterum
erant discipuli eius intus
& thomas cum eis. uenit
ih̄s ianuis clausis & stetit
in medio & dixit pax uobis.
De inde dōme infer digiti-
uum huc & uide manus
meas & affr. manum tuā
& mitte in latas meum &
noli esse incredulus sed
^{1000xvi}
^{solus} fidelis. Respondit tho-
mas & dixit ei. Dñs meus
& dñs meus. Dicit ei ih̄s.
Quia uidistime crededisti
beati qui non uiderunt
& crediderunt. Multa
quidem & alia signa fe-
cit ih̄s in conspectu dis-
cipulorum suorum que
non sunt scripta in libro
hoc. hæc ^{autem} sunt scripta
sunt ut credatis quia
ih̄s est x̄ps filius dī. &
ut credentes uitam ha-
betis in nomine eius.

^{1000xvii}
^{xxx} **P**ost ea manifesta-
uit se iterum ad mare
tiberiathis manifesta

uit autem sic. Erant si-
mul simon petrus & tho-
mas. quid dicitur didimus
& nathanael qui erat
achana galile & filii
zebethi & alii & disci-
pulis eius duo. Dicit eis
simon p̄rus. uado pis-
cari. Dicunt ei uenimus
& nos tecum. & ceteri
& ascenderunt nauem
& illa nocte nihil pren-
derunt. Mane autem
iam facto stetit ih̄s
in litore. non tamen cog-
nouerunt discipuli quia
ih̄s est. Dicit ergo eis
ih̄s. Pueri. Numquid
pulmentarium habe-
tis. responderunt ei
non. Dicit eis. Mitte
te in dexteram nauis
rete & inuenietis.
Miserunt ergo rete
& non ualebant ^{illud trahere.} prae
multitudine piscium.
^{1000xviii}
^{solus} Dicit ergo discipulus
ille quem diligebat ih̄s

petro: Dñs est. Simon
petrus cum audisset
quia dñs est. tunicam
succinxit se. erat enim
nudus & misit se in mare.
Alii autem discipuli nauio
uenerunt. Non enim
longe erat a terra.
sed quasi cubitis ducen-
tis extrahentes rete
piscium. ut ergo disce-
derunt in terram.

Uiderunt prunas posi-
tas & piscem super-
positum & panem:

Dicit ei ihs. adfer te
de piscibus. quos prbi
dedistis nunc. ascen-
dit s. mon petrus &
traxit rete in terram.
plenum magnis pisci-
bus centum quinquag-
enta tribus. & cum
tanti essent non est

scis sumere rete. Dicit ei
ihs. uenite prandite.
Et nemo audebat dis-
cum bertium interro-

gare eum tu. quis es
Sciotes quia dñs es &
uenit ihs & accepit panem
& dedit eis & piscem simili-
ter: hoc iam tertio ma-
nifestatus est ihs disci-
pulis suis cum surrexisset
& a mortuis. Cum ergo
prandissent. Dicit si-
moni petro ihs. Simon
iohannis diligis me plus
his. Dicit ei. & iam dñe.
tu scis quia amote. Di-
cit ei pascere agnos meos

Dicit ei iterum; Simon
iohannis amas me. At-
ille & iam dñe. tu scis
quia amote. Dicit ei.
pascere oues meas.
Dicit ei tertio. simon
iohannis amas me.
contristatus est petrus.
Quia dicit tertio. amas
me. & dicit ei. Dñe
tu omnia nosti. tu scis
quia amote. Dicit ei
pascere agnos meos
Amen Amen dico tibi.

10 cccxiii
lxxx.

10 cccxx
lcccxi

10 cccxxi
solus

10 cccxxii
lcccxi

10 cccxxiii
solus

10 cccxxiiii
lcccxxvii

10 cccxxv
solus

10 cccxxvi
lcccxxviii

10 cccxxvii
solus

10 cccxxviii
lcccxxviii

10 cccxxviii
solus

Cum esses iunior. cinge-
bas te. & ambulabas ubi
uolebas; cum autem senu-
eris extoidas manus tuas
& alius te cingat & ducit
quo non uis. hoc autem
dixit. Significans quia
morte clarificaturus
esset & dñm. & hoc cum
dixisset & dicit ei. Seque-
re me. Conuersus pe-
trus. uidit illum discipu-
lum quem diligebat
ih̄s sequentem qui & re-
cubuit super pectus eius
& dixit. Dñe quis est qui
tradit te. hunc cum ui-
disset & petrus. dicit ih̄u
Dñe. hic autem quid. dicit
ei ih̄s. Sic cum uolo ma-
nere donec ueniam
quid ad te tunc seque-
re. Exiit ergo sermo
iste inter fratres quia
discipulus ille non mori-
tur. & non dixit ei ih̄s.
non moritur. Sed sic eū
uolo manere donec ue-

nio quid ad te. hic est
discipulus qui testimo-
nium perhibet de his.
Et scripsit hec. & sci-
mus quia uerum est
testimonium eius.
Sunt autem & alia mul-
ta que fecit ih̄s que
scribantur per singula.
Nec ipsum arbitror
mundum capere eos.
qui scribendi sunt li-
bros. Amen.

**EXPLICIUNT QUAT-
TUOR EVANGELIOS
PER ORDINEM SCRIP-
TOS. SECUNDUM MA-
THEUM ET MARCUM
ET LUCAM ET IOHANNEM
ET**

† INCIPIT CAPITULARE EVANGELIORUM ANNI CIRCVLI

In natale dñi ad scām mariā maiorem scđ lucā cap. iii. In illo tē pore exiit edictum a caesare augusto usq; pax hominibus bone uoluntatis.

II ad scām anastasiā scđ lucā cap. iii. In illo tempore pasto res loque bantur ad inuicem usq; sicut dictū est ad illos.

II ad scām petrum scđ ioh. cap. i. In principio erat uer bū. usque plenum gratiae & ueritatis.

In natale scī stephani scđ māt cap. ccxl. In illo tēp dicebat ih̄s tur bis iudeorū & principibus sacer dotum ecce ego mit to ad uos pph̄as usq; bene dictus qui uenit in nom dñi.

In natale scī ioh̄ apostli & euangl. scđ ioh̄ cap. ccxxxi. In illo tēp dix̄ ih̄s p̄s̄ro^{seq. reme} usque quia uerum ē testimoniū eius.

In natale Innocentiū scđ māt cap. vi. In illo tēp & ce anḡl dñi in somnis apparuit ioseph usq; qm̄ nazareus uocabitur.

In nāt scī siluestri die xxxi. mens̄ decēb. scđ māt cap. cc lxxiii. In illo tēp dix̄ ih̄s disc̄p suis uigilate usq; supra omnia bona constituat eum.

In octabas dñi ad scām mariā ad mart̄yres scđ lucā cap. iii. In illo tēp cum consummatis sunt dies octo usq; gloriā plebitur.

O iesūp dicto nāt scāe mart̄inae scđ math cap. cc lxxviii. In illo tēp dix̄ ih̄s disc̄p suis parabolam hanc simile ē regnū cae lorum. de cē uir gini bus usque dñs ūr uenturus est.

Om̄ post nāt dñi scđ lucā cap. iii. In illo tēp erat ioseph & maria māt ih̄m mirantes usq; & gratiati erant in illo.

In uiḡl de theophania ipsa legitur ipsa legit̄ dñm secunda post natale dñi in ecclesia scī petri scđ math cap. vi. In illo tēp defuncto hero de usque nazareus uocabitur.

- In theophania ad sc̃m petrū sc̃d math cap̃ iii. In illo temp̃ cum na-
tus est ih̃s in beth leem. usque uer̃ sisunt in regionem suam;
- D**ie prima post theophania. ad sc̃m petrū ad umicula sc̃d mar̃ cū
cap̃ iii. In illo temp̃ fuit iohannes in deserto usq; in quom̃ cōplacuit.
- I**ta l̃ post theophania sc̃d ioh̃ cap̃ xiii. In illo temp̃ uidit ioh̃ñs
ih̃m uenientem ad se. usque quia hic est filius d̃i.
- I**ta l̃ia sc̃d math cap̃ vii. In illo temp̃ uenit iohannes
baptista usq; filius meus dilectus in quom̃ mihi complacuit.
- D**om̃a post theophania sc̃d lucā cap̃ iii. In illo temp̃ cū fac-
tus esset ih̃s annorum duodecim. usq; apud d̃m & homines.
- M**ense l̃m̃ die xiiii. nat̃ sc̃i felici confes̃ in pinis sc̃d lucā cap̃
cxvi. In illo temp̃ dixit ih̃s discipulis suis qui uos audit me audit
usque nomina uestra scripta sunt in caelo.
- D**ie xvi. mens̃ s̃s nat̃ sc̃i marcelli mart̃ & pont̃is sc̃d math. cap̃
cxviii. In illo temp̃ dixit ih̃s discipulis suis parabolam hanc.
homo quidam peregre proficiscens usque intra angustias d̃ni tui.
- E**bdom̃ ii. post theophania sc̃d ioh̃ cap̃ xviii. In illo temp̃ nup-
tiae factae sunt in cana galileae usq; credider̃ in eū discip̃ eius.
- I**ta l̃ia post theophania sc̃d lucā cap̃ xvii. In illo temp̃ regressus
ih̃s in uirtute sp̃s in galileam usq; quae p̃cedebant de ore eius.
- F**r̃ iii. sc̃d mar̃ cap̃ xviii. In illo temp̃ uenit ad ih̃m leprosus de
p̃canseum usque quae p̃cepta moyses in testimonium illis;
- F**r̃ vi. sc̃d mar̃. cap̃ i. In illo temp̃ uenit ih̃s in patriā suam.
& sequebatur eum usq; in positus manibus curauit eos;
- D**ie sabbato sc̃d lucā cap̃ xxvi. In illo temp̃ surgens ih̃s de sina-
goga in domū simonis usq; euangelizare regnū d̃i;
- D**ie xviii. mens̃ sup̃ascriptū nat̃ sc̃ae pr̃iscae sc̃d math. cap̃
xi. In illo temp̃ dixit ih̃s discipulis suis parabolā hanc

Simile ē regnum caelorum thesauro abscondito in agro
usque noua & uetera;

- E** b d m . iiii . post theophania sec d m ā . cap l x i i i . In illo temp e cum
dis cendis s e t i h s d e m o n t e usque sanatus ē puer & illa hora
F ē r i i i . sec d m ā . cū cap x x v . In illo temp e i n t r o i u i t i h s i n s i n a g o g a
& erat ibi homo manū habens aridam usq; & restituta ē manus illius.
F ē r sec d l u c ā cap x x x i i i . In illo tēp cū ē i h s i n u n a c i u i t t a t e m & cū
uir plenus lepra usq; & curarentur ab infirmitatibus suis.
D i e s a b b a t o sec d m ā . cap x x x v i . In illo temp o r e c o e p i t i h s d o c e r e
usque qui habet aures audien di a u d i a t .
D i e x x m e n s s u p r a s c r i p t o n a t a l s c i s e b a s t i a n i . s e d l u c ā cap x l v .
In illo tēp d e s c e n d e s i h s d e m o n t e s t e t i n l o c o n p e s t e r i usq;
ecce enim merces uestra multa est In caelo
D i e s s n a t l s c i f a b i a n i m ā r & p o n t i f i c i s . cap c c l x i i i . In illo tēp d i x i h s
d i s c i p s u i s . u i g i l a t e q u i a n e s c i t i s usq; c o n s t i t u e t e u m .
E b d i i i . post theophania sec d m ā . cap l x v i i i . In illo temp a s c e n d e n t e
i h u i n m a u i c u l a usq; q u i a u e n i a & m a r i o b o e d i u n t e i .
D i e x x i m e n s s s n ā t s c ā e a g n a e d e p a s s i o n e sec d m ā . cap c c l x i i i .
In illo temp d i x i h s d i s c i p u l i s s u i s p a r a b o l ā h a n c s i m i l e ē r e g n u m
c a e l o r u m d e c e u i r g i n i b u s . usq; q u i a n e s c i t i s d i e m n e q u e h o r ā
F ē r i i i . sec d m ā . cap l x i i i . In illo tēp l o q u e n t e i h u a d t u r b a r . & c e
u n u s d e p r i n c i p i b u s u e n i t u s q u e i n u n u e r s a m t e r r ā i l l a m .
F ē r v i . sec d m ā . cap x l i . In illo temp d i c e b a t i h s d i s c i p u l i s s u i s & t u r b
u i d e t e q u i d a u d i t u r u s q u e d i s c i p u l i s s u i s d i s s e r e b a t o m n i a .
D i e s a b b a t o s e c l u c ā cap c c l x x v i i i . In illo temp d i c e b a t i h s p a r a b o l a m
i n t e n d e n s q u o m o d o p r i m o s u s q u e b ā t u r q u i m a n d u c a b a t p a n ē i n r e g n o
E b d v . s e d m a t h cap x x x v i . In illo temp d i x i h s d i s c i p u l i s s u i s p a r a b o l ā
h a n c s i m i l e ē r e g n u c a e l o r u m h o m i n i q u i s e m i n a u i t b o
n u s e m e n .

- In agro usque triticū autē congregāt. In oreum meum.
- D**ie xxii. mens̄ s̄ nat̄ sc̄i iun̄ centi statio in basilica sc̄i eusebii iuxta merulam s̄c̄e ioh̄ cap̄ ciii. In illo temp̄ dix̄ ihs̄ disc̄ip̄ suis nisi grā nū frum̄ti usq; honorifi cauit eū pat̄ meus qui ē in cae lis.
- D**ie s̄ nat̄ sc̄i anastasi monachi s̄c̄e marcū cap̄ xlviii. In illo temp̄ cum trans cendis & ihs̄ in naue rursus trans fretum usque uade in pace & esto sana a plagā tua.
- D**ie xxviii. mens̄ sup̄ascripto nat̄ s̄c̄e agn̄e denatūitate s̄c̄e math̄ cap̄ xl. In illo temp̄ dix̄ ihs̄ disc̄ip̄ suis parabolam hanc Simile ē regnum caelorum thesauro abscondito in agro usq; noua & uelera;
- F**er̄ vi. s̄c̄e mar̄ cap̄ xlvii. In illo temp̄ uenit ihs̄ trans fretum in regionē geras senorum usque & miser tus est tu;
- D**ie sab̄ s̄c̄e lucā cap̄ lxvii. In illo temp̄ factum ē deinceps ibat ihs̄ in ciuitatē usque d̄s̄ uisitauit plebem suam;
- E**b̄d̄ vi. post theophania in illo tēp̄ cum sero ess̄ & factum erat na uis in medio mari usq; quot quot tangebant eum salui fiebant;
- F**er̄ vi. s̄c̄e lucam cap̄ lxxiii. In illo temp̄ rogauit ihm̄ quidam fari seus ut cum illo manducaret usque qm̄ dilex̄ multum;
- D**ie sab̄ s̄c̄e mar̄ cap̄ xxi. In illo temp̄ egressus ihs̄ ad mare om̄s que turba usque non uenit uo cari lus tos sed p̄ccatores.
- E**b̄d̄ vii. s̄c̄e math̄ cap̄ cxvi. In illo temp̄ cum uenit s̄c̄e ihs̄ ad turbar usque curauit eos omnes.
- M**ens̄ feb̄ die ii. ip̄an̄ panti. ad sc̄am mariam s̄c̄e lucam cap̄ iii. In illo temp̄ postquam inpleti sunt dies purificationes mat̄is ih̄u secund̄ legē moȳsi usq; gloriā plebi s̄c̄e isrl̄.
- D**ie v. mens̄ s̄ nat̄ sc̄e agathae s̄c̄e math̄ cap̄ cclxviii. In illo tēp̄ dix̄ ihs̄ disc̄ip̄ suis parabolam hanc. Simile est regnū caelorum decem uir ginib; usq; quia nescitis diem neque horā qua d̄ns̄ uester uenturus est.
- F**er̄ iiii. s̄c̄e marcū cap̄ lxiii. In illo temp̄ exiens ihs̄ denaui uidit turbam multam usque & cum

- dimissis se eos habuit in mortem orare;
- F**er vi. sec math cap cxlviii. In illo tempore uespere autem facto accesserunt ad ihm usque numerum quinq; milia hominum.
- E**bd viii sec lucā cap lxxxvi. In illo tempore conuocatis ih̄s discipulis suis usq; euangelizantes & curantes ubiq;
- F**er vii sec mat. cap clviii. In illo tempore accessit ad ihm ab hierusolyme scribae usque n̄ lotis manib; manducare n̄ quo inquinat hominē
- D**ie xiiii mensis s̄c̄i nati s̄c̄i ualentini secū lucam cap xc vii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. Siquis uult post me uenire usque n̄ gustabit mortem donec uideant regnū dī. **F**er vii sec lucam cap lxxxiii. In illo tempore factū ē in unadierum. Ascendens ih̄s in nauiculā usq; p̄dicans quarta illi ih̄s fecit s̄c̄; **D**ie sabb̄ secū marcū cap lxxxi. In illo tempore surgens ih̄s habuit in fines tyri & sidonis usque & demonium exisse ab ea; **E**bd viii sec mat cap ccxxi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnū caelō hominū regi qui fecit nuptias filio suo. usq; multo uocati pauci autem electi.
- E**bd octada x secū math cap clviii. In illo tempore egressus ih̄s secessit in partem tyri & sidonis usq; & sanata est filia eius ex illa hora.
- M**ensis mar̄ die xii nati s̄c̄i gregoriū conf̄ atque pontificis secū math cap cclxi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. uigilate usq; super omnia bona sua construere cū.
- D**ie xxv mensis mar̄ ad nuntiatiōem dī secū lucā cap iii. In illo tempore missus est gabriel angelus adō. usque & ait maria. ecce ancilla dñi fiat mihi s̄c̄d uerbum.
- D**om̄ i In septuagesima ad s̄c̄m laurentium secū mat cap cc. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc. simile est regnū caelorum hominū patri familias qui exiit primo mane usque pauci uero electi.
- D**om̄ ii In sexagesima ad s̄c̄m paulum secū lucam cap lxxxvi. In illo tempore cum turba plurima conueneret usq; fructum adferet in patientia.
- I**n quinquagesima die dōm ad s̄c̄m petrum secū lucā cap cc xxii. In illo tempore adsumpsit ih̄s duodecim usq; omnes plebs ut uidit dedit laudem dō.

- er iii ad scām sauinam secō māt cap xlv. In illo temp dix ihs discipu
 lissuis cum ieiunatis usq; ubi est thesaurus tuus ibi erit & cor tuum
- er v ad scām georgium secō matheum cap lxiii. In illo tempore cum
 introisset ihs capharnaum usq; & sanatus est puer ex illa hora
- er vi in pamachi secō māt cap xxxviii. In illo tempore dixit
 ihs discipulis suis Audistis qui adicit tui est usque & pater
 tuus qui uidet in abscondito reddet tibi
- er i ad scām ad lateranē secō māt cap xv. In illo temp ductus est ihs
 in deretio ab spū usque ecce angeli accesserunt & ministrabant ei
- er ii ad scām petrum ad uincula secō māt cap cc lxxiii. In illo tempore dixit
 ihs discipulis suis cum uenerit filius hominis usque iusti autem in uitam aetnā
- er iii ad scām anastasiā secō māt cap cc x. In illo tempore cum intrasset
 ihs hierusolimam usque ibi docebat eos de regnō dī
- er i primo fer iii ad scām mariam secō māt cap cxxvii. In illo temp accesserunt
 ad ihs scribae & pharisaei dicentes usque ipse meus frater & soror & māt est
- er v ad scām laurentium ad formosum secō māt cap clviii. In illo tempore
 egressus ihs secessit in partes tyri & sidonis usq; & sanatae filiae eius ex illa hora
- er vi ad apostolos secō iohannē cap xxxviii. In illo temp erat dies festus iudae
 orum usque quia ihs esset qui fecit eum sanum
- er i sabbato xii lect ad scām petrum secō māt cap clxxxii. In illo tempore
 adsumpsit ihs petrum & iacobum & ioh usq; donec filius hominis amoris surget
- er ii die dominico uacat. In illo temp dixit ihs turbis
 iudaeorum ego uadam usque quae placitasunt ei facio semper
- er iii ad scām balbinam secō māt cap ccxxviii. In illo tempore locutus
 est ihs ad turbas usque qui se exaltat humiliabitur
- er iiii ad scām caeciliam secō māt cap cci. In illo tempore ascendit ihs
 hierusolimam usque redemptionem promittis
- er v ad scām mariam trans tiberim trilo calisti secō lucam cap cxcvi

In illo tempore dixit ih̄s turbis phariseorum homo quidam erat diues
& induebatur purpura & bisso usque ne quisquis & mortui resur-
rexerit credent

Er vi ad apostolos inter uestinae secō math cap cxxviii In illo tempore
dixit ih̄s discipulis suis & turbis iudeorum parabolam hanc homo erat pa-
ter familias qui plantauit uineam usq: quia sicut propheta eū habebant

Abbe abbato ad scōs marcellinum & pōrum secō lucam cap cxc In illo tempore
dixit ih̄s discipulis suis homo quidam habuit duos filios usq: potest & in uide

Ib dom iii die dom ad scōm laurentium martyrem secō luc cap cxcvi In illo tempore
erat ih̄s eiciens demonium usq: Immo qui audiunt uerbum dī & custodiunt illud

Er ii ad scōm martū secō luc cap xx In illo tempore dixer pharisei ad ih̄m quanta au-
diuimus facta in capharnaūm usq: ipse autē transiens p mediū illa p̄uibat

Er iii ad scōm potentianam secō math cap clxxxiii In illo tempore respiciens ih̄s
discipulos suos dixit simon & iro si peccauerit infra tuus usq: septuagies septies

Er iii ad scōm sextum secō math cap clm In illo tempore accesserunt ad ih̄m
ab hierusolimis usq: non lotis manibus manducare non inquinant hominem

Er v ad scōs cosmam & damianum secō luc cap xxvi In illo tempore surgens ih̄s
de sinagoga introiit usq: praedicans in sinagoga galilaeae

Er vi ad scōm laurentium in titulo lucine secō ioh cap xxxiii In illo tempore ih̄s factus
gatus & trinare sedebat sic sup fontē usq: quia hic est uis & saluator mundi

Abbe abbato ad scōm susannam secō ioh cap lxxxvi In illo tempore pergit ih̄s in
montem oliuē usque uade & amplius noli peccare

Ib dom ad xiiii die dom in sicutario secō ioh cap xlii In illo tempore abiit ih̄s transma-
re galilaeae usq: quia hic est uere propheta qui uenturus est in mundum

Er ii ad scōs nū coronatorum secō ioh cap xx In illo tempore prope erat pascha
iudeorum & ascendens ih̄s usq: ipse enim sciebat quid esset in homine

Er iii in titulo damasi secō ioh cap lxxv In illo tempore iam die festo mediante ascen-
dit ih̄s usque de turba autē multi crediderunt in eum

Er iii ad scōm paulum secō ioh cap lxxxviii In illo tempore praeteriens ih̄s

- uidit hominem cecum a nativitate usque & pro cecis adoravit eum.
 er v ad sc̃m silvestrum sec̃d luc̃ cap lxxviii. In illo tempore ibat ih̃s in civitate quae
 vocatur maia usque quia d̃r visitavit plebem suam.
 er vi ad sc̃m eusebium sec̃d iohannem cap xciii. In illo tempore erat quidam lan-
 guens lazarus usque & viderunt quae fecit ih̃s & crediderunt in eum.
 abbato ad sc̃m laurentium mart̃ sec̃d ioh cap lxxxvi. In illo tempore dicebat ih̃s
 turbis iudaeorum ego sum lux mundi usque quia nondum venerat hora eius
 bdomada v dom̃ ad sc̃m petrum sec̃d ioh cap lxxxviii. In illo tempore dicebat ih̃s
 turbis iudaeorum & principibus sacerdotum quis ex vobis arguet me de pec-
 cato usque ih̃s autem abscondit se & exiit de templo.
 er ii ad sc̃m chrisogonum sec̃d iohannem cap lxxviii. In illo tempore miserunt
 principes & pharisei usque quem accepturi erant credentes in eum.
 er iii ad sc̃m quiriacum sec̃d ioh cap lxxv. In illo tempore ambulabat ih̃s in gali-
 lea usque propter metum iudaeorum.
 er iii ad sc̃m marcellum sec̃d iohannem cap xcii. In illo tempore facta sunt
 encenia in hierusalem usque & ego in patre.
 er v ad sc̃m apollinarem sec̃d lucam cap lxxiii. In illo tempore rogavit ih̃m
 quidam phariseus ut manducaret cum illo usque qm̃ diligit multum.
 er vi ad sc̃m stephanum sec̃d ioh cap xciiii. In illo tempore colligerunt pontifices
 & pharisei concilium ^{adversus} contra ih̃m usque & ibi morabatur cum discipulis suis
 abbato datur fermentum in consisterio lateranensi.
 bdom̃ vi dom̃ ad laterañs legitur passio dñi sec̃d matheum cap cclxxiii. In illo
 tempore dixit ih̃s discipulis suis scitis quia post biduum pascha fiet usque
 signanter lapidem cum custodibus.
 er ii ad sc̃os pereum & achilleum sec̃d ioh cap xcvi. In illo tempore ante sex dies
 pasche venit ih̃s bethaniam usque & abiit & abscondit se ab eis.
 er iii ad sc̃am priscam sec̃d ioh cap cxii. In illo tempore antediem festum pasche
 sciens ih̃s usque & d̃r continuo clarificavit eum.
 er iii ad sc̃am mariam legitur passio dñi sec̃d lucam cap cclx. In illo tempore

- adpropinquabat autem dies festus azimorum usque. In quo nondum quis
quam positus fuerat
- F**er vi adlateranis conficitur chrisma secundum iohannem apoc xii. In illo tempore
scies ihesus qui auentur eius hora usque ut quem admodum ego feci uobis ita &
uos faciat
- F**er vi. In suario quod est in basilica hierusalem legitur passio domini secundum iohannem
cap clvi. In illo tempore egressus est ihesus trans torrentem cedron usque posuerunt illum
Sabbato secundo adlateranis secundum matheum cap cccclii. In illo tempore uespere autem
sabbati quaeluciferus. In prima sabbati usque ibi eum uidebitis ecce dixi uobis
- I**n pascha domini sancta ad sanctam mariam maiorem. In presepe
secundum marcum cap cccxxx. In illo tempore maria magdalene & maria iacobi &
salome usque ibi eum uidebitis sicut dixi uobis
- F**er ii ad sanctum petrum secundum lucam cap cccxxxviii. In illo tempore duo ex discipulis ihesu
ibant in castellum usque & quo modo cognouerunt eum in fractione panis
- F**er iii ad sanctum paulum secundum lucam cap cccxl. In illo tempore stetit ihesus in medio discipu-
lorum suorum usque remissionem peccatorum in omnes gentes
- F**er iii ad sanctum laurentium secundum iohannem cap ccxviii. In illo tempore manifesta-
uit se ihesus discipulis suis ad mare tiberiadis usque cum resurrexisset a mortuis
- F**er v ad apostolos secundum iohannem cap ccxi. In illo tempore maria stabat ad mo-
numentum foris plorans usque quia uididit eum & haec dixit mihi
- F**er vi ad sanctam mariam ad martyres secundum matheum cap cccclvi. In illo tempore undeci
discipuli abierunt in galileam usque ad consummationem saeculi
- S**abbato adlateranis secundum iohannem cap ccxiii. In illo tempore cum esset sero die una
sabbatorum usque remittuntur eis
- D**om octabas pasche secundum iohannem cap ccxvi. In illo tempore thomas unus ex
duodecim usque uitam habetis in nomine eius
- M**ensuris apoc die xiiii. Matthei scorum tibur quaeleriani & maximi secundum iohannem cap
cxxxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis hoc est praeceptum meum
usque in nomine meo deus & uobis

- I**mpascha annotina secū ioh cap xxi. In illo tempore erat homoxepha
riseris usque sed habeat vitam aeternam
- D**ie xxi mens sup scripta natl sci georgii secū luc cap ccl. In illo tempore dixit
ih̄s discipulis suis. ponite in cordib; uris. usque possidebitis animas uestras.
- D**ie xxii mens sup scripta in laetitia maiore secū luc cap cxxiii. In illo tempore dixit ih̄s
discipulis suis. Quis ur̄m habet amicum usq; sp̄m bonum petentibus se.
- F**er̄ iii secū iohannē cap clii. In illo tempore respiciens ih̄s discipulis suis pater sc̄ae
serua eos. usque sed ut serues eos a malo.
- F**er̄ vi secū iohannē cap xxcvii. In illo tempore erat quidam regulus cuius filius infir-
mabatur usque & domus eius tota.
- D**ie xxviii mens sup scripta natl sci uttalii secū ioh cap cxxxi. In illo tempore dixit
ih̄s discipulis suis. Ego sum uita uera usq; p̄s̄ et r̄s & f̄s & uobis.
- S**abbato secū ioh cap xlii. In illo tempore abiit ih̄s trans mare galilaeae
quod est tiberiadis usque cum discipulis suis.
- E**bdomada ad sc̄os cosmam & damianum secū ioh cap lxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s
discipulis suis. Ego sum pastor bonus usq; & f̄s & unum ouile & unus pastor.
- M**en̄s maī lit̄ maī natl aplor philippi & iacobi secū ioh cap cxxviii. In illo tempore
dixit ih̄s discipulis suis. Non turbet cor uestrum usq; in nomine meo hoc faciam.
- D**ie iii mens sup scripta natl sc̄or alexandri & euenti & theodoli secū ioh cap cxxx
viii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. haec mando uob; usq; quia oderunt me & t̄s.
- F**er̄ vi secū iohannem cap cxi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. Qui cre-
dit in me usque sicut dixit mihi pater sic loquor.
- E**bdomada iii secū iohannē cap cxliiii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis
modicum & iam non uidebitis me usque nemo tollet a uobis.
- D**ie x mens sup scripta natl gurdiani secū m̄th cap xcvi. In illo tempore dixit ih̄s
discipulis suis. nolite arbitrare quia uenipac̄m̄ t̄s usq; n̄ p̄det morte sua.
- D**ie xii mens sup scripta natl sc̄or nere & achilles secū m̄th cap c lxxxviii.
In illo tempore accesserunt ad ih̄m pharisei dicentes usque sed quibus datum est.
- D**ie sup scripta natl sc̄i p̄an̄ cr̄ti secū ioh cap cxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s disci-

- pulissimis haec mando uobis ut diligatis Inuicem usque quia o deus megras
- E** bdomina secunda iohannis caput xlii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. uado ad eum qui me misit usque & adnuntiabit uobis
- E** bdomina quarta iohannis caput cl. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. Amen dico uobis si quid perierit in terra in nomine meo deus uos usque hoc credimus quia ad deum existit
- D**ie xiii mensis superscripti dedicatio ecclesie sancte marie ad marcy legitur lectio cuius concurreret ebdomade eo quod semper die domini in eo celebratur ipsa sollemnitatis
- D**ie xiiii mensis superscripti in ad sancte potentiane secunda math caput cxl. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis parabolam hanc. simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro usque noua & uetera
- F**erri secunda iohannis caput xxv. In illo tempore abiit ihesus cum discipulis suis in iudaeam terram usque gaudium meum in plenum est
- D**ie xxv mensis superscripti in ad sancti urbam conf atque pontificis uia appia secunda math caput cclxi. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. uigilate usque conseruate eum
- I**n uigilia ascensionis domini secunda iohannis caput clii. In illo tempore subleuans ihesus oculos suos dixit usque ad te uenio
- F**erri in ascensionis domini secunda marcum caput cxxxiii. In illo tempore cum benedixisset discipulis usque & sermonem confirmante sequentibus signis
- E** bdomada vi secunda iohannis caput cxlv. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. cum autem uenerit paraclitis usque quia ego dixi uobis
- F**erri secunda iohannis caput xxxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. si manseritis in me usque gaudium uestrum impleatur
- S**abbato in uigilia pentecosten secunda iohannis caput cxxviii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. si diligitis me mandata mea seruate usque & manifestabo ei me ipsum
- D**ominica pentecosten secunda iohannis caput cxxx. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. si quis diligit me sermonem meum seruabit usque sicut mandatum dedit mihi pater sic facio

F er ii aduincula secundum iohannem caput xxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis
sic enim diligit deus mundum ut filium suum unigenitum daret. usque ut mani-
festentur eius opera quia inde sunt facta.

F er iii ad sanctam anastasion secundum iohannem caput lxxxviii. In illo tempore dixit ihesus discipu-
lis suis amen amen dico vobis qui non intrat per ostium in ovile usque & habundantius habet

F er iii ad sanctam mariam secundum iohannem caput lx. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis nemo
potest venire ad me nisi pater qui misit me usque carum meum est pro mundi vita

F er vii ad apostolos secundum lucam caput xxxvi. In illo tempore factum est in una die usque
usque qui audivimus mirabilia hodie

S abbato xii lectiones ad sanctum petrum secundum mattheum caput cccv. In illo tempore egredi-
ente ihesu ab hiericho secuti sunt eum usque & secuti sunt eum

D omnica uacat secundum lucam caput lv. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis estote mise-
ricordes usque festucam de oculo fratris tui

M ens iunio dies secundo martiriorum marcellini & petri ad laudiana secundum
lucam caput cclviii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis cum audieritis proelia
usque possidebitis animas uestras

D ie viii mensis supra scripti martiriorum primi & feliciani in basilica sancte
phani secundum iohannem caput cxxxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis
hoc est praeceptum meum usque in nomine meo de vobis

D ie xii mensis supra scripti martiriorum basilidis secundum iohannem caput xxxiii. In illo tempore
erat homo ex phariseis nichodemus nomine usque sed habuit uitam aeternam

F er iii secundum lucam caput xciii. In illo tempore accedentes discipuli ad ihm dicentes
usque & saturati sunt

F er vi secundum lucam caput cxxxvi. In illo tempore accedentes ad ihm
peccatores usque poenitentiam agere

S abbato secundum lucam caput lxxxv. In illo tempore uenit ad ihm uir cui nomen iairus
usque ne alicui dicerent quod factum erat

D ie xviii mensis supra scripti martiriorum martii & marcelli anni uia ardeatina
secundum iohannem caput cxxxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis

hoc est p̄ceptum meū. usque in nomen meo de uobis.

- D**ie xiiii m̄ sup̄ script. nat̄ scōrū p̄tasi & geruasi. ad sc̄m uitalē sc̄m
mar̄ cap̄ cxxxviii. In illo tempore. egrediente ih̄u de templo. usq; in fin̄ hic sal
- D**ie xxiiii m̄ sup̄ script. uigilia sc̄i ioh̄ bapt. sc̄m lucā. cap̄ i. In illo temp̄. fuit in dieb;
herodis regis sacerdos nōmine quidā zacharias. usq; parafēd nō plebē p̄fectā.
- D**ie xxv m̄. nat̄ sc̄i ioh̄ bapt. sc̄m lucā. cap̄ iii. In illo temp̄. elisabeth impletū est
tempus parienti. usq; & fec̄ redemptionē plebi sue.
- D**ie xxvi m̄ sup̄ script. nat̄ scōrū ioh̄ & pauli. sc̄m lucā cap̄ cxi m̄. In illo temp̄
dix̄ ih̄s disc̄p̄. attendite a fermento phariseorū. usq; corā angelis dī qui in celis.
- E**bd̄. ii. post pentecosten sc̄m lucā. cap̄ xxviii. In illo temp̄ cū turbae inruerent
ad ih̄m. usque fecit eis eum.
- D**ie xxviii m̄ sup̄ script. translatio corporis beati leonis pontificis sc̄m matheum
cap̄ lxviii. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄ suis parabolā hanc. homo quidā peregre
p̄ficiscens. usque intra in gaudium domini sui.
- D**ie xxviii m̄ sup̄ script. uigilia apostolorū petri & pauli. sc̄m ioh̄ cap̄ ccxxvi.
In illo temp̄. dix̄ ih̄s petro. symon ioh̄. usq; quamofte clarificatus ē ēē d̄m.
- D**ie xxviii. nat̄ sup̄ script sc̄m math̄ cap̄ clxvi. In illo temp̄. uenit ih̄s in partes
caesareae philippi. usq; erit solutum & in caelis. / ita ad ih̄m. usq; possidebit.
- D**ie xxx m̄ sup̄ script. ad sc̄m paulū. sc̄m matheū cap̄ cxci. In illo temp̄ dix̄ symon pe
- E**bd̄. i. post nat̄ apostolorū sc̄m math̄ cap̄ xxxv. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄ suis
nisi abundauerit iusticia ur̄a. usq; donec reddas nouissimū quadrātem.
- M**ens iul̄ die. ii. nat̄ scōrum p̄cessi & mastimiani. sc̄m math̄ cap̄ ccxliii.
In illo temp̄ sedente ih̄u supra montē oliueti. usq; in fin̄ hic saluus erit.
- I**noctabas aptorū sc̄m matheū. cap̄ cxlviii. In illo temp̄ iussit ih̄s disc̄p̄ulos
suos. usq; uere filius dī es.
- F**er̄. iiii. sc̄m marcū cap̄ ciii. In illo temp̄ cum egressus ēē ih̄s in uia. usque
- F**er̄. vi sc̄m marcū cap̄ lxxviii. In illo temp̄. exierunt pharisei & coeperunt
conquirere. usq; & dimisit illum in domum suam. / misit eos
- E**bd̄. iii. sc̄m marcū cap̄ lxxvi. In illo temp̄ cū multa turba ēēt cum ih̄u. usq; & dī

- D** iex m̄ sup̄ scripto. Nat̄ septem fratrū. via appia salaria scdm math cap̄ xxiiii
 In illo temp̄ uidens ih̄s turbas. ascendit in montē. usq; copiosa est in caelis;
P rima missa ad aquilonē. secunda ad sem̄ alexandrū scdm lucā cap̄ xxxiii.
 In illo temp̄ dixit ih̄s discipulis. Nemo accendit lucernā. usq; in luminabre te.
I tem ad scām felicitatē scdm math. cap̄ cxxx. In illo temp̄ loquente ih̄u ad turbas.
 usq; soror & mater est. **I** didit illū matri suae.
F er̄ uis scdm lucā. cap̄ xciiii. In illo temp̄. descendente ih̄u de monte. usq; & red
S abt scdm math. cap̄ xciii. In illo temp̄. accedens ad ih̄m quidā. usq; & uox seq; reme
E bt. iii. scdm math. cap̄ lvi. In illo temp̄ dixit ih̄s discipulis suis. Adtendite
 a falsis prophetis. usque in regnū caelorum.
D iex m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄i cyriaci.
D iex m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄ae praxedis scdm ^{math} cap̄ cxi. In illo temp̄ dixit ih̄s disci
 pulis suis parabolā hanc. simile ē regnū caelorū thesauro abscondito in agro.
 usque noua & uetera. **T**ercio in discipulos. usq; xiii trib; iust.
D iex m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄i apollinaris scdm lucā. cap̄ cclxx. In illo facta ē con
F er̄. iii. scdm lucā. cap̄ lxxxiii. In illo temp̄. cum egressus eēt ih̄s denaui ad t̄ram.
 usque quanta illi feciss̄ & ih̄s. **T**ercio diues. usq; ^{se} surrexerit credent.
F er̄. vi. scdm lucā. cap̄ xcvi. In illo dixit ih̄s discipulis parabolā hanc. homo quidā
D iex m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄orū felici pape simplici faustini & beatrix uia postuense
 scdm lucā. cap̄ clviii. In illo. dixit ih̄s discipulis suis. Sint lumbi ustri p̄incti.
 usque filius hominis ueniat.
D iex m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄orū abdo & sennes. scdm ioh̄. cap̄ cxxxiii
 In illo dixit ih̄s discipulis suis. hoc est p̄ceptū meū. usq; quia odes me gratis.
E bt. iii. scdm lucā. cap̄ xc. In illo temp̄ dixit ih̄s discipulis suis. homo quidā erat
 diues & habebat uilicū. usque in aet̄na tat̄ nacula.
F er̄. iii. scdm math. cap̄ cxliii. In illo tempore uespere aūfacto. accesser̄ ad ih̄m
 discipuli ei. usq; quasi quinq; milia. **I** ih̄m. usq; uade & tu fac similiter.
E bt. vi. scdm lucā. cap̄ cxi. In illo tempore. quidā legis peritus surrex̄ temptans.
M ois aug. kt̄ auḡ ad iuoculas. scdm math. cap̄ cxliiii. In illo. iussit ih̄s disci

pulos suos ascendere. usque filius dei.

Die .ii. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i stephani pontificis uia latina. sc̄dm lucā. cap̄ cccxxviii. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis parabolā hanc. homo quidā nobilis abiit in regionē longinquā. usque & abundabit.

Fer̄. iiii. sc̄dm lucā. cap̄ cccxvi. In illo temp̄ erat ih̄s eiciens demonium. usq; immo beati qui audiunt uerbum d̄i & custodiunt.

Ebd̄. vii. sc̄dm lucā. cap̄ cccxiii. In illo temp̄ose. dō homines ascender̄ int̄plū. usque & qui se humiliat exaltabitur.

Die .vii. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i sc̄orū. syx̄ti. felicissimi & agap̄ti sc̄dm math̄ cap̄ lxxxvi. In illo temp̄ose. dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. ecce ego mitto uos sic̄ oues. usq; i finē hic p̄l̄.

Die .viii. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i cyriaci sc̄dm math̄ cap̄ xcii. In illo temp̄ose. dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. nihil optū. usque qui est in caelis.

Item die .x. nat̄ sc̄i laurenti ad primā missā sc̄dm math̄ cap̄ xcvi. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. qui amat patrē. usq; non p̄d̄ & mercedē suā.

Die sup̄ script. nat̄ sc̄i laurenti sc̄dm ioh̄. cap̄ ciii. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. nisi granū frumenti. usque p̄t̄ m̄s qui in caelis est.

Die .xi. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i tibur̄ti sc̄dm ioh̄. cap̄ cxxxiii. In illo temp̄ose. dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. hoc est p̄ceptū meū. usq; in nomine meo d̄ & uob̄.

Fer̄. iiii. sc̄dm lucā. cap̄ lxxxiii. In illo temp̄. rogabat ih̄m quidā phariseus usque quoniam uolēx mutari.

Die .xiii. m̄ ss̄. nat̄ sc̄i yppoliti sc̄dm lucā cap̄ cxi. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. ad tētorē afermento. usq; corā angelis d̄i. f̄t̄ me euangel̄i regnū d̄i.

Fer̄. vii. sc̄dm lucā. cap̄ xxvi. In illo temp̄. surgens ih̄s de synagoga. usq; opor

Die .xiiii. m̄ ss̄. nat̄ sc̄i eusebii sc̄dm math̄ cap̄ cclxiii. In illo temp̄ d̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. uigilate. usq; confitue ei. d̄ castellū & mulier. usq; n̄ aufere tur ab ea.

Die .xv. m̄ ss̄. de pausatone sc̄dm mariae sc̄dm lucā. cap̄ cxxii. In illo temp̄. intraū ih̄s in quod

Die .xvi. m̄ ss̄. nat̄ sc̄i agap̄ti sc̄dm lucā. cap̄ clviii. In illo temp̄ d̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. sint lumbi ur̄i p̄cineti. usq; filius hominis uenit. usq; & multos loqui.

Ebd̄. i. post sc̄i laurenti sc̄dm marc̄. cap̄ lxxxiii. In illo temp̄. exiens ih̄s de finib; tyrr̄.

- D**ie viii m. ss. iuglia sci laurenti sec math. cap clxx. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. si quis uult. usque in regno suo. / usq. & accumbent in regno di.
- F**er. iiii. secm lucā. cap clxviii. In illo tempore dum iret ih̄s per uirtutes & castella
- D**ie xiiii m. ss. nat sci hermes secm lucā. cap xlv. In illo tempore descendens ih̄s de monte. usque copiosa est in caelis.
- D**ie xxx m. ss. nat scōrū felicissimi & audaci & dephelisei proph. & decollatio sci ioh̄ baptistae secm marcū. cap lviii. In illo tempore misit herodes & tenuit iohannē. usq. posuerunt illum in monumētū. / qui uidet. usq. uade & tu fac similē
- E**bd. ii. post sci laurenti. secm lucā. cap cxx. In illo tempore dixit ih̄s discip. beati oculi
- F**er. iiii. secm math. cap cxxiii. In illo tempore abeuntes pharisaei consiliū faciebant. usque gentes sperabāt. / pasce illos.
- F**er. vii. sec lucā. cap cxliiii. In illo tempore ait ad ih̄m quidā de turba. usq. dī
- E**bd. iii. post sci laurenti secm lucā. cap cc. i. In illo tempore dum iret ih̄s in hierusalē transiebat. usque quia fide sua te saluum fecit. / usq. sup doctrina eius
- F**er. iiii. sec marcū. cap cxx. In illo tempore introiit ih̄s hierusalymā in templo
- M**ēis sept. die viii. Natiuitas scāe mariae secm lucā. cap. iiii. In illo tempore exsurgens maria. usque in dō salutaris meo. / iuris uera. usq. & gaudiū m̄m impleat.
- D**ie sup ss. nat sci adriani secm ioh̄ cap cxxxii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. ego sū
- D**ie xiiii m. sup scripti. nat scōrū p̄p̄ti & iacincthi sec math. cap lxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. cūp secum uos in ciuitate ista. usque coram patre meo qui est in caelis. / nis. usque & adicietur uobis. +
- E**bd. iiii. secm math. cap xlvi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. nemo potest duob. domi
- F**er. iiii. secm math. cap xl. In illo tempore dixit ih̄s. audistis q̄d dictū ē. usq. reddet tibi.
- F**er. vii. secm lucā. cap ccxl. In illo tempore docente ih̄s p̄p̄tū in tēplo. usq. in qua potestate hec facio.
- D**ie ss. ex ultatio scāe crucis secm ioh̄ cap xxxiiii. In illo tempore. erat homo ex phariseis. usque sed habet uitā aēnā. / qui ad s̄m uisitauit plebem suā.
- E**bd. v. secm lucā. cap lxxv. In illo tempore. ibat ih̄s in ciuitatē quae uocatur naim. usq.
- D**ie xiiii m. m̄is sup scripti. nat scōrū corneli & cipriani sec lucā ^{cap} cxi. In illo tempore + dicebat ih̄s turbis. usque & accusarent eum

- D**ie xii. m̄ sup̄ scriptū. Nat̄ sc̄i nicomedis secundū lucā cap. xcvi. In illo temp̄
dix̄ ih̄s discipulis suis. si quis uult post me. usq; uideat regnū dī noua^{te}ra.
- D**ie xvi. m̄ sup̄ scriptū. Nat̄ sc̄arū luciae & eufemiae. sc̄d math cap. xli. In
illo temp̄ dix̄ ih̄s discipulis suis. simile ē regnū celorū thesaur̄s abscondito usq;
- F**er̄. iiii. sc̄d luc̄ ep̄. xxxviii. In illo temp̄. uidit ih̄s publicanū nomine leui. usq;
sed peccatores in paenitentia
- E**bd̄. i. post sc̄i cypriani. sc̄d luc̄ cap. clxxvi. In illo temp̄ cum ingressus esset ih̄s
in domū usque exaltabitur.
- F**er̄. iiii. mens̄ septimi. ad sc̄am mariā sc̄d marcū cap. xci. In illo temp̄ respondit
unx̄ deturba. usq; & ieiunio.
- F**er̄. vi. ad apostat̄ sc̄d luc̄ cap. xxxvi. In illo tempore sedebat ih̄s docens.
usque uidimus mirabilia hodie
- S**abb̄ ad sc̄m p̄sum. xii. lect̄ sc̄d lucam cap. clxiii. In illo tempore
erat ih̄s docens in synagogis. usq; gloriose fiebant ab eo.
- E**bd̄. ii. post sc̄i cypriani sc̄d math cap. ccxxiii. In illo temp̄ accesser̄
ad ih̄m sadducei. usq; mirabant̄ in doctrina eius.
- F**er̄. iiii. sc̄d mar̄ cap. cxxxi. In illo temp̄. Interrogauit ih̄m unus
describis. usque nones longe a regno dī. h̄ quia odes megratis
- F**er̄. vi. sc̄d math cap. cxxvi. In illo temp̄ dix̄ ih̄s discipulis suis. parab̄
hanc. simile ē regnū celorū homini qui seminauit. usq; in horreū meū
- D**ie xxvii. m̄ sup̄ scriptū. Nat̄ sc̄orū. cosma & damiani. sc̄d ih̄ cap. cxxviii
In illo temp̄ dix̄ ih̄s discipulis suis. haec mando uob̄ ut diligatis inuicē. usq;
- D**ie xxviii. m̄ sup̄ scriptū. Dedicatio ecclesie archangeli. michaelis sc̄d
math cap. clxxviii. In illo temp̄. accesser̄ discipuli ad ih̄m. usq; quia angeli
eorū semp̄ uident facie patris mei qui ē in celis.
- E**bd̄. iii. p̄ sc̄i cypriani. sc̄d math cap. lxx. In illo tempore. ascenderit ih̄s
in nauiculā trans fretū. usq; potestate talem hominib;
- M**ens̄ octob̄. die. vii. Nat̄ sc̄i marci. sc̄d math cap. cclxviii. In illo temp̄
dix̄ ih̄s discipulis suis parab̄ hanc. homo quidā peregre. usq; in gaudiū

- D**ie xiii. m̄ sup̄ script̄. nat̄ sc̄i calisti pontificis sc̄d math̄ cap̄ cclxi.
In illo tempore dix̄ ih̄s discip̄t suis. uigilate usq; constituto eū
- D**ie xxv. m̄ sup̄ script̄. nat̄ sc̄o r̄u chris̄ an̄ei & dasyae sc̄d math̄ cap̄ cclxiii.
In illo temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t suis. uidet̄ ne quis uos seducat. usq; in fine hic sal
m̄ en̄s noūb̄ kt̄ noūb̄ nat̄ sc̄i caesari sc̄d ioh̄ cap̄ ciiii. In illo temp̄ ^{uusept.}
dix̄ ih̄s discip̄t suis. amen amen dico uob̄ nisi granū frumenta cadens
int̄ terr̄a. usq; pater n̄s qui est in caelis.
- D**ie viii. m̄ sup̄ scriptū. nat̄ sc̄o r̄u. iiii. cord̄natorū sc̄d lucā cap̄ xlv.
In illo temp̄ ascendens ih̄s de monte. usq; copiosa ē in caelis.
- D**ie viii. m̄ sup̄ scriptū. nat̄ sc̄i theodori. sc̄d lucā. cap̄ ccli. In illo temp̄
dix̄ ih̄s discip̄t suis. ponite in cordib; uest̄is. usq; animas uest̄as.
- E**bd̄. iiii. post sc̄i cypr̄ani sc̄d math̄ cap̄ clxxxviii. In ill̄ temp̄ dixit
ih̄s discip̄t suis parabol̄ hanc. simile est regnū caelōrū homin̄ regi.
qui uoluit p̄tionē ponere usq; un̄ quis q; fr̄i suo decordib; ur̄is.
- D**ie xi. m̄ sup̄ script̄ nat̄ sc̄i mene sc̄d lucā cap̄ xcvi. In illo temp̄ dixit
ih̄s discip̄t suis. si quis uult post me usq; uideant regnū d̄i. donec
- D**ie xii. m̄ sup̄ scriptū nat̄ sc̄i martini sc̄d lucā cap̄ clvii. In ill̄ temp̄
dixit ih̄s discip̄t suis sint lumbi uest̄i usq; filius hominis uenit.
- F**er̄ iiii. sc̄d lucā cap̄ clxxxvi. In illo temp̄. erant adpropinquant̄es
ad ih̄m publicani. usque p̄nitentiam agentem
- E**bd̄ v. post sc̄i cypr̄ani sc̄d math̄ cap̄ ccxxiii. In illo temp̄ abeunt̄es pha
risei consiliū interunt usq; & quaesunt d̄i dō
- D**ie xxii. m̄ sup̄ script̄ natale sc̄ae caeciliae sc̄d math̄ cap̄ cclxviii.
In ill̄ temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t parabol̄ hanc. simile ē regnū caelōrū decē
uirginib; usq; quā d̄ns uest̄ uenturus est. usq; in tr̄a gaudiū dominici.
- D**ie xxiii. m̄ sup̄ script̄ nat̄ sc̄i clementis sc̄d math̄ cap̄ cclxviii. In ill̄
temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t suis. parabol̄ hanc homo quidā p̄gre pficiscens.:
- D**ie sup̄ script̄ nat̄ sc̄ae felicitatis sc̄d mat̄ cap̄ cxxx. In illo temp̄ lo
quente ih̄u ad turbas. usq; soror & mater est.;

Die xxiiii m sup script. nat sci crsogoni sec ioh cap cxxxviii In illo temp
dix ihs discipulis suis. haec mando uob usq; quia hodie hab me gratias

Ebd vi. post sci cypriani sec mat cap lxxiiii In illo temp loquente ihu ad tur
bas ecce princeps uny. usq; in uniuersa terram illam.

Fer iii sec luc cap xxxiii. In illo temp cu eeihs in unam ciuitatem usque
& curarentur ab infirmitatibus suis

Die xxviii m ss nat sci saturnini sec masc. cap cxxxviii. In illo tempo re
dix ihs discipulis suis. uidete ne quis uos seducat. usq; in fine hic saluus erit.

Die ss uigilia sci andree sec ioh cap xvi. In illo tempore stabat ioh & exdis
cipulis eius duo. usque super filiu hominis.

Die xxx m ss nat sci andree sec mat cap xx. In illo temp ambulans
ihx iuxta mare usque sequuta sunt eum.

Ebd vii. sec ioh cap xlvi. In illo temp cum subleuasset ergo oculos ihs
usque qui uenturus est in mundum

Fer iii. sec mat cap lxxvii In illo temp cum uenisset ihs in domum simo
nis petri. usque sepeliant mortuos suos.

Fer vi sec lucā cap xlvi. In illo temp dix ad ihm quidam de turba ma
gister usque & haec omnia adicientur uob. noua & uetera

Mens dec die xiiii nat sci lucie sec mat cap cxl. In illo temp dix ihs
discipulis suis parabolam hanc. simile e regnu celo ru thes abs in agro usq;

Fer iii sec masc cap lxxviii In illo temp dix ihs discipulis suis. uidete
& caute a fermento. usq; & misit illu in domum suam

Ebd iii. ante nat dñi sec math cap cxi. In illo temp cu ad propin
qua pxi ihs hierusolimam. usq; in nomen dñi.

Ebd iii. ante nat dñi sec luc cap cclvii. In illo temp dix ihs discipulis
suis erunt signa in sole & luna & stellis usq; non transibunt.

Ebd ii. ante nat dñi sec math. cap cii. In illo temp. cu audisset iohan
in uinculis opera xpi. usq; uia tua ante te iubeat ioh baptizans.

Ebd i. ante nat dñi sec ioh cap viii. In illt miser iudaei ab hierusolimis. usque

- F**er. iiii. ad scām mariā sēc lūc cap. iiii. In illo temp. missus est gabriel ange-
lus ado. usque fiat mihi secundū uerbum tuū
- F**er. vi. ad apostolos sēc lūc cap. iiii. In illo temp. exurgens maria. usque
exultans in sps meus in dō salutaris meo.
- S**abb. in xii. lect. ad scām p&ram sēc lūc cap. vi. An^{no} quinto decimo impe-
rii tiberii cesaris. usq; salutare dī.
- D**ie xxiiii. in dēc uig. dñi sēc mat. cap. iiii. In illo temp. cum esset despon-
sata mater ihu mariā. usque a peccatis eorum
- P**rouertate pluuiæ sēc lūc cap. lxxxiii. In ill. factū ē in una
die rū. usque quia uenti & mari oboediunt ei.
- P**ropter elatitatem pluuiæ. sēc mat. cap. clx. In illo temp. dixit ih̄s discipulis
miserere or. turbis. usque & discipulis ei cū eo.
- I**n commotione gentiū sēc lūc cap. cl. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis.
Nolite solliciti esse dicentes. usq; hæc omnia adiciunt uob
- I**n natale papæ sēc lūc cap. cc. lxx. In illo temp. facta ē contentio
inter discipulos. usq; iudicantes xii trib; isrl̄
- I**tem alia ut sup. sēc lūc cap. cc. xxviii. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis
parabit hanc. homo quidā erat nobilis ab ita in regione longinq. usq; & habun-
dauit
- I**n ordinatio^{ne} presbiterorū. sēc mat. cap. cc. lxi. iii. In illo temp. dixit ih̄s
discipulis suis. uigilate usq; constituite uos in cælis.
- I**n ordinatōe diac. sēc ioh. cap. ciiii. In ill. dixit ih̄s discipulis suis. Amen am̄
dico uob. nisi granū frumenta cadens intra. usq; honorificauit pat̄r n̄s quicūq;
- I**tem in nat. papæ sēc mat. cap. clxvi. In illo temp. uenit ih̄s in par-
tes cesariæ usq; erat solutū & in cælis.
- I**n dedicatione basilicę sive oratoris sēc lūc cap. lx. In ill. dixit ih̄s dis-
cipulis suis. Non ē arbor bona. usq; fundata enī erat sup. p&ram
- P**ro uelatione ancillarū dī. sēc math. cap. cc. xxi. In illo temp. loque-
batur ih̄s cū discipulis suis. usq; pauci aut electi.

Aduelante maritima sec ioh cap xxvii. In illi respondens ihu & dixit
non potest homo. usque in plenum est

Preordinantibus; sed ioh cap xxviii. In illo tempore loquente ihu ad tur-
bas. usque opera abrahae facite.

Preordinantis episcopi sec mare cap lu. In illo tempore. circuibat ihu in
circu doctus. usque multos egrotos & sanabant.

Item alia ut sup sed luc cap lxxxvi. In illo tempore conuo-
catis ihu xii discipulis suis. usque eu angelizantes & curantes ubiq;

In agenda mortuorum. sec ioh cap xciii. In illo tempore. dixit mattha ad
ihm. dñe si hic fuisset quia tu es pater filius dei uiui qui in hunc mundum

Iuenisti. Item alia sec ioh cap xxxviii. In illo tempore dixit ihu dis-
cipulis suis & turbis iudeorum. sic enim pater suscitauit mortuos
& uiuificat. usque sed transitu de morte in uitam.

Item alia sec ioh cap. lvi. In illi dixit ihu discipulis suis & turbis
iudeorum. Omne quod datur pater ad me uenit & usque sed resuscitauit
illum in nouissimo die.

Item alia sec ioh. cap. lxxv. In illo tempore. dixit ihu discipulis suis.
& turbis iudeorum. Ego sum panis uiuus quidem de caelo descendit
usque & ego resuscitabo eum in nouissimo die.

Nr. 2880 Ausgang: März 1965
I. Schäden: 2j 6 Lw 10 30 30
II. Behandlung: 45 7 8 16 25
III. Besonderheiten: 32 38 40

